

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 hóra 1 K.
Egyes szám 6 fillér Vidékre, postán . . . 1 hóra 1-50 K.
Nyitlár és hirdetések megállapított árai szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

Hódolat a királynak.

Holnap, szeptember másodikán, történetesen a franciák Szedánjának évfordulója napján, járul a király elé a magyar vármegyék és törvényhatósági jogú városok küldöttsége, melyben Zalavármegyét dr. Balás Béla főispán, dr. Hajós Kálmán csáktornyal orsz. képviselő, Kroller Miksa zalavári apát és Ollay Guidó szentgyörgyvári földbirtokos fogják képviselni.

Nincs semmi összefüggés a két dátum között, de akaratlanul is bizonyos sejtelmek szállonganak a lelkekben és keresik a hasonlatosságot ama nevezetes szeptember másodika és a most folyó napok közt. Akkor a germán vér és vas szelleme egymaga állt győzedelmi ünnepet egyetlen ellenségén. Aki akkor nekünk nem is volt ellenségünk. És az akkori német császár — aki később szintén csudás pátriárkai öreg kort ért el, mert 94 éves korában hunyt el — I. Vilmos oldalán Moltkével és Bismarck herceggel, diktálta a békefeltételeket.

Ma a német a magyarral és osztrákkal meg a törökkel együtt jóformán az egész Európa ellen harcba áll. Még nincs meg ellenségünk végső Szedánja. De május óta, Gorlice óta, kiváltképp az egész augusztus hónapban majdnem minden hétnek egy-egy napja fölér haditettek dicsőségében a régi szeptember másodikával. Ma szédületesen nagyobb arányokban folyik a háború. Pedig az is nagy volt. Ma még annál is nagyobb.

Ma három császár (mert idevehetjük a török császárt is), nekünk egyik: királyunk biztos reménységgel nézhet a jövőbe. Meglesz összes ellenségünk Szedánja.

Ma, e három uralkodó fenkőlt oldalán nemcsak egy Moltke, nemcsak egy Bismarck van. Van annyi, ahány uralkodó. Néhány nemzet egyesült ádáz ellenségünk galád orvítamadásainak visszaverésére és letörésére. Mi nem támadtunk, ők támadtak. Megkeserültek! Ők fizetik a véres játék árát.

Hármasban három front ellen harcolunk. Orosz ellen. Olasz ellen. Francia—angol front ellen. A szerb, az már nem számít, az már csak hozzájuk a bünszövetséghez tartozik. Megverjük mind a három fronton őket. El kell, hogy jöjjön a hármas Szedán. Legfőlebb, hogy csak majd a dátum változik.

Es akkor a mi öreg királyunk, a három uralkodó közt életkorra ma legidősebb, miként bibliai kort ért I. Vilmos császár, boldogan mondhatja el: Usakugyan jól mondtam, amit mondtam:

— Mindent meggondoltam és mindent megfontoltam . . .

Ebben az ujkorl Szedán előkészítésében nekünk magyaroknak is óriási nagy részünk van. Ezt már tudják — nemcsak Berlinben, hanem tudják Bécsben is.

Az ősz király elé holnap délben Tisza István gróf, magyar miniszterelnök vezetése alatt olyan hódoló, de önértetes küldöttség kerül, amely távozni is bizo-

nyára elégülten távozik.

Szeptember másodika nemcsak külső, de belső ellenségünk Szedánja is.

Holmi régi avult centralizmusról szó sem lehet.

Mi magyarok, magyarok maradunk. Erősebb magyarok, mint azelőtt voltunk. Hála és tisztesség okos politikusainknak!

A VILÁGHÁBORÚ.

A Magyar Távirati Iroda és Híradó Esti táviratai.

Keletgalícia felszabadítása

Közeledünk a határhoz.

Sajtóhadiszállás. A Zlota Lipánál a keletgaliciai frontot áttört csapataink a menekülésszerűen visszavonuló oroszok nyomában, — mint azt a mai Híradó jelentés közli — megérkeztek a Zlota Lipával párhuzamosan, attól 20 kilométernyire keletre folyó Strypához. Itt az oroszok kétségbeesetten igyekeznek üldöző csapatainkat feltartóztatni. A folyó áthidalásáért rendkívül hevesseggű harcok folynak s az oroszok visszavonulásuk rendjének biztosításáért a legnagyobb áldozatoktól sem riadnak vissza. Feljebb a galiciai Bugtól keletre is rohamosan haladunk előre s tervszerű előnyomulásunk közeledik az orosz határ térszomszédságában levő Brody városa felé, ahol óráról-órára mind több tért nyerünk.

Breszt-Litowszktól délkeleti irányban operáló haderőink Wolhíniában Luck várának közvetlen közelébe jutottak.

Tűzharc a bukovinai határon.

Csernowitz. A Bukovina és Besszarábia közötti határon huzódó frontszakaszon hétfőn Bojan és Novoszeleica között óriási méretű tűzharc volt, mely valószínűleg nagyobb gyalogsági támadás előkészítésére volt szánva, de annak az orosz részről való teljes sikertelensége folytán gyalogsági akcióra már nem is került a sor. A jelek szerint az oroszok itt is utolsó kétségbeesett erőfeszítéseiket végzik, mert a keletgaliciai helyzet bomlasztó hatása a legrövidebb idő alatt a besszarábiai határon álló orosz erőknél is jelentkezni fog.

Francia tiszték utazása Oroszországba.

Bukarest. Jassyból jelentik: Románián át 11 francia tiszt utazott tegnap Oroszországba. Hír szerint a francia tiszteknek az a megbízatásuk, hogy néhány tiszt iskolát vezetését vegyék át Oroszországban.

A Balkán

A török—bolgár egyezség.

„Bulgária nem vállalt kötelezettséget.”

Rotterdam. Hiteles szófiat jelentés szerint Radoszlawow bolgár miniszterelnök kijelentette a bolgár agráriusok egy csoportjának, hogy a török-bolgár tárgyalások igen jó eredménnyel végződtek s Törökország igen jelentékeny engedményeket tett Bulgáriának. Bulgária azonban semmiféle politikai kötelezettséget nem vállalt magára. — Bulgária és az antant között folyó tárgyalások eredménye attól fog függeni, hogy Szerbia és Görögország minő választ adnak az antanthatalmaknak.

Az antant akadályozza

a török—bolgár egyezség aláírását.

Szófia. Az antanthatalmak képviselői nagy nyomattal igyekeznek Bulgáriát a török—bolgár szerződés aláírásától visszatartani. Az antanimegbizottak közölték a bolgár kormányval, hogy az egyezség aláírását a jóakaratu semlegesség megsértésének tekintenék.

Oroszország bizalmatlan.

Új erőszakosság a Feketetengeren.

Várna. Egy bolgár páncélos hajó kapitánya a várna réviparancsnokságnál az alábbi jelentést tette: Várna mellett egy 7 egységből álló orosz hadiflotta cirkál és a Románia és Bulgária között közlekedő kereskedelmi hajókat mind feltartóztatva, azok rakományát átkutatja. A rakományokból az oroszok sokat elkoboztak.

Tetőpontján a Balkánkrízis.

Rotterdam. A londoni Morning Post jelenti Bukarestből: A Balkánon folyó diplomáciai küzdelem elérte tetőpontját. A központi hatalmak (Németország és Ausztria-Magyarország) Bulgáriát szom-

szédaival mindenképpen háboruba igyekeznek keverni s az ellentéteket az antantdiplomataik elismertani igyekeznek. A Morning Post annak a reményének ad kifejezést, hogy a megegyezés rövid időn belül létre fog jönni az egymásnak uszított Balkán-államok között.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Lucktól északra és északkeletre ellentálló orosz haderőt tegnap heves harcok közt dél felé vetették vissza. Tizenkét tisztet, több mint ezeröttszáz főnyi legénységet fogtunk el, öt gépfegyvert, öt mozdonyt, két vasúti vonatot és nagymennyiségű hadiszert zsákmányoltunk. Csapatáink Swiniuchy, Gorotow, Radziechow és Turze mellett is kényszerítették az oroszokat, hogy visszavonulást folytassák. Radziechowtól délre a budapesti cs. és kir. gyaloghadosztály ezredei a szokott vitézséggel rohammal foglaltak el egy erősen elsáncolt védelmi vonalat. A Strypa mentén (Keletgaliciában) az átkelés kiderőszakolásáért folyik a harc és az oroszok itt üldöző csapataink előnyomulását egyes helyeken kemény ellentámadásokkal gátolják. A Dnjeszter mellett és a besszarábiai határon nincs ujság. Kobrlnól északra küzdő haderőink a Muchiawec felső folyásánál fekvő Pruzany-ig nyomult elő.

Olasz hadszíntér: A délnyugati harcvonalon tegnap sem voltak nagyobb jelentőségű harcok. San Marlinonál az ellenség két előretörését és egy, Flitsch mellett a völgyet védő hadállásunk ellen intézett támadást vertünk vissza. Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Jelentősebb esemény nem történt.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Friedrichstadtól délre a hidónél a harc még tart. A Njementől keletre csapataink a Grodnótól Vilnába vezető vasúti vonal felé nyomulnak előre. 2600 foglyot ejtettek. Grodnó várának nyugati arcvonalán elértük Nowy és Kuznica vidékét. Grodeknél az ellenség támadásaink elől kitértette állásait. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: A felső Narewen helyenkint már kiküzdöttük az átkelést. A hadcsoport balszárnya Pruzany felé nyomul előre. Mackensen tábornagy hadcsoportjai: Üldözés közben elértük a Muchawiec szakaszt. Az ellenséges utóvédet megvertük. 3700 oroszot elfogtunk. Délkeleten: Brzezanytól északra az üldöző német, osztrák-magyar csapatokat nagyobb orosz erők ellentámadásai a Strypa mentén helyenkint feltartóztatták.

A miptszterelnökség sajtóosztálya.

HIREK.

Olasz harci induló.

Ó, borzalom, borzalló,
ó, Trentinó, ó, branzinó,
maledetta Goriciá,
ó, sajjó hát, mamma miá,
ó, Trieszte, ó, Triente,
ó, di Zára, maraszkinó,
a háboru milyen kínó.

Ó, gépfegyver, ó, kanóni,
hegyre huzni, hegyre tóni,
berszalyéri, ó, alpini,
tanuló sorba rini,
vannak bennük grand kurázsik,
egyik gyorsabb, mint a másik,
mind jól tudnak szaladió,
ó, bon dzsornó, ó, adió.

Zsenerále, kommodóre,
Manuele e Vittóre,
Danunció, ó, Szalandra,
ó, Barziláj, ó, de randa,
ó, esernyó, ó, Kadorna,
csepeginó égcsatorna,
ó, Szekoló, ó, Avanti,
ó, szinyóri, ó, briganti.

Ó, Velence, ó, medence,
ó, szelence, lakkó-kence,
trenla-csenta, ó, polenta,
fodormenta, tintó-tenta,
ó, laguna, ó, szép kék-ló,
ó, Szent Márk-tér, ó, két rézló,
ó, gondola, barkaróla, —
ó, meddig hány fittyet Póla?

Ó, Adria, máre, máre,
hajóhadunk láre-láre,
Garibaldi, ó, Amalfi,
lakik benne most már halli,
ó, torpedó, torpedettó,
ó, taljánó poverettó,
ó, cirkáló, cirkálió
Dió mió, patálió.

Óra, bóra, ó kiámó,
ó, kapise taliánó,
bella Róma, kára mia,
infelicse haramia,
korpo bakko, ó, da kápó,
a mi ügyünk nagyon zápó,
szalamucsi returió,
győzelemről ka spurió.

Makkaróni, lazzaróni,
ó, padróni, ó, ladróni,
partnezánó, luttifrutti,
kerülgeltó lapos gutti,
Ungeréze, Ausztriáko,
olasznak fáj a kobáko,
mamma miá, Itáliá,
ó, gráciá, iá, iá!

Batthyány Tamás gróf vitézségi kitüntetése. Közülük, hogy gróf Batthyány Tamás 7-es honvédhuszárkapitány, Keglevich Béla gróf veje a június havi galíciai harcokban megsebesülve orosz fogságba jutott, ahonnan Kievből adott magáról életjelt. Batthyány Tamás gróf fogságba jutásáig nagy hősiességgel harcolt és azóta Zalaegerszegen megfordult tisztársai legendákat mesélnek vitézségi bravurjairól. E hősiességről tudomást szerzett a legfelsőbb hadvezetőség is, aminek a honvédség Rendeleti Közlönyének legutóbbi számában is jele mutatkozik, mert annak közlése szerint őfelsége Batthyány Tamás gróft az ellenséggel szemben tanúsított vitéz és eredményes magatartásáért a III. oszt. vaskoronarenddel tüntette ki.

A kanizsai öreg újoncok. Megjött a várva nem várt nap, a nagykanizsai 43—50 éves népfölkelők sorozásának első napja. Soha még Nagykanizsán akkora érdeklődés nem nyilvánult meg sorozás iránt, mint ma délután, amikor azok kerültek mérték alá, akiknek fiai már rég katonák. Meglepően kiváló eredményt produkált a 43—50 éves kanizsaiak sorozása: 75 százalékot találtak közülük katonai szolgálatra alkalmasnak. A besorozottak között van a közismertebb városi embereknek ugyyszólván mindnyája, kik közül talán kettőt-hármat ha nem találtak katonának valónak. A ma besorozott kanizsai öreg-regruták között vannak a következők:

Dr. Mulschelbacher Edvin, Saághy János, Samuely Ottó és dr. Szabady Lőrinc törvényszéki bírók, Csigaházy Antal városi erdőmester, Lendvai Vilmos biztosító titkár, Kerítész Lajos tárházi gondnok, Fatér Mihály építőmester, Zalaváry József m. kir. adóhivatali ellenőr, dr. Fábrián Zsigmond ügyvéd, Fleischner Miksa és Dürr Vilmos gyárigazgatók, Wajdits József és Fischel Lajos nyomdatulajdonosok, Dezső Aladár biztosító titkár, Fischer Károly vaskereskedő, Szattler Lajos kávé, Spitzer Samu játékgyáros, Domány Ármintanár, Kaufmann Adolf, Kiss Ödön és Horschetzky Jenő magánhivatalnokok, Brünauer Vilmos és Fonyó Mihály kereskedők, Böhm Jenő magánzó, Als Jenő tanító, Stern Mór bórkereskedő, Balog Mór utazó, Pusofszy Sándor borbély, Móger Ignác és Ring Mór szabók, továbbá Kiss József, Szabó János és Jagasics János városi rendőrök.

A jeltelen kanizsai katonaluk. Nagykanizsa város köztemetőjének szomorú érdekességét képezik azok a 3—4 sorban egymás mellett húzódó egyforma sírok, melyeknek jó részét egy-egy zászlófoszlány díszíti; a szinehagyott kis zászlókon még olvasható itt-amott az elmosódott felírás: „Királyért és hazáért!” Kétszáz felé jár a sírok száma. A „nemzet virágá”-ból ugyan ennyi alussza itt örök álmát. Drága hamvak a hozzátartozóiknak; de drágák nekünk is, mert a nemzet védelmében áldozták legnagyobb kincsöket, — ilju életüket. El elbolyongok e sírok között s elgondolom, hogy az önfeláldozásnak mekkora mértékével bírtak ezek a szegény emberek! S mikor elnézem a sírkeresztjeik elmosódó betűit, valami mélységes keserűség vesz erőt a lelkemen. Hát az ó önfeláldozó nagy lelkük csak annyit érdemel tőlünk, hogy sirt adunk a hamvaiknak, de arról nem gondoskodunk, hogy legalább a haláluk utáni egy-két esztendőre biztosítsuk esetleges hozzátartozóikat arról, hogy ha exhumáltatni akarnák halottaikat, meg is találják azoknak hamvait? Mert a dolgok természetében rejlik annak magyarázata, hogy talán nagyok sok Nagykanizsán nyugvó halott katonánk hozzátartozója nem tud még arról, hogy hol keresse drága halottját. Talán csak azt tudja róla, hogy eltűnt. A haláláról s arról, hogy hol temették el, — tán majd évek múlva szerez biztos tudomást. S hol lesznek már akkora a mi katonasírajainkról a nevek! Lemossa az eső valamennyit. Hogy fogja felismerni a hozzátartozója a sírfelirat hiányában? — Ezt nem szabad a városnak megengednie! Gondoskodnia kell arról, hogy legalább a katonasírok parcellájában az egyes sírokban örök álmat pihenő hőskről egy egészen pontos törzskönyvet vezessen. Még most meglehet ezt a törzskönyvet csinálni, de sietni kell vele, mert a sírkereszteken levő nevek rövid időn teljesen elmosódnak s akkor már késő lesz a jóakarati.

Az

Abbáziai Széphelyi Pensió

és szálloda megnyílt

BALATON-KERESZTURON

(Park szálló.)

40 új modern szobával. Szobák pensióval vagy anélkül. Napi teljes pensió lakással 10 korona. Családoknak s katonatiszteknek kedvezményes ár

Kirándulóknak meglepő mérsékelt árak!

Külön ellátást garantál

Széphelyi Kálmán

abbáziai Pension-tulajd., főszakács.

Sebesültek Balatonfüreden. Tudvalevőleg a somogyi Balatonpart összes nagyobb fürdőhelyein nagyszámu sebesült és üdülő katonák vannak, így például Siófokon közvetlenül a tó mellett a nagykanizsai 48. gyalogezred üdülői vannak két hatalmas barakkban elhelyezve. A zalai parton csak Keszthelyen és Balatonfüreden van nagyobb katonakolónia. A sebesült és meleg katonák balatonfüredi életéről még keveset hallottunk, érdeklődéssel olvastuk tehát az arról szóló tudósítást, mely itt következik:

Balatonfüreden, a most átalakulóban lévő régi fürdőhelyen, ahol a régi idők emlékei ölelkeznek a holnappal, a történelmi multu régi színházat rendezték be kórháznak, mely az erdő közepén létesült több, mint 100 év előtt és mely a régi időkben a Kisfaludynak, az újabb Magyarországból pedig Jókai Mór és Blaha Lujza emlékéért őrzik, aki most is saját villájában lakik. A sebesülteknek valóságos Eldorádója Balatonfüred, mely az összes balatoni fürdők közül a legalkalmasabb e célra, mert amint a napsugár lemosolyog a vidékre, a színházból kiviszik a beteggyereket az árnyas fenyőerdőbe, ott egymás mellett pihenhetnek katonáink, ott látogatja meg őket a kórház orvosparancsnoka, oda hozzák az élekezt, akik pedig akár mankón, botra támaszkodva vagy gyalogszerrel már menni tudnak, maguk mennek el a szénsavas vízforráshoz, hogy igyanak a forrás üdítő és gyógyító vizéből. Balatonfüreden meg is fürdhetnek, akár az uszodában, szabadban, vagy a szénsavas fürdőben, mely a szívbetegséget gyógyítja. Ezért van ott mindig sok katonatiszt is. A legkellemesebb azonban, hogy a sebesült katonák részére a Kisfaludy és Jókai gőzhajók állanak rendelkezésre, melyeket a sebesültek fölvaltott csoportokban vehetnek igénybe és biz velük megy egy-két orosz és szerb sebesült katona is, akik ugy megszerették már magyar szenvedő társaikat, hogy azoktól soha megválni nem akarnának. A humanizmus itt ér el a legmagasabb fokot és a fürdőző közönség (a kedvezőtlen idő dacára, van abból bőven) is dédelgeti a sebesülteket, akiknek gyógyulása a pompás levegőben, a víz hatása alatt gyorsabb, mint máshol, és a frontra visszatérőket hamarosan fölvaltják a már előjegyzettek.

Megőrtült orosz fogoly. Tapolcáról jelentik: A Tapolca melletti Lesencetomaj községben gazdasági munkán levő orosz foglyok közül az egyik a minap hirtelen megőrtült. Az őrké mélabus szőke orosz pár napja levelet kapott hazuról, melynek hatása már percek múlva jelentkezni látszott rajta. A levél olvastára az orosz elkomorodott, majd valósággal buskomorrá vált és két nap alatt a téboly tört ki rajta s végül dühöngeni kezdett. Midőn már veszedelmessé vált környezetére, saját honfitársai fogták le és segítettek őt bezárni. Lesencetomaj előjárósága táviratilag bejelentette az esetet a pozsonyi katonai parancsnokságnak, mely valószínűleg egyik tébolydában fog helyet keresni a szegény orosznak, kit, nem tudni, a honvágy, vagy hozzátartozóinak sorsa kergetett-e a tébolyba.

Postaforgalmunk Olaszországgal. A Svájccon keresztül történő, Olaszországgal való kölcsönös postaforgalomban ezentúl a magyar szent korona országainak területén internált olasz alattvalók, valamint az Olaszországban internált magyar alattvalók is küldhetnek, illetőleg kaphatnak közönséges levélpostai küldeményeket és postautalványokat, továbbá táviratokat is válthatnak az e tekintetben fennálló általános feltételek mellett, melyekről az egyes hivatalok bővebb fölvilágosítást adhatnak.

Óracsere. Egy helybéli hölgy, aki a Jóléti Irodának a Csengery-ut 2. számú házában lévő Hadsegélyző osztályában található, a katonanapi néptomcolán egy férfi karkötőórát nyert, amit női karkötőórával óhajtana elcserélni. Mert bizonyára akad olyan férfi, aki ugyanakkor női órát nyert. Aki a cserére hajlandó, sziveskedjék evégett a jelzett címhez fíradni.

Bodega megnyitás. Szabó Antal főtér és Sugár-ut sarkán levő csemege üzletével kapcsolatban egy csinosan berendezett ozonázó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona ozsona 50 fillér, egy hideg vacsora 1.20 fill.) lehet friss ételeket venni. Jégbehűtött sör, bor és ásványvíz.

Nagy lóárverés Pécsen. Baranyavármegye gazdasági felügyelője a lapok útján értesíti a dunántúli lótenyésztő és lótartó közönséget, hogy szeptember havának második felében Pécsen mintegy 600—800 darab importált egy és két éves oldenburgi és belga kancacsikó kerül eladásra. A csikók ára 1300—1700 korona közt váltakozik. Előjegyzések *Jakabffy Imre* kir. gazdasági felügyelőnél eszközölhetők Pécsen.

Az új tanév a kanizsai tanonciskolákban. A nagykanizsai államilag segélyezett községi iparos fiu- és leánytanonciskolában az 1915/16. tanévi beírások az egész évi tanfolyamra szeptember 4-től 15-ig, a téli tanfolyamra október 15-től 18-ig fognak tartani a városházán, a rendőrkapitányi hivattal szemben levő I. emeleti helyiségekben, hétköznapiokon 6—8-ig, vasár- és ünnepnapiakon 9—12-ig. A beíratásra kitűzött időben köteles minden nagykanizsai iparosmester a tanoncot, illetve tanoncait még azon esetben is beírni, ha azok még csak próbaszolgálaton vannak, betegek, esetleg mint házi szolgák, vagy napszamosok is vannak alkalmazva az illető iparág elsajátítása végett. — (96096/1907 számú miniszteri rendelet.) — Aki tanoncot a jelzett időben be nem iratja, vagy nem küldi pontosan az előadásokra, az az 1884. évi XVII. tc. 62. §-ába ütköző iparkihágást követi el s míg egyrésztől mint ilyen a vállás- és közokt. miniszter által a háboru tartamára indokolt esetben megengedett felmentésben sem fog tanonca részesülni, másrészt vele szemben az előbb hivatkozott törvénycikk 157. §-ában megállapított s 40 koronától 400 koronáig terjedhető pénzbírság fog alkalmaztatni. Az esetleges felmentések iránti indokolt kérelmek a beírás alkalmával az igazgatónál szóbelileg is előterjeszthetők. Azon iparosmesterek, akiknek több tanoncuk van, összes tanoncaikat egyszerre irassák be, mert csak ez esetben lesz lehetséges azoknak oly módon való beosztása, hogy lehetőleg ne az összes tanoncok egy és ugyanazon napon járjanak az iskolába s a műhely tanonc nélkül maradjon. Az iparostanoncok kötelesek a beírás alkalmával születési, iskolai előképzettséget igazoló iskolai bizonyítványukat és a tanoncszerződés másolatát bemutatni, a 4 korona 30 fillér tandíját és az ipari szótára 20 fillért lefizetni, vagy a városi tanácshoz intézett tandíjelengedés iránti kérvényüket az igazgatónak átadni. A rendes előadások az egész évi tanfolyamban szeptember 15-én, a téli tanfolyamban október 18-án kezdődnek meg. *Az igazgatóság.*

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasutl)-utcában van, a Főutól a második házában SZIVÓS ANTAL műórás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadiemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

A polgárőri szolgálat. Ma, szerdán este az alábbi polgárőrök fognak rendőri inspekción teljesíteni:

Kohn Samu, Véber Ferenc, Horváth sánta József, Horváth György, Stocker Ferenc, Fábian Sándor, Maitz József, Jászai Lajos, Csányi Elek, Csányi József, Katona István, Török Ferenc, Sardi Géza, Perger Béla, Kalmár Henrik, Ternai István, Szűcs Ferenc, Horváth Mikó Péter.

Felelős szerkesztő: **Gürtler István.**

Ma pontta előadás

Uránia MOZIKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 239

A filmtechnika csodája

Szeptember 1., 2., 3-án színre kerül

A rezervista

Álma aktuális katonai dráma :: 4 felv.

Katona zenekar közreműködésével továbbá remek kísérelőkép.

Előadások hétköznapiokon 6 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Vasalónők és 1 házi szolga

felvétetnek **MAYER KÁROLY** ruhafestő és vegytisztítónál Nagykanizsa, Kölcsey-u. 19.

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

»Antispora-Vita«

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az 'Antispora-Vita' az összes vetőmagfélék, de első sorban az őrölg által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kiloja 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelárusítók

SCHWARZ & TAUBER

nagykereskedők Nagykanizsán.

Haszonbérbeadási hirdetemény.

Főméltóságú dr. Herczeg Batthyány-Strattmann László magyarországi hitbizományához tartozó nagykanizsai (Zalavármegye) urodalom, mely áll: a nagykanizsai 1131 k. hold, a sánczi 780 k. hold, a gyótai és zsigárdi 1818 k. hold, a homokkomáromi 988 k. hold, a bánfai 718 k. hold és a szepetneki 954 k. hold kiterjedésű birtokból, továbbá a horvátnádajai [Vasvármegye] 918 k. hold kiterjedésű birtok, s végül a ludbregi [Horvátország, Varasd vármegye] urodalomhoz tartozó 3594 kat. hold kiterjedésű birtok, **1916. évi október 1-től kezdődőleg 20 évre haszonbérbe adatik.**

Írásbeli bérleti ajánlatok legkésőbb 1. 1915. évi november 1-ig aláírt jogigazgatóságnál nyújtandók be,

ahol egyttal a bérletekre vonatkozó összes adatok és feltételek is betekinthetők.

Dr. Herczeg Batthyány-Strattmann László
magyarországi Jogügyi Igazgatósága (Szombathely Király-utca 3. Vasvármegye)

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

**Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.**

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Működési árak: Helyben kézhez hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyílttér es hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A városok védekezése.

A világháboru előtt hazánkat Európa éléstárának tartották a külföldi nemzetgazdák. Azóta nagyot fordult a világ. És most ámulva látjuk, hogy mily nagy hiba volt éléstárunkra oly kevés gondot fordítani, mert a szabadkereskedelem hívei egy rendszeres kiéheztetési folyamatot indítottak ellenünk, külső ellenségeinkkel együtt anélkül, hogy képesek lennének a magyar községek, városok sikeresen védekezni ellenük.

Európa bámulva látja, mi pedig szégyenpírral arcunkon s az éhezők panaszaival ostromolva nézzük, hogy a szabadkereskedelem tévtanának áldozataivá lettek városaink, hogy égbekiáltó büncselekményekkel pusztítják, éhezettetik az élelmiszerekkel uzsoráskodók nemzetünket itt Európa éléstárában.

A magyar városok alig bírják megvédeni magukat e belső ellenségektől. Azért a városok jogosan követelhetik, hogy legalább erkölcsileg jöjjön segítségünkre az állam, illetve a kormány s a városok ármegállapítását hagyja jóvá mindenütt. Mert csak így lehet letörni a kartellszerű mesterséges árfölhajrást, ha a magyar birodalom valamennyi piacára nézve egyöntetűleg és egyszerre történnek meg a hatósági árak megállapításai. Szeretnők látni, hogy kivitelii tilalom lévén, ha a termelők és kofák az élelmicikkeket nem tudnák sehol más áron eladni, (drágább árban, mint ahogy a hatósági árak megállapították egyöntetűleg) vajjon nem szüntetnék-e be azonnal az árfölhajrást? A kartellek ellen nincs egy pillanatnyi habozásra sem szükség, hogy belássák a városok, miszerint nekik is kartellbe kell lépniök. Az élelmiszerezusorát, a termelők és a kofák kartelljét csak így lehet letörni, ha a fogyasztók is kartellbe lépnek, városaik képviselőiben, vagyis ha az összes magyar városok együttesen küldik föl kérvényeiket a belügyminiszterhez s egyöntetű árakat állapítván meg a viszontelárusítókra, egyöntetű árakat még pedig a magyar birodalom összes piacaira. Akkor lehetetlen lesz az uzsorásoknak fölverni az árakat, mert áruikat sehol magasabb értékben nem hozhatják forgalomba beföldön.

Amde az egész országban mindenütt egyszerre kellene megállapítani nemcsak az élelmicikkeket és vágómarhák, hanem a munkanapszám és fuvar árait is, mert másképp nem lehet eredményt várni.

Az élelmiszerekkel üzött uzsora, csalás, hamis mérlegelés és hamisítás eseteiben nálunk is olyan szigorú büntetéseket kellene szabni, mint Németországban, ahol 15,000 márka pénzbüntetés-

sel és kapcsolatosan egy évig terjedhető elzárással büntetik az efféle visszaéléseket. Nálunk ellenben csak 200 koronáig és 10 napig terjedhető elzárással büntethetik a rendőrhatalóságaink az élelmiszerekkel üzött leggyalázatosabb uzsorát éppugy, mint a legleketlenebb élelmiszerverhamisítást is.

A magyar városoknak nemcsak joguk,

de kötelességük lenne a törvényhozást arra kérni, hogy a közéletmezési, közegészségügyi kihágások elintézésével bizza meg, szóval hasznos munkával tisztelje meg a rendes bíróságokat is, a becsületsértési és rágalmozási ügyeket pedig bizza a községi békebírákra vagy a felek által szabadon választandó bizottságokra.

A VILÁGHÁBORU.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Előre Keletgaliciában.

Sajtóhadiszállás. A Lemberg—Brody vasútvonal mindkét oldalán feltartóztatlanul haladnak előre csapataink az orosz határ felé. A rohanást visszavonuló oroszok csak nagyon gyenge ellenállást tanúsítanak visszavonulásuk fedezésére. Délebbre a Strypa mellé megérkezett csapatainknak több helyütt sikerült a folyót átlépniök és az ellenség ellentállását itt is megingalniok.

Oroszországban operáló haderőink tegnap Breszt Litovszkától délkeleti irányban már 100 kilométer távolságra jutottak.

A luczki hadizsákmány.

Sajtóhadiszállás. Luczk várának elfoglalásánál a salzburgi 59. gyalogezred rendkívüli módon kitüntette magát és a hadsereg történetébe aranybetűkkel írta bele a nevét. Az elfoglalt Luczk városában 250 waggonnál több lisztet találtak. Az egyéb hadizsákmány mely, a várakozásnak teljesen megfelel, ezideig még nem volt áttekinthető.

Általános offenzívát tervezett az antant szeptemberre.

Stockholm. A Stockholms Dagblad közli, hogy az antanthadseregek vezérekai szeptember havára az összes harc-tereken általános offenzíva megindítását tervezték. Ez azonban most már mindenütt teljességgel keresztülvihetetlen. Nikolajevics nagyherceg már kizárólag védekezésre van utalva, mert az orosz seregeket a Breszt Litovszk—Kiev, továbbá a Breszt Litovszk—Bielosztok—Vilna vonalakon megsemmisülés fenyegeti. Ily körülmények között a nyugati antantseregek se kezdenek nagyobb aktivitásba, sőt az angol hajóhad se, mely az Eszaki tengeren szándékozott döntő csapást mérni Németországra.

Románia nem engedi

az orosz pamutáru rendelmenyt szállítani.

Bukarest. A román—orosz viszonyra nem kevésbé jellemző adatot közölnek Bukarestből: Az orosz hadvezetőség néhány hónappal ezelőtt nagy pamutáru rendelést eszközölt Romániában. Időközben a román kormány gyapotkivitelii tilalmat rendelt el, mielőtt a szállítást megtörtént volna. Az orosz kormány a rendelt árukra vonatkozólag a rendelet felfüggesztését kérte, de a román kormány hosszú tárgyalás után is ragaszkodott a kivitelii tilalomhoz, melyre nézve nem tett kivételt Oroszországgal.

Magyarország a király előtt

A hódoló küldöttség Schönbrunnban.

Bécs. Ünnepi pompát öltött ma reggel Bécs városa, midőn Magyarország törvényhatóságainak kiküldöttelii öfelsége elé hódoló felvonulásukat rendezték. Amerre a menet vonult, a házak virítottak a magyar nemzeti zászlók ezreitől és az utcákon óriási néptömegek hullámozottak. A magyar törvényhatóságok diszmagyarba öltözött képviselői végeláthatatlan kocsisorban vonultak fel, s a kocsik bakjain sujtásos, zsinóros megyei huszárok ültek, bemutatva a bécsi népnek a régi magyar megyei élet ornamentikáját.

Pontban délelőtti 11 órakor jelent meg öfelsége a schönbruni kastély tróntermében egybegyűlt óriási deputáció előtt. Tisza István gróf miniszterelnök üdvözölte a magyar nemzet nevében a 85 éves királyt, aki válaszában hálával emlékezett meg a Mindenhatóról, aki megengedte, hogy Szent István koronáját az elődök bölcsesége teljes épségében tudta megóvni s az a jövőben új dicsőség fényétől övezetten, csorbítatlanul fog ragyogni.

Dörgő éljenzés fogadta a király szavait, mire a király bevonult belső termeibe.

A Schönbrunnból a leirnatlanul diszes

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!

menet a Rathaushoz hajtott, ahol Bécs városa bankettet adott a magyar törvényhatóságok képviselőinek. A bankett alatt dr. *Weirskirchner* Richárd, Bécs város polgármestere üdvözölte a magyar vendégeket, kiknek nevében dr. *Bárczy* István Budapest polgármestere válaszolt.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Luck vára tegnap óta a miénk. A mindenkor bevált I. ös. osztrák, salzburgi Rainer főherceg nevét viselő 59. cs. és kir. gyalogezred szuronnyal verte ki az oroszokat a pályaudvaron és a vártól északra fekvő elszáncolt sátoztábor körül levő hadállásokból és a menekülő ellenséggel egyidejűleg nyomult be a városba, melyet az esti órákig teljesen megfeszített az ellenségtől. A megvert ellenség dél és délkelet felé menekült. Böhm-Ermolli tábornok hadserege Bialy-Kamiennél Északkeletgaliciában az ellenség harcfrontját husz kilométerre kiterjedő szakaszon törte át. Ez a kettős vereség arra kényszerítette az oroszokat, hogy összes, még a Strypától nyugatra küzdő erőiket e folyó mögé vegyék vissza. Az ellenség visszavonulása ma reggelre már a Zborow körüli harcfrontra is kiterjedt. Iborowot tegnap Bothmer gróf tábornok hadserege elfoglalta. A Strypa mentén még tart a küzdelem. Az oroszok egyik ellentámadása tegnapelőtt Kozowa környékén egy német és egy osztrák-magyar dandárt néhány kilométerre visszaszorította, de a visszahúzásuk céljából indított oldaltámadásunk hatásának bevétele nélkül sietve a Strypa keleti partjára vonultak vissza. Az oroszok súlyos veszteségeket szenvedtek.

Olasz hadszíntér: Az olasz hadszíntéren a helyzet változatlan.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyhadszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: A helyzet változatlan.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsoporija: A Njemenről keletre tovább folynak a harcok. Grodno nyugati arcfrontján csapataink a külső erdőfront előtt állanak. Sokolkától keletre fekvő Odelszk és a Bialowieskaja erdőszeg között tovább üldözzük az ellenséget. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoporija: A Narew felső folyását átléptük. Pruzanyról északra az ellenséget a mocsaras vidéken túl veteltük vissza. Miczenen tábornagy hadcsoporijai: Az üldözés tovább tartott. Ahol az ellenség szembefordult velünk, ott visszaveteltük.

Délkeleti hadszíntér: Bothmer gróf tábornagy csapatai makacs ellenállásával szemben Zborownál és attól északra rohammal elfoglalták a Strypa keleti partjának magaslatait. A német csapatok által augusztus hó folyamán keleti és délkeleti hadszíntéren ejtett foglyok száma és hadizsákmány mennyisége 2000 tisztre, 269,839 főtnyi legénységre, több mint 2200 ágyura és sokkal több mint 560 gépfegyverre emelkedett. Ebből Kownóra kerek számban 20,000 fogoly és 827 ágyu, Novogierglewskre pedig kerek számban 90,000 fogoly (közülük 15 tábornok és több mint 1000 más tiszt) 1200 ágyu és 150 gépfegyver esik. A német és osztrák-magyar csapatok által május másodikán, vagyis a tavaszi hadjárat kezdete óta Galiciában ejtett foglyok száma immár egy milliónál sokkal többre emelkedett.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

HIREK.

A 20-as honvédönkéntesek nagy kabaréja az arénában.

A szombati est óriási műsora.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap már falragaszok is jelentek meg, melyek Nagykanizsa város utcáin hirdetik a 20-as honvédyalozred önkénteseknek a hét szombatián az arénában rendezendő nagyszabású kabaréját, melynek előkészületeit a minap lapunkban ismerteltük. Ma pedig már meghívók is röppenek szét, melyek rendelkezése, hogy teljessé tegyék a szombati, igazán rendkívülinek ígérkező est sikerét. Sem a falragaszok, sem a meghívók nem tartalmazzák azonban annak mindenekelőtt eredeti és dús gazdag műsorát, mely pedig egymagában teljes biztosítékát képezi a sikernek. De hogyisne, mikor a szombati estnek nem kevesebb, mint 180 szereplője lesz s még hozzá egyfő-egyfő mind csupa ragyogó ifjuságu honvédönkéntes: Zalavármegye urfi fiatalságának színe-virága, akik igazán megindító áldozatkésztséggel fogtak össze, hogy a 20. honvédyalozred dicső halált halt hősei hátramaradottjainak és az ezred rokkant katonáinak szenvedését enyhítsék és e nemes munkához közreműködőül Nagykanizsa és Zalavármegye közönségét s annak áldozatkésztséget is megnyerjék.

A siker minden biztosítékát képező önkéntes kabaré dús gazdag műsorának fő pontjai ezek:

Az előadások előtt egy órával 180 honvédönkéntes teljes hadifelszereléssel, menetszázadot alakítva lobogók alatt, felvirágozva, mintha csak a harctérre indulnának, a katonazenekar kísérefében elindul a József főhercegi uti laktanyából és az Erzsébet királyné teret és a Fő-utat megkerülve díszmenetben felvonul a színházhoz.

Az előadás első pontja kolosszális hatású kép lesz: az egész önkéntesszázad a katonazenekarral teljes rísztungban keresztívonul a színpadon.

A zenei attrakciók a Hymnusz előadásával kezdődnek, melyet a 100 tagu önkéntesdalárda énekel a katonazenekar kíséretével. A monstre dalárda karmestere *Herboly* Zoltán önkéntes szakaszvezető.

Grassy Béla önk. szakaszvezető háborus magyar nótákat énekel Szigeti Sándor² tart. hadnagy zongorakísérelével.

Endrődy Sándornak „A gyermek” című költeményét Szalay József önk. szakaszvezető szavalja.

A 100 tagu önkéntesdalárda ezután bakánótákat ad elő.

„A behívó” című tánckettőt Rajsz Ferenc és Nagy Károly Dezső önk. szakaszvezetők táncolják.

Jókai Mór „A lengyelek fehérasszonya” című melodramáját Mauthner Pál önk. tizedes szavalja és Szigeti Sándor tart. hadnagy zongorán kíséri.

Hubay Jenő „Lavolla szerelme” című remek magyar trióját Bálint Béla önk. szakaszvezető hegedűn, Steinauer József önk. szakaszvezető cellón és Szigeti Sándor tart. hadnagy zongorán játszik.

„A táborban” című egy felvonásos alkalmi szindarabot, melynek szerzője Rajsz Ferenc önk. szakaszvezető, — Grassy Béla, Dieber Rezső, Ifcsics József, Völgyi Zoltán és Rajsz Ferenc önk. szakaszvezetők és Maulner Pál önk. tizedes adják elő.

Váradí Antálnak „A király imádkozik” című

gyönyörű költeményét, melyet Helényi (Heldberg) Albert melodramává dolgozott fel, Kollin Géza önk. szakaszvezető szavalja és Szigeti Sándor tart. hadnagy zongorán kíséri.

A magánszereplők műsorán van még az „Ujoncbevonulus” című tréfás dialóg. Előadják a szerzők: Herboly Zoltán és Steinauer József önk. szakaszvezetők.

A felsorolt pazar programot zenei élvezetekben tökéletessé teszi a 12. Landwehrenekar, mely az est során több nagy hangversenyszámban fog szerepelni.

A *Darvas* Lajos százados nagyszerű ötletéből született önkéntes-kabaré sikerének biztosítása érdekében *Brunner* Mihály százados, az önkéntes-század parancsnoka rendkívüli tevékenységet fejt ki és az arénában naponta próbákat rendeztet, melyeken a fentebb vázolt műsor óráról órára új ötletekkel bővül és válik mind művészebbé. A betanítás nagy munkájában a művészalantumu *Rajsz* Ferenc önk. szakaszvezető tevékenykedik fáradhatatlanul.

Jellinek Miklós vitézségi kitüntetése. Az északi harctérről érkezett hivatalos értesítés szerint öfelsege Jellinek Márk nagykanizsai áll. polgári iskolai tanár fiát, *Jellinek* Miklós 20. honvédyalozredbeli hadapródot az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásáért a II. oszt. ezüst vitézségi éremmel tüntette ki.

A 12-ös Landwehrenek új parancsnoka. A Landwehrenzredek legfelső parancsnoksága a napokban új ezredparancsnokot állított a Nagykanizsán állomásozó 12. Landwehrenzred élére. *Tarnhofer* Gyula ezredes az ezred új parancsnoka, ki már napokkal ezelőtt megérkezett Nagykanizsára és elfoglalta új pozícióját, mely azzal is bővült, hogy ezentúl *Tarnhofer* Gyula lesz a város katonai állomásparancsnoka. Akik a város polgári társadalmából eddig az új ezredessel érintkeztek, a legnagyobb elismeréssel beszélnek lekötözö, valóban urfi modorról és kiváló előzékenységéről, amit egyébként annak egész külső megjelenése is kifejez. E kiváló és Nagykanizsa város lakosságára nézve oly kívánatos, előkelő tulajdonságokban tehát méltó utóda lesz az új ezredes elődének, *Boscaroll* Alajos alezredesnek, akit parancsnoksága a 12. Landwehrenek kanizsai üdülőtelepének élére diszponált.

Szeptemberi érettségi a kanizsai felsőkereskedelmi iskolában. A helybeli felső kereskedelmi iskolában az írásbeli érettségi vizsgálatokat szept. 5. 6. 7. 8. és 12. napjain tartják meg.

A kanizsai öregujoncok. Ma volt a második napja a kanizsai 43—50 éves népfőkelők sorozásának. A mai sorozás eredmény kerek 50 százalék. A közismertebb kanizsai nevek viselői közül ma az alábbiak lettek regrutákká:

Sanweber József magánzó, dr. Bród Tivadar ügyvéd, Feldmann József kávé, Kohn Samu lakatos, Altstädter Ignác pénzügynök, Sós Leó tujáskereskedő, Knausz László takarékpénztári hivatalnok, Neu Dávid cipőgyáros, Reidinger Gyula építési vállalkozó, Rosenfeld Miksa és Tálosi Lajos cipészek, Dávidovics György tanító, Rosenthal Adolf pék, Marton János és Potucsek Ferenc hentesek, Németh Gyula villamos főszerelő, Baumgartner Bernát sörgyári főgépész, Kirchknopf Károly nyomdász, Horváth Károly szijgyártó, Ritter József, Lampel Adolf és Pouzár József szabók, Berger Samu utazó, Skriválics István és Nováczki István csizmadiák, Sóbár György kefekötő,

Welsz Samu hitközségi metsző, Franciscs Zsigmond kereskedelmi iskolai pedellus és Pintér Ferenc városi házmester.

Statárium a kanizsai piac híjánál között. Dr. Krútky István rendőrfőkapitányhelyettes mindegyre fokozódó erélyességgel halad kitűzött célja felé, a kanizsai piac botrányos állapotainak megszüntetéséhez. Ma ismét tizenkét kihágási tárgyalást folytatott le, melyek ítéletei valóban elriasztó példák gyanánt állhatnak mindazok előtt, akiknek még szándékuk a piacon a kanizsai zsebek és gyomrok ellen újabb merényleteket intézni. Egy kiskanizsai leány a minap a tojás darabját 14 fillérért árulta 12 helyett, a közbelépő rendőrrel felelt és eleinte a nevét is letagadta. Három különböző kihágás címén 40, 20 és 10 korona büntetésre, összesen 70 koronára ítélte a rendőrbíró. — Egy kiskanizsai csibekereskedő asszonyt uzsoraárai miatt 3 napi elzárásra és 80 K pénzbüntetésre ítéltek. — Egy harmadikat, szintén kiskanizsai menyecskét, mert egy cső kukoricát 10 fillérért adott el 6 fillér helyett, 10 koronára ítélte a főjegyző. — Egy negyedik kiskanizsai asszonyt, aki a tejet 36 fillérért árulta, 40 koronára ítélte. Ezeken kívül még egy csomó kisebb 10—30 koronás büntetést rótt ki piaci botrányok okozóira, akik között 20 koronás büntetéssel szerepel egy nagyhangu kanizsai korcsmáros is.

A Berlin mozi szezonnyitása. Szombaton, f. hó 4-én délután 6 órakor nyílik meg három havi szünet után ismét a Szarvas szállóban lévő Berlin mozgófényképszínház. A Berlin mozinak várva várt új szezonjában egy kitűnő hollandi zongorista fogja művészi játékaival a közönséget szórakoztatni. A Berlin mozi, miként az egész háboru alatt sem emelte helyárait, új szezonját is a régi rendes helyárak mellett nyílja meg s ezért a közönség fokozott érdeklődésére számíthat.

Vidéki gabonauzsorások megbüntetése Nagykanizsán. Már lapunk vezető helyén is szóvá tettük azt a sok gyalázatosságot, amit a vidéki gabonatermelők portékájukkal a városi néppel szemben üznek. A háboru óta pukkadásig duzzadt zsebü, mindenből aranyat facsaró parasztnép nem elégszik meg azokkal az aránytalanul magas gabonaárakkal, amiket az új termésre országosan megállapítottak, hanem ahol s akitől lehet, próbálkozik még további keserves koronákat kiperéselni. A tegnapi hetivásár napján a kanizsai rendőrkapitányság kettőzött éberséggel ügyelt ezekre az uzsoraüzletekre és sikerült is a rendőrközegeknek hét kitűnő környékbeli hazafit lefűlelni, akik részint gabonával, részint burgonyával igyekeztek a városiakon eret vágni. A gabonát a megállapított maximális 36 K 50 f. ár helyett 37 K 50 fillérért árulták, két szekér burgonyát pedig métermázsánként a kanizsai piacra nézve megszabott 14 korona helyett 16 koronáért akarták rásózni az élelmiszerhiány bekövetkezése miatt aggódókra. Az utcavégeken és a piacon fűlelték le a rendőrök a jámbor falusi zsebrákokat, akik Antalfaluról, Bajcsáról, Ujudvarról és Bakónakról valók voltak. A rendőrbíró 20—60 korona között váltakozó pénzbüntetéseket csördített a nyakukba, amit ha a kitűnő hazafiak otthon, a falujukban elmesélnek, talán majd mégis más állapotok lesznek lassankint a kanizsai piacon.

Magyar hadiérem. Amióta a háboru vad muzsikáját sirják az ágyuk, azóta a magyar dicsőségtől hangos a világ. A magyar katona híre-neve elszállott minden zugba, minden fészekbe s a magyar vitézségről úgy beszélnek, mint aminek párja nincsen. A magyar

fiuk domboru mellén mindentéle jelvénye csillog a vitézségnek, de magyar szín nincs a szalagon, magyar címer, magyar szó nincs az érmen. Pedig a magyar katonának is sokkal jobban esnék, ha magyar jelvény beszélne harcáról, dicsőségéről. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye mozgalmat indított, hogy a törvényhatóságok forduljanak fölrattal a kormányhoz, hogy a magyar állampolgároknak az ellenség előtt szerzett érdemeit magyar jellegű hadiéremmel jutalmazza meg. Az ország minden törvényhatósága csatlakozni fog ehhez az akcióhoz s hisszük, hogy a magyar harci érdemet magyar kitüntetéssel fogják jutalmazni. Pestvármegye különben fölrattal pártolás végett megküldötte Zalavármegye közönségének is.

Pótdíjmentes hadibiztosítás. A 43—50 éves B osztályu népfelkelők minden pótdíj nélkül a háborura azonnal érvényes életbiztosításokat köthetnek az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál. Felvilágosítást ad ezen társaság nagykanizsai főügynöksége (iroda: a társasági palotában).

Rekvirálni fogják a babot is. A magát mindenre rávető élelmiszeruzsora következtében a kormány elhatározta, hogy az ideai termést zár alá veszi és az értékesítés munkáját a Haditermény Részvénytársaságra bizza. Az idevonatkozó hivatalos rendelet néhány napon belül teszik közzé a hivatalos lapban, addig is már serényen folynak az előkészületek, hogy a Haditermény Részvénytársaság megfelelő szervezettel ezt az újabb munkát is elvégezhesse. Az értékesítő vállalat kebelében már megalakult az új osztály: a bab-osztály, amelynek vezetői már most dolgoznak azon, hogy a szállításokat megindítsák és az első küldeményeket irányítsák. A bab beszerzése egyelőre nehézségekbe fog ütközni, mert úgy, mint a gabonánál, itt is csak egyesek lesznek hajlandók rövid időn belül készleteiket forgalomba bocsátani, de későbbre meg van minden remény arra, hogy az óriási termés minden erőszakosabb intézkedés nélkül piacra kerüljön, mert lehetetlen azt csak fel is tételni, hogy az ideai bő termést teljes egészében visszatartsák. Egyébként, ha ez megtörténik, úgy a kormány soron kívül fog intézkedni a fogyasztás zavartalan biztosítása érdekében úgy, hogy a fogyasztási piacokon a szükséges mennyiség minden időben rendelkezésre fog állni. A Haditermény Részvénytársaság intézi továbbá az Ausztriába irányuló kereskedelem lebonyolítását is és ugyancsak tárgyalásokat folytat most a németországi Haditermény Részvénytársasággal, hogy az ott szükséges mennyiség beszerzése is biztosítható legyen.

A polgárőri szolgálat. Ma, csütörtök este az alábbi polgárőrök fognak rendőri inspekciónak teljesíteni:

Sinkó Károly, Hirsch Oszkár, Sidó Lajos, Borbély József, Horváth László, Kovács György, Allesch József, Gumilár Kálmán, Tóth Ferenc. Olenbeck Károly, Egry Gyula, Halász Ödön, Buki Sándor, Pint József, Kulcsár Boldizsár, Orbán János, Vellák Lajos, Godinek József,

Felelős szerkesztő: Görtler István.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutótól a második házban SZIVÓS ANTAL műórás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadilemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

A filmtechnika csodája

Szeptember 1., 2., 3-án szinre kerül

A rezervista

álma aktuális katonai dráma :: 4 felv.

Katona zenekar közreműködésével
továbbá remek kísérelkép.

Előadások hétköznapokon 5 7 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Abbáziai Széphegyi Pensió

és szálloda megnyitott

BALATON-KERESZTURON

(Park szálló.)

40 új modern szobával. Szobák pensióval vagy anélkül. Napi teljes pensió lakással 10 korona. Családoknak s katonaszállásoknak kedvezményes ár

Kirándulóknak meglepő
méréselt árak!

Kitűnő ellátást garantál

Széphegyi Kálmán abbáziai Pension-
tulajd., főszakács.

Vasalónők és 1 háziszolga

felvétetnek MAYER KÁROLY
ruhafestő és vegytisztítónál
Nagykanizsa, Kölcsey-u. 19.

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

»Antispora-Vita«

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita” az összes vetőmagfélék, de első sorban az őszőg által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kiloja 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelárusítók

SCHWARZ & TAUBER

egykereskedők Nagykanizsa.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérnemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissítettem.

Raktáron tartok May és Hoffeld-féle rumburgi vásznakat, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lillom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehérneműket. ::

==== A legfinomabb áruk! ====
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

Vezérképviselő:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

festő vállalata

Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcsimtaóblák

boni s külföldi faerezés márvány utánzatok festése. Épület-, szobafestés, butor, üzletberendezés mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk magasan fejlett ízlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégíti. Árjainkkal, színes vázlatrajzzal főlészóllításra díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

Minden legkisebb nyomtatványrendelést a legnagyobb gondnal és ízléssel szállít.

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

Társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben bázhoz hozzá 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 Híler Vidékre postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyitlittér és árdátóink megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

Szédületes számok

Jönnek arról, hogy az összetört orosz hadsereg milyen tömeget veszített az utolsó hónapok alatt foglyokban, halottakban és sebesültekben. Képtelenségnek látszik, hogy amikor egy hadsereg ilyen óriási vérvesztést szenved, miért nem hallgatják meg vezetői a józan ész szavát és nem keresik azt a megoldást, mely a béke lehetőségével egyedül vezetheti ki az óriási birodalmat a végveszedelemből.

Tizenegyedik hónapja tart a küzdelem és e hosszú idő sikerelt és eredményeit nem ragadhatja el tőlünk már senki. Miért dobják hát ágyunk és fegyvereink elé még a menekülő orosz hadsereg ezreit. A kérdésre a válasz mutatja ennek az ellenünk indított háborúnak okát és magyarázatát, erkölcstelenségével, igazságtalanságával együtt.

Anglia, ennek a sok borzalomnak okozója és rendezője, nagyszerűen kiosztotta a szerepeket. Az uzsorás kegyetlenségével adta ki a parancsokat: az orosz hadsereg Berlinbe, Bécsbe és Budapestre megy, a franciák visszafoglalják Elzászt és benyomulnak a német birodalom szívébe, az olasz tolvaj hátunkba támad és úgy vonul Bécs felé, miután elvágta egyik életerűnk, a tengerhez vezető utakat, a szerbek elszedik Boszniát és a Bánátot. Az angol parancsolt, tehette, elég pénzt adott hozzá. A parancs végrehajtása azonban szomorú fordulatot vett és a néhány millió ellenséges katona, aki Berlint, Bécsét és Budapestet meglátta, fegyvertelenül, a fogság tehetetlenségében jutott ide.

Hiába küldi Albion tengeri hadseregének legjavát, a győzhetetlennek hirdetett hajószörnyetegeket a csatasorba, hiába próbálja kényszeríteni a kétes értékű újabb nemzetközi jogot proklamáló Amerikát, s hiába segítené Japán is ágyuival és tüzérségével Oroszországot, hiába volna mindez, mert semmiféle hamis és koholt hírek a világba kürtölésével sem takarhatnák el ellenségeink a gigászi küzdelemnek eredményét: a központi hatalmak minden harctéren győzelemittasan előretörő seregeit, a százszámra fenékbefurt angol hajók roncsait, s a síró cárt, aki könnyezve bucsuzik a számára immár bizonytalanná lett fővárosából, Szentpétervárról.

A józan ész mutatja az utat, amit a megvert entente-nak követnie kell. Ahelyett azonban, hogy a békés megoldást keresnek, Anglia még küzdeni akar a végzet ellen, amelyet a vert hadseregek roncsaival akar megállítani. Lehetetlen azonban, hogy a vérpadra hurcolt tömegek egyszer már öntudatra ne ébredjenek és az angol pénzért lelkesedő

vezetőiket számadásra ne hívják a vérengzésért. A békét az fogja meghozni, amikor beszündik az igazság fagyogása azokhoz a népekhez, melyeknek tiszta látása elé vezetői még a frázisok és hazugságok fátylát tudják vonni. A ve-

reségek fájdalmában fog széjjel szakadni a kőd, melyet mámorba hajtott népek tekintete elé vontak és a hazugságok halálával születik meg a béke gonoszul megölt világa.

A VILÁGHÁBORU.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Grodno elesett.

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Grodno vara elesett.

A mindössze három szóból álló hír négy havi szakadatlan diadalainknak egyik legnevezetesebb eseményét, az orosz háborúnak legnagyobb fontosságú fejezetét jelenti. Két hónap alatt tizenhárom orosz várat foglaltak el a diadalról diadalra haladó német és osztrák-magyar seregek s ezek között Grodno elfoglalása jelentőségben Varsó, Ivangorod, Bresztliowszk és a minap elfoglalt Luck várának bukása mellé állítható. Grodno volt az északi közös sarkpontja és egyik legerősebb láncszeme a két orosz várvédelmi vonalnak, melynek elestével most már semmi akadály nincs többé annak, hogy a győzelmes szövetséges seregek olyan mélyen nyomuljanak be Oroszország testébe a menekülő vert orosz hadak után, amilyen mélyen csak akarnak. Grodno elesett végül nemcsak azt jelenti, hogy az orosz birodalom az első várvédelmi vonala után immár a második várvédelmi vonalát is teljesen elvesztette, hanem jelenti azt is — s ez most reánk nézve mindennél fontosabb — hogy e kettős orosz várvédelmi vonal birtokában még csak gondolnunk sem kell arra, hogy az orosz haderő e háború alatt megegyezzen komoly támadó akcióba foghasson ellenünk. Grodno elfoglalásával briliáns-köböl való pontot tettünk négy havi diadalaink hosszú-hosszu sorozatának egyik legragyogóbb fejezete végére.

Brody után — Dubno.

A felszabaduló Keletgalícia.

Sajtóhadiszállás. A galiciai határszéll városnak Brodynak elfoglalása után Böhm Ermolli tábornok hadseregének balszárnya már mélyen bent jár Oroszországban és előrsel már a Lucktól megfosztott orosz várháromszög déli várának, Dubnónak láthatárán járnak. Két napon belül előreláthatólag meg fog kezdődni a Dubno elleni közvetlen akció is.

A Keletgaliciából visszavonuló oroszokat gyors előhaladásunk meggátolja arombolásban s így e vidéken a falvak csaknem teljes épségben kerülnek csapataink kezére.

A besszarábiai határon még mindig szakadatlan tüzérharcok folynak.

A Pflanzler-Baltin hadsereg a Dnjeszter és a Strypa-szögletben jelentős tért nyert és itt is megkezdődött az oroszoknak kelet felé való visszavonulása.

A bolgár-török tárgyalások ujrafelvétele.

Rotterdam. A Reuter ügynökség jelenti Szófiából: A bolgár-török megegyezést célzó tárgyalások a minap abbamaradtak, most azonban, hogy Bulgária megbízottai visszaérkeztek, a tárgyalások újból megkezdődtek. Igen figyelemre méltó jelenség a bolgár ügy megítélésének szempontjából az, hogy Johann Albert mecklenburgi herceg Ferdinánd bolgár király látogatására Szófiába érkezett.

Az olaszok pusztulása.

Zürich. A Züricher Zeitung olasz forrásból származó pontos kimutatóst közöl, mely szerint az olaszokkal folyó háború negyed éve alatt a mozgósításkor fegyverbe állt olasz hadseregnek egyharmad része (pontosan: $\frac{2}{10}$ -e) elpusztult.

Nagy olasz kudarcok.

Sajtóhadiszállás. Az Isonzó melletti borzalmas veszteségekkel teljes szakadatlan kudarcok után az olaszok az utóbbi hetekben a tirolli határvidéken próbálkoztak meg valamelyes sikert elérni. Szüntelen támadásaik főleg a Monte Marlon, a Freikofelen és a Monte Pianon levő hadállásaink ellen irányultak. Hetek óta egy percnyi pihenés nem volt itt. Csapataink bevehetetlen sziklafedezékeket építettek, melyeken a szüntelen olasz ágyuzás is teljesen hatástalan. Nem használnak a minduntalan megújuló gyalogsági támadások sem,

megingathatlan csapataink minden támadást fölényes erővel vernek vissza és az olaszok soraiban nap-nap után borzalmas pusztulást visznek véghez.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: A wolniniai várháromszög területén az oroszok üdözése jól halad. Csapataink Luck lelett a Stry-on széles harc-vonalon átkeltek. Az ellenség Kelet-Galiciában az egész vonalon újra visszavonul. Böhm-Ermolli tábornok csapatai bevonultak Brodyba és ma e várostól keletre az orosz határon túl folytatják az előnyomulást. Bolhmer gróf északi szárnya az üdözést a Zborowlól Zalosce és Tarnopol felé vezető uton folytatja. A megvert ellenség a Szereth felé vonul vissza. Pflanzler-Baltin báró tábornok hadserege az oroszokat tegnap heves harcok között az alsó Strypától keletre fekvő magaslatokon túl szorította vissza. Ez a siker a Dnjeszter harc-vonalat is egészen a Szereth torkolatáig megrendítette és visszavonulásra kényszerítette.

A besszarábiai határon az orosz harc-vonal mögött számos falu lángban áll. A Kobrintól északkeletre küzdő cs. és kir. csapatok szövetségeseinkkel együttesen az ellenséget fokozatosan a felső Jasiolda mocsárvidéken szorítják vissza.

Olasz hadszíntér: A helyzet az olasz hadszíntéren tegnap sem változott.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagylőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: A Vogézekben Münster-től északra augusztus 31-iki támadásunkkal visszahódítottuk azon árok részeket, amelyek augusztus 18. és 23. közötti harcokban a franciák kezére kerültek. A Lingekopf Bärenkopf hegygerinc tehát ismét birtokunkban van.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadserege: A Vilna—Grodno vasutvonal mentén Szarnokwale helységet rohammal elfoglaltuk. Grodno nyugati arc-vonalán a külső erődök vonala elesett. Északnémet Landwehr tegnap rohammal elfoglalta a 4. számú erődöt. Ötszáz főnyi védősereget elfogtunk. Később este aztán badeni csapatok hatalmukba kerítették a tovább északnyugatra fekvő 4. sz. erődöt 150 főnyi védősereggel együtt. Erre az előretolt nyugati arc-vonal többi erődét az oroszok kiűrtették. A hadsereget tegnapi zsákmányának összege 3070 fogoly, egy nehéz ágyú és három géppuska. Lipóti hajtó herceg tábornagy hadserege a Balwieska erődöség északkeleti szélétől tegnap harc után kijutott éjjeli rajtaütéssel hatalmukba kerítette a Jasiolda átkelőt és 1000 orosz elfogott. Mackensen tábornagy hadserege: Üdözés közben a Muchawiecz szakaszt az egész arc-vonalon átléptük.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Egy jó házból való fiu

könyvkötő

tanoncnak felvétetik a Gutenberg nyomdában.

A 43—50 éves népfőlkelők tisztí rangja.

— Saját tudósítónktól. —

Nincs ma aktuálisabb kérdés nemcsak Nagykanizsán és Zalamegyében, hanem szinte egész Magyarországon annál a kérdésnél, hogy mint nyerhetik vissza tisztí rangjukat azok, akik valamikor már katonatisztek voltak. Erre vonatkozólag illetékes helyen az alábbiakat közlik velünk:

Az 1915. évi II. törvénycikk következtében újból népf. kötelezetteké vált azon egyének, kik valamikor tiszték, katonai (haditengerészeti vagy honvéd) tisztviselők, vagy tiszt (tisztviselő) jelöltek voltak, továbbá azon volt egyévi önkéntesek, kik annak idején a tartalékos tisztí vizsgát sikerrel letették, — és pedig úgy azok, kik népfőlkelési bemutatón szemlén már voltak és ott alkalmasnak találtak, valamint azok is, akik ily szemlén csak ezután kötelesek megjelenni — megfelelő rangfokozatban való kinevezéshez előjegyzésbe vételüket kérelmezhetik.

Az előjegyzésbe vétel iránti folyamodvány, — mely összes mellékleteivel bélyegmentes — a m. kir. honvédelmi miniszterhez címzendő és azon népf. parancsnoksághoz nyújtandó be, mely parancsnokság területén a pályázó tartózkodik.

A folyamodványban a következő adatok sorolandók fel:

Családi és utó (kereszt) név esetleg nemes-ségi fokozat, születési év, illetőségi község (járás, megye), polgári állás (foglalkozás, nyelvismertek, a hadseregben (haditengerész, honv. vagy csendőrségnél) teljesített korábbi szolgálat adatai, utoljára viselt rendfokozat, a tisztí állásra törekvők részéről megjelölése azon csapatnemnek, melynek kötelékében a pályázó legutoljára ténylegesen szolgált.

Ezekon kívül azok a pályázók, kik esetleg már népf. bemutatón szemlén voltak, folyamodványukban a szemle eredményét is és pedig az igazolványi lap adatai alapján jelentsék be.

Nagyobb városokban tartózkodóknál a pontos lakcím is feltüntetendő.

A folyamodványhoz csatolandó:

- illetőségi bizonyítvány;
- a katonai kinevezési és kilépti (elbocsátó) okmány;
- egy erkölcsi bizonyítvány (járásí tisztviselő, polgármester által kiállítva);
- egy hivatalos bizonyítvány a polgári állásról.

E két utóbbi egybe is foglalható.

Azon volt egyéves önkéntesek, kik a tart. tisztí vizsgát sikerrel tették le, az annak idején nyert vizsga-jegyzőkönyv kivonatát is csatolják.

Végül egy kötelező csatolandó a következő szöveg szerint:

Kötelező.

Én alulírott becsületszavamra kijelentem, hogy jelenleg semmi tilkos társulathoz nem tartozom, sem eddig, inig a népfőlkelés kötelekében állok, ilyenbe belépni nem fogok.

Kelt _____ 191____ hó
(P. H.) _____ (aláírás)

E kötelező sajátkező aláírás hivatalosan is igazolandó.

A pályázók amennyiben a követelményeknek megfelelnek, a honvédelmi miniszter által kinevezésre előjegyeztenek és pedig:

- a volt tiszték (tisztviselők) a legutóbb viselt rendfokozatba;
- a volt tiszt (tisztviselő) jelöltek népf. hadnagyokká (hasonállásuakká) és

c) azon volt egyévi önkéntesek, kik a tartalékos tisztí vizsgát letették, népf. zászlósokká. Azon a célból, hogy ezek a volt tiszték (tisztjelöltek) megismerhessék azokat a változásokat, melyek a szabályzatokban és utasításokban az utolsó szolgálatteljesítésük óta történtek és hogy a gyalogsági (honvédségnél lovassági) csapatszolgálatban is gyakorlatilag iskoláztassanak, hogy azután a népf. kötelezettek katonai kiképzésénél mint oktatók eredményesen alkalmazhatók legyenek, 4 hetes kiképzési tanfolyamok lesznek felállítva, melynek hallgatását minden fegyver- (csapat) nembeli katonállományú volt tisztnek és tisztviselőnek kérésére meg lehet engedni.

E tanfolyamok hallgatása a tekintetbe jövő volt tiszték (tisztjelöltek) érdekében áll, mert ezáltal esetleges előléptetésükhöz való alkalmasságot hamarabb érhetik el.

Azokra a tisztékre (tisztjelöltekre) nézve, kik nem a gyalogságnál szolgáltak, még avval az előnnyel is járnak, hogy az illetőket megismertetik a legrövidebb idő alatt a gyalogsági szakaszparancsnok szolgálatával.

Ez annál fontosabb, mert az összes tiszték, így tehát más fegyvernembeliek nagyobb része is a gyalogsághoz lesz beosztva.

A kiképzési tanfolyamba való felvételle, valamint a népf. tiszté váló egyidejű kinevezésre és időelőtti behívásra vonatkozó kérvényt legkésőbb 1915. évi október hó 5-ig a honvédelmi miniszterhez címezve, a tartózkodási hely szerint illetékes népf. parancsnoksághoz kell benyújtani.

HIREK.

Megyegyűlés. Hétfőhöz egy hétre, f. hó 13-án tartja rendes őszi közgyűlését Zalaegerszegen Zalavármegye törvényhatósági bizottsága. A megyegyűlés tárgysorozata szürke betűtenger, melyből alig egy két tárgysorozati pont érdemel közfigyelmet. E pontok a következők:

A 26840—1915. számú belügyminiszteri körrendelet a lakosságnak gabonával leendő ellátása tárgyában.

Székesfehérvár sz. kir. város átirata az ideai gabonatermés maximális árának leszállítása, a polgári lakosság gabonaszükségletének biztosítása, az őrlési rendeletek módosítása és a fontosabb közszükségleti cikkek maximális árának megállapítása tárgyában.

Győrmege átirata a gabona-monopolium behozatala és a legszükségesebb gazdasági, ipari és fogyasztási cikkek legmagasabb árának megállapítása tárgyában.

A háboruban feldúlt tűzhelyeket újraépítő országos bizottság megkeresése hazafias munkájának támogatása iránt és ezzel kapcsolatban Debrecen sz. kir. város átirata az ellenségtől elpusztított egy község felépítése tárgyában.

Nagykanizsa r. t. város képviselőtestületének az 1915. évi rendőrségi államsegély felhasználása tárgyában hozott határozata.

Kanizsai hőlgyek zászlaja a 20-as honvédeknek. Az olasz határról levél jött az ott küzdő 20-as honvédek egyik tisztjétől, hogy a 20-as népfőlkelő honvédeknek nincs zászlójuk, pedig nagyon szeretnék ha lenne, hadd lássa a talián, hogy magyar fiuk vannak ott, ahol ók állanak. Két nap se teltt bele s már ment egy gyönyörű, remekbe készült 3 méter hosszú lobogó az olasz határ felé a 20-as népfőlkelőknél. Sypniewszky ezredesné, Bugach alezredesné, Darvas kapitányné, dr. Szekeres Józsefné és Farkas Vilma csinálták,

hogy a mi honvédek is a gyönyörű magyar trikolár alatt mutathassák meg az olaszoknak, mi az igazi zalai virtus.

A kanizsai öregreguták. Ma volt a harmadik napja a kanizsai 43—50 éves népfőkelők sorozásának, amelyen a megjelentek 45 százalékát találták katonai szolgálatra alkalmasnak. A közismertebb kanizsaiak közül ma a következők váltak be ujoncoknak:

Dr. Fischer József törv. bír., dr. Rosenberg Mór ügyvéd, Forbáth Artur banklőnök, Fendler Hugó, a Franz r.-t. pénztárosa, Strém Tivadar kereskedő, dr. Tamás János ügyvéd, Nagy Lajos tanító, Poredus Antal és Németh István áll. elemi isk. igazgatók, Nováczky József törvénytudományi irodatiszt, Szőke (Riuch) Ignác állatorvos, Steiner Zsigmond fakereskedő, Sió József takarékpénztári tisztviselő, Dobrin Richárd magánzó, Blach Lipót utazó, Pollák Miksa varrógép-utazó, Krausz Jakab nyomdász, Récei Samu marhakereskedő, Hirschler Ödön magántisztviselő, Kondor Adolf ügynök, Berger Adolf kereskedő, Móger Károly és Neumann József szabók, Kovács (Kopp) Vilmos szolgabírói tisztviselő, Pálfi (Philipp) Sándor asztalos, Horváth György cserepes, Hermann József bádogos, Steiner Fülöp cipész, Szabó András hentes, Keidli György kantinos, Móger János sirásó, Fierl József, az Adria biztosító pénzeszedője, Szakonyi Ferenc és Száry György városi rendőrök.

A 48-as regimentspáter felmentése. A háboru első hete óta a harctéren volt a nagykanizsai 48-as bakákkal azok tábori lelkesége, Czigány Gyula magyarszombathelyi plébános. Velük szenvedte át a téli háboru összes szenvedéseit s nemcsak a front mögött, de gyakran a lövészárkok veszedelmei között is lelkesítette a hős zalai fiukat és látta el a haldoklókat a vallás vigasztalásával. A 48-asok valósággal bálványozták a hőszelkű és emellett örökké jókedvű és kifogyhatatlan humoru, igazi magyar papot, aki maga is zalamegyeci szülőlt lévén, egész lelkével csüggyött az ezreden, melynek ugyszólván minden emberét külön külön, személyesen ismeri. Egy évi háborus szolgálat után most végleg hazajön Czigány Gyula a harctérről, melyet felsőbb parancsra hagy el, hogy itthon rendbe hozza rég elhagyott paróchláját.

Pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókjá. Forbáth Artur banklőnök, holnap kezd meg néhány hétre terjedő szabadságidejét. A bankfiók vezetésével — Hargitay Bertalan h. lőnök távollétében, ki ez idő szerint az intézet brassói fiókjának főnökét helyettesíti — Farkas Rezső cégvezető bizatott meg.

A Berlin mozi szezonnyitása. Szombaton, szept. 4-én délután 6 órakor nyílik meg három havi szünet után ismét a Szarvas szállóban lévő Berlin mozgófényképszínház. A Berlin mozinak várvavárt új szezonjában egy kitűnő hollandi zongorista fogja művészi játékaival a közönséget szórakoztatni. A Berlin mozi, miként az egész háboru alatt sem emelte helyárait, új szezonját is a régi rendes helyárok mellett nyitja meg s ezért a közönség fokozott érdeklődésére számíthat.

A soproni kereskedelmi kamara gyűlése a kárpáti falvaknak. A Nagykanizsai és Zalamegyét is körzetébe foglaló soproni kereskedelmi és iparkamara tagjai körében nagyarányú gyűjtési akciót indított a felsőmagyarországi elpusztult községek felségélyezésére. Ma érkezett meg hozzánk az iparkamara gyűlésének I. kimutatása, mely 6162 koronáról számol be. Ez összegben magának

a kamarának jegyzése 1000 koronát, az új kamarai elnöknek, Spiegel Szigfridnek jegyzése pedig 72 koronát tesz. A kamara nagykanizsai és zalamegyei tagjai pedig az alábbi összegű adományokat jegyezték a kamara gyűjtőivel:

Az Osztrák-Magyar Bank nagykanizsai fiókjá 500 K, a Tapolcai Takarékpénztár r.-t. 600 K, a Schwarz és Tauber cég Nagykanizsán 150 K, Keszler Bernát és Mór hengermalom Zalabér 100 K, Graner és Csakathurner gabonakereskedők Csáktornya 30 K, Rosenberg Lajos borkereskedő Csáktornya 30 K, Nova és vidéke takarékpénztár r.-t. 25 K.

Bodega megnyitás. Szabó Antal lőtér és Sugár-ut sarkán levő csemege üzletével kapcsolatban egy csinosan berendezett ozonázó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona ozsona 50 fillér, egy hideg vacsora 1'20 fill.) lehet friss ételeket venni. Jégbehűtött sör, bor és ásványvíz.

Szántógépek a gazdák számára. Zalaegerszegről jelent tudósítónk: A földművelésiügyi miniszter értesítette a Zalavármegyei Gazdasági Egyesületet, hogy a kormány mindazon gazdákat, akik a f. év végéig akár motoros, akár gőzerejű szántógépeket szereznek, hajlandó kamatsegély alakjában támogatni. Eszerint, ha a beszerzett szántógép vételára öt év alatt lesz törlesztve, a beszerzési ár 3%-ának megfelelő kamatot öt éven át a törlesztés arányában maga a miniszter fizeti. Ha az illető gazda a beszerzett szántógéppel nemcsak saját részére szánt, hanem másoknál is bérszántást végez, azon években, melyekben ezt a teljesítményt megfelelően igazolja: gőzeke vásárlás esetén, minden bérben-szántott 150 kat. hold, motoros szántógép vétele esetén pedig minden 70 ily kat. hold után a fentiekben jelzett módon, s arányokban való évi segélyezés (3%) mérvét egy-egy ötdrészlettel hajlandó felelni, úgy, hogy ha az illető gazda gőzeke vásárlása esetén 750 kat. hold bérszántást végzett, úgy részére az azon évben számbavett vételár-részletnek nem 3%-a, hanem 6%-a fog mint legmagasabb évi segély engedélyeztetni.

Az aratási és cséplési szabadságolások meghosszabbítása. Minthogy az országsterve kedvezőtlen időjárás nagyon késleltette az aratási, hordási és cséplési munkálatok elvégzését, sok helyen megtörtént, hogy a szabadságolt katonák szabadságideje hamarabb járt le, mintsem azt a munkát, melyre szabadságoltattak, bevégezheték volna. A honvédelmi miniszter most a honvédkiegészítő parancsnoksághoz intézett körrendeletében megadta az utasítást arra, hogy az aratásra és cséplésre egyeseknek engedélyezett szabadságolások indokolt kérelme meghosszabbíttassanak, feltéve, hogy ez az intézkedés a legközelebbi menetzászlóalj készenléte helyezését nem veszélyezteti. A honvédkiegészítő és a cs. és kir. katonai parancsnokságok egyuttal arra is megkapták a felhatalmazást, hogy a munkáshiány miatt egyes gazdaságokba kivezényelt munkásosztályok kirendelési idejét indokolt megkeresésre amennyiben ez lehetséges, meghosszabbíthatassák.

Vasalónők és 1 háziszolga

felvétetnek MAYER KÁROLY ruhafestő és vegytisztítónál Nagykanizsa, Kölcsey-u. 19.

A polgárőri szolgálat. Ma, pénteken este az alábbi polgárőrök fogják rendőri inspekciónkat teljesíteni:

Nikicsei József, Gábor István, Bencze Sándor, Steinitz Gyula, Varga Sándor, Eisinger Aladár, Artner Sándor, Sárecz György, Borbély Lajos, Krausz Lipót, Radl József, Katona István, Páll János, Szűcs Ferenc, Fischer Ignác Deutsch Pál.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

CIMRE ŐGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutól a második házban SZIVÓS ANTAL műrész és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadlemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

A filmtechnika csodája

Szeptember 1., 2., 3-án szinre kerül

A rezervista

álma aktuális katonai dráma :: 4 felv.

Katona zenekar közreműködésével továbbá remek kísérelkép.

Előadások hétköznapokon 5, 7 és 9 órakor, vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

„Antispora-Vita”

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita” az összes vetőmagfélék, de első sorban az őszi által hazánkban állandóan fenyegetett bujának csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kilója 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelárusítók

SCHWARZ & TAUBER

nagykereskedők Nagykanizsán.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimet, hogy lakásomnál levő

fehérnemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Holfeld-féle rumburgi vásznakot, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lillom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehérneműket. ::

== A legfinomabb árak! ==
A legmegbízhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

Vezérképviselőt:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

festő vállalata

Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcímertáblák

hazai s külföldi faerezés márvány utánozatok festése. Épület-, szobafestés, butor, üzletberendezés mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk magasan fejlett ízlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégíti. Áránlással, színes vázlatrajzzal felszólításra díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

Minden legkisebb nyomtatványrendelést a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Kiállításai árak: Helyben liázhoz borítva 1 héra 1 K.
Egyes szám 6 fillér Vidékre, postán . . . 1 héra 1-50 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

Vaszary Kolos

A magyar szellem koronájának egyik legékebb gyöngye esett ki tegnap délelőtt Vaszary Kolos halálával. S e gyöngy kihullásával súlyos, nagy természetű veszteség érte Magyarországot. Ha a világháború orkánja nem foglalná le minden figyelmünk, reményünk s fájdalomunk, akkor jobban éreznénk e csapás sújtó erejét, amely első közjogi méltóságunk néhai hordozójának halálával nehezedett nemzeti lelkünkre. De még így is belémárol a nemzeti érzés lelkébe a veszteség és fájdalom, bár Vaszary bíboros elhunytának gyászát a mindenképp fölötte hatalmas halál nem várrallanul, nem szeszélyesen borította reánk.

Vaszary bíboros — akinek szűkebb hazája Zalamegye, Keszthely volt, s így bennünket kétszeresen ér halála — nem ritka összefüggésben állott a magyar nemzettest egészével. Szíve és szelleme egy hosszú és tartalmas életen át egyaránt annak boldogságán és békéjén munkálkodott, hatalmának erejével, tekintélyével pedig annak békéjéből fakadó haladására törekedett. Ez volt munkája, hatalma, törekvésének célja, iránya, amióta a szerzetesi élet szűkebb kormányzó köréből a királyi tekintet a magyar egyház kormányzatának magaságára emelte. Ebben a méltóságában is eredeti hivatását törekedett folytatni Vaszary Kolos. Történelméről szelleme nemzeti multunk mélységeinek ismeretéből nem egy tanulságot szűrt le közéletünk megjavítására. Ő a hercegprímási trónt is a nemzeti történet katedrójának tartotta s mint ilyen beszédeiben — amelyekre a történelmi pillanatok okot, alkalmat adtak — a nemzet színe előtt a tudás mélyével, a tekintély súlyával, s az igazmondás erejével fáradozott nemzetünk nevelésén, igaz fejlődésén. E beszédei nemcsak szellemi ereje ragyogásának, de egyúttal átérzett hazaszeretetének is örök szép relikviái, s azokat a nemzeti szellem jelenünk örök tanúsága és beszédes hagyományaként történelmünk soraiba iktatta. Több, mint husz évig ült a primási széken. Néhány évvel előbb azonban a magyar Sion ormáról a csendes elvonultságban muló magán élet egyszerűségébe tért. Amikor a hatalom súlyához vágy nem kötötte, a megszokás nem tartotta helyén, elment a zajtalan élet aszketikus egyszerűségébe, ahol a nemzeti figyelem — most fordult felé igaz részvétének szeretetével s veszteségének fájdalomával most, amikor Vaszary Kolos szívét és szellemét végleg elvesztette s amikor már csak haló porait mondja tulajdonának.

Dr. Lukács József.

Vaszary Kolos nyolcvanhároméves korában szenderült el: 1832. február 12-én született Keszthelyen, a lehető, legegyszerűbb iparos szülőktől. Keszthelyen végezte középiskoláit is. 1847-ben lépett szent Benedek rendjébe Pannonhalmán, s 1855-ben szentelték föl. Komáromban, Pápán, Esztergomban, Győrött tanárkodott, és 1885-ben tanári működése 30 éves évfordulóján megkapta a Ferenc József-rend lovagkeresztjét. Ugyanabban az évben pannonhalmi főapáttá választották és az ő apátsága idején egyesült a zalavári apátság Pannonhalmával. Az ő érdeme, hogy Győrött fölépült az ország egyik legszebb főgimnáziuma, hogy Szentivánon, Zalaapátiban és Kiscsellben új leányiskolák létesültek. Ő fejlesztette modern nivóra a bencésrend bala-

tonfüredi fűrdőjét. Nagyszabású munkásságot fejtett ki mint történetíró, kinek tankönyveit az ország középiskoláiban maig is használják.

1893. október 27-én lett Magyarország hercegprímása és esztergomi érsek, néhány nappal később pedig v. b. t. t. 1892. február 27-én szentelték püspökké, nemsokára a Szent István-rend nagykeresztese és a rend főpapja lett, a pápa pedig kivételes kegyből megengedte neki, hogy a bibort viselhesse, még mielőtt bihorossá avatták volna. A hercegprímási méltóság súlyos gondjairól három évvel ezelőtt mondott le aggkora és betegsége miatt, mellyel tegnap délután Balatonfüreden a legnemesebb lelkű és leghatalmasabb egyéniségű magyar főpap mindörökké csendesen elszenderült.

A VILÁGHÁBORÚ.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Béke Oroszországgal (?)

Fegyverszünetet említt a németek szabadságlevelé.

Amsterdam. A "Haarboden," című hollandi lap szentpétervári tudósítójának közlése alapján azt írja, hogy Német és Oroszország közötti külön béke aktuálissá vált. Támogatja ezt a hirt az is -- közli a német vezett hollandi lap -- hogy a keleti fronton harcoló német katonatiszteknek 14 napi szabadságolásáról szóló szabadságlevelé e záradékot tartalmazza:

„Ha a szabadság tartama alatt fegyverszünet jönne létre a német és orosz hadseregek között, akkor a szabadságolt ne térjen vissza a frontra, hanem helyőrségénél a tartalékszázadba való belépésre jelentkezzenek“.

Vilnát nem védik.

Stockholm. A Daily Telegraph szentpétervári tudósítást közöl, mely szerint nem valószínű, hogy az oroszok Vilnát védeni fogják. Nem volna ugyanis észszerű, — vélik Szentpétervárott — egy 200,000 lakóju város közelében ütközetbe bocsátkozni.

Dünaburg és Riga ellen.

Koppenhága. A Livland és Kurland határán levő Friedrichstadtól kiinduló nagy német offenzíva legközelebbi célja északi irányban Riga, déli irányban pedig Dünaburg, melyek eleste a legrövidebb időn belül várható.

A wolhyni mocsarakban.

Sajtóhadiszállás. Csapatunk Brodytól északkeletre és Bresztlitowszktól délkeletre való előretörésükben elérték Wolhynia mocsárvidékét, ahol Rovno—Kiev irányában folytatják az előnyomulást. Ez igen nagy nehézségekbe ütközik. A víz teljesen élvezhetetlen és csak desztillálva iható. Ejjelenként a mocsarak áthatolhatatlan bűzös felhőbe borítanak mindent és a mocsári paraziták győtrnek embert állatot. Mindezek dacára a közszellem kitűnő a csapatok között, melyek naponta százával fogják el az oroszokat.

Elsüllyesztett angol csapatszallító

Konstantinápoly. Egy német tengeralattjáró hajó tegnap a Dardanellák közelében az Aegel tengeren elsüllyesztette „Sawsland“ nevű nagy angol csapatszallító hajót. A hajón volt több ezer főnyi angol katonaság legnagyobb része a tengerbe halt.

Francia segítség Szerbiának.

Genf. A Journal de Genève párisi forrás közlése szerint igen komoly alapon foglalkozik a Szerbiának nyújtandó francia csapatségi segítség kérdésével. A francia csapatok a terv szerint Szalonikin át kerülnének Szerbiába s azok parancsnoka egy francia generális lesz.

Repülőgép Ujvidék felett.

Ujvidék. Naponta jelennek meg ellenséges repülők Ujvidék felett. A repülőgépekről, melyek roppant nagy magasságban, legtöbbször 3000 méteren is felüljkeringtek, eddig egyetlen egy bombát sem dobtak s azok célja ugylátszik csak felderítés. Saját repülőgépeink üldözésére az ellenséges repülők mindannyiszor sietve jelmenekültek.

Bulgária fölött ellenséges repülők.

Galac. Bulgária fölött mind gyakrabban észlelhetők ismeretlen aeroplánok. Krajovánál a bolgár csendőrség sortűzzel űzte el a gyanús repülőket.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadsziintér: Keletgaliciában az ellenség mindenütt a Szereth vonalig vonul vissza. Seregeink üldözik. Az orosz haláron Zalocsetől északra és Brodytól keletre, valamint a Dubnótól nyugatra fekvő területei és a woliniai várháromszögben az ellenség újra az egész vonalon harcra bocsájtkozott. Csapataink lámadják. A felső Jasiolda mellékén küzdő csapatainknál is folyik a harc. Az oroszokat a mocsárterület szélén fekvő egyes megerősített állásaikból kivertük.

Olasz hadsziintér: A délnyugati harctéren általában beállott csend tegnap is tartott. A tiroli határvidéken a Mandron Hüttenél, a Valdi Genova legfelső részén és Mórító' délre kisebb ütközetek fejlődtek ki. Valamennyi az ellenség visszamenetelével végződött. Flitsch körül és a tengermelléki harcvonal egyes más pontjain tűzértség és aknavetők álltak harcra. Este csapataink a tolméini hídfő déli részén ellen intézett heves támadást visszaverték.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagylőhadiszállítás jelenti:

Nyugati hadsziintér: Souchez mellett visszautasítottuk a franciáknak egy kézigránát támadását. Flandriában és Champagneban sikeres robbantásokat végeztünk.

Keleti hadsziintér: Hindenburg tábornagy hadcsapata: Lovasságunk tegnap rohammal elfoglalta a Fridrichstádtól északnyugatra fekvő lenewadeni megerősített hídfőt, amelyet gyalogság tartott megszáva; miközben három tisztelet és háromszázötven löny legénységet elfogott és egy gépfegyvert zsákmányolt. A Vilnától északnyugatra és nyugatra elhúzódó harcvonalon az oroszok megkísérelték, hogy előnyomulásukat megállítsák. Előretöréseik szokatlanul nagy veszteséggel meghiusultak. Grodnónál rohamcsapatainknak gyors cselekvéssel sikerült a Njemenen átjutniok és egyes házakért vívott harc után a várost elfoglalniok. Itt négyszáz orosz elfogtak. Galwitz tábornok hadserege az Alekszyce—Swisloei országúton megtörte az ellenség utóvédjeinek ellenállását. A hadcsaport tegnap összesen több mint háromezer orosz elfogott és egy ágyút és tízenyolc gépfegyvert zsákmányolt. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsapata: Pruzanytól északra üldözö hadoszlopunk a mocsárszorosokon való átjutásért harcol. Mackensen tábornagy hadcsapata: Üldözés közben elfoglaltuk a Nasioldát és Autopol környékét (30 kilométernyire Kobrintól keletre).

Délkeleti hadsziintér: Bothmer gróf tábornok hadserege harcolva közeledik a Szerethszakasz felé.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉK! mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutttól a második házban SZIVÓS ANTAL műorás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadilemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

A háborus Zalamegye.

Az alispán negyedévi jelentése.

— Saját tudósítónktól. —

A I. hó 13-án tartandó megyegyűlésre szóló tárgysorozattal egyidejűleg bocsátotta ki Árvay Lajos alispán Zalavármegye közállapotainak I. évi április—július havi időszakáról. szóló évnegyedes jelentését, mely valóban érdekes tükröt mutatja a háborus vármegyének. A 12 sűrűn nyomtatott ivoldalra terjedő s egész kis tanulmányt képező alispáni jelentés lényegét a következőkben összegezzük:

Hadifoglyok a zalai gazdaságokban.

Hadifoglyokat magánosok eleinte csak 200-as csoportokban kaphattak. Minthogy azonban egy-egy birtokos ennyi hadifoglyot nem foglalkoztathatott, az alispán fellrati folytán a hadtgyminiszter megengedte azt, hogy a községek a gazdasági munkákhoz már 30-as csoportban is kaphassanak hadifoglyokat. A községek kezdetben szórványosan, majd mind nagyobb számban kértek és kaptak hadifoglyokat és azokat a közép és kisbirtokosoknak adták ki, akik a községekkel szemben vállalták azokat a feltételeket, amelyek mellett a hadifoglyok a községeknek kiadattak. A beszerzett adatok szerint 112 zalamegyei község 6043 hadifoglyot vett igénybe és ezek közül 5709 hadifogly mezőgazdasági, 599 közmunkákkal (a Zala, Kerka és mellékvíznek tisztogatásával), — 135 pedig ipari munkákkal van foglalkoztatva. A hadifoglyoknak ez a száma azonban folyton emelkedik, mert még mindig vannak egyesek, akik kérnek és kapnak hadifoglyokat.

Arra nézve, hogy a hadifoglyok beváltak-e azon munkákra, amelyekre kiadattak, a tapasztalatok és vélemények eltérők.

A közérő kirendelése.

A mezőgazdasági munkáknak hadifoglyokkal való végeztetése mellett nagy súlyt fektettem arra, — írja az alispán a jelentésben, — hogy a kaszálási, aratási és cséplési munkálatoknál minden rendelkezésre álló munkaerő teljes mértékben kihasználtsék. A birtokosok és a hadbavonultak hozzátartozói 62 esetben kértek munkahiány miatt mezőgazdasági munkák elvégzésére hatósági intézkedést és ezek közül 13 esetben a közérőt rendeltem ki a munkálatokra, 42 esetben a községi gazdasági bizottságok útján, továbbá az aratási munkálatokra szabadságolt katonaság célszerű felhasználásával intézkedtem a munkálatok elvégzése iránt. Közvetlenül az aratás kiűszében pedig, amikor a hadifoglyok létszáma kimerült s nem minden község kapta meg a hadifoglyokat, a földművelésügyi miniszter arra utasított, hogy más módon pótoljam a hiányokat, egyúttal engedélyt adott arra, hogy az aratási, a hordási és a cséplési munkálatoknál a munkaképes egyéneket, a fogatos járművek-, a személy- és teherszállításra alkalmas állatok birtokosait terület- és korhatárra való tekintet nélkül személyes szolgálat teljesítésére kötelezhessem, a közérőt az egész vármegye területére kirendeltem és a járási főszolgabírókat és a polgármestereket arra utasítottam, hogy a közérőt mindenütt, ahol arra szükség van, kiállítsák és alkalmazzassák.

A zalai termés.

Az időjárás, különösen a májusi szárazabb és a júniusi száraz és forró időjárás általában véve nem volt kedvező a gabonaneműek ki- fejlődésére, a júliusi esőzések pedig nagy

mértékben hátráltatták az aratási, hordási és cséplési munkálatokat és vármegyeszerte nagyon sok károkat okoztak s így a gazdáknak az-év elején bár gyenge, azonban a tavasz elején fejlődésnek indult gabonaneműekhez fűzött reményei nem vállak valóra. Az ősz és tavaszi buza fejlődése a kedvezőtlen időjárás miatt nem volt jónak mondható, mégis a június hó végén beállott nedves, hűvös időjárás oly kedvezően hatott fejlődésére, hogy terméseredménye közepesnek mondható. A rozs fejlődésére a kedvezőtlen időjárás még nagyobb hatással volt, mint a búzára és terméshozamát a június végén és a júliusban volt esőzések már nem voltak képesek annyira helyrehozni, mint a búzáét s ezért termés-hozama is jóval alatta maradt a búzáéknak és belőle csak közepén aluli termés remélhető. A árpa fejlődése a tavasszal igen szépen indult, de a júniusi szárazabb időjárás miatt nagyon sokat szenvedett, a később beállott esőzések már félérésben érték s így nem sokat segítettek fejlődésében. Terméseredménye közepes, aratása befejezve, hordása folyamatban van. A zab sem váltotta be a tavasszal hozzáfűzött reményeket; termés-hozama a közepén alulinak mutatkozik. A tengeri fejlődésére az időjárás nagyon kedvező volt, terméskilátásai jók. A burgonya fejlődésére is kedvező volt az időjárás. Az elegendő számú gumók szépen fejlődtek, de a korai fajták gumói rothadni kezdenek. A cukor és takarmányrépa fejlődésére az időjárás nagyon is kedvező volt és nagyon szép termés ígérkezik. A rét szénatermése minőségileg kitűnő, mennyiségileg is jobb a közepesnél, sarjuja szépen fejlődik és általában jó termést ígér.

Az aratás, — különösen a Balaton melléki járásokban — a szokottnál korábbi időben megkezdett, de az esős időjárás okozta zavarok miatt is csak fennakadással volt befejezhető.

A szőlők állása.

A virágzás későn kezdődött, de a júniusi meleg időjárás alatt gyorsan és elég jó befejezést nyert úgy, hogy a terméskilátások egyes vidékek vagy egyes szőlőfajok kivételével, általában véve jók voltak és most is jók egyes helyek kivételével. A gyors virágzás folytán a szőlők június végén szép fejlődésben voltak, azonban a júliusi és augusztusi gyakori esőzések, illetőleg ezeknek az a következménye, hogy — közbe-közbe pár napot leszámítva — nem volt igazi jó meleg időnk, kánikulánk, visszavetette a fejlődést és ha nem lesz jó időjárásunk a szüretig, nem számíthatunk jó borra. A bor ára a lefolyt időszakban szépen emelkedett, a készletek meglehetősen elfogytak és így nagyobb mustárakra van kilátásunk.

A maximális árak Zalában.

Az élelmi és más fogyasztási cikkek legmagasabb árának hatóságilag leendő megállapítása iránt megteltem az intézkedéseket, azonban nem érkeztek be tényadatokkal indokolt előterjesztések, amelyek alapul szolgálhattak volna kormányhatósági rendelkezésre. Ennélfogva és tekintettel arra, hogy az ilyen intézkedésnek nemcsak jó, hanem rossz hatása is lehet és hogy a fenforpó két ellentétes érdek mindegyikét nehéz kielégíteni, nem kötelezőleg, hanem csak tájékozással és irányadóul, a jogosulatlan üzérkedés korlátozására megállapítottam a fogyasztási cikkek s a munka- és fuvardíjak legmagasabb árait. A megállapítást adatgyűjtés előzte meg és így az elegendő alapot szolgáltat visszaélések esetén a rendőri büntető eljárás megindítására; természetesen azonban, hogy az eljárás

során tere lesz a bizonyításnak, új adatok szolgáltatásának.

A népesedési statisztika.

Részletes kimutatást közöl az alispáni jelentés arról, hogy milyen arányban alakult az elmúlt évnegyedben Zalavármegye népesedési statisztikája. Szomorú adatok ezek, melyek szerint a fél millió lelket meghaladó zalamegyei lakosság száma a legutóbbi három hónap alatt *mindössze 417-tel gyarapodott*. A születések száma a rendes 8—10 ezer helyett mindössze 3992 volt, míg a halálozások száma a rendes mértéken áll: 3545. Ennek érthető, de nem vigasztalan oka az egy évnél tovább tartó háboruban rejlik.

HIREK.

Nagykanizsa egy esztendei lisztészükséglete. Egy heti munka után elkészült a nagykanizsai rendőrkapitányságon a lisztészükségleti kérdőívek adatainak összegezése és ennek alapján Nagykanizsa város lakossága 1916. augusztus 15-éig való lisztészükségletének pontos megállapítása. A beérkezett adatok szerint Nagykanizsa város (I—V. kerület) lakossága kap 28,860 kg. nullás lisztet, 196,800 kg. főzöllisztet és 482,820 kg. kenyérlisztet. — A VI—VII. kerület (Kiskanizsa) lisztészüksége 85,440 kg. 0-ás, 84,492 kg. főző és 200,256 kenyérliszt. — Nagykanizsa idegenforgalmára és a még várható pótbejelentésekre 7000—10,000— és 17,000 kg. liszt van számítva. — A kanizsai pékek lisztészüksége 318,168—274,273— és 915,725 kg. a három minőség sorrendjében. A cukrászok, bábosok, továbbá az intézetek és vendéglők részére 40,980 kg. nullás és 11,587 kg. főzölliszt van felvéve. Mindezek összegezésével *Nagykanizsa város egy évi teljes lisztészüksége 480,448 kg. nullás liszt, 577,142 kg. főzölliszt és 1 millió 615,801 kg. kenyérliszt, ami együttvéve 2 millió 673,391 kg. lisztmennyiség.* Ennek gabonában 20 százalékkal több felel meg, vagyis *3 millió 208,069 kilogramm, azaz 321 waggon gabondra lesz Nagykanizsa városának egy évi szüksége.* Ennek percentuális minőség szerinti felosztása a következő: 15% nullás, 25% főző és 38% kenyérliszt, mert az őrlésnél 18% korpá is előállítódik, továbbá 2% a porlás, ami együttvéve 100 százalékot alkot. E számarányok szerint tehát Nagykanizsán havonta egy lélekre 1 és fél kg. nullás, 2 és fél kg. főző és 3 kg. és 800 gramm kenyérliszt jut, ami bőven elegendő. A fenti adatokat mint Nagykanizsa város egy évi gabonaszükségletét ma jelentette be a polgármester Zalavármegye alispánjának, kit arra kér, hogy a kereskedelmi minisztériumnál a fenálló rendeletek értelmében eszközölje ki, hogy Nagykanizsa r. t. város a lakossága részére Somogy és Zalavármegyék területén a kimutatott 32,080 méterháza (321 waggon) gabonát vásárolhassa.

A kanizsai öregreguták. Ma volt a negyedik és utolsó napja a kanizsai 43—50 éves népfelkelők sorozásának. A ma besorozottak között vannak az alábbi nevek viselői:

Dr. Plihal Viktor kir. közjegyző, Lajpczig Antal kir. járásbíró, dr. Fried Ödön ügyvéd, Pollák József búrkereskedő, Deutsch Mór kereskedő (a Valics és Deutsch cég belfagya), Deutsch Ede malomtulajdonos (Pusztamagyarod), Németh Sándor tanító, Gráf Simon és Reich Samu kereskedők, Weiszberger Kálmán kőfaragó, Diesl Frigyes a Franz-gyár üzemvezetője, Woschitz Ottó nyug. vasutas, Turek Géza csizmadiá, Metz József városi

becsüs, Perényi János borbély, Fischl János gépész, Schlesinger Ignác kereskedő, Szélig János szlijgyártó, Weisz Samu mészkereskedő, Plander József, Hajdu György és Tollár János gazdálkodók és Horváth József a Fonciére biztosító pénzbeszedője.

Gyászrovat. Tegnap délután rövid szenvedés után váratlanul elhunyt Varazsdon a cs. kir. 5. tüzérezred önkéntese, *Weisz Hugó* nagykanizsai szesznagykereskedő. A mindössze 30 évet élt ifjú ember, aki Nagykanizsa város urilársadalmának egyik igazán legrokonszenvebb tagja volt, tegnapelőtt este agyvérőmlést kapott, eszméletét veszítette és tegnap délután 1 órakor kiszendvedett. Holttestét Nagykanizsára hozzák és holnap, vasárnap délután 5 órakor helyezik a temető halottasházából örök nyugalomra. Ifjú özvegye, szül. Ländler Erzsébet és 3 éves kislánya gyászolják.

Pótdíjmentes hadibiztosítás. A 43—50 éves B osztályú népfelkelők minden pótdíj nélkül a háborúra azonnal érvényes életbiztosításokat köthetnek az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál. Felvilágosítást ad ezen társaság nagykanizsai főgynöksége (Iroda: a társasági palotában).

Az önkénteskabaré. Tudtuk, hogy igen nagy sikere lesz a 20-as önkéntesek által ma este az arénában rendezendő kabarénak, de hogy akkora érdeklődés mutatkozzék iránta, mint amind a jegyelővételből megállapítható, az még a legvérmesebb reményeket is felülmulja. Az összes páholyok elkeltek és a földszinti jegyeknek is jóval több mint a fele elfogyott már. Akik a pénztárnál váltják meg jegyeiket, azoknak már csak a másodosztályu jegyekből fog jutni, de ez ne tartson vissza senkit a pazar előadáson való részvételtől, mert a jótékony cél magasztos szempontjából minden hely egyforma és aki keveselli azt a fizetni valót, amibe a második klasszisu jegy kerül, kárpótolhatja magát és a honvédárva és özvegyek alapját felülfizetések formájában.

Az Izs. templomba a közelgő őszi nagyünnepkor, sem a nagy-, sem a kistemplomba, közegészségügyi és közbiztonsági szempontból, beléptijegy nélkül senki sem fog bebocsájtani. Kívánatos tehát, hogy beléptijegyet most már mindenki haladéktalanul kiváltsa a hitközségi irodában, ahol férfi és női ülések (utóbbiak alsó karzatlak is) minden helyre kaphatók. A szegények f. hó 6-án, hétfőn kapják meg ingyen templomi beléptijegyeiket a hitközségi irodában.

A Berlin mozi szezonnyitása. Szombaton, f. hó 4-én délután 6 órakor nyílik meg három havi szünet után ismét a Szarvas szállóban lévő Berlin mozgófényképszínház. A Berlin mozinak várvavárt új szezonjában egy kitűnő hollandi zongorista fogja művészi játékával a közönséget szórakoztatni. A Berlin mozi, miként az egész háború alatt sem emelte helyárát, új szezonját is a régi rendes helyárak mellett nyitja meg s ezért a közönség fokozott érdeklődésére számíthat.

Katonazene a sétatéren. Holnap, vasárnap délután a sétatéren a 12. Landwehrzenekar rendes sélahangversenyét rendezel a Központi Jóléti Iroda hadsegélyző céljai javára. Belépődíj 20 és 10 fillér.

Vasalónők és 1. háziszolga

felvétetnek MAYER KÁROLY ruhafestő és vegytisztítónál Nagykanizsa, Kölcsey-u. 19.

A polgárőri szolgálat. Ma és holnap este az alábbi polgárőrök loznak rendőri inspekción teljesíteni:

Szombaton:

Csányi Elek, Metz József, Fischer Ignác, Schlossarek István, Varga Sándor, Steiner Fülöp, Ács Ignác, Czieber János, Szattler Jenő, Szűcs Ferenc, Mátyás István, Tóth István, Borbély József, Török József, Mankovics István, Zábó József, Sálrán József, Horváth Ferenc.

Vasárnap:

Kaufmann Samu, Sárcz Kálmán, Sárcz György, Zsupán István, Kengyel Ferenc, Pál, János, Zsidi Lajos Bogáts Antal, Vellák Lajos, Nikicsér József, Gábor István, Bence Sándor, Borbély Lajos, Krausz Lipót, Radl József, Katona István, Eisinger Aladár, Artner Sándor.

Felelős szerkesztő: **Gürtler István.**

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 239

Szeptember 4., 5. szombaton vasárnap

Liánna a szép kalandornő

udvari intrika 4 felvonásban.

Wampert szerelmi kalandja vigjáték.
Jancsi mint férj humoros. Vadak etetése természeti felvétel.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

≡ »Antispora-Vita« ≡

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az »Antispora-Vita« az összes vetőmagfélék, de első sorban az őszőg által hazánkban állandóan fenyegetett buzának csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kiloja 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelázusítók

SCHWARZ & TAUBER

nagykereskedők Nagykanizsán.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hítt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérnemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissítettem.

Raktáron tartok May és Holfeld-féle rumburgi vásznakot, Regenhardt-féle damaszt-árukat és a jóhírű Lillom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehérneműket. ::

==== A legfinomabb árúk! ====
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

Vezérképviselőt:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

festő vállalata

Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcsimtablák

honl s külföldi faerezés
márvány utazatok festése.
Épület-, szobafestés,
butor, üzletberendezés
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk
magasan fejlett ízlésünk
és technikánk a legkénye-
sebb igényeket is kielégíti
Árajánlattal, színes váz-
latrajzzal főszóllásra
díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnyclm:
Gutenbergnyomda

**Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.**

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1. hóra 1 K. Éves szám 6 fillér. Vidékre, postán . . . 1. hóra 1-50 K. Nyilvántartás és újrátörzsrészig állapított árak szerint.

Alapította:

Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41.

Kiadóhivatal 41.

Bomló ellenségek.

A háboru második éve a harctéri győzelmeken kívül egy nagy és jelentős eredményt hozott a központi hatalmaknak. Az entente lapjai ugyan folyton arról írnak, hogy a németek a különböző nemzetbeli semleges államférfiak révén békéért könyörögnek a négyes szövetség hatalmainak, de ugyanakkor, mikor az ellenséges sajtó ezeket hangoztatja, nem tagadhatja le azokat a tényeket, amelyek ez államok belső bomlását okozzák.

Hogy Oroszországban milyen a helyzet, azt még a cenzurán keresztül is érezzük. A dumában olyan kijelentések hangzanak el, amilyenekért más időben már Szibériába küldték volna a дума képviselőit. Van olyan merész ember már a nagy orosz birodalomban, aki azt meri egy újságikkben mondani, hogy az orosz sereg az Ural hegységig fog visszavonulni és mindezen kijelentésekért nem jár büntetés, nem jár deportálás, mert a cári kormánynak már nincs ereje, nincs hatalma hozzá.

Franciaországban a köztársasági kormány ellen mind erősebb, mind hangosabb felszólalások hangzanak el, a hadügyminiszter lemondással fenyegetődik, a parlament egyik csoportja felszólítja a kormányt, hogy mondjon le, a fővezérrel elégedetlenkedik az ország és a nagy, üdvöt hozó offenzíva késik.

Angliában minden bomba, amely a partvidékeken s újabban már a gőgös London arisztokrata negyedében, a Cityben is felrobbant, amelyeket az annyira rettegett Zeppelinek elhullajtanak, nemcsak néhány méternégyzetnyi földet tur fel és néhány hatemeletes házat változtat romhalmazzá, hanem a végsőkig forralja az angolok elégedetlenségét. Az angolok nem így képzelték a háborút, hanem úgy, hogy az ő tengertuli páholyukból nézve, végig fogják gyönyörködni.

Es végül Olaszország? Hiszen Olaszországban, mint a sajtóhadiszállásról hivatalosan jelentették, minden roham után ki kell cserélni a katonákat, mert lázonganak és forrongnak. A bécsi sétából, úgy látszik nem lesz semmi és ezt a katonák meglehetősen szívükre veszik. Cadornának, az olasz generalisszimusnak a díszes vezérkari főnöki állásban való napjai, mint azt a mai lapok jelentik, meg vannak számlálva.

Ezek minden bizonnyal a kétségtelen bomlás jelei, s ha még ezekhez hozzá vesszük azt a heves vitát, amelyet a négyesszövetség sajtója folytat a különböző harctereken való részvételéről, Olaszországnak és a nagy francia offenzíva késlekedéséről, akkor teljes a kép.

Az entente bomlodozóban van és a központi hatalmak feltartóztathatatlanul és következetesen viszik végig összes terveiket.

Most már az ententenak csak egyetlen menekvése van, ha épületének repedéseit be akarja tömni. A balkáni gumiarabikumot akarja előszedni, talán segíthet, és összeragasztja az épületet ott, ahol széjjel akar menni.

A Balkánon most forr és izzik a háboru és béke kérdése. Minden reményünk megvan rá, hogy a balkáni népekben lesz annyi józanság és nem fogják a saját vérüket odaadni ragasztószerül a

bomlodozó, összetörni és összeesni készülő kártya vár rendbehozásához.

Ugyancsak a mai fővárosi lapok hozták hírül azt a külpolitikai szenzációt, hogy az antantnak adott szerb válasz mélyebb szakadékot idézett elő Szerbia és Bulgária között, mint az valaha volt és hogy Görögországnak eszében sincs, mert képtelen a legkisebb háborus aktivitást is kifejteni. Az antant bomlása kész és befejezett, s a természetellenes szövételkezésnek nem lehet más vége, mint a bukás, mely eddig is már szinte soká váratott magára.

A VILÁGHÁBORÚ.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

A fészabaduló Keletgalicia

Szükséges védekeznek az oroszok.

Sajtóhadiszállás. Keletgaliciának még orosz kézen levő utolsó csücskéért emberföldi küzdelem folyik, mert az orosz hadvezetőség valószínűleg kizárólag morális tekintetek miatt, itt a végsőkig menő védekezést folytatja, sőt ellentámadásokkal is kísérlétezik. Az oroszok főleg a Pflinzer—Baltin hadsereget támadják, de a hős honvédek minden támadást véresen visszavertek és az utóbbi napokban elfoglalt pozíciókat mindenütt szilárdan tartják. A beszarábiai határon tegnap és tegnapalatt óriási harcok folytak, melyekben az oroszok borzalmas nagyságu veszteségeket szenvedtek. Feljebb Brodytól délre seregeink folytonos előnyomulásban vannak és már Tarnopol közelébe érkeztek. Keletgalicia teljes felszabadulása már csak a legrövidebb idő kérdése.

Amerika nem szállít

több municiót az antantnak.

Seveningen. Az itteni diplomaták körében pozitív tényként beszélnek arról a New-Yorkból érkezett hírről, mely szerint az amerikai Egyesült Államok kormánya elhatározta, hogy több municiót nem szállít az antantnak.

(Ha ez a hír megfelel a valóságnak, úgy azt a mihamarabbi békének egyik legfőbb biztosítéka gyanánt üdvözölhetjük. Amennyire bizonyos ugyanis, hogy Amerika municiószállítása nélkül már rég véget ért volna a háboru, épp oly biztos az is, hogy e támogatás hiányában az összes antanthadseregek a leg-

rövidebb idő alatt be fogják adni a kulcsot, mert a hazai municiógyártás terén úgy Anglia, mint Francia és Oroszország még mindig csak a parlamenti beszédeknel és nagyszabásu tervezetéseknél tart. A szerk.)

A Dardanelláknál elpusztult egy angol tengeralattjáró.

Konstantinápoly. A török főhadiszállás jelenti, hogy a Dardanellák tengerszorosában f. hó 4-én a török tengerészek elsüllyesztettek egy angol tengeralattjárót. A buvárhajó személyzetéből 3 tisztet és 25 főnyi legénységet megmentettünk és elfogtunk.

Bulgária és Szerbia.

Szófia. A „Klasnik“ című szerb lap vezércikkében azt írja, hogy Bulgária kormánya a központi hatalmak biztatására állépte követeléseiben azt a határt, ameddig Szerbia teljesítőképessége terjed. De Szerbiának nem kell kétségbeesni, — írja a lap — az antanthatalmak nem fogják cserben hagyni.

Bulgária

elfogja az idegen repülőgépeket.

Szófia. Mint azt már a világsajtó közölte, az utóbbi időben gyakran szálltak Bulgária fölé ismeretlen és felette gyanus repülőgépek. A bolgár minisztertanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy a Bulgária területén leszálló idegen repülőgépeket lefoglalja.

Szerbia és az antant.

Szófia. Még csak most szivárgott ki Nisből az az érdekes külpolitikai hír, hogy augusztus 3-án a Pasicsnál megjelent szerbiai antantdiplomata a szerb miniszterelnököt arról értesítették, hogy

ha Szerbia föltételekhez kötné válaszát, ezt kormányaik anyiba tekintenék, mintha a szerb kormány meg akarná szakítani az antant hatalmakkal való jóviszonyt.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Az oroszok Kelet-Galicijában és Wolhíniában előnyomulásunkkal szemben heves ellenállást fejtenek ki. A beszarábiai határon az oroszok egy támadása akadályaink előtt összeomlott, miközben több ellenséges zászlóaljat szétugrasztottunk. A Szereth torkolatától keletre az ellenség emberlőmegeinek töle megszokott pazarlása mellett egyik lővészárkunkba hatolt, de ember-ember elleni küzdelemben visszavetettük, miközben számos halottja és hadifoglya maradt kezünk között. Tarnopoltól nyugatra osztrák-magyar és német csapatok az ellenségnek terjedelmes elszáncolt állásait rohammal elfoglalták, Zalosce közelében is elragadtunk egy orosz támaszpontot. Brodytól keletre és Wolhíniában támadásunk lassan tért nyert. A várháromszögben harcoló cs. és kir. haderők a legutóbbi napok harcaiban mintegy 30 orosz tisztet és több mint 3000 főnyi legénységet fogtak el.

Olasz hadszíntér: Tegnap az olaszok a doberdói fensíkon élénkebb, de teljesen sikertelen tevékenységet fejtettek ki. Miután egyes tereket mindenféle káiberi ágyúval hevesen bombázták, már délelőtt több előretörést kíséreltek meg. San-Martintól nyugatra az ut mentén mindezeket visszavertük. A visszaözlő ellenségben tüzéségünk nagy pusztítást vitt véghez. Estefelé az ágyutűz hevesebbé vált, majd ismét elszigetelt gyalogsági támadások következtek, amelyek megannyian az olaszok nagy vesztesége mellett meghiusultak. Délitiroban az ellenség két századát, amellyel markói állásunkat megtámadták, megfutamtottuk.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadtszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Lényeges esemény nem történt.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Friedrichstadt és a Njemen melletti Merecz között a helyzet változatlan. Grodnótól keletre az ellenség a Kodra-szakasz mögé Jeslartól délre hátrált. A Grodnóért vívott harcokban ejtett foglyok száma több mint háromezerhatszázra emelkedett. Galwitz tábornok hadseregének csapatai Mecihowónál és attól délre Wolkowiskától délnyugatra ismét visszavetették az ellenséget. Itt ötszázhusz orosz fogtak el. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja a Nowidwornál és attól délkeletre Pruzanytól északra levő mocsárszorosból harc árán kijutottak. Tovább északra is előrehaladtak. Több mint négyszáz orosz elfogtak és három gépfegyvert zsákmányoltak. Mackensen tábornagy hadcsoportja: Az ellenség támadásaink nyomása alatt kiűrtette a Bereza-Kartuska hídfőt, Drohocyn környékén és attól délre az ellenség tegnap ismét ellenállást fejtett ki. Továbbra is támadjuk.

Délkeleti hadszíntér: Bothmer gróf tábornok hadserege a Szereth nyugati partján az ellenséges előállítások egész sorát rohammal elfoglalta.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!

Vaszary Kolos és Keszthely

Származása és Keszthelyen töltött éveivel

Öles hasábokon át parentálták el a fővárosi lapok a magyar nemzet és a katolicizmus nagy halottját, Keszthely város kiváló szülöttjét, Vaszary Kolos volt esztergomi hercegprimást. Az emlékének szóló elismerés gyönyörű tirádáit minden ujság Vaszary Kolos élettörténetének hosszabb-rövidebb leírásával toldja meg. Ez életrajzok között azonban egyetlen sem találtunk, mely részletesen foglalkoznék az elhunyt biboros hercegérsek származásának a kanizsai és zalamegyei olvasó szempontjából oly rendkívül érdekes körülményeivel és szülővárosában, Keszthelyen töltött éveivel. Vaszary Kolos származásának és ifjú korának részletes története a következő:

Vaszary Kolos Zalamegyében, Keszthelyen született 1832. február 12-én. Iparoscsaládból származott, mint nagynevű elődje, Simor János. Atyja egyszerű szücsmeszter volt, kinek háza csendjét hat gyermek elevevége verte fel. E fiuk közül István paloznaki esperes plebános, János jószágigazgató, Antal iparos, György uradalmi számvevő, József tanító lett. A legkisebbet, a most elhalt primást, Ferencnek hívták. Öregedő szüleinek reménye, a kit mint utolsó sarját, különös szeretettel és gyengédséggel vettek körül. Az atya már 68 éves volt, midőn legkisebb fia született, úgy hogy a primás jóval korosabb mostoha bátyjainak gyermekei közül legtöbben idősebbek voltak, mint nagybátyjuk.

Apja Ferenc, szücs, a veszprémegeyi Vaszarról telepedett le Keszthelyre; édesanyja, Bujuk Terézia, Kéthe'yről származott és második felesége volt az öreg Vaszary Ferencnek.

A Vaszary-családot nem mindig ezen a néven ismerték. Előbb *Zsédényinek* hívták s földbirtokos család volt. Majd tűzvész, elemi csapások miatt tönkre menvén, Vaszaron telepedtek le s onnan vették fel nevüket. Régi időben, ha egy család elhagyta ősi fészket s idegenben próbált új otthon alapítani, a hol nem ujult fel a régi lakóhely fénye a jelen szegénysége mellett, új nevet vett fel. Ennek a szokásnak hódolt a Zsédényi család is, melynek címere Vaszary László primási gazdasági tanácsos birtokában megvan most is.

Tisztas, érdemes ember lehetett Vaszary Kolos atya, mert Keszthely nagynevű földesura, Festetich György gróf is gyakran felkereste műhelyében s mikor a család árvaságra jutott, részvevő gondoskodással vette körül az árvákat, köztük az akkor nyolc éves Ferencet is.

Szülővárosában, Keszthelyen kezdi tanulmányait az ifju. Kitűnő tanuló volt; már a gimnázium alsó osztályaiban bámulták professzorai éles esztét és szerették nagy szorgalmát. Harmadik iskolás korában már ösztöndíjat kap, melyből a szegény diák segíti az édesanyját is.

A keszthelyi gimnázium közszellemében akkor még benne éltek azok a nemes hagyományok, melyeket a Keszthelyi Helikon elnevezés alatt ismert költői ünnepek árasztottak Festetich György városára s benne az intézetre is. A hazafias és nevelni tudó premontrai tanárok az öt helikoni ünnepélyt mint az intézet aranykorát emlegették mindig s már az a tudat, hogy egy Berzsenyi, egy Kisfaludy Sándor, egy Horváth Ádám dicsőségéből Keszthely is részt kért, emelte a komolyabb szellemű tanulók érzékét a költői és írói hivatás kultusza iránt. Vaszary Kolos fejlődés-

nek gyökerei is abba a talajba nyulnak vissza, melyet a Keszthelyi Helikon megtermékenyített.

Deák Ferencet is gyakran emlegették a keszthelyi tanárok, mint az intézet egykori híres tanítványát. Deák abban az időben már az alkotmányos ellenzék vezére volt s ideálként állt az ifjuság előtt. Hatása Vaszary Kolosra a negyvenes évek e nagy korszakában kezdődik és megmarad élele folyásán végig, akkor is, midőn nagy közjogi állásában szavának hatása van a politika alakulására.

Midőn a keszthelyi hat osztályt elvégezte, gyalogszerrel utnak indult, a kebelébe rejtett bizonyítványával. Két napi ut után Balatonfüreden találja Rimely Mihályt, a szent Benedek-rend főapátját s alázatosan kéri, vegye föl a rend tagjai közé. A főapát csak nézi a líradt, gyöngye árvát, átolvassa kitűnő bizonyítványát, aztán fejére tette kezét és szent Benedek fiává fogadta.

1848 szeptember 4-én a bencés-rend a katonaköteles korban levő növendékeket hazabocsátotta azzal a biztatással, hogy ha honvédelmi kötelezettségüknek eleget tettek, a rend ismét visszafogadja őket. 1849 április havában a többi növendékeket, köztük Vaszary Kolost is, hazabocsátották világi ruhában s, a pannonhalmi iskolát bezárták. Sokan beálltak sorukból a honvédek közé, de a gyöngye testalkatu keszthelyi novicius nem volt katonának való. A szabadságharc másfél esztendejét Keszthelyen töltötte el szorgalmas tanulás közepette, majd a szabadságharc lezajlásával visszatért Pannonhalmára és tovább haladt választott pályáján, mely Magyarország legmagasabb egyházi és közjogi méltóságához vezetett.

Keszthely városa nemcsak második nagy fiát (a másik Goldmark Károly volt) vesztette el halálával, hanem egyik mindenkor legnagyobb pártfogóját és gyámollóját is. Hosszu évtizedeken át kifogyhatatlan volt Keszthely szegényeinek segélyezésében. Az 1896-ik évben restaurált keszthelyi róm. kath. templom felszentelésén nemcsak hogy jelen volt, de a templom újja alakításának költségeihez bőkezű adományával is hozzájárult. Keszthelyen való időzése alkalmával Festetich Tasziló vendége volt.

De nem felejtkezett meg Keszthely szegénysorsu özvegyei és árváiról sem, kiknek segélyezésére százezer koronás alapítványt tett, hogy annak kamataiból a nehéz gondokkal küzdők sorsa enyhíthessék.

Holnap, kedd délelőtt 9 órakor kezdődik meg Balatonfüreden Vaszary Kolos temetésének diszes szertartása, mely után a b. bornok holttestét vasuton szülővárosába, Keszthelyre szállítják, az ottani templomban felravatalozzák és szeptember 9-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor fogják a temető kápolnájának kriptájába a végső nyugalomra elhelyezni. Keszthelyen a beszentelés szertartását, valamint a temetési ceremóniákat és a nagy rekviemet Hornig Károly báró bibornok, veszprémi püspök fogja végezni a temetésre érkező több egyházi dignitárius segédletével.

Csendes száraz szobát

keresek Batthyány-utca és a kórház mögötti kis gyakorlóter között. Ajánlatokat kérek „Tüzér főhadnagy” cím alatt Központi szálloda 47. szobaszámra.

HIREK.

Nagykanizsa 300,000 korona kölcsönt ad a vármegyének. A város pénzügyi bizottsága szombat délután tartott ülésében két esztendőre 300 ezer koronás kölcsön megszavazását javasolta a vármegye részére. A kölcsönt a város a helybelli pénzügyintézetekben elhelyezett gimnáziumépítési alapjából adja a vármegyének. A dolog előzményeihez a következőket kell tudni: A várost és a magánosokat illető katonai beszállásolási járandóságot, amit a katonai kincstár fizet, a vármegye kötelessége megfelelő összeggel kiegészíteni. A folyó évben, tekintettel Nagykanizsa óriási katonai forgalmára, ez az összeg igen nagy arányokban megnövekedett. Aray Lajos alispán a legutóbbi megyegyűlésnek ezért azt a javaslatot akarta tenni, hogy a megye szállítsa le ennek a hozzájárulásnak a kulcsát. Ez azonban mintegy 40 ezer korona károsodást jelentett volna Nagykanizsa r. t. városára nézve, s legalább ugyanennyit annak lakosságára is, mely állandóan több száz tiszt lakást ad bérbe, amióta háboru van. Ezért a májusi megyegyűlést közvetlenül megelőzőleg Nagykanizsa város deputációja arra kérte fel az alispánt, hogy vonja vissza javaslatát, amit az alispán megtett. A szükséges pénzösszegnek a pénzügyintézetektől való megszerzése azonban, — tekintettel a viszonyokra, — sehogy sem sikerült, s így fordult a vármegye Zalaegerszeg és Nagykanizsa városokhoz kölcsönért, melynek megadása a fentiek szerint a két városnak saját érdeke is. Összesen 750,000 koronára van a vármegyének szüksége. Ebből a pénzügyi bizottság javaslata szerint Nagykanizsa város 300,000 koronát tud rövid időre kölcsön adni a megyének. A gimnáziumépítési alap rendelkezésre bocsátását javasolta a bizottság, melynek tőkét 2 évre, 5 százalékos kamatozással adják kölcsön a vármegyének, vagyis ugyanazon kamatláb mellett, mint amit a takarékpénztárak fizetnek az alap után a városnak. Itt jegyezzük meg, hogy a nagykanizsai pénzügyintézetek is fognak kölcsönt megszavazni a vármegyének és pedig összesen 150,000 koronát, ugyancsak a minimális kamatozás mellett.

Egy kitüntetett 48-as kadét bravurja. Közöltük a minap, hogy őfelsége Vlay Imre 48. gyalogezredbeli kadétot az ellenséggel szemben tanúsított hősiességeért a II. oszt. ezüst vitézségi éremmel tüntette ki. Az alsó-lendvai származású vitéz kadét esetéről, amiért kitüntetését kapta, most az alábbi részleteket közlik velünk: Még június 16-án történt Gr...-nál, hogy egy dupla orosz állást kellett a 48-asoknak támadniuk. Az orosz állás a Dnyeszter-parton feküdt, 60 foku szögben a másik, amelynek az lett volna a rendeltetése, hogy a mi támadó vonalunkat oldalba fogja. Vlay a szakaszával a szélső jobb szárnyon, a legveszélyesebb helyen volt s egyedül támpontjuk a Dnyeszter egy mellékfolyója volt. A parancsra megindult a lánc s Vlaynak egy fél szakasszal sikerült egy vízmederben bujkálva a muszka állást 80 lépésre megközelíteni s az oroszokkal felvenni a harcot. Közben az egész lánc beékeztett 300 lépésre, elkezdett küzdelem keletkezett s a dolog vége az lett, hogy hős negyvennyolcasaink ott 640 orosz elfogtak, 2 gépfegyvert zsákmányoltak és 7 km.-en áttörték a frontot. Vlay munkájának jelentősége, amiért a kitüntetést is kapta, az volt, hogy a szárnyállást az orosz nem tarthatta.

Befizetések elhalasztása. A nagykanizsai takarékpénztár által alapított önszegélyző szövetkezelnél a f. hó 8-ára (szerdára) eső befizetések az ünnep miatt f. hó 10-én, azaz pénteken délelőtt tartatnak meg.

Az önkéntes kabaré. Fényes erkölcsi és anyagi sikerei végződött a nagykanizsai 20. honvédgyalogezred önkénteseinek szombat este az arénában rendezett kabaréja, Eddig 2100 korona tiszta jövedelmet számolt el a rendező bizottság, de ez a bevétel még nőni fog, mert főleg póstán még jelentékeny számú felülfizetések érkezését várják. Lehetetlen részletes beszámolást írni erről az igazán forró hangulatu, valódi katonaestről, melynek annyi jobbnál jobb műsorpontja volt, hogy a kabaré éjtélután negyedegy tájban ért véget és soha, egyetlen egy percre sem vált egyhanguvá vagy unalmassá. A kabaré műsora, amit arról már előzőleg közöltünk, teljes tájékozást nyújt a szombat esti nagyszerű katonaszínházról. Itt most csak annak egy két kiemelkedő pontjáról teszünk említést. Nagyszerűek voltak az élőképek, melyek a háborúból tártak elének megkapó realitáru részleteket. Valódi rendezői zsenialitásról tett tanúságot a „roham” című élőkép a szegesdrót-akadályokon csüggő holtakkal, a halálra döfött muszákkal és az ostromoló honvédek művészien gruppirozott összevisszaságával. Festő ecsetjére lett volna érdemes a „katona imája” című élőkép, mely egy utszéli kereszt előtt térdelve imádkozó honvédet ábrázolt. A szólószereplők közül a dilettantizmuson felül emelkedett Mauthner Pál önkéntes tizedes „A lengyelek fehérasszonya” című jókai költemény pompás szavalásával. Kitűnő humoru volt az „Ujoncbevonulás” című tréfás dialog, melyet a szerzők, Herbolj Zoltán és Stelner József önk. szakaszvezetők adtak elő sok hivatásos színészt meghaladó művészettel. Grassy Béla önk. szakaszvezető kellemes barltonja gyönyörködtette még különösen a színházat zsufolásig megtöltő publikumot, mely rég olyan jól nem érezte magát e falak között, mint szombat este a 20. as honvédönkéntesek kabaréján.

A polgárőrli szolgálat. Ma, hétfőn este az alábbi polgárőrök fognak rendőri inspekción tölteni:

Szvetecz Lajos, Sárvári János, Dávid István, Kovács János, Splizer Mór, Koller Jenő, Barbély József, Csányi Elek, Horváth László, Katona István, Tollár János, Mancsek Ferenc, Farkas József, Gábor György, Nagy Antal, Freischmidt István, Danis Lajos, Németh J.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Hirdetések felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

Özv. Günsberger Jánosné úgy a maga, mint gyermekei Gyula és neje Burián Matild, Róza és férje Deutsch Adolf László és neje Steiner Rózsi, Margit és férje Gerő Mór, valamint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szível jelenti a felejthetetlen férj illetve atya és rokonnak

Günsberger János urnak

folyó hó 5 én életének 81-ik évében történt gyászos elhunytát
A boldogultnak földi maradványait f. évi szeptember 7-én d. u. 4 órakor fognak a gyászházból örök nyugalomra helyezni.
Nagykanizsa, 1915. szeptember 6-án.

Béke hamvaira!

Csendes részvét kéretik.

CIMRE ÖGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutótól a második házban SZIVÓS ANTAL műórás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadiemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Haponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Szeptember 6., 7. hétfőn és kedden

Észak rózsája

norvég halász dráma 3 felvonásban.

Az új segéd humoros. Az elrabolt menyasszony amerikai dráma, Savanyu ur és sportbarátai vigjáték. Hyeró-autó természeti felvétel.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Gépészt,

aki a malomszakmában jártas azonnali belépésre keres a sormási malom tulajdonosa. Megegyezés a helyszínen.

Járványos és fertőző betegségek ellen legbiztosabb óvszer az erősen szénsavas

Pécsi Tettye Forrásvíz

a legkellemesebb ízű asztali és borvíz.

Allandóan palackcserével kapható s így háztartásban a legolcsóbb.

Főelárulása Nagykanizsán:

Szabó Antal tészer és csemege kereskedésében. ::

Vasalónők és 1 háziszolga

felvétetnek MAYER KÁROLY ruhafestő és vegytisztítónál Nagykanizsa, Kölcsey-u. 19.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi megihitt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérenemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmegbízhatóbb beszerzési forrása a legelőkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

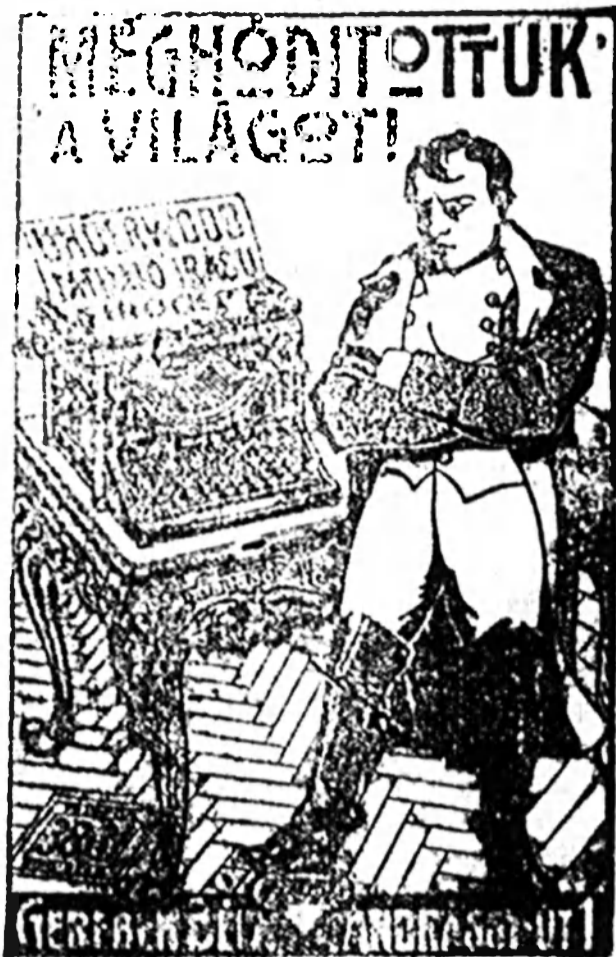
Raktáron tartok May és Hoifeld-féle rumburgi vásznakat, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lillom-vásznat, zsebkendőket és mindenemű fehéreneműeket. ::

== A legfinomabb áruk! ==
A legmegbízhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

Vezérképviselő:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

festő vállalata
Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcimtablák

honl s külföldi faerezés
márvány utánozatok festése.
Épület-, szobafestés,
butor, üzletberendezés
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk
magasan fejlett ízlésünk
és technikánk a legkényesebb
igényeket is kielégíti
Árajánlattal, színes váz-
latrajzzal felszólításra
díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

**Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gondnal és izléssel szállít.**

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

Szociális és közgazdasági napilap.

Előfizetési Árak. Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre, postán . . . 1 óra 1:50 K.
Nyílttér és nirdetők megállapított Árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A magyar nők.

Uj dicsőítő költeményeket kell írni a magyar asszonyról, a magyar feleségről. Ezek a gyöngé és gyöngéd teremtések jobbára csak a szerelmi lírának voltak eddig a tárgyai. Most az irtózatot hadviselésnek is részesei.

Dicsőítet és dicsőséget osztogatunk a háboru embereinek: a férfiaknak, hadvezéreknek és közlegényeknek egyaránt. A fejedelmek díszes hadi érdemeket, aranypénzeket tűznek a hősök mellé, akik közvetlenül a tűzvonalban csatáznak s közvetlenül döntenek el a haza sorsát.

Ha én király volnék, fényes hadi érdemeket tűznék most a magyar feleségeknek honszerető keblére. Ha én költő volnék, dicsőítő költeményeket írnék a magyar asszonyokhoz, magyar leányokhoz; szerelmi líra helyett szerető lírában főséges dallal magasztalnám — nem a línom kecses kacsókat, hanem durva kérges tenyerőket, melylyel nemcsak kenyereket sütnek a szobában, hanem gabonát is termelnek a mezőn, járomba logják az ökröt, szántják-velik a földet, hogy legyen ennivalója a harcoló katonának, legyen kenyere a nemzetnek.

Régen a harcias germánok hosszú éveken át táboroztak s az alatt otthon az asszonyok végezték a földművelést. S a ma is csontos germán asszonyok ma is erős fiaikat szülnék.

A magyar asszony, mindamellett, hogy a legszebb névvel, a feleséggel van megilésztelve, sem a harcban, sem egyéb szelidebb férfimunkában nem volt részese a férfinak, nem volt akkora szükség rá, csak a családfenntartásban volt feleség. Most azonban, a harc munkájában még most sincs szükség rá, de a munka harcában nemcsak segíti, hanem egészen helyettesíti a férfit.

Menjete ki a város falai közül a határra, nézzétek: minden föld felszántva, boronálva, minden talpalatnyi föld gabonát, gyümölcsöt terem s hordják az áldást a csürbe; kik? A férfiak eszterdön át télen-nyáron a lövőárokból, az ágyuk mellett, avagy az ezrek temetőjében. Csak gyermek és vén ember van itthon. S a leányok, hitvesek, asszonyok. Ezek a szántóvetők. Menjete ki a mezőre s meglátjátok, hogy az a mezei munkás, most az fogja az ekeszarvát, aki eddig csak főzőkanalat forgatott, — meglátod, hogy aki szánt, az a harcoló katonának vagy anyja, vagy hitvese, vagy lánya.

A nagy Hindenburg, ha ismerné a magyar asszonyokat, a magyar hitveseket, világtörténelmi szállóigévé lett nevezetes mondásához: „a háborut az nyeri meg, kinek erősebbek az idegei”,

— bátran hozzátehelte volna: „és az a nemzet, melynek olyan asszonyai vannak, mint a magyar katonák feleségei”. A magyar baka és a magyar huszár se volna olyan igazi hőse ennek a háborúnak, ha nem olyan anya szülte volna,

s nem olyan feleség várná haza a nagy világpusztulásból, mint a magyar anyák és a magyar hitvesek, akik ebben a háboruból szintén igazi, erős hadviselő felekeknek bizonyultak.

A VILÁGHÁBORU.

Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Előre orosz földön.

Küzelem a mocsarakkal.

Sajtóhadiszállás. Az utóbbi napok nagy esőzései folytán a wolhynnal várháromszög egész területe mocsárrá változott. E változott terepviszonyok nagy mértékben hátráltatják támadásainkat, de ennek dacára hadműveleteink itt is kedvezően haladnak előre.

Bresztliowszktól keletre fekvő területen Kobrlnótól kezdve a Jasiolda északi partján is minden víz alatt áll. Az oroszok szívós ellentállása dacára kiereszoltuk az átkeiést és a tulsó parton igen erős orosz pozíciókat sikerült elfoglalnunk.

Keletgalicia felszabadítása

Küzelem a besszarábiai határon.

Sajtóhadiszállás. Keletgaliciai utolsó pozícióikat az oroszok emberföldöltti módon igyekeznek tartani. Tarnopoltól délnyugatra az osztróvi vonalat földhányások, sokszoros drótakadályok és víziárkok valóságos mesterművével erősítették meg az oroszok, de hős csapatunk bámulatos támadásaikkal ez összes pozíciókat meghódították.

Néhány nap még csupán és az oroszoknak utolsó galíciai városukat, Tarnopolt is el kell hagyniok. Ez már csak idő, még pedig igen rövid idő kérdése lehet.

A besszarábiai határon a Szerethől keletre az oroszok tegnap ismét óriási erőfeszítésekkel véghezvitt támadásokat intéztek főleg magyar honvédségből álló csapataink ellen, de ezek az összes támadásokat visszautasították, miközben a frontszakasz számos pontján véres kéztusára is sor került. A besszarábiai határszélen álló hős csapataink állásaikat sziklaszilárdan tartva várják, míg a nagyobb harci tevékenység sorja rájuk kerül, hogy Galícia utolsó csücskét is meglíszítsák az ellenségtől.

A Balkán.

Szerbia erősíti a bolgár határt.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitungnak jelentik Szófiából, hogy a szerb-bolgár határon a szerbek lázasan folytatják Szerbia erődítményeinek jókarba helyezését. A lap ebből is alaposan következtet a szerb-bolgár jóviszony teljes megszakadására.

Románia nem támadhat.

„Igen erős a magyar határ”.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitungnak táviratozzák Bukarestből: Románia az antant legutóbbi jegyzékét, melyben felszólították, hogy végleges álláspontjára nézve nyilatkozzék, — visszautasította. A visszautasítás részletes indokolásában azt közli a román kormány az antanttal, hogy Magyarország határerődítményei igen erősek és így nagyon kilátástalan dolog lenne azok ellen támadni s ezért a román offenzíva lehetetlen. Ellenben a román határ igen gyenge s ezért Ausztria-Magyarország meglámadása igen kockázatos lenne Romániára nézve.

A görög válasz.

Engedmények Bulgáriának.

Köln. A Kölnische Zeitung jelenti, hogy Venizelos közölte az athéni antantmegbízottakkal Görögország választását, mely csekély részben hajlandó az antant által Bulgáriának kívánt területekről lemondani. A követelés lényegét, a Gevgell—torjanal határterületről való lemondást nem akceptálja Görögország, mert az életérdekeiben érintené.

Tél az olasz határon.

Folytonos olasz kudarcok.

Sajtóhadiszállás. Az olasz front több pontján az olasz csapatok az utolsó 24 órában kétségbeesett támadásokat kezdetek hadállásaink ellen, de ezeket is mind, halottakban és sebesültekben való óriási veszteségeket okozva, visszaver-

tük. Az olaszok ellenünk kezdett háborujuk ötödik hónapjában sem voltak képesek még egy talpalattnyi helyet sem hódítani azokon a szűk földszívon kívül, amiket az olasz hadjárat első hetében védelmi szempontból nekik önként átengedtünk. Pedig a délividéki meleg klímához szokott olasz hadseregnek most egy új ellensége támadt: a téli, mely már a maga egész komolyságával megjelent az olasz határ kilenczted részén. Az alpesi határszéleken már erősen fagy és hávazik. A mi katonáink teljes téli felszereléssel vannak ellátva, ellenben az olaszok most is ugyanabban a ruhában vannak a fronton, mint amiben június derekán küldték őket oda.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: A besszarábiai határon és a Sereth-torkolattól keletre az oroszok tegnap megismételték heves ellentámadásaikat. Az ellenséget mindenütt visszavertük, miközben súlyos veszteségeket szenvedett. A Sereth-harcvonalon és Brodytól keletre és Dubnótól nyugatra levő vonalainkon a harci tevékenység az előző napok erős küzdelmeihez képest némileg alábbhagyott. Tarnopol környékén egy elsáncolt helyiséget az oroszoktól elragadtunk. Lucktól keletre előnyomuló csapataink Olykától északra a legnehezebb viszonyok között való támadásban áthaladtak a posványos és elárasztott Pullkowa-lapályon. A Felső-Jasiolda mentén küzdő (cs. és kir. haderő) kivetette az ellenséget a folyótól délre levő legutolsó elsáncolt állásaiból is és több helyen elérte az északi partot.

Olasz hadszíntér: Az olaszok tegnap a tengermelléki harcúvonalon és Karintiában általában nem fejtettek ki tevékenységet. A Kreuzberg-Sattel területén ellenben Junichentől dél-nyugatra hosszabb szünet után heves ágyúhárcot kezdtek és ott több ponton megkísérlik állásaink megközelítését. Gyalogsági harcra eddig nem került sor.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Lényeges esemény nem történt. A Menin—yperi országúton leöltünk egy ellenséges kétfedelű repülőgépet.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsoportja: A keleti tengertől a Gródnólól keletre fekvő vidékig a helyzet változatlan. A jobbszárny Lunnonál a Jemen felé és a Woljowiesktől északra a Ross-szakasz felé közeledik, Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: A hadcsoport ellenséges hátrédekkel folytatott harcokban előnyomult és már állt a Wolkowiesktől délre a Ross-szakaszra. A Pruzanától északra fekvő Smolanica melletti mocsárszorosokat is leküzdötték. Mackensen tábornagy hadcsoportja: A támadás továbbra is előrehalad.

Délkeleti hadszíntér: Különös esemény nem történt.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasúti)-utcában van, a Főutól a második házban **SZIVÓS ANTAL** műorás és látszerész új üzlete, ahol kítűnő hadlemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszert olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

A 20-as honvédek sportünnepélye a harctéren.

Hogy szórakoznak a harcoló zalai bakák?

— Harctéri tudósítónktól. —

Párhuzamos érdeklődéssel küldeményt kapott ma szerkesztőségünk Keletgaliciából, a nagykanizsai 20. honvédegyezred parancsnokságának környezetéből. A küldemény nem egyéb, mint egy meghívó, melynek szíves invitálásával azonban, sajnos, nem élhetünk, először, mert az alkalom, amiről az szó, már múlt hó 28-án volt, másodszor pedig, mert azokra a tájakra magunkfajta civilbagázst nem igen eresztene, legfeljebb ha kocsinak vagy sírónak (érve ezalatt a hadiszolgáltatásra ki-rendeltek.) Sokféle tréfás harctéri mulatságra szóló meghívót láttunk már, de ez a ma vett hektograf-nyomatvány, — noha minden tréfát és viccet mellőz, — mégis valamennyi eddig felülmúlja érdekességével és eredetiségével. Nem góppuskaszerezzel kezdődő ekrazit-bombakeringős táncmulatságot rendezett aug. 28-án a harctéren a 20. honvédegyezred, hanem egy komoly és nagyszabású sportünnepélyt, mely a maga változatosságával akár a Margitszigeten is megállta volna a helyét. Humor mindössze a versenydíjakban van, melyek között — valódi harctéri stilszerűséggel, — csupa enni, inni és füstölni való szerepel. Képzeltet e azonban az a boldogság, mellyel a harcok tüzeiben senyedvő hős katonáink ezt a front mögötti sportünnepélyt fogadták s az a hála, mellyel az azt rendező jeles ezredparancsnoknak, **Bugsch** alezredesnek (akkor még őrnagynak) és a környezetében lévő 20-as honvéd tisztikarnak adóztak azért. De mindent elmond a díszes rajzu (rajzolta Antal József festőművész, 20-as honvédegyezred) meghívó, mely a maga nagyszerű érdekességében szó szerint itt következik:

M. kir. 20. honvédegyezred.

Sportünnepély.

Rendezi a m. kir. 20. honvédegyezred

Nikolsk községben

1915. évi augusztus hó 28-án.

(A pontos idő idejekorán közöltetik.)

Az egyes számok győztese díjjal lesznek kitüntetve.

A program a következő:

1. 100 méteres akadályverseny, teljes felszereléssel. (Az akadály 2 lövészárk s egy torlaszból készült akadály drótsövénnyel.)

Nevezendő: századonként egy-egy ember.
Díj: I. 50 drb, II. 30 drb, III. 20 drb finom tisztli cigaretta.

2. 80 méteres gyorsfutás szerelvény nélkül.
Nevezendő: századonként egy-egy ember.
Díj: I. 50 drb, II. 30 drb, III. 20 drb finom tisztli cigaretta.

3. Kötélhuzás. (Elődöntő)
Nevezendő: zászlóaljanként 15—15 ember.
(Sorshuzás után az egyik zászlóalj csapata mérkőzés nélkül a döntőbe jön.)

4. 80 méteres gyorsfutás tiszték számára.
Díjak: I. díj 2 üveg kítűnő bor, II. 1 üveg kítűnő bor, III. 1 doboz Kaiser.

5. Bomba céldobás (1 kgramos 20 m. távolságra.) Lövészárkból lövészárkba.
Nevezendő: századonként 1—1 ember á 5 dobás.
Díjak: I. díj 50 drb, II. 30 drb, III. 20 drb finom tisztli cigaretta.

6. 1500 m. stafétafutás a legénység részére. (10 szer 150 méter)
Nevezendő: zászlóaljanként 10 ember.
Díj: a győztes 10 embernek 1 üveg finom tisztli likőr.

7. Zsákfutás 50 m. távra.
Nevezendő: századonként 1—1 ember.
Díj: I. 50 drb, II. 30 drb, III. 20 drb finom tisztli cigaretta.

8. Kézibomba távdobás lövészárkból.
Nevezendő: századonként 1—1 ember á 3 dobás.

Díjak: I. 50 drb, II. 30 drb, III. 20 drb finom tisztli cigaretta.

9. 1500 méteres tisztli staféta (10-szer 150 méter).

Nevezendő: zászlóaljanként 10 tisztli.

Díj: 1 nagy rud szalámi és 1 üveg importált likőr.

10. Kötélhuzás. Döntő a 3. szám győztese és a kisorsolt zászlóalj csapata között.

Díj: 15 liter bor.

Az indító-, cél- és pályabírák a helyszínen jelöltetnek ki. Egyéb, esetleg szükséges felvilágosításokat Kárpáti hadnagy ad.

Nikolsk, 1915. évi augusztus hó 28-án.

Bugsch őrnagy.

Általános utasítások:

Staféta futás 1500 m. (10×150 stafétával.)
Minden zászlóalj 10 embert ad. Összesen tehát 30 futó lesz. A futópálya minden 150 méterére feláll a három zászlóalj 1—1 futója. Az indító helyről induló három ember mindegyike egy rövid botot kap kezébe, ezzel fut az első 150 méteres célnél állók felé; odaérve átadja a botot a saját zászlóaljbeli ott várakozó futónak, aki a bottal teljes erővel fut a második 150 méteres célíg. Ez így ismétlődik egészen a kilencedik célíg. A nyertes zászlóalj az, amelyiknek utolsó stafétaembere a tizedik 150 méteres végcélhoz a bottal elsőnek érkezik be.

Hogy a befutók a saját zászlóaljukbeli embert megismerjék, ismertetőjellel az I. zászlóalj minden futója a balkarjára zsebkendőt köt, a II. zászlóaljé a bal vállszallagra köt zsebkendőt, a III. zászlóalj emberei pedig jeltelenek maradnak.

A versenyen résztvevők természetesen az illető század legügyesebbjei közül választandók, hogy a győzelemre minél nagyobb kilátással indulhassanak. Azonkívül ehhez értő tiszték által kioktatandók, hogy a verseny alatt hogyan viselkedjenek (pl. a futásnál erőtakarítás a döntésig, lélegzés az orron keresztül, a kijelölt pályából kifutni nem szabad, stb. stb.) A kioktatás a század előtt történjen, hogy a legénység nem szereplő részében a kellő érdeklődés felkeltessék.

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 219

Szeptember 6., 7. hétfőn és kedden

Észak rózsája

norvég halász dráma 3 felvonásban.

Az új segéd humoros. Az elrabolt menyasszony amerikai dráma. Savanyu ur és sportbarátai vigjáték. Hyeró-autó természeti felvétel.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órákor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órákor.

Hirdetések felvételnek
a lap kiadóhivatalában.

HIREK.

A Franz r. t. hadijótekonysága. Tegnap vezércikkében Az Est maró szavakkal világitott rá az olasz nagyvagyunak szükmarkuságára, amit azok minden háborus jótekonysági akcióval szemben gyakorolnak és rámutat a magyar áldozatkészégnek itthon, a front mögött is megnyilatkozó határtalan mértékére. Ez jut eszünkbe most, amikor arról értesülünk, hogy a nagykanizsai Franz részvénytársaság 2400 koronát adományozott hadijótekonyság céljára. Ennek az adománynak nagyságára nézve elég annyit megjegyezni, hogy Zalavármegyében — tudomásunk szerint — csak Batthyány Pál gróf adott eddig 2000 koronát ilyen célra, Nagykanizsán pedig 1000 korona volt a legnagyobb összeg, amit eddig a hazaliség oltárára letettek. A Franz r. t. a 2400 koronából 400 koronát a Központi Jóléti Irodához juttatott, 2000 koronát pedig dr. Sabján Gyula polgármesterhez az alábbi levél kíséretében:

Igazgatóságunk határozata folytán van szerencsénk Nagyságodnak idemellékelve 2000 koronát készpénzben azon kérelemmel átnyújtani, hogy ezen összeget a háboruban megvakult nagykanizsai illetőségű katonák segélyezésére fordítani méltóztassék, vagy amennyiben — segélyt igénylők hiányában, — erre a célra fordítható nem volna, úgy más, ugyancsak a háboru rokant katonáit segélyző, jótekonny Intézmény céljaira fordíttassék. Kiváló tisztelettel

Franz Lajos és fia

gőzmalom és villamos üzemi r. t.

Tömeges kitüntetés a 20. honvédegyalozrednél. A nagykanizsai 20. honvédegyalozrednek úgy a tisztikaráról, mint legénységéről legendákat beszélnek azok, akik a harc-téren viselt dolgokról közvetlen tudomással bírnak. Mindaz, ami a magyar honvédek hősiességéről és egyéb harci erényeiről úgy az idegen, mint a magyar lapokban csak olvasható volt, teljes egészében vonatkozik a retenthellen zalai honvédekre, a 20 asokra. Ennek bizonyossága az a tömeges kitüntetés, melyben (nem is tudjuk, már hányadszor) őfelsége és a hadsereg főparancsnokság a 20. honvédegyalozred tisztjeit és legénységét a minap részesítették. Az ezred legfrissebb kitüntetett hősei a következők:

Dr. Stradner Ferenc és dr. Nagy Miklós tart. segédorvosoknak az ellenség előtt tanusított vitéz és önfeláldozó magatartásuk elismerésül dicséret elismerését (a Signum laudis jelvényvel) nyilvánította őfelsége. — A hadsereg főparancsnokság pedig az ellenség előtt tanusított vitézségük elismerésül May Mátyás tart. hadnagynak a II. oszt. ezüst vitézségi érmét, Bósz István hadapródjelöltnek pedig az I. oszt. ezüst vitézségi érmét adta. A legénység közül II. oszt. vitézségi ezüst éremmel lettek kitüntetve: Horváth Lajos őrmester, Tóth Vince és Zsoldos Gyula szakaszvezetők, Rodek János tizedes, Lános Imre őrzetű, Hrascsenev György, Györkös István és Egyed Imre honvédek. Bronz vitézségi érmét kaptak: Dániel Mihály önk. őrmester, hadapródjelölt, Bogár Imre őrmester, Kalmár Hugó és Talabér Károly szakaszvezetők, Nánásy Antal tart. szakaszvezető és Völgyi István tizedes.

Tanévnyitás a gimnáziumban. A nagykanizsai kath. főgimnáziumban a tanítás szeptember 9-én, csütörtökön reggel 8 órakor kezdődik törvényolvasással. A tanulók a Polgári Egyletben levő iskolai helyiségben gyülekeznek. Tankönyvekkel csak pénteken kell megjelenni. Az igazgatóság.

Nagykanizsaiak Vaszary Kolos temetésén. Holnapután, csütörtökön délelőtt helyzik örök nyugalomra Keszthelyen a város kiváló szülöttének, Vaszary Kolos biborosnak földi maradványait. Zalavármegye impozáns módon gyászolja nagy fiának halálát és a temetésen a vármegye törvényhatósága nagy deputációval fogja magát képviseltetni. A küldöttség élén dr. sipeki Balás Béla főispán és Árvay Lajos alispán lesznek. Árvay alispán ezúton kéri a Nagykanizsán lakó megyebizottsági tagokat, hogy Vaszary Kolos temetésén ők is minél nagyobb számmal vegyenek részt, hogy Zalavármegye gyászának impozáns méretelt minél jobban növeljék. A megyebizottsági tagok csütörtök reggel 8 és fél 9 óra között gyülekeznek Keszthelyen az Amazon kávéházban, s onnét indulnak a temetéshez, melynek gyászszertartását megyéspüspökünk, báró Hornigg Károly veszprémi püspök végzi. Nagykanizsáról a reggel 6 órakor induló pesti gyorsvonattal lehet legalkalmasabban a temetésre utazni, mely vonatnak Balatonszentgyörgyön közvetlen csatlakozása van Keszthelyre.

Az izr. ünnepek Nagykanizsán. Az izr. nagy ünnepi istentiszteleteinek sorrendje: Roshasonoh előestéjén f. hó 8-án, szerdán délután 6 órakor mariv ima. 9-én, csütörtökön Roshasonoh első napján reggel 7 órakor sachrisz ima, 1/2-9-kor Ifjusági istentisztelet, d. e. 10 órakor muszaf, d. u. 1/4 órakor mincha, 6 órakor mariv ima. F. hó 10-én, pénteken Roshasonoh második napján reggel 7 órakor sachrisz, d. e. 10 órakor muszaf, este 6 órakor mariv ima.

Az egerszegi új evangélikus lelkész beiktatása. Zalaegerszegről jelentik: Mult vasárnap iktatták be hivatalába a zalaegerszegi ág. ev. gyülekezetnek a, közelmúltban megválasztott lelkészét, Kufás Kálmánt a hívek és a nagy számmal megjelent intelligens vendégek részvétele mellett. A beiktatási szertartást Varga Gyula esperes végezte, aki szép szavakkal ecsetelvén a protestáns lelkész kötelességét, átadta az egyházi jelvényeket. Ezután a beiktatott lelkész az oltár előtt mondott egy megható imát, majd a szószerke lépve, úgy tartalom, mint előadásban magas nívón álló bemutató beszédét tartotta meg, oly hatással, hogy a jelenlevő nagyszámu közönséget a könnyekig elragadta. Az egyházi ünnepély után délben a „Barosligeti Vendéglő“ éttermében mintegy 56 terítékű fényes bankett volt, mely a beiktató-ünnepélynek méltó folytatását képezte. Az ebéden résztvevők a legjobb hangulatban késő délután szelédtek el.

Felelős szerkesztő: Gürtler István.

T. C. vevőim becses tájékozásaúl tudatom,

**hogy szén, koks és
tüzifa-szükségleteiket**

idejekorán előjegyeztetni méltóztassanak, mert a mostani viszonyoknál fogva pontos szállításért felelősséget nem vállalhatok Nagykanizsa, 1915. szeptember hóban

Tisztelettel Klein Vilmos
trifall szénbánya hivatalnok.

Gépészt,

akí a malomszakmában jártas azonnali belépésre keres a sormási malom tulajdonosa. Megegyezés a helyszínen.

KANTIN

más vállalkozás miatt
előnyös feltétel mellett

☉ átadó. ☉

Értekezni lehet délután
5-7 óra között Kossuth
Lajos-tér 9. sz. alatt.

Csendes száraz szobát

keresek Batthyány-utca és a kórház mögötti kis gyakorlóter között. Ajánlatokat kérek „Tüzér főhadnagy“ cím alatt Központi szálloda 47. szobaszámra,

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

≡ »Antispora-Vita« ≡

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita“ az összes vetőmagfélék, de első sorban az ősöng által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kiloja 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelázusitók

SCHWARZ & TAUBER

nagykereskedők Nagykanizsán.

Egy jó házból való fiu

könyvkötő

tanoncnak felvétetik a Gutenberg nyomdában.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérnemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissítettem.

Raktáron tartok May és Hoffeld-féle rumburgi vásznakat, Regenhardt-féle damaszt-árúkat és a jóhírű Lilliom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehérneműeket. ::

== A legfinomabb árúk! ==

A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

Vezérképviselőt:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

festő vállalata

Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegeimtblák

honl s kalföld! faerezés
márvány utániatok festése.
Épület-, szobafestés,
butor, üzletberendezés
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk
magasan fejlett ízlésünk
és technikánk a legkénye-
sebb igényeket is kielégíti
Árajánlattal, színes váz-
latrajzzal felszólításra
díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetés: évi 120 forintban házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyilttér Iratások megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengeri-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A zalai állattenyésztést a tenyészanyag pusztulása fenyegeti.

A magyar földmivelő társadalom már régen rájött arra, hogy állattenyésztés nélkül nem lehet okszerűen gazdálkodni. Egész gazdálkodásunknak gerince az állattenyésztés. Ha a gerinc megrokkban, pusztulás fenyegeti az egész szervezetet. Ha a magyar állattenyésztés visszaesik, veszedelembbe sodródik egész mezőgazdaságunk. — Állattenyésztésünket védelmeztük az évtizedes vámpolitikai harcokban, tenyészállatainkat óvtuk a keleti járványoktól, a balkáni behozattal szemben, ennek köszönhetjük tagadhatatlan haladásunkat a mezőgazdaság terén.

Önámitás volna nyugodtan szemlélni azt a pusztítást, amely most végbe megy a tenyészállatok körül. Vágóvására kerül Zalamegyében és valószínűleg mindenütt az országban a zsellér, a béres egyetlen tehene is, mert a marháért egész kis vagyont lehet kapni, tejet pedig a kecske is ad annyit, amennyi a falusi családnak kell. Sok gazda meg úgy gondolkodik, hogy most igen nagy ára van a marhának, hát eladja a tenyészanyag jó részét is, majd vesz helyette a háboru után, amikor olcsóbb lesz. Így kerül Zalamegye híres tenyészállományának nagy része is vágóhidra, mert a közvetítő marhakereskedelem gondoskodik róla, hogy a rendkívüli árakkal elszédítse azokat a kiscgazdákat, akik csak a mára gondolnak. A tenyészanyagpusztítás aggodalmakra ad okot. A hivatott tényezők tettek már ez ellen lépéseket, de a veszedelem sokkal nagyobb, semhogy a korlátok — minők a hushagyó napok s a borjuvágási tilalom — elégségesek lennének a veszedelem teljes elhárítására.

De maguknak a gazdáknak is át kell látniok, hogy a tenyészállatok oktalan áruba bocsátása saját vesztükre megy. Ha az egyes kiscgazda nem bírja ezt átlátni, a községi gazdasági bizottságnak kell fölvilágosítani az állattartó gazdákat, hogy ne adjanak túl a tenyészállatokon. Igaz ugyanis, hogy most igen nagy ára van a marhának, de téved az, aki a háboru befejezésére számít s arra gondol, hogy a háboru után olcsóbban vesz helyette. A ló ára leszáll a háboru után, mert a hadseregtől száz, meg százezer ló szabadul föl, de a marha árának csökkenésére nem lehet számítani. Kérdés, sőt valószínű, hogy még drágábban kell beszerezni a marhát a most eladottak helyett.

Ami pedig az egész országot illeti, most nem lehet arra számítani, hogy majd Svájcból hoznak be tenyészállato-

kat, mert Svájc sem tud adni a háboru után. Magunkra vagyunk utalva és saját határainkon belül kell majd gondoskodni az állatállomány helyreállításáról. Ez pedig igen nagy föladat, melynek sikerét a mostani nagy tenyészállatpusztítás nagyban veszélyezteti.

Végül semmi sem helytelenebb, mint a háboru gyors befejezésében bízakodni. A háboru még sokáig eltarthat és a marhaállomány nem kifogyhatatlan s nem szabad bekövetkezni annak, hogy majd állattal nem bírjuk a háborut.

A VILÁGHÁBORU.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Folytonos visszavonulásban az orosz haderő.

Koppenhága. A „Politiken“ katonai munkatársa jelenti lapjának, hogy az orosz seregek visszavonulása az egész fronton még mindig tart és az leginkább a centrumban ölt nagy arányokat, mely a legnagyobb mértékben van veszélyeztetve. Az orosz hadvezetőségnek minden igyekezete arra irányul, hogy a még rendelkezésére álló két kettősvágányú vasuti vonalon, a Breszt-Litovszkától keleti és északkeleti irányban haladó vasutakon Minszk és Pinszk felé minél nagyobb számú csapatokat tudjon elszállítani. Ma már ugyyszólván kizárólag csak a galíciai frontreszen és Wladimir-Wolinszkijtól délnyugatra fejtenek ki komolyabb ellentállást az oroszok, de néhány napon belül itt is meg kell kezdeniök az általános visszavonulást, mert felülről, Kovel felől mindjobban fenyegeti őket hátbatámadásunk veszedelme,

A Balkán.

Aláírták a török-bolgár egyezséget.

Budapest. Az Est föltétlen hitelesnek jelzett szófiai értesülése szerint a Bulgária és Törökországnak végleges megegyezéséről szóló okiratot szeptember 3-án aláírták. (Ezzel tehát a sokat vitatott nagy kérdés, Bulgária végleges állásfoglalása és vele együtt az egész semleges Balkánnak várható magatartása eldőlt és pedig a mi és diadalmas szövetségeseink javára. A szerk.)

Görög csapatösszevonások a török határon.

Szófia. Szalonikiból jelentik; A görög hadvezetőség a bolgár határon nagyobb csapatösszevonásokat rendelt el, melyek rendeltetése egyes stratégiailag fontos pontok megszállása. (Görögországnak

ez a katonai készülődéséről szóló hír is bizonyossága a bolgár—török megegyezés perfektuálásáról szóló jelentés valódságának. A görög felkészülés indoka az, hogy Görögország nem tudhatja, nem tartalmaz-e a bolgár—török egyezség valami, Görögország elleni megállapodást a Szalonikéért még mindig vérző szívű Bulgária javára. A szerk.)

Szerbia mozgolódik.

Szófia. Nisből jelentik: A szerb sajtóiroda hivatalos kommunikét tett közzé, mely kategórikusan megcáfolja azt a szófiai hirt, hogy Szerbia a bolgár határon Bulgária ellen irányuló katonai intézkedéseket tenne. A kommuniké azt a tényállást közli, hogy szerb katonai intézkedések Bulgária táján csak a Duna mentén történnek, mert a szerb hadvezetőség azámos jelből arra a meggyőződésre jutott, hogy az osztrák-magyar és német hadseregek a Duna-vonalnak forszírozását szándékoznak megkezdeni.

Románia

és a municiószállítás.

Bukarest. Németország bukaresti követe tegnap délben megjelent Bratianu román miniszterelnöknél, akinek kormányja megbízásából jegyzéket adott át, melynek célja a tranzitkérdésnek, vagyis a Törökország részére szállítandó munició Románián keresztül való bocsátása kérdésének barátságos uton leendő elintézése. Hír szerint a kérdés ma már sokkal könnyebben megoldható, mint az eddig kezdeményezett megbeszélések során.

Fontos események előtt Románia

Bukarest. Majoreszku Titus volt román miniszterelnök, aki gyógykurán Magyarországon, Trencsénteplicen tartózkodik és bizonyos ideig még ott akart maradni, hamarabb tér vissza és a napokban már megérkezik Bukarestbe. A Jassyban megjelenő Opinia című lap szerint Majorescu időelötti visszatérése

bizonyos fontos politikai cselekményekkel van összefüggésben, amelyek a Marghilemann Sándor vezetése alatt álló konzervatív pártban e hónap végén fognak történni.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadsintér: A wolhiniai várterületen a helyzet tegnap nem változott. Néhány orosz ellentámadás tűzünkben összeomlott. Odább délre Podkamiennél és Radziwilownál kivívott győzelmünk az ellenséget 90 kilométer kiterjedésű harcvonalon visszavonulásra kényszerítette az Ikwa folyó mögé. Csapatunk üldözik. A Sereth mellékén elkecseregett harcok folytak. A Sereth torkolata közelében cs. és kir. csapatok Benigni és Schönburg herceg tábornok vezérlete alatt rohammal vették be az ellenségnek a Szuparkától északkeletre fekvő hadállását. Husz orosz tisztet és 4400 főnyi legénységet elfogtak, valamint hét gépfegyvert zsákmányoltak. A Jasiolda mentén működő osztrák-magyar haderőnél nincs ujság.

Olasz hadsintér: A Kreuzbergsattel-szakaszon az olaszok tegnapi veresége után csend állt be. Az olaszok súlyosabb veszteségeket szenvedtek, mint ahogy kezdetben következtetni lehetett. Ugyanis a csatátér kitakarítása alkalmával csapatunk csupán a Pfannspitze, Cima-Frugnoni és Eisenreichkamm előtt több mint négyszáz olasz halottat számláltak össze. Az olasz hadsintéren a helyzet teljesen változatlan. Doberdó szakaszon csapatunk ma reggel egy a Karsthochfläche kiugró része ellen irányított olasz támadást vertek vissza. A Vermiglianótól keletre előrejutni igyekvő olasz gyalogságot kézi gránátokkal ültük vissza.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagylőhadiszállás jelentése:

Nyugati hadsintér: Tegnap reggel Middelkerke előtt több ellenséges hajó jelent meg és délelőtt Westendet, délután pedig Ostendet ágyúzták. A hajók parti lötegeink tüze elől ismét visszavonultak. Katonai kárt nem okoztak. Ostendében két belga lakost megölték s egyet megsebesítettek. A harcvonalon egyébként az egész nap különös esemény nélkül telt el.

Keleti hadsintér: Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Daudsewas vidékén osztagaink folytatják az előnyomulást. Eichhorn tábornok csapatai harc árán Troki-Nowe mellett (Vilnától délnyugatra) elfoglaltak néhány tőkőzi szorosot. Jezlary és Wolkowiske között támadásunk előrehalad. Wolkowiskot és az ettől keletre és északkeletre emelkedő magaslatokat elfoglaltuk, 2800 orosz elfogtunk és négy géppuskát zsákmányoltunk. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Izabelin környékén az ellenséget visszavetettük. Tovább délre a hadcsoport előrenyomul a Zelwianka és Bezanka szakasz felé. Pruzanától északkeletre osztrák-magyar csapatok a mocsárterületen át észak felé előnyomulnak. Kerek számban egyezer oroszot fogtunk. Mackensen tábornagy hadcsoportja: A Jasiolda mentén és Drohicizyntól keletre a harc tovább tart. Tarnopolnál az oroszok támadásait visszavertük.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Használjunk hadijegoly-bélyegeket!

Az agyonlőtt falurossza Rigyác község véres szennedője.

— Sajtó tudósítónktól. —

Véres eset tartja izgalomban két nap óta a közeli Rigyác község lakosságát. Kedden reggel a falu közepén a nyílt utcán agyonlőtt egy erdőőr egy vérszomjas hajlamu rigyáci kiscgazdát, ki az erdőort vasvillával akarta kivégezni. Noha manapság ezer és ezer emberrel erőszakos pusztulása sem ujság, mégis érdemes a rigyáci borzalmas esetet annak előzményeivel együtt közölni.

Ott kezdődött a dolog, hogy július hó 8 án, amikor Urnapja volt, Varga József rigyáci segéderdős, özv. Luky Lászlóné uradalmának alkalmazottja, a mezőn egy asszonyt látott dolgozni.

— Nem fél, hogy megveri az Isten, ki látta ekkora ünnepen dolgozni! szölt az erdős az asszonyhoz, aki Tóth Szári Márton rigyáci földművesnek a felesége volt.

Varga mindössze pár héttel ez eset előtt került Rigyácra, az asszonyt nem ismerte s így nem tudta, hogy a híres verekedőnek és állandó fogházhabittlenek, Tóth Szári Mártonnak feleségét dorgálta meg, különben tán nem is szölt volna neki.

Néhány nap mulva Tóth Szári Márton már bejelentette az erdősnek, hogy le fog vele számolni. Ezt a fenyegetést többször meg is ismételte. Kedden reggel az erdőről hazajövet Rigyácra a faluban Tóth Szári lakása előtt találkozott az erdőőr haragosával, aki e szókkal üdvözölte őt:

— Megállj kutya, most elbánok veled.

S ezzel beszaladt lakásába, Varga pedig puskájával a vállán haladt tovább otthona felé. Csakhamar nyomon követte őt Tóth Szári, aki vasvillával jött fenyegetéseit valóra váltani. Már éppen a lakása előtt volt az erdőőr, mikor Tóth Szári elérte.

— Most leszámolunk, kiáltotta és a vasvillát két marokra kapva rohant Varga felé. Ez a puskát lekapta válláról: s így kiáltott támadójára:

— Ne közelíts, mert agyonlőlek.

— Ha en megdöglöm, akkor megdöglesz te is, hördült fel a megvadult ember és a vasvillával neki akart ugrani az erdőörnek. Ez azonban hirtelen vállához kapta a puskát és három lépés távolságból, mielőtt Tóth Szári ráugorhatott volna, rásütötte a gépfegyvert. Óriásit dördült a duplacsövű vadászfegyver, Tóth Szári elejtette a vasvillát és tántorogva elindult vissza felé. Nem tudott azonban többet csak hét lépést tenni, a szomszéd ház tővében összeesett és pár pillanat mulva meghalt. Holttestéhez senki nem mert hozzányulni, s az tovább mint 24 óráig ott feküdt, míg a nagykanizsai hatósági személyek el nem vitték onnét.

A borzalmas eset után Varga József besietett Nagykanizsára es deltájában a főszolgabírói hivatalban jelentkezett, ahol előadta a történeteket. A főszolgabíró telefonon értesítette a nagykanizsai csendőrzás parancsnokságát, honnét két csendőr ment Vargáért, kit a szolgabírói hivatalból a kir. ügyészséghez kísérték. Itt nyomban vizsgálati fogságba helyezték.

Tegnap délután szállt ki a helyszínére a bizottság: Sadghy János, a nagykanizsai kir. törvényszék vizsgálóbírója, Fischer Imre kir. főügyész helyettes, továbbá dr. Szigethy Károly és dr. Ooda Lipót hatósági orvosok, akik az agyonlőtt ember holttestét felboncolták. Előbb azonban az utca gyalogjárójáról a rigyáci

temető hullaházába vitették. A orvosok 30 drb sréket találtak a holttestben, melynek tüdeje és szíve teljesen össze volt roncsolva a lövéstől, mely azonnali halált okozott. A kihallgatott tanúk vallomásából kétségtelenül megállapították a hatóságok kiküldöttek, hogy a jogos önvédelem esete forog fenn. Varga József egyébként védőügyvédjének a jelenleg Nagykanizsán tartózkodó 20-as honvédfőhadnagy-ügyvédet, dr. Hegedűs Györgyöt nevezte meg.

A szerencsétlen agyonlőtt emberről, Tóth Szári Mártonról nagyon kevés jót tudtak mondani a falujabeliek. Kőtekedő, házsártos ember volt, aki, már szinte csoda, hogy régebben nem járt így. Sok bajuk volt vele a hatóságoknak s különösen kisebb-nagyobb tolvajlásaiért szép időt töltött már a kanizsai fogházban. Ha az erdőőr keze olyan gyorsan nem működik, Tóth Szári Márton a vasvillával most valószínűleg ismét szép pár esztendei börtönt vagy fegyházat eszközölt volna ki maga részére.

Ha már a vizsgálat során, vagy a vádtanács előtt nem részesül a legkedvezőbb fordulatban Varga József ügye, úgy azt az októberi havi esküdtsek fogja tárgyalni.

HIREK.

A 20-as honvédek köszönete a Jóléti Irodának. A nagykanizsai 20. honvédfalozred parancsnoksága az alábbi sorokat küldte a Központi Jóléti Irodának:

„A XIII. menetzászlóaljjal küldött nagyértékű szeretetadományokat megkaptam és a legénységnek azonnal kiosztattam. Midőn a nagyértékű és rendkívül jól eső szeretetadományokért az ezred nevében a leghálásabb köszönetemet fejezem ki a Jóléti Iroda nemes szívének és fáradságot nem ismerő tagjainak, nem mulaszthatom el hangsúlyozni, hogy a Jóléti Iroda immár egy éve keresi fel adományaival a hős zalai fiukból álló 20. ezredet. Ezen hosszú idő alatt teljesített fáradozásaiért fogadják az ezred minden egyes tagjának legőszintébb és leghálásabb köszönetét.”

Öszinte és hálás hívők

Bugsch őrnagy, ezredparancsnok.

Felmentett zalamegyel tanítók. A 37—42 évesek sorozásán katonai szolgálatra alkalmasnak találtak egy sereg zalamegyel tanítót is. Ezek közül a honvédelmi miniszter a bevonulási kötelezettség alól felmentette az alábbiakat: Gergye Sándor és Vlasits József nagykanizsai, Németh Ferenc bagladi és Koosz János kisszabadkai állami elemi iskolai tanítókat, Seleszlay Emil lovászii községi tanítót, továbbá Bittera Béla és Plauder János alsó-lendvai polgári iskolai tanárokat.

Gyomorzorás kanizsai pékek. A kanizsai piac uzorásai után most a pékek megrendszabályozására kerül a sor. Összesen öt kanizsai pékmester ellen adtak be feljelentést a rendőrkapitányságnál részint amiatt, hogy az általuk előállított zsemlek az előirt 40 grammos minimumnál is kisebbek voltak, részint mert a hatóságilag megállapított 4 fillér helyett 5 fillért kértek silány holmijukért. A törvény két hónap terjedhető elzárást és 600 koronáig terjedő pénzbüntetést szab e hazafias cselekedetekre. Kiváncsian várjuk, milyen mértékben fog a vagyonos pékekkel szemben megnyilatkozni a rendőrkapitányság szigorúsága, mely az élelmiszerekkel uzoráskodó vagyontalan kofákat is már 40—50 koronás leckében részesítette.

Ma este katonahangverseny. A 12. Landwehrezred zenekara ma este 9 órától kezdve a Központ szállóban nagyszabású hangversenyt tart. A Központi Jóléti Iroda hadijótékonyági céljait szolgáló hangverseny belépődíja 50 fillér.

Épül az új kaszárnya. Nagy arányokban bontakozik ki már a Teleki-ut végén épülő hatalmas új laktanya, melyet inkább lehetne laktanyavárosnak nevezni. A város szélétől majdnem a sánc határáig terjednek ugyanis az új kaszárnya grandiózus méretű épületei, melyek legtöbbször már elérte a második emelet magasságát. Hat nagy földszintes és hat roppant tömegű emeletes épület emelkedik a sánc ut melletti óriási térségen, ahol az orosz foglyok százai sűrűnek-forognak napestig, hogy még a komoly őszi napok előtt tető alatt lehessenek az óriási méretű épületek, melyek nagysága mellett a kanizsai új honvédlaktanya is eltörpül. A tulajdonképpeni kaszárnyaépületek mögött egy barakkváros készül, mintegy 20 darab nagyméretű, deszkából való, de fűthető épület: a barakk-kórház, ami nem lévesztendő össze a szentmiklósi országút mentén épülő még nagyobb barakkvárossal, a 3000 beteg részére készülő katonai járványkórházzal. Az új laktanya és a mögötte készülő barakk-kórház összesen 82,000 négyszögletes területet borítanak. Ezek közül több már a napokban tető alá kerül. A tetőfedési munkák pályázatát a világhírű Eternit-művek nyerték el, melynek igazgatósága viszont Horváth György nagykanizsai palafedőmesternek adott megbízást annak elvégzésére, aminél nagyobb megbízást még nagykanizsai iparos nem kapott. Ezt a tényt annyival nagyobb örömmel regisztráljuk, mert a kaszárnyaépítésnek majdnem az egész óriási munkáját idegen iparosok (főleg katonák) végzik, s a kanizsai ipar csak igen csekély mértékben részesült ott az általa megérdemelt előnyökben.

A Jóléti Iroda köszönete. A nagykanizsai Központi Jóléti Iroda hálás köszönetét fejezi ki Franz Lajos és fia! gőzmalom és villamos üzem r. t. igazgatóságának azon nagylelkű adományáért, amellyel a zalai hősök siremlék alapját 200 koronával, az árva és szegény gyermekek felruházási alapját 200 koronával gyarapítani kegyes volt.

A zsidó vallású orosz foglyok munkaszünet. Zalavármegye alispánja ma táviratilag értesítette Nagykanizsa város polgármesteri hivatalát, hogy a zsidó vallású orosz hadifoglyok ma és holnap, továbbá a jövő szombaton, hosszunapkor teljes munkaszünetben részesítendő. Nagykanizsára nézve ez az intézkedés különösképpen vonatkozik, mert itt a sörgyárban 50 lengyelországi zsidó hadifogoly van alkalmazásban. A sörgyár igazgatósága azonban hatósági közbenjárás nélkül is respektálta a hadifoglyok ünnepét, s azok igaz bensőséggel ünnepelhetnek.

A városok és a közélet. Nagyvárad város elhatározta, hogy a lisztbeszerzést és árusítást házilag intézi. Erre a célra 800,000 koronát irányzott elő, a gabonát megvásárolja és az ottani malmokkal őrltetli mm.-ként 4:30 K-ért, ezenkívül fizeti a boltbért és az üzleti berendezés használatáért boltként 10 koronát. A malmok csak a pékeknek, nagyobb fogyasztóknak és raktárakba szállítják el a lisztet. — Székesfehérvár 2000 fél kg.-os doboz dán marhahuskonzervet, 2000 doboz gulyást és 500 darab kolbászt rendelt közfogyasztásra. — Miskolc vadhúst árusít, vad-disznót 3, őzhúst 3:20 K-ért kilónként. — Kecskemét a nyár folyamán a tanítótestület tagjainak igénybevételével tojást vásárolt. —

Arad maga veszi a búzát, eselleg lisztet és az ehhez szükséges 750,000, eselleg egy millió koronát folyószámlára veszi kölcsön.

A levéllenőrzés megkönnyítése. A pécsi kír. posta és táviratigazgatóság az alábbiak közlésére kért fel bennünket:

A hírszolgálat katonai ellenőrzése érdekében a külföldre szóló levelezések az alábbi korlátozásoknak vannak alávetve. A levél szövege levélpapír (quart) két oldalát ne haladja meg. A levelekhez nem csatolhatók oly mellékletek, amelyek híreket tartalmaznak. Az írás tiszta és jól olvasható legyen. Titkos, vagy jel írások (gyorsírás) nem használhatók. A soroknak tulsűrűn alkalmazása, ugyszintén a sorok fölé keresztben más sorok állítása tilos. Üzleti levelezéseknél, ha azok egyébként a fenti feltételeknek megfelelnek, a szöveg két oldalánál hosszabb is lehet. Ezekhez számlák, árjegyzékek és hasonló üzleti mellékletek csatolása meg van engedve. A levél burkolásához csak oly borítékot szabad használni, amely egy réteg papírból vagy más burkoló anyaggal bélelt borítékokat használni nem szabad. Azok a feladók, akik a fenti szabályokhoz nem alkalmazkodnak, önmaguknak tulajdonítsák, ha az ellenőrzési teendők megnehezítése folytán levelezéseik tetemes késést szenvednek vagy egyáltalában nem továbbíthatnak. A fenti szabályok a hadműveleti területeken lévő postahivataloknál feladott összes napánlevelezéseknél alkalmazást nyernek.

Pótdíjmentes badibiztosítás. A 43—50 éves B osztályú népfelkelők minden pótdíj nélkül a háborúra azonnal érvényes életbiztosításokat köthetnek az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál. Felvilágosítást ad ezen társaság nagykanizsai főügynöksége (Iroda: a társasági palotában).

Bodega megnyitás. Szabó Antal főtér és Sugár-ut sarkán levő csemege üzletével kapcsolatban egy csinosan berendezett ozonázó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona ozona 50 fillér, egy hideg vacsora 1:20 fill.) lehet friss ételeket venni. Jégbehűtött sör, bor és ásványvíz.

A polgárőri szolgálat. Ma, csütörtök este az alábbi polgárőrök fognak rendőri inspekción teljesíteni:

Büki Béla, Eppinger Lajos, Öreg Gerócs István, Kengyel Ferenc, Ifj. Gerócs István, Páll János, Tóth István, Mandelbaum Oszkár, Stagi Ede, Hazai János, Horváth Sándor, Horváth László, Radl József, Szakálos János, Gerócs György, Rechnittzer Mór, Szecső Károly, Rosenfeld Miksa.

Felelős szerkesztő: Gürtler István.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutól a második házban SZIVÓS ANTAL műorás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadlemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszert olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Csendes száraz szobát keresek Batthyány-utca és a kórház mögötti kis gyakorlótér között. Ajánlatokat kérek „Tüzér főhadnagy” cím alatt Központi szálloda 47. szobaszámra.

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Szept. 9 és 10. Csütörtök és péntek

A rejtélyes koporsó

nagy bűnügyi dráma 5 felvonásban.
Főszereplő: MARIÓ BONNARD.

És még két remek kísérő kép.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Gépészt,

aki a malomszakmában jártas azonnal belépésre keres a sormaal malom tulajdonosa. Megegyezés a belyszinen.

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

„Antispora-Vita”

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita” az összes vetőmagfélék, de első sorban az őszi által hazánkban állandóan fenyegetett búzáknak csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kiloja 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelázusitók

SCHWARZ & TAUBER

nagykereskedők Nagykanizsán.

Járványos és fertőző betegségek ellen legbiztosabb óvszer az erősen szénsavas

Pécsi Tetye Forrásvíz

a legkellemebb ízű asztali és borvíz. Állandóan palackeserével kapható s így háztartásban a legolcsóbb.

Főárusítás Nagykanizsán:

Szabó Antal tüzér- és csemege kereskedésében. ::

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hítt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérenemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissítettem.

Raktáron tartok May és Hoffeld-féle rumburgi vásznakot, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lilliom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehéreneműeket. ::

==== A legfinomabb áruk! ====
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek Átellenében.

**MEGHODITOTTUK
A VILÁGOT!**

VEZÉRKÉPVISELET:
GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

ÜZOCZEK és DOLEZSÁL

festő vállalata

Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegajánlatok

honi s külföldi faerezés
márvány afonatok festése.
Épület-, szobafestés,
butor, üzletberendezés
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk
magasan fejlett izlésünk
és technikánk a legkénye-
sebb igényeket is kielégíti
Árajánlattal, színes váz-
latrajzzal főlszólításra
díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:

Gutenbergnyomda

**Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.**

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árai szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

Megint egy vár,

egy orosz vár, az utolsóelőtti menedéke a vert orosz seregek kezeinkre jutott. Csakugyan nem várak ezek, hanem valóban agyagfazekak. És a sorjába düledő várak körzetében maguk az örült iramban futó oroszok gyujtogatnak, pusztítanak. Frappáns az ellentét: mi bölcsen alkotunk, az oroszok eszvesztetlen pusztítanak. Amerre a seregeink által hajtott, üzött oroszok futnak, mindenütt a rombolás, a pusztítás az előfutár.

Mindent elpusztítanak, mindent felégetnek, se termés, se gyár, se vasut nem marad a menekülő orosz csapatok nyomában. Ugyanakkor, amikor zokogva hangzik fel a panasz, hogy Oroszország nem tud municióról gondoskodni, hogy nincs elég ipari munkaerő, nincs szakértelem, nincs szervezettség és nincs kitartás, — a meglevő erőforrásokat a kultúra és technika alkotásait maguk az oroszok teszik semmivé. A kétkelt Oroszország legnagyobb átká ez: a sors és szerencse fogyatékos jóindulatát kiegészíti a maga brutáltságával és rövidlátásával, hogy teljessé tegye az orosz hadsereg tehetetlenségét és a nemzeti termelést alapjaiban megingassa.

A beteg és meghibbant Oroszországgal szemben a monarchia és Németország a maga belső, nemzeti munkájának gyönyörűségét és gazdaságát élvezi. — Mi nem pusztítunk, hanem alkotunk, nem panaszkodunk, hanem dolgozunk: minden ház nemzeti műhely és minden használható kéz, minden dolgos szakértelem, minden alkalmas gép a hadsereg szükségleteinek kiszolgálására áll készen, noha a hadsereg igényeit az erre hivatott tényezők és vállalatok magukban is ki tudják elégíteni. Nálunk az okos és céltudatos előrelátás a legnagyobb diadalt biztosította: a végsőkig tudjuk vinni a harcot, mert a végsőkig fel vagyunk készülve. Mindenki tudja és érzi, hogy bármily soká is kell még fegyverben állnunk, mindenünk van, ami kell és mindenben fölényünk van az ellenség fölött.

Amit a központi hatalmak katonai erényekben produkáltak, azt az ellenség elégszer és elég autentikusan elismerte. A legnagyobb és legteljesebb dicsőségünk azonban mégis a belső erők diadalmas megfeszítése. A produktív munka zavartalanul folyik az egész országban, ami a hadseregeknek és a polgárságnak kell, azt itthon is jól tudjuk előállítani, pénzünket nem visszük idegenbe, nem szorulunk idegen kölcsönre.

A rémült és tehetetlen Oroszországot a kora ősz bezárja a tenger fagyos öléésébe és elszakad a külföldi municiótól,

amelyből élt és amely éltette: a monarchia és Németország az entente kétségbeesett veszlegzárát észre sem veszi

és meg sem érzi, mert senkire sem szorul, csak polgárai hűségére és munkájára.

A VILÁGHÁBORÚ.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Dubnó elfoglalása.

Tegnap délután 6 órakor érkezett távirata alapján jelentette már a Zalai Hírlap, hogy a Gallícia északkeleti határával szomszédos orosz wolhyniai várháromszögnek Luck után a második vára, Dubnó is elesett s így Rigán kívül már csak az egyetlen Rovnó vára az, mely a kettős orosz várvédelmi vonalból még az orosz haderők kezén van. Ha ezek (Riga és Rovnó) is a miénk lesznek, — ami az eddigi tapasztalatok után nem telhet többé egy hétnél — akkor az egész keleti fronton nyitott kapuk vezetnek a nagy, a szent Oroszország belsejébe, viszont a német és osztrák-magyar kezekben e várak áthághatlan acélfal gyanánt teszik lehetetlenné a háború egész további folyamán az orosz offenzívának nemcsak a megvalósítását, de még a gondolatát is. Az utolsó előtti orosz várnak, Dubnónak a hős osztrák-magyar csapatok által való elfoglalásáról ma délután ezeket a részleteket telefonálják nekünk:

Sajtóhadiszállás. A bécsi gyaloghadosztály lovasscsapatai vonultak be tegnap elsőnek az oroszoktól elhagyott Dubnó várába, melyet nehéz tüzérségünk több napon át erősen és igen eredményesen lőtt. Az osztrák lovasság őrjáratái nagyszámu hátramaradt kozákokot fogták el, kik a várost fel akarták gyujtani, de vandáli munkájukat így csak nagyon hézagosan tudták elvégezni. Midőn az Ikva folyó hidját is felgyujtani akaró oroszokat megakadályoztuk e tervük végrehajtásában, a tulsó partról ellenséges gyalogság tüzelni kezdett, mire itt nagy harc fejlődött, de a híd végül is épen és sértetlenül került birtokunkba. Az oroszok a várost és a várat teljesen kiürítették s a lakosságból egyetlen élő lelket nem lehetett ott találni. Délután csapataink a várostól északnyugati irányban 7 kilométernyire fekvő záróerdőt foglalták el s ezzel kezeinkre jutott a Brodyt Dubnón át Rovnóval (a wolhyniai várháromszög harmadik várával) összekötő kettősvágányú vasuti vonal, mely további előnyomulásunk bázisául szolgál.

Riga körülzárása.

Amsterdam. Rigát a német seregek minden oldalról teljesen körülzárták és annak már egyetlen vasutja sem közlekedik. A város eleste minden órában várható.

Abbamarad

a Dardanella-akció (?)

Berlin. A Vossische Zeitungnak táviratozzák Szófiából: Az antant hadvezetőségei az utóbbi napokban úgy harctéri, mint főleg a Balkánon történt diplomáciai eseményei következtében már számolnak azzal az eshetőséggel, hogy rövidesen kénytelenek lesznek az egész Dardanella-akciót abbahagyni. Erre vall az a körülmény is, hogy a Dedeagacsbán (az Aegei tengeri bolgár kikötőben) a francia és angol csapatok részére vásárolt nagymennyiségű élelmiszerek szállítására végső terminus gyanánt szeptember hó második felét kötötték ki.

A Balkán.

Görögország elutasította az antant-javaslatot.

Genf. A párisi Matinnak jelentik Athénből, hogy Görögország a változott viszonyok kényszerítő hatása alatt elutasította a négyesantantnak hozzáintézett legutolsó javaslatát.

Bulgária magatartása.

Luganó. A milanói Corriere della Sera jelenti Athénből, hogy az utolsó két nap diplomáciai eseményei következtében a négyesszövetség szófiái képviselői a jövő héten új jegyzéket fognak átnyújtani a bolgár kormánynak.

A bolgár ellenzéki lapok azt írják, hogy Radoszlawow miniszterelnök nevezetes nyilatkozata megkétszerezi azt az általános reményt, hogy Bulgária semlegességét fentarthatja és fegyveres beavatkozásra nem kerül a sor.

Nem köt külön békét Oroszország.

Stockholm. A szentpétervári Nowoje Vremja Miklós cárnak a hadsereghez intézett kéziratától írva megállapítja, hogy mindenütt, az egész birodalomban a legkitűnőbb benyomást keltette, hogy a hadsereg fővezérletét a cár vette át. Az ellenség az utóbbi hetek eseményeinek hatása alatt azt hihette, hogy Oroszországot külön béke kötésére fogja kényszeríteni, de Oroszország nem lesz erre kapható és szövetségével végigharcolja az egész háborút.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Wolhíniában támadásunk halad. Tegnap az orosz harc vonalat Olykától északra áttörtük. Dubnót, a wolhíni várharomszög második várát bevettük. Tegnap délután osztrák honvédelvesség vonult be a városba. Folyan felfelé fekvő záródó birtokunkban vannak. Bóhm-Ermoll tábornok serege a felső Ikwáig és Nowo Alexincen túl nyomult előre. A Trembow alól nyugatra fekvő területen a Serethen előnyomult orosz csapatokat majdnem mindenütt újra visszavetettük. Itt tulerőben lévő ellenség ellen folytatott küzdelemben német testőrzészlőjak különösen eredményesen avakoztak be a harcba. A Sereth alsó folyásánál és a Dnjeszter mellett aránylag csend uralkodott.

Olasz hadszíntér: Az általános csend tart. Több ellenséges járőrt, amint a Monte Ciadent meg akarták mászni, lelőtünk.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagydőhadiszállítás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Az Argonnokban tegnap Vierne le Chateától északra északra törtek előre. Rohamozó gyalogságunk, melyet a tűzesség derekasan támogatott, 2 kilométeren felüli arcvonatszélességben és 3-500 méternyi mélységben elfoglalta az ellenséges állásokat. 30 tisztet, 1999 löny legénységet elfogtunk, 48 géppuskát, 54 aknavetőt és 1 revolverágyút zsákmányoltunk. Tegnap éjjel Londonban a dokkokra, a kikötőre és környékére bőségesen vetettünk robbanó és gyújtó bombákat. A hatás kielégítő volt. Lég-hajóink heves lövetésük ellenére sértetlenül tértek vissza.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsoportja: A Keleti-tengertől Olykától keletre fekvő területig nem történt semmi lényeges változás. Csapataink közelednek Skidélhez. A Njementől északra az ellenség vereségét azzal kerülte el, hogy visszavonult. A hadcsoport 3550 orosz elfogott és 10 géppuskát zsákmányolt. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Több helyen kieroszakoltuk az átkelést a Rozamon. Az osztrák-magyar csapatok a Sielectől északra elterülő erdőn át nyomulnak előre. Mackensen tábornagy hadcsoportja Chomsknál elérte a Jaslolda északi partját. Észak felé irányuló előnyomulásunkkal az ellenséget Bercza Kartuska elhagyására kényszerítettük.

Délkeleti hadszíntér: Osztrawtól délre a Serethen át előnyomult ellenséget az északi szárnyára vetettük vissza.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Levél Cseli-Kanizsáról.

Írta: Oács Demeter.

I.

(A cenzura. — A sajtóhibák. — Egy délután a nyomdában. — A szegény szerkesztő panasza.)

Pilsen, 1915. szept. 1.

Szeptemberrel beköszöntött az ősz és a cenzura, amely épen úgy elhervasztja az írott szavak zöldjét, mint a hűvös, ősz szellő a bánatos fák haldokló díszét. Augusztus 25-ike óta katonai cenzorok ülnek a pilseni postahivatalokban s ez magyarázza a hazaérkező levelek netáni késedelmét. Mi is csak késve kapjuk a hazai postát, amely körülmény bizony senkinek sem szolgál öröme.

De hát a magasabb érdekek előtt el kell nemulnlok a mi kicsinyes panaszainknak. Ok nélkül nem rendelték volna el a cenzurát, de az okot el kell hallgatnom, mert közlése katonai érdekeket sértene. Egyszer már Intim Ismeretséget kötöttem a komáromi vár természetes falával s a komáromiak vendégszeretetét, — bármilyen szívesen is, — nem kívánám még egyszer igénybe venni.

Egy kis zavarban vagyok most, édes Csicsám, hogy mondjam el, amit a következőkben tudtadra szeretnék adni, mert jól ismerem érzékeny szívedet s félek, hogy megneheztelsz, bár erre semmi okod sincsen. Bizonyára együgyű dolog a világ gyökeres fölfordulásának idején apró sérelmeket firtatni, de már nem tudom tovább állani a hallgatást. Azokat a sajtóhibákat akarom ugyanis a szemedre vetni, amelyek árva cseli-kanizzsal leveleimben éktelenkednek.

Nono... ne szidd mindjárt szegény keresztapámat, akit külföldben sajnos sosem volt szerencsém személyesen is megismerni. Hiszen tudom, bolondság, bolondság, de már nagyon idegesítenek ezek a kis bolondságok. Bár nagyon jól tudom, hogy téged egyáltalában nem lehet és nem szabad okolni ezért. Magam is ültem valamikor a jó Gutenbergék lármás pincéjében s bizisten, ha valaki, hát én nagyon jól megértelek, hiszen magamnak is számos kisebb-nagyobb sajtóhiba száradt a lelkemen. (Istenem, hányszor vágta a fejemhez a különböző sajtóhibákat a jó *Halic*s és a javíthatatlanul maliciózus, de titokban olvadtvajszi *Krausz* Dall doktor a *Centrá* kedves sarokasztalánál.) Senkisé tudja nálam jobban, milyen igazságtalan a „nyájas” olvasó, amikor a sajtóhibák fölött okvetellenkedik, anélkül, hogy tudná, micsoda pokoli káosz közepette születnek meg ezek a mindenki által gyűlölt szépséghibák. Délután félnegykor hág a zűrzavar és fejtelenség a tetőpontjára minden valamirevaló délutáni lapnyomdájában. Az írodában minden pillanatban csörömpölve berren a telefon; az előfizetők a tőzsde ár és a legfrissebb háborús újdonságok után érdeklődnek. Ezeknek mind felelni kell és pedig lekötözött udvarlással, bár az ember legszívesebben az átellenes világ részbe küldené őket, (tekintettel a becsületesen szorgoskodó német buvárhajókra.) A szedők közül senki sincs tisztában, milyen sorrendben jönnek a táviratok s egyszerre három is tolong tőrékeny asztalod előtt, túl kiabálva a gépek süvítő robaját. Mert persze most indulnak a gépek is, a könyvkötő-negyedben *Ofenbeck* mester izmos öklében zugva és dörögve dolgozik a hatalmas kalapács, amelyhez a vonalzó-gép ad szerény, de ambiciózus kíséretet. *Hirschl* bácsi tele torokkal szidja a

gyülekező rikkancsokat és pokol fenekére kívánja azt a napot, amikor eszébe jutott napilapot alapítani. (Ami azonban nem akadályozza meg őt abban, hogy mindennap ujult erővel és munkakedvvel álljon kormos szekrénye mellé.) Ilyenkor szállingóznak a „tisztelt jóbarátok”, akik már előre jóindulatúan biztatnak, hogy:

— Csak egy pillanatra zavarom, kedves szerkesztő ur. Mi is van azzal a Breszt-Litowszkkal?

Amire te nem adhatsz olyan feleletet, hogy ő legalább egy negyedórán át ne tisztele meg tartalmas fejtegetésével. A szedők sürgetve, panaszosan, sirva, jajgatva, kétségbeesve és ordítva követelik a kéziratot s ha háromszor olyan gyorsan tudnál dolgozni, mintahogy teszed, (pedig így is két mondatot írsz le másodpercenként,) akkor is kevés lenne nekik, mert a szedőnek az egészségéhez és az emésztéséhez tartozik ez a mindennapi kétségbeesés. Épen olyan generális jellemvonásuk ez a szedőknek, mintahogy *Hirschl* papa rohamosan buskomorságba esne, ha nem téphetné minden délután a haját, (még jó, hogy nem a te hajadat,) és nem állapíthatná meg gyors egymásutánban és a legkülömbözőbb változatokban kétszázötvenszer, hogy a szerkesztők a legnótiorusabb naplopók a földkerekségen és hogy ifjúkori, számos vétkeért bünhődött meg, mikor az első szerkesztővel összehozta a kegyellen sors.

S mind e lázban, rohanásban és forgatagban, e bögő és féktelenül szilaj káoszban egészen egyedül ülsz te, szegény testvérem, Csicsám, rozoga asztalod fölé hajolva, hajad a homlokodba hullott, előtted fehér nagy beírott lapok garmadája, a fejed szédül és sajog, a füleden vitorlavásznak érzel dobhártya helyett s miközben szédítő gyorsassággal kell sort-sorra rónod, miközben százfélé kell tanácsot, parancsot, kérést és szemrehányást osztogatnod egy pillanat alatt, miközben mindenki hozzádbeszél és tőled vár választ, — te elárvult ifjúságodra gondolsz, a menthetetlenül elmúlt évekre, az egész rongyos életre, a vágyakra, amelyek elfagytak rügyeikben, az álmokra, amelyeket már el is felejtettél s erre az egész nagyszerű és fájdalmas koncertre, amelyet az élet a kiváltságos lelkében zendít föl. És ekkor rakják elébed a korrektúra foltos íveit, amelyeken egyik szó kevésbé olvasható, mint a másik s a melyeken neked egy pillanat alatt kell keresztül rohanod, mert a szedők már megint várják a kéziratot. — Már régen tartozom ezzel a kis teleplezéssel az olvasónak, aki meg van győződve arról, hogy a sajtóhibákat direkt az ő bosszantására szándékosan hagyják a lapban. Most legalább tudja, hogy keletkeznek a nyomtatott ívek e kis parazitái. Hát így. S bizony most ha mégis a sajtóhibák kigazítására és ezután nagyobb vigyázatra kérek, az csak azért van, mert néhány erősen értelemzavaró hiba is belecsuszott a leveleimbe. Talán kinevetnek ezért a kicsinyes fontoskodásért, de miért lennék épen én hibánélkül? Hogy csak kettőt említsek példának, a legutóbbi levélben a jó *Csillagné* saját készítésű „gesztenye”-vel kinálja a fürdő törsvendégeit, holott én süteményt írtam s nem akarom, hogy e kedves urlasszony hazugsággal gyanúsítson. Azonkívül a 48-asok indulójában az ellenségek ebek harmincadján menekültek előttünk, ami régi, jó magyar kifejezés; a nyomtatásban mégis „évek harmincadja” volt, aminek viszont semmi értelme. S most egy kis jámbor tulzással arra kérem az olvasót, hogyha egyéb értelmelenséget talált az írásaimban, tulajdonítsa azt is a sajtóhibáknak

(Polyt. köv.)

HIREK.

Nagykanizsa város közlekedésének biztosítása. A nyár elmúltával, amikor a tömegélemezésre alkalmas növényi élelmicikkek napról-napra mindinkább fogynak, újra előkerülnek a tavalyi gondok, amelyek Nagykanizsa város közigazgatási hatóságainak vezetőit foglalkoztatták. A város közlekedésének akadálytalan biztosítása foglalkoztatja most a polgármestert és a rendőrfőkapitányt, akik e tárgyban naponta tesznek intézkedéseket. Dr. Krútky István rendőrfőkapitány-helyettes ma az összes Nagykanizsa környéki körjegyzőkhöz hivatalos átiratot intézett, arra kérve azokat, hogy Nagykanizsa város *tojásszükségletének* biztosítását közreműködésükkel tegyék lehetővé. Közölte az átirat a községi jegyzőkkel, hogy a tojás darabjéért a városi hatóság a kanizsai városháza udvarára szállítva 11—12 fillért fizet. Remélni lehet, hogy a mintegy 50 környékbéli községhez intézett átirat igen eredményes lesz. — Dr. Sabján Gyula polgármester Nagykanizsa város katonai parancsnokságához intézett átiratot amiall, hogy a Nagykanizsán elhelyezett katonaság rendkívüli tömegben fogyasztja a város közönsége részére kiutalt lisztből készített kenyeret, annak dacára, hogy a katonaság liszttel és kenyérral az élelmezési raktárakból el van látva. E helytelen állapotok miatt gyakran a város közönsége kénytelen a részére kiutalt lisztet vagy kenyeret nélkülözni. Arra kéri a polgármester a katonai állomásparancsnokságot, hívja fel a Nagykanizsán lévő összes csapattestek parancsnokait arra, hogy a legénységnek a kenyeret természetben adják ki, a kenyérpénz kilizetését lehetőség szerint mellőzzék és a legénység élelmezéséhez szükséges lisztet ne a nagykanizsai kereskedőknél, hanem, előírás szerint, a katonai élelmezési raktárakban szerezzék be.

Gyászrovat. Hosszu és kinos szenvedés után elhunyt tegnapelőtt Kőszegen Feigl Gusztáv nyugalmazott D. v. ellenőr 58 éves korában. Feigl Gusztáv egy évtizednél hosszabb időn át működött Nagykanizsán s nemcsak vasutaskartársai, de a város egész társadalmának nagyszámu jóbarátai őszinte becsülésben részesítették valóban rokonszenves egyéniségét. Kerek egy éve költözött el Kanizsáról Kőszegre, ahol azonban már csupa betegség és szenvedés volt élete. Özvegye és nyolc gye meke gyászolják. Temetése tegnap délután volt.

Népünnepély — focimérkőzés — katonazene a kisgyakorlótéren. Holnapután, vasárnap délután pompás mulatság kínálkozik a közkórház mögötti katonaréten. A Központi Jóléti Iroda részint, hogy a multkor katonanapon elmaradt tréfás hecceket pótolja, részint pedig, hogy a számos oldalról hangzó kívánságnak megfelelően focimérkőzést tartson, — vasárnap délután a katonaréten a zalamegyei hősök Nagykanizsán felállítandó síremlék alapja javára nagyszabásu tömegmulatságot rendez. A nagysikerűnek ígérkező mulatság vasárnap délután 3 órakor népünnepellyel kezdődik, melynek főbb pontjai: a zsákbalutás, lepényragás, póznamászás, kötélkapkodás, gátfutás, lazéklörés, futás a hengeren s más hasonlók. — Délután 4 órakor a 29. honvédszázados önkénteseiből alakult focicsapat a nagykanizsai Tornaegylet csapatával mérkőzve nagy focimatchet tart. Ugy a népünnepély, mint a focimérkőzés alatt a katonazenekar játszik. A pompás délután befejezése lesz a 12. Landwehr-

ezred által készített lövészárok, futóárkok és drótsővényakadályok bemutatása szakszerű magyarázattal. Szóval olyan vasárnapdélután ígérkezik holnapután a katonaréten, hogy azon megint mindenki okvetlenül jelen lesz. Az egész délutánra szóló belepődij mindössze 40 fillér, aki azonban a focimérkőzést ötle akarja végigélni, 1 koronát fizet. Katona és gyermekjegy 20 fillér, a sebesült katonák pedig tiszteletjegyben részesülnek.

Főgimnázium, főreáliskola, kereskedelmi női tanfolyam tárgyaiból magántanulókat előkészít Rácz Lajos okl. középiskolai és áll. polgárliskolai tanár. Ugyanott *gépírdstanfolyam* egyenkénti oktatással. Cim: Csengeri-ut 1. sz. II. emelet.

Városi burgonya érkezik. Alig fogyott el a városházán az első waggon paradicsom, már új és még fontosabb élelmicik érkezik oda az összes nagykanizsai igényeket kielégítő mennyiségben. Holnap, szombaton reggel egy waggon burgonyát kap a város közlelmezési osztálya, mely a legszebb válogatott rózsakrumplit különként 12 fillérért fogja árusítani, tehát 4 fillérral olcsóbban, mint a mai piaci maximális ár. Ha az első waggont kitevő küldemény elfogy, már itt lesz a második waggon burgonya. Előjegyzéseket minden delután *Bánekovitch* Jánosnál kell eszközölni a rendőrbiztosi hivatalban.

A dunántúli gazdák kára. A mult hónapban tudvalevőleg majdnem félhónapig hadimenetrend volt érvényben a déli vasúti vonalokon. A „Köztelek” című közgazdasági szaklapban erre vonatkozólag a következőket olvassuk: Ennek a forgalmi korlátozásnak a Dunántul gazdaközönsége nagy kárát látja, mert nem elég, hogy elesett az augusztus hó 16—21-ig és 22—31-ig érvényes előnyáraktól, de gabonáját egyáltalán elszállítani nem tudta s így pénzhez sem juthatott. Egészen méltányosnak találjuk tehát azt a kívánságot, amely a dunántúli gazdák köréből indult ki, hogyha már a Dunántulra vonatkozólag az előnyárak egyoldalú meghosszabbítása nem volna lehetséges, úgy mindenesetre azok érvénye kiterjesztessék legalább is azokra a tételekre, amelyek az augusztus hó 16—31 ig terjedő időközben eladásra felajánlítottak, illetve már tényleg el is adottak, de szállításuk a forgalmi korlátozás miatt nem volt lehetséges.

Bodega megnyitás. Szabó Antal főtér és Sugár-ut sarkán levő csemege üzletével kapcsolatban egy csinosan berendezett ozonázó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona ozsona 50 fillér, egy hideg vacsora 1'20 fill.) lehet friss ételeket venni. Jégbehűtött sör, bor és ásványviz.

A polgárőri szolgálat. Ma, péntek este az alábbi polgárőrök fognak rendőri inspekción teljesíteni:

Kohn Samu, Véber Ferenc, Horváth sánta József, Horváth György, Stocker Ferenc, Fábán Sándor, Maitz József, Jászai Lajos, Csányi Elek, Csányi József, Katona István, Török Ferenc, Sardi Géza, Perger Béla, Kalmár Henrik, Ternai István, Szűcs Ferenc, Horváth mikó Péter.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutttól a második házban SZIVÓS ANTAL műorás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadilemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszert olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 6. Telefon 250

Szept. 9 és 10. Csütörtök és péntek

A rejtélyes koporsó

nagy bűnügyi dráma 5 felvonásban.
Főszereplő: MARIÓ BONNARD.

És még két remek kísérő kép.

Előadások hétköznapokon 6 és 8 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Gépészt,

aki a malomszakmában jártas azonnali belépésre keres a sormási malom tulajdonosa. Megegyezés a helyszínen.

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

== „Antispora-Vita” ==

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita” az összes vetőmaglélek, de első sorban az őszőg által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kiloja 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelázusítók

SCHWARZ & TAUBER

nagykereskedők Nagykanizsán.

Járványos és fertőző betegségek ellen legbiztosabb óvszer az erősen szénsavas

Pécsi Tettye Forrásvíz

a legkellemebb ízű asztali és borvíz.

Allandóan palackcserével kapható s így háztartásban a legolcsóbb.

Főelárultás Nagykanizsán:

Szabó Antal lászor és csemege kereskedésében. ::

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi megírt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérnemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmegbízhatóbb beszerzési forrása a legelőkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Hoifeld-féle rumburgi vásznakot, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jó hírű Lilliom-vásznat, zsebkendőket és mindenemű fehérneműket. ::

== A legfinomabb áru! ==
A legmegbízhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

Vezérképviselőt:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

festő vállalat

Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcimtablák

honi s külföldi faerezés
márvány utánzatok festése.
Épület-, szobafestés,
butor, üzletberendezés
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk
magasan fejlett ízlésünk
és technikánk a legkényesebb
igényeket is kielégíti
Árajánlattal, színes váz-
latrajzzal felszólításra
díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

Társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetés: Helyben házból hordva 1 óra 1 K.
Nyugat- és vidékre postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyitlitor és hirdetések megállapított árak azokról.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A rokkantakért.

A háboru most a legfőbb gondunk. Ha egyetlen gondunk volna, akkor is gondoskodnunk kellene a rokkantakról, mert ezzel is elősegítjük a győzelmet. A hadbavonulók harckészségét, a harctéren küzdők önfeláldozását fokozza az a tudat, hogyha megcsönkulnak, nem jutnak koldusbotra, hanem biztos és tisztességes megélhetésre számíthatnak.

Ez a politikai szempont. A jog pedig azt mondja, hogy a haza tartozik azok ellátásáról gondoskodni, akik a haza védelmében váltak keresetképtelenné. Mindezekon fölül az emberiség szava parancsolja, hogy lehetőleg helyrehozzuk minden következményével együtt azt a kárt, amit hőseink testi épségükben szenvedtek.

Oly nagy és szent kötelesség ez, hogy csak az állam és társadalom egyesített buzgalma teljesítheti. Az állam már megtette a magáét. Egy miniszterelnöki rendelet m. kir. Rokkantügyi Hivatalt létesít. Ennek az új hivatalnak a feladata a magyar szent korona birodalmának egész területén egységesen irányítani, szervezni és igazgatni a csonkított, béna és beteg katonák ügyeit. A cél az, hogy a rokkant, amennyire lehetséges, visszanyerje korábbi munkaképességét, vagy újat nyerjen az elvesztett helyébe; ha pedig nem lehet, akkor se lárson szükségét.

Ebből a célból a Rokkantügyi Hivatal elsősorban intézeteket állít, állítat és vezet. Uőkezelő gyógyintézetek és mesterséges testrészeket előállító műhelyei lesznek azzal a rendeltetéssel, hogy a rokkantak testi épségét a lehetőség határain belül helyreállítsák. Rokkant iskolák általános ismereteket, gyakorlati és főként ipari kiképzést nyújtanak a rokkantoknak. Törekedni fognak őket korábbi foglalkozásukra újból begyakorolni s ha ez nem lehet, új foglalkozásra tanítani.

A Rokkantügyi Hivatal gyönyörű hivatala azonban itt még nem ér véget. A rokkantakat az utógyógyítás és kiképzés után keresethez juttatja, a munkaképtelenek is elhelyezi, a társadalmi uton elhelyezkedéshez jutottakat is gyámolítja. Természetesen felügyeli és irányítja a magánosok, egyesek és jogi személyek által létesítendő rokkantügyi intézeteket is. Végül gondoskodik a kiadások fedezetéről.

A Rokkantügyi Hivatal elnöke maga a miniszterelnök s ez már magában véve is biztosítja az eredményes működést. Az alelnök Klebelsberg Kunó gróf válás- és közoktatásügyi államtitkár, — és ki vannak nevezve a többi tisztvisel-

ők is és már meg is kezdte működését a legnemesebb hivatású hivatal.

Az állam tehát megtette a magáét. Most a társadalmon a sor. A mi lelkes társadalmunk eddig megható gyöngédséggel és áldozatkész szeretettel tette magáévá a rokkantak ügyét. Világért se higgye azt, hogy most ez a nagy ügy egészen csak az államé; hiszen ilyen gondolkozással mi, az épek jutnánk az

állami tevékenység révén a rokkantak rovására nyereséghez! Csakis az állam és társadalom vállvetett buzgóságával lehet igazán hatásos az a mozgalom, amelynek nemzetgyarapító célja minél több polgártársunkat adni vissza a békén viselhető munkás életnek s nyomorát és gondját enyhíteni azoknak a testvéreinknek, akik testök drága épségét áldozták miérettünk és magyar hazánkért!

A VILÁGHÁBORU.

— A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai. —

A felszabaduló Keletgalícia Új éra Oroszországban.

Rovná előtt.

Sajtóhadiszállás. Keletgalícia legszélső keletén már csak igen gyöngén tartják magukat az oroszok. A Tarnopol és Trembovla városok közötti frontszakaszon ugyan ellentámadásokat is kezdték tegnap, de mindegyre lanyhábbá váló támadásukat most már igen fölényesen vertük vissza. Tüzérségünk a tarnopol-trembovliai vasúti vonalat állandóan tűz alatt tartja.

Wolhyniában a tegnapelőtt elfoglalt Dubnón túl gyors tempóban halad előre offenzívánk, mely már az orosz várháromszög harmadik várának, Rovnának előállásaig jutott előre.

Téli idő Galiciában.

Mennek kifelé az oroszok.

Sajtóhadiszállás. Galiciában mintha az idén nem is szándékozna ősz lenni, a múlt heti meleg nyári napok után ma már valósággal téli az időjárás az egész galiciali harctéren. Nemcsak havazott már a Szereth melletti fronton, hanem annak egyik-másik pontján valóságos hóvihar tombolt tegnap és tegnapelőtt. Mindez azonban nem akadályozza csapatainkat abban, hogy lankadatlan energiával támadják a kétségbeesetten védekező oroszokat. Erdélyi honvédeink offenzívája egy-két nap alatt az utolsó oroszot is ki fogja űzni Galícia területéről. Az oroszok sikertelenül kísérelték meg a Dnyeszter és Bug között elterülő mocsaras terület elárasztását, hogy ezzel megakadályozzák rohamos előretörésünket. Offenzívánk az új akadályok dacára is feltartóztatlanul halad s ezzel szemben az orosz hadsereg erkölcsi ereje teljesen megtört s hadvezetőségüknek is minden igyekezete most már csak a trén és a tüzérség megmentésére irányul.

Stockholm. Az orosz zsarnoki kormányzat megszemélyesítőjének, Nikolajevics nagyhercegnek bukása után nemcsak az orosz hadsereg vezetésében, hanem Oroszország alkotmányos életében is, ugylátszik, egészen új korszak fog kezdődni. Mint Pétervárral jelentik ugyanis, az orosz liberális block 11 pontban követeli koalíciós kabinet alakítását és a forradalmi viszonyok megszüntetését, a politikai és felekezeti bűnösök szabadon bocsátását, Lengyelország autonómiáját, a zsidók szabad letelepüléséről szóló tilalom felfüggesztését, barátságos politikát Finnországgal szemben, a parasztok jogegyenlőségét és a végleges és teljes alkotmány törvénybe iktatását.

A Dardanellákért

órlásl erőfeszítés készül.

Lugano. A római Tribuna jelenti, hogy az angol, francia és olasz szövetségesek félmilliónyi szárazföldi sereggel óriási erőfeszítésre készülnek, hogy elfoglalhassák a Dardanellákat és ezzel a háboru mérlegének az antant javára való eldőlését kiforszírozzák.

A bolgár és görög hadgyakorlatok.

Chiasso. A milánói „Seara“ jelenti Rómából, hogy a bolgár hadsereg idei hadgyakorlatai e hó végén a szerb és görög határon (!) fognak megkezdődni. — A görög hadgyakorlatok ugyanakkor az új és régi Görögország területén fognak lefolyni és pedig több mint száz-ezer főnyi katonaság bevonásával.

Rosszak az olasz ágyuk.

Luganó. Az olasz nehéz tüzérség 28 centiméteres ütegei aránylag rendkívül hamar felmondták a szolgálatot és csőveik gyakran repednek meg.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: A Rownótól nyugatra terjedő területen küzdő orosz haderőket a Stubiel szakaszon túl vetették vissza. Zalosce elől előretörő csapataink az ellenséget Zbaraz irányában szorították vissza. Tarnopolnál osztrák-magyar és német zászlóaljok több orosz támadást vertek vissza. Szövetségesünk elfoglalták Bucniow falut. A Sereth középső folyásától nyugatra újabb ellenséges erősítések lépnek harcba. A harc ott hevesen folyik. A Sereth torkolatától keletre és a besszarábiai határon csend uralkodik. A Litvániában küzdő cs. és kir. csapatok a Jasiolda és Orla széles mocsárterületen teljesen áthaladtak és harcok között elérték a Rozanytól délkeletre elterülő vidéket.

Olasz hadszíntér: Tegnap délután és este az olaszok a tolimeni hídfő ellen több heves támadást intéztek. Mint minden alkalommal, most is súlyos veszteségeik közt vetették vissza, amint akadályainkhoz értek. A doberdói szakaszon csapataink az ellenség szokásos közeledési kísérleteit minden egyes esetben visszaverték. Az általános helyzet változatlan.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyjóhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Soucheztól északra egy előretolt francia árkot elfoglaltunk és betemetünk. Az árok védői néhány ember kivételével, kiket elfogtunk, szuronyharcban elestek. A Vogézekben közel állásaink előtt a Schratzmaelen és Hartmannsweilerkopfon levő árkokat rohammal elfoglaltuk. Két tisztet és 109 főnyi legénységet elfogtunk, 6 gépfegyvert és egy aknavetőt zsákmányoltunk.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsoportja: A Friedrichstadtól délkeletre és Wilkomierz mellett lefolyt ütközetekben, osztagaink néhány száz orosz elfogtak. Egyébként a helyzet a Keleti-tenger és a Nyemen melletti Merecz közt lényegében változatlan. Skidelnél és a Lelwianka szakaszon a harc még folyik. A Pieskinél emelkedő magaslatokat elfoglaltuk. A nap folyamán 1100 orosz elfogtunk és 7 gépfegyvert zsákmányoltunk. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja Olszenokat elfoglalta. Mackensen tábornagy hadcsoportja: Üldöző oszlopaink közelednek a kossowi pályaudvarhoz (a Kobrin—Milosvidy felé vezető úton). A Pinsk felé vezető vasutvonal mindkét oldalán elértük a Fulatyce—Orzierc vonalat.

Délkeleti hadszíntér: A német csapatok az oroszokat kiverték Buchlowból (a Sereth mentén, Tarnopoltól délre). Buchlowtól délnyugatra és Tarnopol mellett heves ellenséges támadásokat visszavertünk.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉK! mert csakis a Kazinczy (Vasúti)-utcában van, a Főutttól a második házban SZIVÓS ANTAL műorás és látszerésa új üzlete, ahol kitűnő hadiemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Levél Cseh-Kanizsáról.

Írja: Gács Demeter.

II.

(Csillaghullás. — Az ezred második aranyérme. — Laboda zászlós. — Negyvennyolc seb egy lábszáron. — Utazó negyvennyolcasok. — Az ágyuvigéc.)

Pilsen, 1915. szept. 1.

No, elég volt. Játszunk valami mást. A mi legnagyobb szenzációnk most Rátz Ottó előléptetése kapitánnyá, ami különben Kanizsán sem újság, mert olvastam már a „Zalai Hírlap”-ban is s otthon valószínűleg még előbb olvasták a katonai hivatalosban. Nem azért szenzáció, mintha csodálkoznánk rajta, hogy kapitány lett, hanem mert mi, akik szeretettel vesszük őt körül, bármennyire örülünk is a kitüntetésnek, amely ezzel a tüneményesen gyors előléptetéssel érte: ilyen hamar mégsem vártuk s valószínűleg ő se. Az ilyen gyors karrierék még a vezérkarban sem mindennapiak s eddig csak főhercegek példái szoktattak bennünket az ilyesmire. Trónörökösünk például csak kevéssel volt fiatalabb, mikor elnyerte e rokonszenves rangot, (amely rokonszenvenességben mindjárt az önkéntes káplári és a kadéti zsarzi után következik.) Miután azonban Rátz kapitány ur nem főherceg, előléptetésében kivételes érdemeinek jutalmát kell keresnünk és mindnyájunk őszinte öröme, hogy ezredünk e szimpatikus, fiatal tisztjének egyéni értékét, és kitűnő szolgálatait ilyen ritka méltányosságu elismerésben részesítették. Sajnos, sokan vannak az ezred tisztjel között, akik egyáltalán nem mondhatják, hogy hasonló méltányossággal találkoztak volna, bár szintén megszereztek erre minden érdemet.

Őszinte meglepetést keltett Révész Jancsi hadnagyi előléptetése is, aki most az ezred „legfiatalabb hadnagy”-ának poétikus méltóságát tölti be. Fájdalmas csapással sújtott szüleinek bizonyára szolgálat némi vigaszt fiuk e kitüntetése s ezért általános örömet kelthetett az előléptetés híre Kanizsán is, ahol aggódó szeretettel és mélyszéges részvétellel övezi körül mindenki e kedves család tagjait.

Greiner hadnagy ur után, aki már a harctéren van, most még egy aranyérmes hőse van az ezrednek, a fiatal Laboda zászlós személyében. Hogy e ritka és kivételes kitüntetés ezúttal is méltó és érdemes helyre jutott, azt fölösleges bizonyítani azoknak, akik a délceg zászlóst ismerik és szeretik s biztonnal ezen a nézetten lesznek azok is, akik előtt személye ismeretlen, ha elárulom, hogy lelkes, fiatal mellén már a kis és nagy ezüstérem, sőt a bronzérem is ott diszlik a szürke zubbony felett. Ma, amikor az egyéni hősiességet egyre többen és folytoa gyakrabban döntögetik a kétely kalapácsával, jól eső szeretettel állapoltunk meg a fiatal hős előtt, aki törzsszűkös magyarságával ékesszólóan hirdeti a mult harcierényeinek ujjábredését. Egyáltalán nem öröm, hogy a magyarságnak újból bizonyosságot kellett tennie az ősi érények épenmaradásáról és azt hiszem szívből kívánjuk mindnyájan, hogy a minél előbbi béke után sohase csillogtassuk többé másutt képességeinket, mint a gazdasági és kulturküzdelmek terén: de ha már el kellett fogadnunk a háborút, büszkén hivatkozhatunk derék hőseinkre. Valószínűleg sokan vannak még, akik nem kaptak aranyérmet, bár nemkevésbé voltak hősök s Laboda zászlósban ez ismer-

retlen, szerény és névtelen hősök egy szemünk elé bukkant képviselőjét árasztjuk el minden szeretetünkkel és elismerésünkkel.

Érdekes emberrel ismerkedtem meg a napokban, egy fiatal, soproni kadétörmesterrel, aki bizonyára világrekordot állított föl sebei-nek számát tekintve. A kadét, — a nevét nem írom ki, mert nagyon szemérmes fiu, — pontosan 24 golyót kapott, mind a jobb felső lábszárába és mind egy gépfegyvertől. Valamennyi golyó más más úton furta keresztül a húst s negyvennyolc sebhelyet okozott, de szerencsére csupán egy golyó horzsolta könnyen a csontot. Egy évig feküdt betegen, augusztus 23-án sebesült meg, most már teljesen egészséges, az izmok kifogástalanul működnek s a kadét már azzal a tervvel foglalkozik, hogy a szeptemberi menetzászló-aljjal újból a harctérre megy, mert kevesli a 48 sebhelyét. Ez nem rosszhiszemű lödítés, csaknem egy órán át ostromoltuk többen, hogy tegyen le erről a tervéről, hiszen már eleget kapott a háborúból, de a 48 sebhely legitim tulajdonosa hajthatatlan. A gépfegyver, amely 24 golyóval tisztelte meg őt, négy jó bajtársát ölte meg mellette és sokat megsebesített, kit súlyosan, kit könnyebben. Az egész egy roham közben játszódott le. A kadét mikor a sebeket megkapta, hirtelen összeomlott, mintha a lábait kilőtték volna alóla s két óra hosszat feküdt mozdulatlan és eszméletlen, amíg a szanitécek ráakadtak és hátravitték. A háboru nagy mozgóképességéből ez csak egy kicsi film-részlet, de azt hiszem hiba lett volna föl nem jegyezni. Még csak annyit, hogy a sokesbű hőst az ezüstéremmel tün-tettek ki.

A 48-asoknak újabban egyik legkedvesebb időtöltésük az utazgatás. Persze nem úgy és nem oda, ahová ők szeretnék, hanem kötött menetlevél szerint. Aminek nagyon egyszerű a módja. Skodák ugyanis, akik pompás teljesítményeikkel hatalmasan előmozdították hatalmas offenzívánk sikerét, majdnem naponta utnak indítanak a harctér valamelyik pontja felé egy-egy ágyuszállítmányt. Bukovinától az olasz harctérig mindenfelé utaznak innen e kedves és minden borzalmasságuk ellenére is rokonszenves szörnyetegek, amelyek mellé kíséretül egy-egy fegyveres és megbízható embert szoktak adni. A 48-asok, akik szeretik az utazással járó változatosságot, sűrűn vállalkoznak erre a hálás feladatra, amely egyéb kellemességein kívül három korona rendkívüli rapidljjal is jár. Különösen az idősebbik Berke fiu, akit jól ismernek Kanizsán, utazgat sokat mostanában, valósággal ágyuvigécnek csapott föl. Ezek az ágyuk ugy szemre, — láttam néhányat belőlük, — korántsem olyan rettenetesek, mint hinni lehetne. Csillagó, csinos külsejükkel inkább valami hatalmas, de békés játékszernek látszanak. Nézve őket, észébe sem jut az embernek, hogy rombolásra és vértenger árasztására alkotódtak.

A napokban Pilsenbe érkezett a kedves, mulatós és mindig vidám Oszlányi főhadnagy ur is, bajtársainak és tisztelőinek igaz öröme, amely örömben hasonló őszinteséggel osztózik a pilseni korzó, — a Bummel, — hölgyközönsége. Még előbb jött meg a lányosarcu Richter főhadnagy, aki ha nem lenne hivatalos katonatiszt, a rajzolásból is nagyon szépen megkereshetné a kenyerét. Sajnos, újabban, ugylátszik szakított ezzel a szép és finom passziójával, pedig Kanizsán valaha szörnyű jókat mulattunk illusztrált harctéri levelein. Külömben a régi szeretettel küldi üdvözlétet neked, öreg Csicsám. (Folyt. köv.)

HIREK.

Az egerszegi felsőkereskedelmi iskola új igazgatója. Közöltük, hogy a zalaegerszegi állami felsőkereskedelmi iskola érdekében megöszült igazgatója, Schmid József szeptember hó elsejével nyugalmába vonult. Utódaul az intézet igazgatói székébe a kultuszminiszter tegnapelőtt *Derszib* Béla szegedi állami felsőkereskedelmi iskolai tanárt nevezte ki a VII. fizetési osztályu javadalmazással.

Károlyi Leona — postamesternő. Ki ne emlékeznék Nagykanizsán *Károlyi* Leonára, a Kövessy-szintársulat egykori jeles primadonnájára, aki éppen kanizsai szereplése idején bizonyította be, hogy az ország legelső primadonnája, amikor a fővárosi Királysínházban a primadonnák versenyén, amit a János vitéz címszerepében rendeztek, az első díjat vitte el és hozta haza Nagykanizsára. A legforróbb hangulatu és legőszintébb sikerű színházi esték hősnője csakhamar férjhezment, de nem találva meg a színpadon kívüli keresett boldogságot, elvált férjétől és — újból férjhezment s alig két év múlva újból — elvált második férjétől is. Közben eljárt az idő, s ha visszamehetett volna is *Károlyi* Leona a színpadra, primadonna már nem igen válhatott volna belőle, az pedig mindennél keserűbb fájdalom lett volna rá nézve, ha az első sorból a második, vagy tán a harmadikba kell állnia ott, ahol egykor ő volt a királynők királynője. Szóval két rosszul sikerült házasság után nem lett újból színésznő *Károlyi* Leontin, hanem elment — postamesternőnek. Egy bámulatra méltóan energikus elhatározással beiratkozott Orosházán a postatanfolyamra, ahol a minap sikeresen levizsgálván, most már várja postamesternővé való kinevezését. S *Károlyi* Leona nemsokára valami csendes kis faluban meghúzódva fog visszagondolni tapsorkánokra, vlrágesőkre, kocsiából kifogott lovakra és bizonyára boldogabb lesz, mint bármikor volt egész életében.

A holnapi footballmérkőzés. Nagy előkészületek folynak a holnap délután a katonaréten rendezendő nagy népünnepélyre, melynek legértékesebb pontja kétségtelenül a footballmérkőzés lesz, mely a 20-as honvédkéntesek és a nagykanizsai Tornaegylet csapatai között fog végbemenni. Az önkéntesek játékoscsapatának kapusa *Hajdinyák* Sándor lesz, a háttvédek: *Bálint* Béla és *Horváth* Gyula, a fedezetek: *Halász* Kálmán, *Grézió* Lajos és *Bödecs* Károly, a csatárok: *Fischer* Dezső, *Grassy* Béla, *Sallér* István, *Szalai* Dénes és *Péter* Jenő, a tartalékok pedig *Simon* Géza, *Tokos* József, *Dieber* Rezső és *Völgyi* Zoltán lesznek. — A Tornaegylet tagjai közül részt vesznek a mérkőzésben *Wenczel* (kapus), *Vilcsék* és *Szentey* (háttvédek), *Felgl*, *Krámer*, *Fölker* és *Briglevics* István (fedezetek), továbbá *Baumgarten*, *Szűcs* Ferenc, *Gelsler* Gyula és *Péter* József (csatárok). A bíró szerepét *Turl* Jenő tart. 20-as honvédfőhadnagy, a kitűnő fővárosi sportember tölti be, aki békésebb időkben gyakran végezte az Országos Footballszövetség versenybírói tisztét. Ugy a nagy-szerű mulatságnak ígérkező népünnepélyen, mint a footballverseny alatt mindvégig a katonazenekar fog koncertezni.

Főgimnázium, főreáliskola, kereskedelmi női tanfolyam tárgyaiból magántanulókat előkészít *Rácz* Lajos okl. középiskolai és áll. polgáriiskolai tanár. Ugyanott gépiástanfolyam egyenkénti oktatással. Cím: Csengeri-ut 1. sz. II. emelet.

A nemzeti áldozatkészség jelvényei Nagykanizsán. Zalavármegye alispánja mintegy 100 drb diszes jelvényt küldött le Nagykanizsa városához értékesítés végett. A paizs alakú jelvényt, mely finom művü emailból és egy kis reliefflovaszobrocskából áll s körül-tén a „Nemzeti áldozatkészség szobra” felirást viseli, a magyar képviselőházban székelő országos bizottság készítette, hogy ennek elárúsításával is növelje azt az országos alapot, mely a háboru legszentebb céljait szolgálja. A pompás jelvény, mely minden férfikabátnak és női bluznak egyformán dísz lehet, Nagykanizsán a Csengeri-ut 2. szám alatti hadsegélyző hivatal árúsítja darabonként 2 koronáért. A jelvény a Hadsegélyző kiraká-tában a maga valóságában megtekinthető.

Adományok a Jóléti Irodának. A nagykanizsai Központi Jóléti Iroda kimutatása: *Reichenfeld* Gyuláné és *Köröshenyi* Piroska Pirocska gyűjtése a helybeli hősök síremlékére: *Köhler* Testvérek 5 K, *Hajdu* Sándorné 1-40 K, *N. N.* 2 K, *Fischer* Károlyné 1 K, özv. *Nagy* Józsefné 20 fill., *Zvetkó* Ferencné 40 fill., *Totola* Lajos 1 K, özv. *Lengyel* Lajosné 1 K, *Matán* Ödön 1 K, *Horváth* Istvánné 2 K, *Olvashatallan* 20 fill., *Sabján* Terka 60 fill., *Sermán* asztalos 1 K, *Sattler* Jenő 40 fill., *Zadulbanszhy*né 2 K, *Ország* Kálmánné 2 K, *Brunner* Mihály 40 fill., *Szegő* Gyuláné 5 K, *Verhás* Gusztávné 1 K, *Oroszvári* Lujza 2 K, *Sziger* Istváonné 2 K, *Kaufer* József 50 fill., *Pichler* József 1 K, *Neuzerné* 20 fill., *Fitz* Gyula 1 K, *Hitzelberger* György 1 K, *Olvashatallan* 1 K, *Kabos* és *Böhm* 2 K, dr. *Rotschild* Samuné 2 K, özv. *Hofmanné* 1 K, *Rácz* Júlia 20 fill., *Krausz* Jakabné 1 K, *Fitos* Gyula 5 K, *Melczér* Jakab 2 K, *Olvashatallan* 1 K, *Roth* Laura 1 K, dr. *Goda* Lipót 2 K.

Hogyan ölel a hazatért zalai harcos? Tragikomikus eset történt a minap egyik közeli községben. A napokban teljes egy évi távollét után hazatért a harctérről egy 48 as baka. Pilsenből két hétre hazakeresztették, hogy a gazdaságban egy kicsit körülnézhessen. Hazakerkeve a vizontlátás örömeiben olyan hévvel ölelte meg a feleségét, hogy annak egyik bordája eltört s most ágyban fekvő beteg. Hej, de sok mindenféle fajtája is van a hazáért való szenvedésnek!

Bodega megnyitás. *Szabó* Antal főtér és *Sugár*-ut sarkán levő csemege üzletével kapcsolatban egy csinosan berendezett ozsonázó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona ozsona 50 fillér, egy hideg vacsora 1-20 fill.) lehet friss ételeket venni. Jégbehűtött sör, bor. és ásványvíz.

A polgárőri szolgálat. Ma és holnap este az alábbi polgárőrök loznak rendőri inspekción teljesíteni:

Szombaton:

Sinkó Károly, *Hirsch* Oszkár, *Sidó* Lajos, *Borbély* József, *Horváth* László, *Kovács* György, *Allesch* József, *Gumilár* Kálmán, *Tóth* Ferenc, *Ofenbeck* Károly, *Egry* Gyula, *Halász* Ödön, *Böki* Sándor, *Pint* József, *Kulcsár* Boldizsár, *Orbán* János, *Vellák* Lajos, *Godinek* József,

Vasárnap:

Nikicsei József, *Gábor* István, *Bencze* Sándor, *Steinilz* Gyula, *Varga* Sándor, *Eisinger* Aladár, *Artner* Sándor, *Sárecz* György, *Borbély* Lajos, *Krausz* Lipót, *Radl* József, *Katona* István, *Páll* János, *Szűcs* Ferenc, *Fischer* Ignác, *Deutsch* Pál.

Felelős szerkesztő: *Gürtler* István.

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 239

Szeptember 11., 12. szombat vasárnap

Az elcserélt gyermek

nagy életkép 4 felvonásban.

Bandi meg a figyelmetlen vendég humoros. Ivangorod várának dicsőséges elfoglalása háborus aktualitás.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

== „Antispora-Vita” ==

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita” az összes vetőmagfélék, de első sorban az őszi búza által hazánkban állandóan fenyegetett csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kiloja 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelárusítók

SCHWARZ & TAUBER

nagykereskedők Nagykanizsán.

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!

Járványos és fertőző betegségek ellen legbiztosabb óvszer az erősen szénsavas

Pécsi Tettye Forrásvíz

a legkellemesebb ízű asztali és hervíz. Állandóan palackcserével kapható s így háztartásban a legolcsóbb.

Főelárúsítás Nagykanizsán:

Szabó Antal főtér és csemege kereskedésében. ::

Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi megitt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérnemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmegbízhatóbb beszerzési forrása a legelőkelőbb cégek gyártmányainak, felrússítottam.

Raktáron tartok May és Holfeld-féle rumburgi vásznakat, Regenhardt-féle damaszt-árúkat és a jóhírű Lillom-vásznat, zsebkendőket és mindenemű fehérneműket. ::

==== A legfinomabb árú! =====
A legmegbízhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

Vezérképviselőt:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

festő vállalata

Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcimntáblák

honi s külföldi faerezés
márkájú utazatok festése.
Épület-, szobafestés,
butor, üzletberendezés
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk
magasan fejlett ízlésünk
és technikánk a legkényesebb
igényeket is kielégíti
Árajánlattal, színes váz-
latrajzzal főszóllításra
díjtalanul szolgálunk!!!

HIRDETMÉNY.

Alulírott pénzintézetek kölcsönös megállapodás alapján a betétkamatlábát

folyó évi október hó 15-től kezdődőleg

4 $\frac{1}{2}$ %-ra szállították le,

a miről a nagyérdemű közönséget ezuttal tisztelettel értesítik.

A betéti kamat adót ezután is maguk az intézetek viselik.

Nagykanizsa, 1915. évi szeptember hó 9-én.

Délzalai takarékpénztár r. t.

Nagykanizsai takarékpénztár r. t.

Néptakarékpénztár r. t.
Nagykanizsán.

Zalamegyei Gazdasági
takarékpénztár r. t.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyilttér és vidékekre megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

Románia

Mindenki észrevehette, hogy mialatt a központi hatalmaknak ugyszólván valamennyi idegszala megfeszült, egyetlen idegük, az, amely Románia állásfoglalását tartotta számon, lassanként kikapcsolódott a közhasználatból s hovatovább egyre kevesebb jelentőséget tulajdonítottunk ennek az állásfoglalásnak. Am amennyire feltűnő ez a körülmény, annyira természetes következménye annak az érthetetlen magatartásnak, melyet Románia közvetlen szomszédságában zajló háború közepette tanusított.

Ez a magatartás ugyanis Románia minden érdekével s a nemzetközi politikának hozzá kapcsolódó minden előzményével elfentébe helyezkedett. Mert ugyebár Romániát földrajzi helyzete: a túltengő szláv környezet s a rokon népfajok távolsága kezdettől fogva, amint-hogy évtizedeken élt is vele, a központi hatalmak barátságára utalta. Ugyanezt az irányt diktálták a dunai királyságnak azok a szomorú tapasztalatok is, amiket Oroszország részéről szerzett, amely kihasználta s azután egyszerűen kijátszotta — Besszarabiából. Az az eshetőség pedig, hogy a Boszporus és a Dardanellák Oroszország hatalmába kerülhetnek, amiért az entente hatalmak már annyi áldozatot hoztak s ami a román kereskedelmi és gazdasági érdekeket teljesen kiszolgáltatná megint csak Oroszországnak, mint valami elemi veszedelem lóg Románia jövője fölött.

Nos ezek a körülmények egytől-egyig, mint legvitálisabb érdekei azt parancsolták Romániának, hogy a tétlen néző szerepét levelezze magáról s homályos semlegességéből kilépve érdekei védelmében a központi hatalmak mellé álljon. És még inkább akcióképességéről kellett volna meggyőző bizonyosságot tennie, annak a vezető hivatásnak érdekében, melyet a bukaresti béke óta a balkáni államok között imperatíve magának vindikál.

Ehelyett a háború kitörése óta egyedül Románia volt, amely az összes Balkán államok közül a legrejtelmesebben viselkedett s állásfoglalására nézve mindenkit teljes bizonytalanságban hagyott. Nincsen benne tehát semmi különös, hogy a központi hatalmak az idők múltával minél csekélyebb érdeklődést tanusítanak Románia elhatározása iránt, amelynek kedvező pillanatát az ország vezető férfiai immár annyiszor elhalasztották és amelynek perdöntő jelentőségét tulajdonítani most, amikor igaz ügyünk, hadi készülségünk és szívós kitartásunk végre az egész vonalon nekünk biztosította a fölényt, valóban már alig lehet. Jele az időknek, hogy az

entente nevében, amely pedig csodás kitartással tömjénezett idáig Romániának, a „Times“ is a minap a balkáni fővárosok közül Bukarestet jelölte meg, mint amelyet jövőendő számításaiból elsőnek felejt ki.

Es ezenközben csodálatos módon ugy alakul a helyzet, hogy a viszonyok döntő sulyal nehezedenek a Balkánra s egyenesen rákényszerítik az odavaló államokat, hogy végre már állást foglaljanak. A földközi tengernek, szigeteinek s a tengerszorosoknak uralma, a macedon kérdés egyre ingerlőbb formát öltenek. A depresszió a félszigeten min-

denfelé érzeteli hatását s úgy látszik, hogy alóla már Románia sem képes kivonni magát. A kormányát legalább már maguk a belső pártok szorongatják színvallásra.

Végre megcsillan tehát a lehetőség, hogy amit idáig érthetetlen módon elmulasztott Románia, most tudatára ébred életérdekeinek s keresi a kivezető utat ferde és ellaposodott helyzetéből. Nem hinnők, hogy oka volna emésztő tépelődésekre. A múlt tapasztalatai tisztán megvilágítják követendő útját, amelyben egyuttal jövőendő céljait is a legkönnyebben közelítheti meg.

A VILÁGHÁBORÚ.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Bulgária szövetségesünk.

A bolgár kormány röpirata.

Szófia. A bolgár kormány az összes bulgáriai községekbe röpiratot küldött szét, melyet több százezer példányban nyomtattak ki. A röpirat címe: „Melyik hadviselő csoporthoz csatlakozzék Bulgária?“ A röpirat kifejti, hogy Bulgária öngyilkosságot követne el, ha nem a központi hatalmakhoz, — Németországhoz és Ausztria-Magyarországhoz — csatlakoznék. Bulgáriának nem volna érdekei szerint való a Dardanellák megnyitásánál közreműködni, ami csak Oroszország céljait szolgálná. Bulgária összes céljai a német és osztrák-magyar célokkal azonosak.

Az erdélyi románok.

Bécs. A „Morgen“ című lap számadatokkal telesztott nagy cikkben fejti ki, hogy a monarchiában élő románok a háború eddigi során igazolt hősiességükkel bebizonyították, hogy nem akarják magukat „felszabadíttatni“ és nem akarnak okul szolgálni arra, hogy Románia tévuttra vezettessék.

Az antant Bulgáriához.

Luganó. A római Tribuna jelenti Szalonikiből, hogy a négyesantant legújabb jegyzékét ma adták át Szófiában a bolgár kormánynak. (Hogy a történetek után még mit vár az antant Bulgáriától, arra valóban kíváncsi lehet mindenki. A szerk.)

Rovno előtt.

Sajtóhadiszállás. A wolhyniai orosz várháromszög még orosz kézen levő harmadik várához, Rovnohoz lassan, de folytonosan mind közelebb jutnak csapataink. Az oroszok utolsó erősségük megmentésére minden képzeletet meghaladó erőfeszítéseket tesznek, de ennek dacára is feltartóztathatlanul előretörünk. A Stubielka szakaszon tegnap hajnal óta óriási méretű álló harc van folyamatban.

Orosz kudarcok Tornopolnál.

Sajtóhadiszállás. Keletgaliciában szünet nélkül, éjjel-nappal tartanak az orosz erőfeszítések, melyek azt célozzák, hogy az oroszországi harctereken csökkenjen a nyomás, amit haderőnk ott reájuk gyakorolnak. Kétségbeesett rohamokat intéztek tegnap az oroszok Tarnopolnál és attól délre lévő hadállásaink ellen, de csak nagyon kevesen juthattak közülük drótakadályainkig, mert géppuskáink egész tömegeket döntöttek közülük halomra. Az összes orosz támadások összeomlottak, de azok még mindegyre folytatódnak.

Tengeren Riga ellen.

Stobkholm. A szentpétervári Távirati Iroda jelenti, hogy az orosz felderítő torpedók megállapítása szerint a németek a tenger felől újra nagy támadásra készülnek Riga ellen.

Vége a дума-ciklusnak.

Stockholm. Az orosz képviselőháznak, a dumának történelmi nevezetességű ülészakát még e héten berekesztik és az üléseket bizonytalan időre elnapolják.

A Zeppelinek pusztítása Angliában.

Rotterdam. A Zeppelinek legutóbbi angliai látogatásakor a léghajókról ledobott bombák Londonban összesen 200 házat elpusztítottak. Nyugatanglia Jarmouth nevű városában 80 ház omlott össze a légi bombák következtében.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Wolhyniában csapataink Deraznónai a Goryn és Dubnónál az Ikwa folyón átkeltek. Tarnopolnál növekedett az orosz támadások hevesége. Az ellenség a várostól északnyugatra behatolt hadállásainkba, elfoglalta Dolzanka falut, de a szomszédos szakaszokról odasiető német csapatok és saját honvédszászlóaljaink mindkét szárnyon oldalba támadták az oroszokat, visszahódították az előbb említett falut és az ellenséget újra visszavetették hídfőszerű hadállásaiba. Az oroszok súlyos veszteségeket szenvedtek. Tarnopoltól délnyugatra is visszavertük előretöréseiket. A Strypa keleti partján, a Sereth alsó folyásánál és a besszarábiai határon tegnap csend uralkodott, Litvániában csapataink elfoglalták a Kossowo közelében fekvő erősen elszánt Szkuraty falut.

Olasz hadszíntér: Mint vártuk, tegnap a tengermelléki harcvezetésen különösen annak északi szakaszán a nagyobbarányu harcok egész sora fejlődött ki. Valamennyi az olasz támadások teljes balsikerével végződött. Jableniccal szemben tüzelésünk menekülésszerű visszavonulásra kényszerítettük az ellenséget. Hasonlóképp visszavertük a Jaworcektól délre elhelyezkedett olasz csapatok támadó próbálkozását. A Vrsic szakaszon a harc egész napon minden eddigit felülmúló heveséggel folyt. St.-pölteni osztrák honvédek kipróbált vitézséggel verték vissza itt a támadást. Újra szilárdan megtartottuk összes hadállásainkat, melyek előterét olasz hullák borítják.

Höfer tábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Az arcvonal egy nagy részén élénk tűzérési tevékenység volt. A Champagneban s az Argonnokban eredményes robbantások nagy károkat okoztak. Az éj folyamán a londoni dokkokra és azok környékére látható eredménnyel bombákat dobunk.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsaportja: A Duna és Njemen menti Merecz közti fronton a harcok egyes helyeken nagyobb terjedelmet öltöttek. Újabb 1800 foglyot ejtettünk és öt géppuskát zsákmányoltunk. A Jesivrg s a Njemen közt makacs harcok egész nap tartottak. Az ellenség csak ma reggel hagyott fel a további ellenállással. Öldözzük. A Zelwianka mentén az ellenség vonalait több helyen áttörtük. Az ellenségnek tizenhét tisztje és 1946 lönyei legénysége fogásunkba jutott és két géppuskát zsákmányoltunk. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsaportja szoros együttműködésben Hindenburg tábornagy hadcsaportjával. Jobb szárnyával elfoglaltuk az ellenség állásait Zelwától keletre. A Zelwankát Kosselénél is áttörtük. A hadcsaport 2759 foglyot ejtett és tizenegy géppuskát zsákmányolt. Mackensen tábornagy hadcsaportja: Csapataink a Pinskre vezető

vasut mindkét oldalán támadnak. Egyes előállításokat rajtaütéssel elfoglaltunk.

Délkeleti hadszíntér: A német kötelékek az ellenség további támadásait az oroszok súlyos veszteségével visszavertük.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Levél Cseh-Kanizsáról.

III.

(Egy kis belismerés. — A gond és a gondolat. — Kanizsai álmok. — Hol él a kanizsai ember. — A kanizsai gyermekek. — Négy szőke gyermekfej. — A kis táncosnő. — A négy éves cirkuszgazdát. — A legfinomabb gyermekarc. — Egy kis kék selyemcipka. — Sötét tervek egy póni ellen.)

Pilsen, 1915. szept. 1.

Ha az e fajta „csevegéseket” a gondolat rapszódikus csapongása és abszolút fésületlensége teszi művészié, akkor azt hiszem, kivételesen értékes dolgokat produkáltam cseh-kanizsai leveleimmel. Való igaz, hogy tökéletesebb össze-visszaságot szániszándékkal sem csinálhattam volna. De kérem kegyes elnézésedet és engedelmedet, hogy tovább is ilyen módon csaponghassak a gondolat tágas legelőjén, amely olyan pompásan álcázza a gondolatlanságot is.

Mert hallatlanul gondolatlannak érzem magam egy idő óta, amiben nagy része lehet annak is, hogy viszont gondtalannak egyáltalán nem nevezhetem magamat. Már ugyáltszik, hogy a gond és gondolat fordított arányban viszonylanak egymáshoz. Minél több a gond, annál kevesebb a gondolat és fordítva. Állításomat az sem cáfolja meg, hogy ebben a kis szabályban határozottan bujkál valami gondolatféle s most már csak azt szeretném tudni, hol találom egy olyan bolond akadémiát, amely valami díjjal honorál ezért az ötletért? Akkor mindjárt kevesebb lesz egy gondnal, ami megint csak az elmélet helyes voltát igazolja.

Felejtés okáért visszaálmodom magam olykor a jó kanizsai időkbe, amikor még vidáman pergettem szerény kis napjalmat a Makovicky-cukrázda és az Arany Szarvas közötti területen. Valójában ugyanis erre a szűk területre szorítkozik a kanizsai kulturember élete s csak igen súlyos és jelentős események kényszeríthetik arra, hogy átlépje e kis világegyetem határait. Nem kevesebb kell ehhez, minthogy elutazzon, hűvösre kerüljön vagy még hűvösebb helyre kerüljön, ahol nincs többé szabadlábrahelyezés; akkor kiballag a vasúthoz, a fogházba vagy a temető kertjébe. Valaminthogy az Arany Szarvason túl sem megy tisztességes szándékkal a telivér kanizsai, kivéve ha az Armuth bácsi műnlézetében akar látogatást tenni. Egyébként igazán csak vélelten, ha e kis kört elhagyják, nem beszélve azokról, akik a perifériákon laknak.

E sorokat jelenleg egy csinos kis kávéház asztalán írom, az ablakok a Radbuza folyócska parti sétányára nyílnak, ahol a gypágyak között kanyargó utcácskákön bájos gyermekeket vezetnek a pilseni bonne-ok. Sok szomorúsággal gondolok most a kanizsai csöpp flukra és csöpp lányokra, akiket annyira szerettem és oly régen nem láttam. Vajjon mit csinálnak, kiket szeretnek most ez elragadóan bájos miniatűr-emberkéik, akik valamikor megtisztelték puha és jól eső ragaszkodásukkal? Különösen négy pompás gyermekfej, a

kis Schwarcz Bözsike, a Weiser Miklós, Bettlheim Viktor és Zerkovitz Endre ur szőke, filligrán feje ragyog föl most előttem. Most látom csak, hogy mind szőkék és mily kedvesen szőkék, a gyöngéd arany legpelyhesebb változataiban e rózsásangyal-arcocskák, amelyeket annyi szeretettel őriztem meg legédesebb emlékeim között. S a többi is, a gyönyörű gyermekek áhítatosan vidám korszorja... Vették-e észre, hogy Kanizsán szőke a legtöbb gyermek?

Sok semmi és mégis meghaló apróság jut az eszembe. A csodálatosan becses kis táncosnő, a Bözsike, aki némely drága alkonyaton rokokó-bájjal invitált meg Arany János utcai lakásukba, hogy finom kis táncával és ezüstösen csengő dalocskával gyönyörködtessen, amelyeket a komoly és előkelő Annle kísért egy nyolc éves művésznő minden méltóságával. Eszembe jut, milyen nyugtalan voltam, amikor valami gyermekbetegség bántotta és csillogó szemecskéit állok láz homályosította el. Aztán a táltos módjára okos Weiser Miklós, akivel egy nagy nagy cirkuszt akartunk alapítani s még akkor is csak szeretni és csókolni volt, amikor némi gondterhelt töprengés után dummer Augustt szerepével kínálta meg csekélységemet. Szentisten, ha a felnőttek egy nap gyerekké okosodnának és komolyodnának vissza. Milyen más volna ez a keserű világ... Bettlheim Viktorban a gyermeki szentségség példátlan kifinomodását csodáltam. Milyen örömmel követtem egyszer az Első Magyar épülő palotájának féligkész kupolája mellől, az lrdatlan magasból, ahonnan egész Kanizsát végiglátam, bojtos, kék selyem sipkácskáját, amint lassacskán tipegve távolodott a napfényes korzón. Soha olyan finom gyermekarcocskát nem láttam, mint az övét. S Zerkovitz Endrere ma is meghatva gondolok, milyen nagyszerű bizalommal avatott féltett titkába, amikor egyszer a kis Rosenfeld Berta póniját akarta elrabolni. Tördelmesen bocsánatot kérek tőle, hogy titkát itt most így elárulom. Mennyi körültekintéssel és zsenialitással készítette elő e vakmerő és kalandos tervet, hogy valóban szégyenkezzen kellett taláékony okossága előtt. Istenem... gyerekek... Milyen szívesen hallgatnám őket és sétálnék velük, árva kezemet abban az ünnepi örömben részesítve, hogy puha, meleg kacsóik baráti és gyöngéd szorítását élvezheti, kéz a kézben. De mindez oly kietjen messzeségben van most, mint a legbánatosabb, legmeddőbb és legtragikusabb álmok.

Ime, cseh-kanizsai levelet akartam írni és azon veszem észre magam, hogy úgy írok, mintha Kanizsáról Pilsenbe kellene küldenem e szerencsétlen írásművet. S az emlékek most úgy előfotak, hogy nem is tudom tovább folytatni. Most a gyerekekkel játszom gondolatban s türelmetlenül teszek pontot a levél végére. Üdvözlöd téged és Kanizsát barátod:

Gács Demeter.

Szolid hivatalnok fiatalember

butorozott szobát

keres lehetőleg teljes ellátással egyszerű családnál. — Ajánlatokat cím és ármegjelöléssel a kiadóhivatal közvetít.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasúti)-utcában van, a Főúttól a második házban SZIVÓS ANTAL műórás és látszerész új üzlete, ahol kítűnő hadiemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszert olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

HIREK.

A király és Vilmos császár köszönete a dunántúli evangélikusoknak. A dunántúli ág. ev. egyházkerület minapában tartott közgyűlése hódoló táviratban üdvözölte a királyt és Vilmos császárt. Az üdvözítő táviratokra a következő sürgönyválaszok érkeztek: „Méltóságos és föltiszteletű Gyurácz Ferenc ev. püspök urnak. Császári és királyi felsége a dunántúli ágostai hitvallású evangélikus egyházkerület közgyűlésének, legmagasabb születésnapja alkalmából Méltóságod és Berzsenyi Jenő dr. egyházkerületi főügyelő által előterjesztett hódolatát és szerencsekívánatait élénk megelégedéssel fogadta és a közgyűlésnek ragaszkodása ezen bizonyítékáért legkegyelmesebben szíves köszönetét kifejezni méltóztatik. Legfelsőbb meghagyásra *Daruváry*. — A német császár válasza a következő: „Az ágostai hitvallású egyházkerület Konventjének, Celldömölk. Ófelsége a német császár felséges barátjának és szövetségésének Ófelsége Ferenc József császárnak születése napján kifejezett áldáskívánatokat és barátságos megemlékezést hálással köszöni. Legfőbb parancsra: *Von Valentin*, titkos kabinettanácsos“.

Pestetics herceg adományai. Keszthely nagyura, *Festetics* Tasziló herceg a háboruban feldúlt kárpáti falvak újraépítési alapjához 3000 koronát küldött gróf Khuen-Héderváry Károly címére; — a háboruban elesett hősök árvái javára pedig 2000 koronát küldött gróf Zichy Jánosnak, mint az országos katolikus szövetség elnökének.

Nagy husáremelés Nagykanizsán. A mai nappal megint egyszerűen lehetlenné vált, hogy Nagykanizsán az évi 10 ezer koronán aluli jövedelmű emberek egy héten akár csak kétszer is húst ehessenek. Ma állapította meg a rendőrfőkapitány az e hétre szóló piaci árakat, s ezek keretében a legújabb hatósági husárjegyzéket. A zöldségpiac árai e hétre teljesen változatlanok maradtak, ellenben ismét háborzongató módon emelték az összes husárakat, melyeket pedig csak a múlt héten stájeroltak utoljára. A marhahús új árának indokolása gyanánt az szolgál, hogy egyszerűen nincs portéka, s ami van, az jóformán mind a katonaság élelmezésére van lefoglalva. A disznóhús árának immenzus emelkedését azzal magyarázzák, hogy nincs még kukorica, amivel hizlalni lehetne. Itt legalább azt a vigasztalást nyújtják, hogy ha az új kukorica megszáradt és takarmányozni lehet vele, akkor ismét olcsóbb lesz a disznóhús. Annál reménytelenebb azonban a helyzet a borjúhúsánál, mely úgy látszik teljesen ki fog menni a fogyasztásból. Amióta az üszök és borjúk levágásának korlátozó tilalmát elrendelte a kormány, azóta borjúhús ugyszólván egyáltalán nincs és belátható időn belül egyáltalán nem is lesz. A máttól kezdve Nagykanizsán érvényes húsárifa a legutóbbi árakkal való összehasonlítással együtt a következő: **A marhahúsárak:** A sütni való marhahúsok ára 4:80-ról 5 koronára emelkedett, az I. oszt. leveshúsé 4:40-ről 4:80-ra, a II. oszt. leveshúsé pedig 4:20-ról 4:40-re. — **A disznóhúsárak:** A zsír 4:80-ról 5 koronára emelkedett, a hár és szalonna ára maradt 4:80, a comb és karaj azonban 4:40-ről 4:80-ra, a többi disznóhús ára 4:20-ról 4:40-re és a a kocsonyahús ára 2 koronáról 2:40-re emelkedett. **A borjúhús** új árait szinte alig merjük leírni is. Eddig csak comb és borda volt külön feltüntetve a borjúhúsoknál 4 K 80 filléres

egységárral. Ezt a közös kategóriát ma ketté választották, s így a sal és fricandó árát 4:80-ról 6:40-re, a lapocka és a prima karaj árát pedig 4:80-ról 6 koronára emelték. A többi minőségű borjúhús 4 koronás egységárát 5 korona 60 fillérré emelte a rendőrfőkapitány. S mindezekhez tudni kell, hogy még az ősz sincs itt egészen. Ki mer hát arra gondolni, mi lesz ilyen előjelek után a télen.

Gyászrovat. Nagy csapás érte *Graff Istvánt*, az Unger Ullmann Elek féle vaskereskedés üzletvezetőjét. Felesége néhány napl szenvedés után pénteken 53 éves korában váratlanul elhunyt. A megboldogult uriaszonyt, kinek három fia van a háboruban, a család tisztelőinek és jóbarátainak nagy serege kísérte tegnap délután utolsó útjára. — Verseczről érkezett gyászjelentés közli a megdöbbentő hírt, hogy *Urbanek Károly* ottani drogériatulajdonos, aki korábban hosszú időn át a nagykanizsai Gellch és Graef féle drogéria üzletvezetője volt, Verseczen 43 éves korában hirtelen elhunyt. Fiatal özvegye és 10 éves fiacskája gyászolják. Halála Nagykanizsán igaz, mély részvételt keltett.

Kifosztott kanizsai ékszerészüzlet. Kinos meglepetés érte ma hajnalban *Fried József* nagykanizsai ékszerészt, kinek a Csengeri-ut 5. számú házában van az üzlete. Az ambíciózus fiatal iparos öt héttel ezelőtt magát operáltatni Budapestre utazott. Távollétének idejére üzletét segédjére bízta, akit mint egy jóra való kanizsai család tagját teljesen megbízható embernek ismert. Öt heti távollét után ma hajnalban érkezett haza *Fried József* Nagykanizsára és az állomásról rögtön üzletébe ment, melynek emeleti része lakásul szolgál. Amint a vasredőnyt felhuzva, belépett üzletébe és felcsavarta a villányt, majd kővé meredt a meglepetéstől. Üzletét teljesen kifosztva látta viszont s onnét nemcsak az összes értéktárgyak, hanem még a szerszámok és az apró gépek is mind hiányoztak. Kétségbeesve rohant a segéd lakására, de ott azt a választ adták neki, hogy a segéd ez éjszaka még nem volt otthon. Ellenben egy-két óra múlva már mindenről tájékozva volt *Fried József*. Megtudta ugyanis, hogy távolléte alatt a segéd üzletének egész készletét potom áron elkötve vegyélte és még a gépeket és szerszámokat is eladta a szakmabeli iparosoknak. E felfedezés után a mindenéből kifosztott ember a rendőrfőkapitányságra ment, mely azonnal nyomozáshoz látott. Mindenekelőtt megállapították, hogy a hűtlen segéd az egész éjszakát egy nyilvános házában töltötte, honnét csak délelőtt ment el. A tolvaj kézkerítése iránt a kapitányság a legszélesebb körű intézkedéseket fogatosította.

Főgimnázium, főreáliskola, kereskedelmi női tanfolyam tárgyaiból magántanulókat előkészítő Rácz Lajos okl. középiskolai és áll. polgárliskolai tanár. Ugyanott *gépírdstanfolyam* egyenkénti oktatással. Cim: Csengeri-ut 1. sz. II. emelet.

A polgárőri szolgálat. Ma, hétfőn este az alábbi polgárőrök fognak rendőri inspekciónkat teljesíteni:

Csányi Elek, Metz József, Fischer Ignác, Schlossarek István, Varga Sándor, Steiner Fülöp, Ács Ignác, Czieber János, Szattler Jenő, Szűcs Ferenc, Mátyás István, Tóth István, Borbély József, Török József, Mankovics István, Zábó József, Sáfrán József, Horváth Ferenc.

Felelős szerkesztő: **Gürtler István.**

Értesítés.

A magyar kir. szab. Osztálysorsjáték igazgatósága a magy. kir. pénzügyminiszterium hozzájárulásával elhatározta a huzások újrafelvételét s így a 34-ik sorsjáték még hátralévő

V. osztály huzása f. évi október hó 7—8-án, a VI-ik pedig november hó 3-tól december 1-ig tartatik meg.

Erre való hivatkozással ezennel felkérem igen t. vevőimet, hogy az V-ik osztályra szóló megújítást nálam legkésőbb **október hó 2-ig** szíveskedjenek befizetni, mert a rendkívüli helyzetre való tekintettel ezuttal ez a legutolsó határidő a beváltásra.

Egyszersmind ajánlok vételre

V-ik oszt. sorsjegyet egész K 136.—
fél „ 68.—
negyed „ 34.—
nyolcad „ 17.—

Milhofer Kálmán osztálysorsjegy főárusító Nagykanizsa, Zrínyi-Miklós utca 52.

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

„Antispora-Vita“

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita“ az összes vetőmagfélék, de első sorban az üszög által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kiloja 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelázusitók

SCHWARZ & TAUBER

Nagykanizsai Nagykanizsán.

Maponta előadás

Uránia MOZDÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 239

Szeptember 13., 14. hétfőn és kedden

A FOLT

érdekes dráma 4 felvonásban.

Több képből álló kísérő műsor

Legközelebb replizben

A REZERVISTA ÁLMA

katonazene kísérettel.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi megihitt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérnemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmegbízhatóbb beszerzési forrása a legelőkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Hoifeld-féle rumburgi vásznakat, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lillom-vásznat, zsebkendőket és mindenemű fehérneműket. ::

==== A legfinomabb áruk! ====
A legmegbízhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

Vezérképviselőt:
GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

==== festő vállalata ====
Nagykanizsa, Magyar-ii. 23

Üvegeim táblák

honi s külföldi faerezés
márvány utánozók festése.
Épület-, szobafestés,
butor, üzletberendezés
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk
magasan fejlett ízlésünk
és technikánk a legkényesebb
igényeket is kielégíti.
Árajánlattal, színes váz-
latrajzzal főszóllításra
díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbargnyomda

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetés: Arak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér Vidékre, postán . . 1 óra 1 50 K.
Nyilvántartás a hirdetések megállapított árák szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

Az utolsó roham.

Az orosz cár elcsapta Miklós nagyherceget a főparancsnoki állásból, áthelyezte a kaukázusi hadsereg élére és maga ült a helyébe. Tulajdonképpen sajnálkozunk kellene azon, hogy a kitűnő Miklós, aki az orosz hadsereget romlásba vitte és Oroszország nimbuszát végleg lejáratta, nem szalad tovább győzelmes csapataink előtt. Utódja, a fölséges cár, szíve hajlamát követi, amikor élére áll a hadseregnek, hogy megtartsa az orosz földet az ellenség támadásával szemben. Az utolsó kétségbeesett lépés ez, mellyel a lehanyatló Oroszország fejét újra magasra akarják emelni; erőltet kezébe új kardot nyomnak és a nép előtt meglobogtatják a halálos harc zászlaját.

A cár indul az ellenség ellen és mégis úgy érezzük, hogy tulajdonképpen a béke után tapogatózik, amelynek legádázabb ellenségét, saját öccsét félretolta az utóból. Ami most Oroszországban történik, az a legfőbb helyről jövő államcsíny, amellyel a háboruspárt utját kiadják és a gonosz rokonok ártalmas boszuját jégre teszik. Aznap, amikor a cár átvette a fegyveres erők fölött való főparancsnokságát, a legnagyobb orosz lapok egyike, a „Ruskoje Slovo“ azt írta, hogy meg kell gondolni, hogy egyszer csak ismét béke lesz Németország és Oroszország között és a boszu érzésének nem szabad elhatalmasodnia az orosz közvéleményben.

Hatalmas és becsületes gondolat ez, amely Miklós nagyherceg bukásának napján úgy szökkent az ég felé, mint egy pirosító rakéta a sötét éjszakában. Körülbelül történelmileg tisztázott tény az, hogy Nikolajevics nagyherceg múlt év augusztusának első napján Miklós cár tudta nélkül, sőt valószínűleg annak akarata ellenére mozgósította az orosz hadsereget és vált az egész világháborúnak tulajdonképpen felidézőjévé. Két párt viaskodott akkor a carszkojeszelői rezidenciában: a háboruspárt, melynek feje Nikolajevics nagyherceg és a béke pártja, melynek feje Miklós cár volt. Az orosz háboruspárt nem ismerte el Miklós cárt vezérül és most, hogy mégis ő lett a vezér, lehetetlen mást látni ebben a tragikus próbálkozásban, mint azt a törekvést, hogy a megvert Oroszország testére a becsület takaróját borítsa és előkészítse a békét, amely nem a kormány, hanem a nép nyeresége.

Ez is be fog következni. Az orosz hadsereg utolsó rohama vagy végső védekezése sem állhat meg a mi csapataink gránitfala előtt, még ha maga a minden oroszok cárja vágatna is katonái előtt. A végzet be fog teljesedni

és úgy érezzük, hogy nem is vagyunk már messze tőle. Erzik ezt Oroszországban és ők írják, nem mi, hogy abból a szakadékból, amelyet az orosz és német nép közé állítottak, a két nép javát szolgáló új élet sarjzhat ki.

Mindenki szolidáris ezzel a gondo-

lattal, amelyet az ujdonsült kaukázusi alkirály el akart tagadni és el akart hallgattatni. A gondolat él és erős. Az utolsó roham, amelyet a cár vezényel, már nem a háborúé, hanem a béke országutját járja.

A VILÁGHÁBORÚ.

— A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Orosz erőfeszítések és orosz kudarcok az egész vonalon.

Sajtóhadiszállás. Az oroszok tegnap is egész napon és egész éjszakán át óriási méretű emberáldozatokkal folytatták keletgalíciai hadállásaink elleni támadásaikat, de ezek ismét mind megtörttek itteni csapataink mindjobban növekedő erejű ellenállásán. Tarnopoltól északra is heves harcok kezdődtek melyekben az oroszok, éppugy mint délebbre, nagy embertömegekkel igyekeznek sikert kicsikarni.

Wolhynlában Dubnónál tegnap az oroszok megkísérelték az Ikva keleti partjait visszafoglalni, de többször megismételt kísérleteik mind kudarcot vallott.

A Dnjeszternél.

Csernowitz. A Szereth egész hosszában folyó harcnak csak a hangja, az erős ágyú és gyalogsági tüzelés dörgése jutott el a Dnjeszter mellett húzódó frontszakaszra, ahol csak Zaleszcikínél volt tegnap némi mozgalmasság. Egyébként azonban az északbukovinai fronton és a besszarábiai határon majdnem teljes a nyugalom. Zaleszcikínél, a Szereth és a Dnjeszter összefolyásától nyugatra eső területen az oroszokat visszavertük, mire azok felhagytak a további támadással.

Tél az olasz fronton. Csak az Isonzónál várható támadás.

Sajtóhadiszállás. Az egész olasz—osztrák-magyar frontnak négy ötöd részén a legkomolyabb tél köszöntött be, mely az olaszokkal vívott egész hadjárat további folytatására lényeges befolyással lesz. Már az Isonzó legfelső szakaszán, a Krn hegységben méteres hó áll, melynek következtében itt csak tüzerharc folyik. A tengeremléki szakaszon tegnap nagy erővel lötték az olaszok a doberdói fensíkon levő hadállásainkat, valamint feljebb a Sant Martinónál levő

pozíciókat, de semmi eredményt nem értek el. Vermeglianónál megkísérelt éjjeli előretörésüket véresen visszavertük. Reggel az olasz hullák százait találtuk sikertelenül támadott drótakadályaink előtt.

Genf. A párisi „Matin“ olasz harctéri jelentése szerint a havazás miatt a karinthiai és tiroli határon az olasz offenzíva lehetősége be-
szűnt és ezentúl már csak az Isonzónál várható erőteljesebb offenzíva.

Új feszültség Amerikával. Még nincs elintéztve az Arabi-ügy.

Rotterdam. Washingtoni kábel jelentés szerint az Amerika és Németország között az állítólag amerikai polgárokkal a fedélzetén elsüllyesztett angol municiószállító hajónak, az Arabicnak ügyében felmerült konfliktus kezd újból akultá válni. Németország nem hajlandó ugyanis elismerni az Arabicon elpusztult amerikaiak kártérítési igényét. Az Egyesült államok kormánya emiatt visszautasító álláspontra helyezkedett és arra az esetre, ha Németország nem változtatja meg a maga álláspontját, Németországot a diplomáciai viszony megszakításával fenyegeti. Egy amerikai lap szerint az amerikai német nagykövet azt a kijelentést tette, hogy a konfliktus ez esetben Németország és Amerika között okvetlen háború kitörésére fog vezetni. Erről a kijelentésről az amerikai közvélemény azonban azt hiszi, hogy az koholmány.

Az általános angol védkötelezettség.

Véleményeltérések az angol kormányban.

Rotterdam. A Daily News parlamenti tudósítója jelenti, hogy az angol kormányban igen megoszlok a vélemények az angolok általános védkötelezettségéről. Lord Kitchener angol hadügyminiszter maga sem tartja a dolgot még föltétlenül időszerűnek. Lloyd George, a municióügyi miniszter már aggodalmasabb. „Ha az ország nem készül el eléggé a védelemre, — ugymond —

ha úgy a municiógyártás terén, mind a hadsereg szervezésében nem megy el a lehetőségek és képességek végső határáig, akkor nincs többé remény a győzelemre!!

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Az oroszoknak keletgaliciai harc vonalunk elleni támadásai egyre tartanak. A Serezh torkolatánál erős ellenséges haderőt vertünk vissza. A harc számos ponton lövészárkokban vívott kézitusáig fejlődött. Srowsowtól délnyugatra az oroszok több előretérése útegeink keresztülében omlott össze. Más támadásokat szuronnal vertünk vissza. A Tarnopolnál küzdő szövetséges csapatok éjjel a Korovától és Peziernétől keletre fekvő magaslatokon berendezett hadállásokba vonultak, amelyek a Strypa középső szakaszának keleti partján levő harc vonalunkhoz csatlakoznak. Az ellenség ezt a mozdulatot nem zavarta. Duraznó vidékén az ellenséget több ponton visszaszorítottuk, itt különösen a bécsi 24-ik számú Landwehr ezred tűnt ki. Litvániában tegnap Skucaty falu bevételénél kilenc tisztet és ezer főnyi legénységet fogtunk el, valamint öt gépfegyvert zsákmányoltunk.

Olasz hadszíntér: A tengeremelléki harc vonalon tegnap Flitschi és Tolmein vidékén a harcok változatlan hevességgel folytak, Ujra súlyos veszteségeket okozva vertük vissza az olaszok összes támadásait. Csapataink hadállásaikat mind kivétel nélkül megvédték. A Vrsic szakaszon, ahol az ellenség már a tegnapi éjszaki harcban több mint 500 embert veszített, tegnap újra összeomlott az olaszok egy támadása. A tolmelini hídfő ellen az ellenség négy sikertelen támadást intézett. Tovább délre aránylag csend uralkodott. A tiroliai harc vonalon az ellenség eddigi kísérleteihez hasonló sikertelenséggel próbálta meg újra, hogy a Poppena szakaszon levő hadállásainkat megközelíthesse. A határhid előtt száznál jóval több hulla fekszik.

Höfer tábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagylőhadiszállás jelentése:

Nyugati hadszíntér: A helyzet változatlan. Egy ellenséges repülőgépet Courtaimél, egy másikat a mantenauoni erdő fölött, Verdunól északnyugatra lelőttünk. Az elsőnek utasait foglyul ejtettük, a másikban ülők meghaltak. A legutóbbi éjszakai Southend erődítése ellen hajtottunk végre egy légi támadást.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsaportja: A Duena balpartján Friedrichstadt és Jakobstadt közt az ellenséget több állásából kivertük. Az ellenség után nyomuló német csapatok élei elérték Eckengrafenből Bakischkibe vezető országutat. Kupisky, Dünnaburg és a Vilijána—Vilna alatti része között az előnyomulás szintén serényen halad. A Vilna—Dünnaburg—szentpétervári vasutvonalat több ponton elértük. A Grodnótól keletre levő Njemen hajlásban az üldözést folytatjuk. Zelwianka mellett az ellenség több erős támadását visszavertük. Tegnap több mint háromezer háromszáz orosz elfogtunk, egy ágyút és két gépfegyvert zsákmányoltunk. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsaportja: Az ellenség visszavonulóban van. Nyomon követjük. Több mint ezer orosz elfogtunk. Mackensen tábornagy hadcsaportja: Az ellenség ellenállását az egész arc vonalon megtörtöttük. Pinsk irányában üldözzük.

Délkeleti hadszíntér: A német csapatok tegnap Tarnopoltól nyugatra és délnyugatra az ellenség több erős támadását véresen visszaverték és közben néhány száz orosz elfogtak. Éjszaka pedig az ellenségtől háborítatlanul eddigi állásuktól néhány kilométernyire nyugatra levő kedvező állást foglaltak el.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

HIREK.

A magyar zászló.

Felzendül a diadalének
Hogy Varsó ismét a miénk lett.
Az ünneplő fáklyák kigyulnak
Hálául a legfőbb Hadurnak,
Virág koszorúk, zöld fa ágak.
Lobogó erdő — mind hálát ad.
Mind olyan büszkén, fennén néznek,
Csak egy van köztük rongyos tépett.

Én nem tudom, hogy hol szerezték,
De kedves lehet az az emlék,
Mert a szu-ette korhadrt rudját
Virággal teli koszorúzták
S a járókelők, — büszkén nézem, —
Meghajolnak előtte mélyen...

Én ott állok az utca sarkon
És mind ragyogóbb lesz az arcom, —
Oda megyek, csókkal tetézem —
Ilyen diadalt nem reméltem...

Azt hittem csak nekünk vagy drága
S im Néked is szól ez a hála
Sőt felzug alattad még a dal is:
„Isten áld meg a magyarokat is!”...

Gmünd, 1915. aug. 25.

Nagy Győző 48-as kadét.

Kereskedelmi és iparkamaránk és a Balatoni Szövetség. A Balaton felvirágoztatásának munkáját vezető Balatoni Szövetség legutóbbi Balatonföldváron tartott közgyűlésében az alapszabályokat olyként módosította, hogy ezután a hivatalból való választmányi tagok közé tartoznak a balatoni vármegyéknél érdekelt kereskedelmi és iparkamarák ügyvezető elnökei és titkárai is. A soproni kamara elnöksége az ez ügyben kelt szövetségi átiratra a következő jelentős választ küldötte:

„Múlt hó 25-én 1603. szám alatt kelt nagybecsű átiratára válaszolva mindenekelőtt őszinte köszönetünket fejezzük ki a Balatoni Szövetség közgyűlése minket fölülte megtisztelő ama határozatáért, mellyel kamaránk elnökét és titkárát a szövetség hivatalból való választmányi tagjai közé sorozza és e rendelkezésnek az alapszabályokban is kifejezést ad. A szövetség ez elhatározása szerves kapcsolatot létesít kamaránkkal, ami ránk a szövetség működése fokozott figyelemmel kísérésének feladatát rója. Mi e feladatot készséggel vállaljuk, mert a szövetség működését igen értékesnek, üdvösnek és annyira hízogotótlónak ítéljük, hogy minden erővel törekednünk kellene megteremtésére, ha még nem volna meg. Midőn tehát a Balatoni Szövetségnek kamaránkat illető határozatáért ismételtén is meleg köszönetünket fejezzük ki, biztosítjuk a tekintetes elnökséget, hogy kamaránk a szövetség működését a jövőben is készséggel fogja teljes erkölcsi és erejéhez mért anyagi támogatásban részesíteni.”

A Balatoni Szövetség tudtunkkal nagyanyu és kereskedőinkre és iparosainkra nézve nagyfontosságú tervek előkészítésén munkál-

kodik. Célszerű ezért, hogyha a szövetségbe való belépéssel már most igyekeznek mindenki kötelességének eleget tenni.

A 12. Landwehrezred köszönete a Jóléti Irodának. A nagykanizsai Központi Jóléti Iroda legutóbb az alábbi sorokat kapta az itt állomásozó k. und k. 12. Landwehrezred parancsnokságától:

„Aug. 28-án kelt nagybecsű átiratukban ismételtén kiutalt 20,160 db cigaretta adományért a k. k. 12. Landwehr gy. e. nevében van szerencsém legőszintébb köszönetemet kifejezni és önöket értesíteni, hogy derék katonáinknak szánt adományok a tegnap elment menetzászlóalj parancsnokának kiosztás végett átadattak.

Dainhofer s. k. ezredes.

Hősi halál. Közöltük nemrég, hogy Lisziák Jenő volt nagykanizsai, jelenleg perlaki járásbírói irodatisztnak egyik fia, aki 20-as honvéd volt, az északi harctéren hősi halált halt. Most arról értesítene bennünket, hogy a boldogtalan apának második fia, Ernő is a háboru áldozata lett. Lisziák Ernő, aki polgári foglalkozására nézve járásbírói tisztviselő volt Perlakon, mindjárt a mozgósítás elején vonult be kiképzésre s azonnal a bécsi repülőezredbe osztották be. Hadiszolgálatot a déli harctéren teljesített mint tizedes s utoljára Mitrovica volt állomáshelye. Itt tifuszba esett és az ujvidéki katonai kórházba vitték gyógyítás végett, de nem tudták megmenteni. E hó 8-án halt meg nagy szenvedések között s Ujvidéken temették el katonai pompával.

Vaszary Kolos emlék-muzeum. Keszthely város nagy szülőiténak és jövendőjének emlékére dr. Csák Árpád, a Balatoni Muzeum titkára és a régészeti osztály vezetője, a keszthelyi Balatoni Muzeum-ban Vaszary Kolos termet létesít, melyben összegyűjti és kiállítja mindazokat a tárgyakat, amelyeket a volt hercegprimás használt. Akiknek ilyen tárgyak vannak a birtokukban, kegyeletes dolgot művelnek, ha azokat a „Vaszary Kolos emlék-muzeum” részére dr. Csák Árpád muzeumi titkár címére Keszthelyre küldik. A Vaszary Kolos emlék-muzeum méltóképen fog sorakozni a Georgicon halhatatlan alapítójának, Festetics Györgynek és nagynevű történelmszűnknek, Fejér Györgynek emlékmuzemához és a „Helikon muzeum”-hoz, melyek kiegészítő részelt alkotják a Balatoni Muzeummal kapcsolatos történelmi arcképcsarnoknak és ereklye gyűjteménynek, amelyben Zalavármegye nagyjainak akar dr. Csák Árpád méltó és maradandó emléket állítani.

A rendőrség a korcsmárosok ellen. Az utóbbi időben esténként és éjjelenként mind gyakoribbakká váltak a kanizsai utcákon a leghangosabb botrányok, amit részeg emberek, — civilek és katonák egyaránt, — szoktak inszceálni. A rendőrkapitányság rájött, hogy ennek a sok kisebb-nagyobb skandalumnak főként a korcsmárosok az okai, kiknek legelőbbje minden lelkiismeret nélkül a teljesen ittas embereknek is minden korlátozás nélkül adott sört-bort, amennyi csak ezek megoldott erszényéből tellett. Dr. Krátky István rendőrfőkapitányhelyettes erélyes intézkedéssel akar most véget vetni ezeknek az állapotoknak. Elrendelte ugyanis úgy a hivatalos rendőrök előtt, mint a polgárőrségnél, hogy őrzárataik különös gonddal ügyeljenek fel a kiskorcsmárokra és ahol részeg embereknek italt szolgáltatnak ki, azt az esetet azonnal jelentésük be a kapitányságnak. A vendéglősök, akik ezt teszik, a kihágási büntetőkönyv 85. §-ába ütköznek és 100 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntethetők.

Öngyilkos lett az órásbolt kifosztója. Az egész város népe igaz sajnálkozással vette tudomásul tegnapi híradásunk után a betegsége alatt mindenből kifosztott fiatal kanizsai ékszerésznek, Fried Józsefnek esetét. A feljelentés megtörténte után a rendőrkapitányság nyomban kettős munkához látott: a hűtlen alkalmazott felkutatásához és a lopott tárgyak hollétének megállapításához. Az előbbi Varga Vendel detektív végezte, sz eltűnt ékszerek után pedig Pollermann János rendőrtiszt kutatótt. Az ékszereknek egy igen jelentéktelen részét sikerült csak megtalálni különböző züllött nőknél. A többi ékszerek hollétére nézve aki egyedül adhatott volna felvilágosítást, Baron János, Fried József boltjának kifosztója azonban már csak holtan került a rendőrkapitányság kezére. Amikor rátaláltak, a detektív szeme láttára szíven lötte magát és nyomban meghalt. A Kinizsy-utca 8. szám alatti házban történt az öngyilkosság, ahol Baron János özvegy édesanyjánál rejtőzködött. Varga Vendel négyszer is kereste ott, de nem mondták meg hollétét. Negyedszerre, délután 5 órakor a padlásajtó felnyitását követelte a titkos rendőr. Gyanuja alapos volt, csakugyan ott találta a kitérő ifjút, aki éppen egy levelet írt. (Mint később kiderült, az öngyilkosságáról szóló levél volt az.) — A fiu meglátva a detektívet, felkapta a padlásgerendán mellette fekvő revolvert és mellkasának szorítva azt, el akarta sütni. A revolver azonban csüörtökölt mondott. Varga most már odaért, de a fiu menekült előre és macskaügyességű ugrásokkal a lejártnál termelt és leszaladt a lakásba. Varga nyomon követte, mire a fiu ismét a padlásra szaladt föl. Midőn itt a detektív már éppen elérte volna, Baron János feltépte mellényét és az ingét és a revolverrel belelőtt pontosan a szívébe. Mire Varga odaért hozzá a padlás végére, már mozdulatlan halott volt. Mellette hevert három levél, melyeket mind édesanyjának írt, s amelyekben bocsánatot kér öngyilkosságáért, amire már rég elszánta magát. Csakhamar odaérkezett dr. Goda Lipót rendőrorvos is, aki már szintén csak a halált konstatálhatta, este 7 órakor pedig kiszállították a fiu holttestét az Izr. temető halottsházába. Baron János 21 éves volt, aki amióta felcseperedett, csupa kellemetlenséget és szegényt hozott hozzátartozóira. Kerülte a munkát és a legzüllöttebb életmódot folytatta. Jellemző volt reá, hogy tanult órásmestersége mellett nemrég egy éjjeli kávéház pincéjének csapott fel. A szegény kezdő iparosnak, Fried Józsefnek hejrehozhatatlan kárt okozott. Egyszerűen mindenét ellopta. Még az összes ruháit is, s az öngyilkosságot Fried József ruhájában követte el. De a legnagyobb kárt azoknak az óráknak és ékszereknek elherdálásával okozta Friednek, amiket javításba adtak oda az ambiciózus ifju iparos támogatói. Egyelőre hire-hamva sincs e tárgyknak. Az öngyilkos családja iránt általános részvét és sajnálkozás nyilatkozik meg az egész városban.

Egy 20-as honvéd, akit 14 hónapig halottnak hittek, Nagy vizsgálatára szolgálhat Renczes György vonyarcvashegyi szülötésű 20-as honvéd esete mindazoknak, akiknek valamelyik hozzátartozójuk a háboruban eltűnt és hosszabb idő óta nem ad magáról életjelt. Renczes György a 20-as népfőlkölkkel mult év augusztus első napjaiban ment Galliciába s mindjárt a háboru első napjaiban nyoma veszett s azóta semmi hír nem jött felőle. Érte aggódó felesége már elsíratta, gyászmissét is mondatott érte s a napokban mi történt? Jóval egy év után levél érkezett

tőle Wladivosztozk mellől, Oroszországnak a Csendes óceán partján levő egyik fogolytelepéről, ahonnet réges-régi kelettel tudatja Renczes György, hogy a háboru elején orosz fogságba került s már több ízben írt, de semmi feleletet nem kapott hazuról. A levelek természetesen nem érkeztek meg. Képzeltelhető most az aggódó hitves és a gyermekek öröme. A fogságból érkezett pár sor írás visszaadta a bánatos családnak megnyugvását és boldogságát.

Szeptemberi vásárok Zalában és Somogyban. Szeptember hó második felében Zala és Somogyvármegyék területén az alábbi helyeken és időben lesznek országos vásárok: Szeptember 16-án (holnapután) Bántornyan, 19-én Kotorban, 20-án Zalabaksán, 21-én Somogy megyében Iharosberényben, Tabon, Gálósán, Erdősokonyán és Somogyárdon, 22-én Szentilonán, 23-án Keszthelyen, 29-én Türrjén, Nemeshetésen és a somogyi Karádon, s 30-án Kotorban, Sirdóváron és Kaposmérőn.

Köszönetnyilvánítás. A nagykanizsai Izr. Jótékony Nőegylet hálás köszönetét és őszinte elismerését nyilvánítja a Franz Lajos és Flia gőzmalom és villamtelep részvénytársaság nagyrődemű Igazgatóságának az egyesület emberbaráti céljaira újabban adományozott háromszáz koronáért.

A népkönyha köszönete. A Franz Lajos és Flia gőzmalom és villamtelep részvénytársaság tek. Igazgatósága humánus gondolkodásának és áldozatkészségének intézményünk ismét háromszáz korona adományt köszönhet, melyért ezennel hálás elismerésünket nyilvánítjuk. A népkönyha elnöksége.

Gyermekszáj. László Vilmos Mercurgyári prokurista nővérenek három éves fiacskája, Lacika ebédre volt hivatalos a nagyanyjánál, ahol beszélgetés közben azt kérde tőle a VIII bátyja:

— Mit üzensz Laci a Józsi bátyádnak a harctérre, délután írni fogok neki.

Laci tündök és eszébe jut, hogy neki minden reggel és este imádkozni kell Jóska bátyja szerencsés hazaérkezéseért, nagy méreggel kivágja:

— Irja meg neki, hogy jöjjön már egyszer haza, ne kelljen annyit imádkozni érte!

Nyul helyett — orosz foglyok. Keszthelyről írják lapunknak: Nagy János keszthelyi adótszta a minap Karakó község határában egy kukoricásban vadászgatott, miközben kutyája egy félíg földbevéjt konyhóhoz vezette, amelyben két megszökött orosz fogoly rejtőzködött. A foglyok menekülni próbáltak, de Nagy János vadászlegyverétől anyira megijedtek, hogy hamarosan megadták magukat. Nagy a két foglyot átadta egy uradalmi őrnek, aki Jánosházára kísérte őket.

A polgárőri szolgálat. Ma, kedden este az alábbi polgárőrök foguak rendőri inspekción teljesíteni:

Kaufmann Samu, Sárecz Kálmán, Sárecz György, Zsupán István, Kengyel Ferenc, Pál, János, Zsidi Lajos Bogáts Antal Vellák Lajos, Nikicsér József, Gábor István, Bence Sándor, Borbély Lajos, Krausz Lipót, Radl József, Katona István, Elsinger Aladár, Artner Sándor.

Felelős szerkesztő: Gürtler István.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutttól a második házban SZIVÓS ANTAL műórás és látszerész új üzlete, ahol kitérő hadlemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszerét és látszerét olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Szolid hivatalnok fiatalember

butorozott szobát

keres lehetőleg teljes ellátással egyszerű családnál. — Ajánlatokat cím és ár megjelöléssel a kiadóhivatal közvetit.

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

≡ »Antispora-Vita« ≡

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az »Antispora-Vita« az összes vetőmagfélék, de első sorban az őszőg által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kilója 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelázusitók

SCHWARZ & TAUBER

nagykereskedők Nagykanizsán.

Egy jó házból való fiu

könyvkötő

tanoncnak felvétetik a Gutenberg nyomdában.

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Szeptember 13., 14. hétfőn és kedden

A FOLT

érdekes dráma 4 felvonásban.

Több képből álló kíséző műsor

Legközelebb reprizben

A REZERVISTA ÁLMA

katonazene kísérettel.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vásár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hítt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérenemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Hoffeld-féle rumburgi vásznakat, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lillom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehéreneműeket. ::

==== A legfinomabb áru! ====
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

MEGHODÍTOTTUK A VILÁGOT!

Vezérképviselőt:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOGZEK és DOLEZSÁL

festő vállalata

Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcimtblák

boni s külföldi faerezés márvány utánozók festése. Épület-, szobafestés, butor, üzletberendezés mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk magasan fejlett ízlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégíti. Áránlással, színes vázlatrajzzal felszólításra díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

Minden legkisebb nyomtatványrendelést a legnagyobb gonddal és ízléssel szállít.

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetés: évi 600 Ft, féléves 300 Ft, három hónapra 150 Ft, egy hónapra 50 Ft. Nyitólétre 100 Ft. A postán küldve 100 Ft. A hirdetés díjára külön tájékoztatót adunk.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Uelenberg-utca Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

Csodák.

Mintha megszűntek volna a természet törvényei: olyan csodás dolgokat művelnek az egymással harcban álló államok és nemzetek. Hihetetlen akadályokat győznek le. Mesés műveket alkotnak, bámulatos szellemi munkát produkálnak; a nemzetek embertengere klapadhatatlannak látszik, pénzbeli kincse végtelennek; az egyének munkabírása, testi és szellemi kitartása határtalan, izmuk vas, idegzetük acél; aki tavaly a légyzűmmögéstől sem tudott aludni, annak most száz és ezer ágyunak eget-földet rázó dörgése csöndes altató dal, aki a minap még nem tudott gyalog eljárni szőlőjébe, az most negyven kilométeres marsokat tesz súlyos felszerelésben és a fellegek fölé emelkedő hegycsúcsokon harcol, olyan magasságban, ahová már a saskeselyű is szédülve emelkedik föl; államok, nemzetek, kormányok, hatóságok, egyesek olyan erő kifejtést végeznek, a képességeiknek olyan bámulatos mennyiségét mutatják be, amilyentől ők maguk sem tételeztek föl magukról és még kevésbé egy másról.

Es mindezt azért, hogy egymást legyőzzék. Mindezt meglevő értékeknek az elpusztítása érdekében. Micsoda magasságokba lendülne az emberiség, ha ez a minden képzeletet meghaladó erő kifejtés az emberi haladás, kultúra, jólét, boldogság érdekében történnék. Micsoda paradicsomkert lenne ebből a világból, ha azok az erők, amelyeket csak most ismerünk meg igazában, a rombolás helyeit az építés, alkotás munkáját szolgálják?

Kevés az emberiség kenyere. A saját-magunk hibájából. Oriási termékeny földterületek hevernek hasznaveétlenül, mert nincs hozzájuk vezető út, vagy más okból és most millió meg millió ember ássa, turja, furja a termelésre szánt, de meddőségre kárhozatalott földeket. Ha ezt az erőt műveletlen területek művelésére, vagy a használatban levők jobb művelésére fordítanák, megduplázódna, megháromszorozódna az emberiség kenyere. Nyavalyákat termő mocsarak borítanak be országnyi területeket; és most legalább tizenöt millió pár kéz és láb végez a rendesnél sokszorta nagyobb, de javakat nem szaporító, hanem pusztító munkát; ha ez az erő mocsarakat csapolna le, alagsóvezéseket s niveillálásokat végezne, öntöző csatornákat ásna: olyan bőség áradna az emberiségre, amelyhez képest az ezeregyéjszaka meséiben lüktető, ragyogó élet csak almos hamvazó szerda. Száz és száz mázsás ágyuknak való utak épülnek feneketlen ingoványokon ke-

resztől márcól-holnapra, vasutak készülnek a pusztaságokon pár hét alatt, megvehetően erődítések nőnek ki a földből, mint eső után a gomba.

Csoda, igazi csoda, hogy minő erők lakoznak az emberben.

Máskor, ha néhány millió megszázódik kulturális, etozicális célokra, a nemzeti jólétet gyarapító befektetésekre, a pénzügyminiszterek kétségbeesnek, hogy fölborul az államháztartás egyensúlya, most milliárdok teremnek a földből egy szóra, egy lábdobbantásra.

Szédülés fog el bennünket láttára a csodáknak, amelyeket az emberiség most művel. Egy gondolat döngeli az agyunkat: hát csak akkor tudna az emberiség csodákat művelni, amikor a rombolás, pusztítás munkáját végzi? és ugyanezekre a csodákra nem lenne képes, amikor építeni, javítani, teremteni, az emberi boldogságot gyarapítani kell? — Minden gondolkodó elme egy feleletet találhat csupán a kérdésekre: Csak éppen más szervezetre volna szüksége a társadalomnak, hogy erre képes legyen.

A VILÁGHÁBORÚ.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

A keletgalíciai harcok.

Az egész orosz eredmény: 8 km.

Sajtóhadiszállás. Keletgaliciában a Szereth déli szakaszán és a Dnjeszter-vidéken az orosz támadások megszűntek. Északabbra, Tarnopol környékén azonban változatlan hevességgel lámadják az oroszok hadállásainkat, noha már végleg eldőlt, hogy az oroszoknak galícial frontunk áttörését célzó kísérletei végleg meghiúsultak. Pontos megállapítás szerint az oroszoknak Keletgaliciában elért eredménye mindössze 8 kilométernyi térnyerés. Ennyivel vontuk vissza a Szerethnél levő hadállásainkat a folyótól nyugatra húzódó és védekezésre sokkal alkalmasabb terepül szolgáló magaslatokra. Ez a jelentéktelen eredmény semmi féle tekintetben nem áll arányban azokkal a rettenetes áldozatokkal, amik az orosz hadsereget az előbbi napokban Keletgaliciában sújtották.

Az orosz sajtó és az orosz hadvezetőség jelentései azt írják, hogy Délkelet-Oroszországot nem fenyegeti veszedelem, de hát akkor mit jelent Kjev kiürítése, ha nem éppen ennek az ellenkezőjét.

Rovnot feladják.

Genf. A párisi Temps oroszországi haditudósítása szerint a német és osztrák-magyar seregeknek Wolhyniában történő további rohamos előnyomulása következtében az oroszok a várháromszög harmadik várát, Rovnot kiüríteni kényszerültek s így annak mihamarabb az ellenség kezére való jutása várható.

Ugyanez a tudósítás közli azt is, hogy a Szereth menti harcok teljesen helyi jellegűek és az általános helyzetre semmi jelentőségük nincs.

Előnyomulásunk a mocsarakban

Koppenhága. A Rjecs című szeptentvári lap tudósítója csodálattal adózik a központi hatalmaknak azért az energiáért s azokért a technikai teljesítményekért, melyekkel csapataink az oroszországi mocsarvidékek területén előnyomulnak. Az oroszokat üldöző seregek a Rokitnó mocsárban fatörzsekkel hozzák rendbe az utakat, melyeken így a legnehezebb ágyuk is könnyen szállíthatók. E munkához az egész országrész lakosságát segítségre kényszerítik katonáink, akik így naponta több verszinyi utat készítenek. A lap szakértője a csodás teljesítmények alapján azt hiszi, hogy az új orosz védelmi vonalat még hátrább kell megalkotni, mint azt eddig tervezték.

Vilna körül döntés készül.

Stockholm. Az orosz hadvezetőség a Duna folyótól délre, Vilna és Dünaburg között igen nagy erőket koncentrált, hogy Hindenburg hadseregével megütközhessen. A döntő jelentőségű nagy ütközetet itt, Vilna előtt várják az oroszok.

Kirk-Kilisse — a bolgároké.

Szófia. A török-bolgár szerződésnek eddig nyilvánosságra jutott részletei közül csak arról tudtak, hogy Bulgária Törökországnak nyugati oldalán részesül jelentékeny határterületben. Ma azonban hivatalos helyről azt jelentik, hogy a török bolgár határt annak északi oldalán is jelentékenyen kilgazitják s így a történelmi nevezetességű Kirk-Kilisse török város, mely 25 kilométernyire van a bolgár határtól, egész környékével együtt szintén Bulgáriához fog csatoltatni.

Adakozzunk a Hadseregélyzőnek!

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Keletgaliciában a helyzet változatlan. Az ellenség ma reggel megtámadta a Sztrypa melletti levő harcra felkészült csapatokat, de visszavertük. Az oroszok Wolhyniában is új csapatokat hozva oda, számos helyen támadtak. Míg Nowoalexiniecnél még tart a harc, Dubnóval és a Stübiel szakaszon mindenütt nagy veszteségeivel utasítottuk vissza az ellenséget. Litvániában küzdő csapataink az ellenséget üldözve, Slonintól délre a Griwda szakaszon túl nyomultak elő.

Olasz hadszíntér: Az utóbbi napok eredménytelen olasz támadásai után tegnap a Filitsch és Tolmein vidékén vívott nagyobb harcokban szünet állott be. Plavánál tűzérőgünk meglepő tüzelése az ellenséget több kilométer hosszúságú arcvonalon űzte ki hadállásaiból. Az olaszok menekülés közben súlyos veszteségeket szenvedtek. A tiroli harcra vonalon kisebb ellenséges csapatoknak a Popena völgy határhídjánál (Schluderbachtól délre) és a Tonale szakaszon levő hadállásaink ellen intézett támadási kísérleteit vertük vissza. A délnyugati határvonalon általában csend uralkodik.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagylóhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: A nap részben igen élénk tűzérőgi tevékenység mellett, egyébként jelentékeny esemény nélkül telt el. A

franciáknak egy gyenge előretörését a sapigneul-i zsilpház ellen (Reimstől északnyugatra) visszavertük. Triert, Mäarchingent, Chapeau Salinst és Donan Eschingent ellenséges repülőgépek bombázták. Donan Eschingennél egy személyszállító vonatot géppuskával lőttek. Néhány ember meghalt, néhány megsebesült. A Trier felett megjelent repülő rajból egy légi járművet Gainingen mellett (Fentschtől délnyugatra) lelőttünk.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsapata: A Duna és Willa közötti arcvonalon (Vilnától északnyugatra) harcok árán tovább haladunk előre. Ötezerkét száz orosz elfogtunk, egy ágyút, tizenhét löszerkocsit, tizenhárom géppuska és sok máhát zsákmányoltunk. Olytától keletre előrehaladt támadásunk Gnodnótól északkeletre a Njemen kanyarulatnál üldöző csapataink féligig jutottak Lida-hoz. Tovább délre a Szczara szakaszhoz közeledünk. A lidai pályaudvarra éjjel bombákat dobtunk. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsapata: Szczara irányában az üldözés tovább folyik. Az ellenséges utóvédet visszavetettük. Mackensen tábornagy hadcsapata: Az ellenség az üldözést itt sem tudta feltartóztatni. Néhány száz orosz elfogtunk.

Délkeleti hadszíntér: A német csapatoknál a helyzet változatlan.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Nagykanizsa város lisztellátása.

A város szerződése a Franz r.-t.-vel.

— Saját tudósítónktól. —

Nemrég közöltük, azt a szinte a fellegekbe vesző számot, mely Nagykanizsa város közönségének egy esztendőre való liszt-szükségletét kilogrammokban fejezi ki. Nem kevesebb, mint 3 millió 650 ezer kilogramm ez a mennyiség, mely 36,500 métermázsának, vagyis 365 waggonnak felel meg. A kormány tudvalevőleg felhívta a városokat és azok lakosságát, hogy egy évi (1916. augusztus 15 ig való) liszt-szükségletükről gondoskodjanak, amely célból saját törvényhatóságuk területén (tehát Nagykanizsa Zalamegye területén) záros határidőn belül úgy a városok, mint a magánosok szabadon vásárolhatnak gabonát. A nagykanizsai rendőrkapitányságon 3.650.000 kilogramm lisztre jelentettek be szükségletet, ez az a mennyiség tehát, aminek megszerzéséről nálunk a városi hatóságnak gondoskodnia kell. (Hogy ezenfelül Nagykanizsán a háziasszonyok mennyi gabonát vagy lisztet szereztek be, azt még megközelítőleg sem lehet tudni.)

Némely magyarországi város saját rezsijében gondoskodik lakosságának lisztellátásáról olyként, hogy városi üzemből vásárolja a gabonát s azt megfelelő díjért megőrölteti és hatósági üzletekben lisztutalványokkal bocsátja a közönség rendelkezésére. Nagykanizsa város tanácsa sokkal praktikusabb módját találta a kérdés megoldásának. Vállalatba adta az egészet, de amellyel, hogy ilyen módon a nagykanizsai közönség a lehető legolcsóbb áron jut liszthez, maga a város semmi kockázatot nem vállal s a beszerzésnek sok szakértelmet kívánó nehézségei sem terhelik. Nagykanizsa város a Franz Lajos és Fiai gőzmalom és villamosági részvénytársasággal kötött szerződést a város egy évi liszt-szükségletének ellátására nézve s mint az alább vá-

zolt szerződés mutatja, a város lakossága nemcsak a legelőnyösebb feltételek mellett jut a lehető legjobb liszthez s nemcsak semmi kockázata nincs a városnak, hanem még jelentékeny visszatérítésekre is van biztos kilátás (l. a szerződés 6—8. pontjait), melyek a város pénztárának mintegy 60,000 koronát jelentenek.

Valóban nagy megnyugvására szolgálhat Nagykanizsa város közönségének ez a szerződés, melyet a városi képviselőtestület közlélmézésügyi bizottságának ülésén készítettek s amelyet tegnap délelőtt írtak alá és pedig Nagykanizsa r. t. város részéről dr. Sabján Gyula polgármester, a Franz Lajos és Fiai részvénytársaság részéről pedig Pongor Henrik igazgató. A másfélmillió koronás komplexumot meghaladó nagy szerződés a közönség legszelesebb rétegeit érdeklő lényegében a következőket tartalmazza:

A Franz r. t. megbízatása.

A szerződés első pontja szerint Nagykanizsa város megbizsa a Franz részvénytársaságot, hogy a kereskedelmi miniszter rendeletével engedélyezett 2000 métermázs gabonát, valamint mindazt a mennyiséget, amit a város lakosságának jövő évi augusztus 15 ig leendő közlélmézésére ezuton engedélyezni fog, — Nagykanizsa város részére megvásárolhassa, a miniszter rendeletének megfelelően megőrölje és a lisztet a város lakosságának kiszolgáltassa. (Ehhez tudni kell azt, hogy a kereskedelmi miniszter eddig még csak 2000 métermázs, azaz 20 waggon gabona vételére adott sürgősen engedélyt Nagykanizsa városának. Minthogy az összes szükséglet azonban 365 waggon, újabban tehát még 345 waggon gabona vásárlására kért a város a minisztertől engedélyt. A szerk.)

2. A Franz r. t. kötelezi magát arra, hogy

a város lakosságának egy évi ellátására szükséges 365 waggon mennyiségű gabonát megveszi, kifizeti, a felmerült költségeket, zsákok küldését, a fuvar stb. viseli, a gabonát tárolja (raktárba helyezi) megőrvi, tűz ellen biztosítja, a beszáradás folytán előállható hiányt sajátjából pótolja, a rendeletek szerint felőrli, a lisztet a város fogyasztó közönsége részére a kereskedőkhöz, pékekhez és a polgármester által megjelölt más fogyasztókhoz házhoz szállítja.

3. A vétel esetről esetre a cég által bejelentendő.

A bevásárlási feltételek.

A szerződés 4. pontja kiköti, hogy a Franz r. t. Nagykanizsa város közlélmézésére kiörlőlag búzát vásárolhat. És pedig a már engedélyezett 20 waggon (2000 métermázs) gabonából 1000 métermázs búzát métermázsanként 38 korona 50 fillérért, 1000 métermázs búzát pedig 37 K 50 fillérért szerzett be, míg az ezentul engedélyezendő mennyiséget a jelenleg érvényben levő maximális áron (vagyis 36,50 K-ért) köteles bevásárolni.

Az őrlési feltételek.

5. A kiörlésre vonatkozólag a kormányrendelet az irányadó. Mégis a cég a jelenleg forgalomban levő liszt-fajtákból mintákat adott, amelyeknél silányabb liszt a jövőben sem hozható forgalomba.

A város a liszt minőségét bármikor bíról uton is megállapíthatja.

A cég a város egy havi szükségletének megfelelő lisztmennyiséget és 15 napi liszt-szükséglet kiörlésére szükséges buzamennyiséget állandóan külön raktáron köteles tartani.

Mellékköltségek és visszatérítési összegek.

6—8. A vállalkozó az őrlésért métermázsanként 4 K 20 fillért, a buza bevásárlásáért költségei fejében és a kockázatért métermázsanként 2 koronát, a lisztnek a kereskedőkhöz és nagyobb fogyasztókhoz való szállításáért 20 fillért számíthat fel úgy, hogy az érvényben levő maximális lisztárak mellett a városi pénztárnak a malom az első 10 waggon buza után waggononként 95 K 86 fillért, a második 10 waggon után waggononként 195 K 86 fillért s ha úgy a maximális gabonaárak, mint a lisztárak továbbra is érvényben maradnak, az ezentul engedélyezendő buza minden waggonja után 295 K 86 fillért köteles belizetni. (Ez az a mintegy 60,000 koronára előirányozható összeg, amit bevezető soraink szerint a Franz r. t. a városnak vissza fog téríteni. A szerk.)

Ha tehát a város olcsóbb lisztet nem akar forgalomba hozni, városi célokra a fenti összegek mint megtakarítások lesznek fordíthatók.

9. A zsákokért a cég a kormányrendeletek szerinti árakat számíthatja fel, míg a vevőknek a zsákok visszaadása esetén a vállalkozó a malomegyesületek által megállapított árakat köteles visszafizetni.

A város nem vállal felelősséget semmiért.

10. Mivel a beszerzendő gabona és az abból kiörlött liszt a város tulajdonát képezi, a cég a város polgármesterének rendelkezéseit teljesíteni köteles, azonban a polgármester csak oly kereskedőket bizhat meg a liszt kimérésével, akik kötelezettséget vállalnak, hogy csak városi lisztet hoznak forgalomba.

A város nem vállal felelősséget, hogy a beszerzendő gabona, illetve az abból kiörlött liszt 1916. évi augusztus 15-ig a fogyasztó közön-

ség által átvételük. A város a megmaradó mennyiségért a céget kárpótolni nem köteles.

A zárópontok.

11. Ha a cég szerződéses kötelezettségeit nem teljesíti, vagy megszegi, a város tetszése szerint vagy megszünteti a szerződést és emellett teljes kártérítést követelhet, vagy a szerződés egyes részeinek nem teljesítése esetén a cég veszélyére és költségére igényeit másként elégítheti ki. (T. i. gabonát vagy lisztet másuttal szerezhet be és a cég a differenciákat viseli.)

A 12. és 13. pontok az illetésekről és a bírói illetőségről szólnak.

HIREK.

Városi közgyűlés.

Rövid tárgysorozat.

(Saját tudósítónktól.) Holnapután, péntek délután rendkívüli közgyűlést tart Nagykanizsa város képviselőtestülete. A holnaputáni közgyűlésnek egészen rövid, de egyik-másik pontjában igen fontos tárgysorozata lesz. Mindjárt az első pontban szerepel Nagykanizsa város egy évi lisztigénye ügye, s a Franz részvénytársasággal kötött szerződés bemutatása, melynek részletes ismertetése lapunk más helyén olvasható. A személyi ügyek is szokatlanul nagy számmal szerepelnek a közgyűlésen, közöttük a városi tisztviselő helyettesítésének ügye, amelyben a tanács nem valami tulságosan sikerült illetel Faics Lajost szándékozik ügyész helyettesé megválasztatni. Egyébként az egész tárgysorozat a következő:

1. A város gabonaszükségletének biztosítása és a lisztellátás tárgyában a Franz L. és Fiai céggel kötött szerződés bemutatása.

2. A v. tisztviselő helyettesítése.

3. Bay György rendőrkapitány szabadságolási kérelme.

4. Pollermann János helyettes rendőrbiztos esküvétele.

5. Perger Károly v. aljegyző nyugalombahelyezése.

6. Özv. Kovács Lajosné szül. Bognár Verona v. rendőr özvegyének nyugdíjellátása tárgyában tanácsai javaslat.

7. A gőzfürdőberletti szerződés bemutatása.

8. Az esküdteket összeíró küldöttseg megalkotása.

9. Az 1916. évi városi közmunka összeírására bizottság kiküldése.

10. Az 1914. évben természetben le nem szolgáltatott közmunkanapszámok leírása.

11. Deutsch Mór, Berger Samu, dr. Kreisler József, Jagasits János, Vinkler István, Vince János, Bertalan László, Skerlák János, Töllösy Péter, Kovács József, Tóth Péter, Blumenschein Mór, Bayer Vince, Németh József, Fischl Adolf, Fischer Jakab Károly, Szalai János, Rosenberg Salamon, Horváth Klára, Viasits József, Gergye Sándor, Pallos Zsigmond, Ring Mór, Haán Gyula, Borsos Károly, Hegedűs Károly, Feldmann József, Kumánovics Pál, Frank Jenő, Czeiner Pál, Csavniczár Ferenc, Kreisler Albert Nagykanizsa város községi kötelekbe való felvétele

12. Krausz Komlós Károly illetőségének megtagadása.

Gyászrovat. Hétfőn délután elhunyt Nagykanizsán özv. Benedek Antalné szül. Kovács Rozália 90 éves korában. A megboldogultban Benedek József, Nagykanizsa város aljegyzője, kit számosan felkerestek részvénytársaságukkal, édesanyja halálát gyászolja.

A kereskedelmi kamara gyűjtése az elpusztult kárpáti falvakért. Nemrég közöltük már, hogy kereskedelmi és iparkamaránk, a soproni kamara tagjai körében nagyarányú gyűjtési akciót kezdett a felsőmagyarországi elpusztult falvak felségélyezése érdekében. A gyűjtésről szóló első kimutatás, melyben számos zalamegyei és nagykanizsai cég neve szerepelt, 6000 koronát meghaladó összegről szólt. Ma vettük ez ügyben a kamara második kimutatását, mely ismét újabb 4000 korona körüli összeg egybegyűjtését jelenti, s az eddigi végeredmény gyanánt 10,142 koronáról számol be. A második kimutatásban Nagykanizsáról és Zalamegyéből az alábbi jegyzéseket találjuk: Weiser J. C. Nagykanizsa 50 K, Blau Lajos Nagykanizsa 100 K, Muraközi Takarékpénztár Csáktornya 100 K, Pollák László Alsólendva 100 K, Dunántúli mész- és téglagyárak r. t. Sümeg 100 K, Csáktornyavidéki takarékpénztár r. t. 100 K, Letenyei takarékpénztár r. t. 50 K és Morgenstern Ignác Zalaszentgrót 10 K.

Hadimenetrend a barcs—pécsi vonalon F. hó 10-én a barcs—pécsi államvasúti vonalon a polgári menetrend váltotta fel s így az arra utazóknak csak a korlátozott számú és még korlátozottabb menetsebességű polgári vonatok állanak rendelkezésére. A barcs—pécsi vonalon az áruforgalomban is korlátozás állott be, amennyiben gyorsáru küldeményeket darabonként 200 kgr. súlyig lehet feladni, míg teheráru csak kocsiakománnyokban és egy állomásra 2000 kgr. súlynál nem kevesebb továbbítható, ami a teheráru küldemények természetes késedelmességet idézi elő, mert az indító állomásnak mindenkor be kell várni a 2000 kgr. mennyiséget.

Rendelet a hadifoglyok kérelmezéséről. Zalaegerszegről írja tudósítónk: A földművelésügyi miniszter értesítette Zalavármegye alispánját, hogy a hadügyminiszter rendelete értelmében a hadifoglyok kiadásának egyszerűsítése és az eljárás gyorsítása céljából a hadifoglyoknak gazdasági munkára való engedélyezése iránti kérvényeket a mai naptól kezdve úgy a községeknek, mint a magánosoknak közvetlenül a pozsonyi I. sz. cs. és kir. katonai parancsnoksághoz kell intézni.

A polgárőrt szolgálat. Ma, szerdán este az alábbi polgárőrök fognak rendőri inspekciónak teljesíteni:

Szvetecz Lajos, Sárvári János, Dávid István, Kovács János, Spitzer Mór, Koller Jenő, Barbély József, Csányi Elek, Horváth László, Katona István, Tollár János, Mancsek Ferenc, Farkas József, Gábor György, Nagy Antal, Freischmidt István, Danis Lajos, Németh J.

Felelős szerkesztő: Gürtler István.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasúti)-utcában van, a Főutttól a második házban SZIVÓS ANTAL műorás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadilemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszeret olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Káposzta eltevéséhez különösen alkalmas

ételolajos hordók

kemény fából, jutányos árban kaphatók a „PATRIA“ nagykanizsai pótkávé gyárban.

Egy magányos házaspár, esetleg hadbavonult neje

házmesternek

kerestetik október 1-ére Király Pál-utca 8. sz. a.

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-utca. Telefon 250

Szeptember 15, 16. szerdán, csütörtökön

A szép Kathlyn kalandjai

regényes dráma IV. sorozat 4 felvonásban

Az állános örökös vigjáték 2 felv.

Nagynéni végrendelete, humoros.

Téli örömök, természetes felvétel.

Legközelebb reprisben

A REZERVISTA ÁLMA

katonazene kísérettel.

Előadások hétköznapokon 6 és 8 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

T. C. vevőim becses tájékoztásul tudatom,

hogy szén, koks és tüzifa-szükségleteiket

idejekorán előjegyeztetni méltóztassanak, mert a mostani viszonyoknál fogva pontos szállításért felelősséget nem vállalhatok

Nagykanizsa, 1915. szeptember hóban

Tisztelettel Klein Vilmos

trifallai szénbánya hivatalnok.

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

≡ „Antispora-Vita“ ≡

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita“ az összes vetőmagfélék, de első sorban az őszőg által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kiloja 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelázusítók

SCHWARZ & TAUBER

nagykereskedők Nagykanizsán.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérenemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Holfeld-féle rumburgi vásznakot, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lillom-vásznakot, zsebkendőket és mindenemű fehéreneműeket. ::

==== A legfinomabb áruk! ====
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

Vezérképviselőt:
GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

==== festő vállalata ====
Nagykanizsa, Magyar-a. 23

Üvegcsimtblák

honl s külföldi faerezés
márvány afonzatok festése.
Épület-, szobafestés,
butor, üzletberendezés
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk
magasan fejlett izlésünk
és technikánk a legkénye-
sebb igényeket is kielégíti
Árajánlattal, szines váz-
latrajzzal főliszóllításra
díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gondtal és izléssel szállit.

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben háshoz hozva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyilvántartás és hirdetésnek megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Találom: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A két testvér.

Volt egyszer . . . Bocsánat, még majd mesésóra siklik a publicisztikai toll, Pedig a mese szivemelő értékre nézve semmi ahhoz az igazi történethez képest, amiről itt szó lesz.

Volt egyszer két állam egymás mellett, Európa kellős közepén. Asors erős határokkal választotta el őket a többi országtól, viszont a széles és méltóságos Dünát adta közójök eleven kapocsnak. Es adott nekik népes és másként is nagy közös uralkodó családot. Es jelölt ki számukra magasztos közös hivatást a kisebb országok függetlenségének az ótalmazásában, a művelődésnek ezek számára való közvetítésében, az elhatalmasodott, világuralomra törekvő északi birodalom hódításvágyának a fékentartásában.

Semmi sem természetesebb, mint az, hogy ennek a két államnak a népe a legszebb testvéri egyetértésben élt egymással. Így kellett volna lennie, sajnos azonban, nem volt mindig így, nem volt mindig ilyen barátságos és bensőséges a jó viszony Ausztria és Magyarország között, — mert hiszen kell-e mondani, hogy róluk van szó. Hanem aztán jött a világháboru és egyszerre eloszlott közöttük minden félreértés.

Magától értődő és mégis igen derék dolog volt, hogy a közös hadsereg magyar és osztrák részei közt a legteljesebb összhang fejlődött ki, hogy osztrák testvéreink éppoly lelkesen vettek részt a Kárpátok védelmében, mint a magyar honvédek a déltitri harcokban. De talán még ennél is értékesebb és megrádbb a magyar társadalom és az osztrák társadalom iránt való rokonérzések gyakori és önkéntes megnyilatkozása.

A háboru kitörése óta a fekete-sárga zászlót más szemmel nézzük, a császár-himnusz más érzéssel hallgatjuk, mint azelőtt. Es a mi nemzeti színeink mindegyre fölünnek, a mi nemzeti himnuszunk mindegyre fölbug az osztrák császárság fővárosában és más nevezetes helyein. Tévedés volna azt hinni, hogy a törvényhatóságok hódoló küldöttségének szeptemberi bécsi látogatása alkalmával tüntette ki először Ausztria közönsége irántunk való baráti érzelmeit. Jóval azelőtt, Varsó bevételének az örömnepén is együtt lengett az osztrák meg a magyar lobogó, együtt zengett az osztrák császári meg a magyar nemzeti himnusz Bécs utcáin. Így írta ezt meg a „Prager Abendblatt“ augusztus 12-én. A „Prager Tagblatt“ pedig augusztus 28-áról azt jelenti, hogy Breszt-Litovsz elfoglalása alkalmával Prágában tízezer főnyi tömeg énekelte lelkesen a magyar himnusz.

A háboru illdércfénve megbecsülhetetlen kincseit árulta el a népieleknek. Nagyobb dolog is történt: megszületett az osztrák nemzet és örömmel és gyönyörűséggel ismerte föl igazán megbízható, hűséges testvérét az ősi magyar nemzetben. Es kölcsönös a testvéreknek

egymásra találásukon való örvendezése. Es kölcsönös az óhajlásuk is, hogy ez a szép, nemes és üdvös egyetértés a háboru után is megmaradjon, valamig csak őket közös pályájukon jónak látja a nemzetek sorsának mindenható gondviselője.

A VILÁGHÁBORU.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Csend Galiciában.

Az első cári terv kudarca.

Sajtóhadiszállás. Pontos megállapítások szerint Miklós cárnak, mint az orosz haderő főparancsnokának első terve az volt, hogy Wolhyniát, az elveszett Luck és Dubnó várakkal együtt, tekintet nélkül az emberáldozatra és a municióhiányra, mindenképpen vissza kell foglalni. Ezt célozták azok a borzalmas harcok, melyek tíz napon át Dubnó előtt és Keletgaliciában folytak, amelyek azonban az oroszokra nézve teljes kudarccal végződtek. Tegnapelőtt Dubnónál volt az utolsó rettenetes erejű összecsapás, melynek sikertelensége után ugy a wolhyniai, mint a keletgaliciai front-részen relativ nyugalom állott be. Az utolsó 24 órában itt semmi jelentős esemény nem történt.

Bulgária

és a négyes antant ultimátuma.

Berlin. A Vossische Zeitungnak táviratozzák Szófiából:

A négyes antant követeli tegnap adták át világszerte feszült érdeklődéssel várt utolsó jegyzéküket Radoszlavov bolgár miniszterelnökönek. A jegyzék Bulgáriát a Törökországgal való szerződésben kifejezett álláspontjának feladására igyekszik rábírní — és azt követeli Bulgáriától, hogy azonnal offenzívát kezdjen Törökország ellen, Ennek fejében a Bulgária részére átadandó szerb területeket, — Macedóniát — az antant hadsereg azonnal megszálljaná s így nyujtanának biztosítékot Bulgáriának arra nézve, hogy azt megfogja kapni. Ezzel az utolsó kísérlettel akarja az antant megakadályozni, hogy Bulgária Törökországnak lekösse magát s azzal bárminő közös akciót kezdjen.

Bulgária válasza még nem készült el, de a legutóbb történtek után nem fér kétség ahhoz, hogy Bulgária nem fog Törökország ellen felléoni és abba sem

fog belegeyezni, hogy az antantseregek Macedóniát megszállják. A központi hatalmak szófiai diplomata köreiben a jegyzéket az antant-hatalmak utolsó kétségbeesett kísérletének tartják, mely rég elkésett és teljesen hatástalan lesz.

Románia háboru előtt.

Háborus intézkedések.

Bukarest. A román hadügyminiszter elrendelte, hogy október 20-áig automobillokat és állatokat rendeljenek a román hadsereg részére. Királyi dekrétum is jelent meg, mely a mai naptól kezdve az összes román vasutakat a hadügyminisztérium felügyelete alá helyezi.

Az antant és Románia.

Tanácskozások Párisban s Bukarestben

Seveningen. A francia külügyminisztériumban tegnap Delcassé külügyminiszter vezetése alatt nagy tanácskozás volt, melyen a párisi angol, orosz és olasz nagykövetek vettek részt. Később a külügyminiszter a balkáni államok követeit fogadta. Mindezen tanácskozások Románia beavatkozásának kérdése körül folytak. — Bukarestben monarchiánk követe, gróf Czernin Ottokár tegnap Bratlanu román miniszterelnöknél volt, majd a román külügyminiszterrel folytatott hosszabb eszmecsere.

Bukaresti követünk a román királynál.

Bukarest. Czernin Ottokár grótot, Ausztria-Magyarország bukaresti követét hétfőn délután Ferdinánd román király hosszabb magánkihallgatáson fogadta. A kihallgatásról semmi részlet nem jutott még a nyilvánosságra.

Felrobbantott orosz municiógyár.

Rotterdam. A Reuter ügynökség jelenti Szentpétervárról, hogy Oroszország legnagyobb löszergyártóművét, az Ochta-municiógyárat felrobbantották. Most már mindössze csak egyetlen egy municiógyára van Oroszországnak.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: A besszarábiai határon csapataink egy orosz támadást utasítottak vissza. A Dnyeszter mellett és Bucától keletre fekvő hadállásainkon csend uralkodott. A galíciai és wolyhniai harcvonalunk összes többi részén újra nehéz, az ellenség számára eredménytelen harcok fejlődtek ki. Dubnótól északkeletre az ellenség egy sikertelen ellentámadásnál sok halotton kívül foglyokban hat tisztet és nyolcszáz főnyi legénységet veszített. Ebben a harcban három gépfegyvert zsákmányoltunk. Itt magyar közös hadseregbeli, valamint honvéd zászlóaljok és az ottcai 79-ik számú gyalogezred elszánt parancsnokainak önálló gondoskodástól irányított vezérése mellett a háboruban bevált katonai kiválóságuk újabb bizonyítékait szolgáltatták. A Stry és a Pripjati erdős mocsárövezetében lovasságunk az utóbbi napokban számos lovascsapatot vert vissza. A Litvániában küzdő cs. és kir. csapatok szövetségeseinkkel együtt elérték a Szarat.

Olasz hadszíntér: A tirolói határvidéken szokásos tűzérési harc tegnap is tartott. A karintiai határon a tűzérési harc egyes pontokon nagyon megélelődött. A Ladinut szorosától keletre csapataink támadtak és elfoglalták a Findeni-Kogel határhegytől délkeletre fekvő hegygerincen levő ellenséges hadállásokat. A tenger melléki harcvonalon az olasz tűzérési Javorcektől a tolmecini hídfőig terjedő szakaszon fokozott hevességgel tüzelt hadállásaink ellen. A Javorcek és a Visic szakaszon levő hadállásaink ellen intézett ellenséges támadások összeomlottak. Hasonlóképp meghiusítottuk a doberdói szakaszon az ellenség szokásos közeledési kísérleteit.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagylőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: A Hartsenanweilkerpfen tüzelésünkkel megakadályoztuk a franciáknak egy támadási kísérletét.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsaportja: Dünaburgtól nyugatra a hidlónél harcolnak Sokalinál (Dünaburgtól délnyugatra). Az ellenséges lovasságot visszavetítettük a Wilia mellett. Vilnától északkeletre és északnyugatra az ellenség ellentámadásait visszautasítottuk. Olytától és Grodnótól keletre támadásunk tovább hatolt előre. Njementől délre egyes helyeken elértük a Szarcát. Kerekaszámben kilencszáz orosz elfogtunk. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsaportja: Az ellenséget a Szacán túl nyomtuk vissza. Mackensen tábornagy hadcsaportja: Az üldözést Pinks irányában folytatjuk. A foglyok száma több mint hatszázra emelkedett.

Délkeleti hadszíntér: A német csapatok az ellenség támadásait véresen visszaverték.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a **Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főúttól a második házban SZIVÓS ANTAL** művész és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadi emléké-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Használjunk hadisegély-bélyegeket!

Levél Cseh-Kanizsára.

E címszókkal ezentúl többször fog találkozni a Zalai Hirlap olvasója. Miként szinte már elképzelhetőnek e hasábkok anélkül, hogy azokon Csehkanizsáról érkezett irodalmi levelek néha-néha ne találtassanak, éppoly állandó jellegűnek szánjuk a Nagykanizsáról Csehkanizsára írott leveleket is. Nemcsak azért, mert a csehkanizsai levelek kitűnő írója, Gács Demeter sürgeti ezt, (aki még mindig a bornyujában viseli a marsallbotot) hanem mert mindegyre nő a Zalai Hirlap pilseni olvasóinak száma, akik joggal megvárják, hogy néha-néha egy kis hazai levegőt szivhassanak újságjukból, amit a lap mindennapi szürke rovatai oly nagy messzeségben már alig árasztanak magukból. E rovat tehát eredetileg és tulajdonképpen a távoli Pilsenben, — a Gácsunk által oly találóan elnevezett Csehkanizsán — élő nagykanizsaiaknak szól, de bátran olvashatják azt az itthoniak is, ha mindjárt nem találnak is abban semmi újat és meglepőt.

Kanizsán alaposan beköszöntött az ősz. A korzón (melyről egyébként külön fejezet fog szólni) a lenge fehér nyári ruhák erős küzdelmet fejtenek ki a masszívabb anyagokkal és a sötét tónusokkal, de az utóbbiak szomorú diadala napról napra mind szembeünnöbbé válik. Aki azonban semmiképp se akarja tudomásul venni, hogy csakugyan és megváltozhatatlanul itt van az ősz Nagykanizsán, az megtudhatja ezt abból is, hogy *Dobrovics Milán* már nem ül esténként a Centrál első tükörelablakának tövében, hanem egy asztallal beljebb húzódott s most az egyelőre még füttellen, nagy márványkandalló alatt a téli főhadiszálláson, — szövi nagyszerű terveit, melyek között a legszebb a kanizsai hősknek az Erzsébettér saroktájjára szánt nagy emlékműve. Szép összegecskét összemuzsikáltatott már erre a célra az egész város által annyiszor visszavágyott nagyszerű 48-as katonabandával és az ujabban mindinkább tökéletesedő 12-ös Landwehrzenekarral, mely hétről hétre mind jobban kárpótol a kedves Wirnitzer mester eltávozott kiváló muzikusaiért. A hősk síremléke, hacsak olyan is lesz, mint ahogy azt Dobrovics Milán naponta mind szebben és szebben felrajzolja a Centrál fehér márványasztalára, úgy Nagykanizsán igazán szép és monumentális emléke lesz a világháborúnak.

Az őszi napok beköszöntével egyébként a mi remek, nagyvárosi kávéházunkban, a Centrálban új élet pezsdült. Új törzsasztalok is keletkeztek, melyek között legtöbb figyelmet érdemli a snájdig tűzértisztek asztala a kávéháznak a piac felé néző alsó végében. Azért írom ezzel a szóval, hogy „figyelmet” érdemel, mert az örökös hullenségre született kanizsai nőknek teljes lígyelme feléjük fordul, noha e ponton az igazi érdemeknek vajmi kevés jelentőségük van. Egyetlen egy fogyatékosága van azonban még a Centrálnak is, bár ennek a hiánynak megszűnése mindennap várható. Nincs tudniillik függöny a hatalmas ablakokon s a vendégek úgy ülnek esténként a nagy fényárban a kávéház csillogó asztalainál az esti korzó sétáló publikuma előtt, mintha csak valami órlási színpad szereplői lennének. A be nem avatottakkal közlöm, hogy a függönyöket valami jelentéktelen kis átalakítás végett még a nyár derekán elküldték a gyárba, ahonnan azok származtak s még nem érkeztek vissza. Ezt

a hiányt főleg a kártyázó férfiek kifogásolják, akik így a korzó egész nyilvánosságának ellenőrzésével mondják be a terc kasszákat és a volátot. De nemcsak a függőnytelen kávéházi ablakok, hanem a mögöttük ülő tűzértisztek sem mentések minden kifogásolni valótól. Az utóbbiakon azt a reperálhatlan kifogásolni valót találják a város hölgyei, hogy legnagyobbbrészt — nők.

Nagykanizsa közéletében legnagyobb szerepük még mindig a minap besorozott legöregebb ujoncoknak, a 43—50 éveseknek van, kik most szorongva várják, mikor kell bucsut venniük kis unokáiktól. Nagyszerű napok voltak azok, mikor a potrohos urakat sorozták. Annyi gratuláció még nem hangzott el Kanizsán, mint e napokban. Gratuláltak annak, aki bevált és gratuláltak annak, aki nem vált be. Mondhatjuk, mindkét kategória tagjai igaz örömmel fogadták az üdvözlést. Végre egy eset, amikor az Uristen mindenkinek örömet szerzett egyazon dologgal, nem úgy, mint az esővel szokta tenni, mely ha ezer embernek öröme van másik, ezer mérhellen bossúsággal veszi azt tudomásul. Az öreg regruták dolgával van most elfoglalva az egész város. A szabók már rendelik részükre a meleg csukaszürke szöveteiket, a cipészek már csinálják nekik a vízhatlan bakancsokat s a városi tanács már gyártja részükre — az illetőségi okiratokat. Mert soha annyian még nem kérték Nagykanizsa város kötelékéből való felvételüket, mint most az öreg regruták, akik ezzel azt akarják lehetővé tenni, hogy Nagykanizsán végezhessek 6 vagy 8 heti ujonckiképzésüket és pedig a 20-as honvédeknel. Nem minden humor nélkül való, hogy akárhány besorozott öreget a tulajdoni fia fog katonának kiképezni. Kíváncsiak vagyunk, mennyire felejtették el ezek az őrmesterekké és zászlósokká, vagy pláne hadnagyokká cseperedett fiuk azokat a fájdalmas pofonokat, amiket a most kezeik alá kerülő apák vagy két évtizeddel ezelőtt számlálatlanul osztogattak nekik.

A korzóról és egyebekről majd legközelebb.

HIREK.

Háborus strófák.

Átcsoportosítás.

Szentpétervárott cenzurázva.

Sürgős posta jött Carszkoje-Szélóba.
Fut a sereg, merre int a szélrózsza.
Azaz nem fut, átcsoportosul csupán
Jóval innen, Szent-Oroszthon kapuján.

S szólott a cár: „Ilyen szörnyű kárus na!
Nikolájjal mars a Kaukázusba!
Szent Andrásra! nem marad más végtére
Én állok a hadseregem élére.”

S szólott a kurir: „Hadsereg az volna még.
De az éle, biz az éle oda rég.
Vágni nem tud, megállni is aligha,
Biz a helyzet élére van állítva.”

S szólott a cár: „Bátorságban nincs hiány,
Hol az ősi, rozsdamarta fringim?
Pejparipám álljon elő egynyomba,
Még ma este kivágtatok a frontra.”

S szól a kurir: „Félséges ur nagyot mond,
Ahány század, bizony Isten annyi front.
S aki nem fut, az árokban heverész,
Hegyin-hátán huszár, gyalog, szekeresz.”

Szól a cár: „Jaj már a fejem sinys helyén,
Itt se biztos birodalmam székhelyén.
S végül még majd, — ez a sok vér hiába,
Én kerülök magam Szibériába.”

Szól a kurir: „Lengyelhon még nincs
[veszve,
Ha előáll a leggyorsabb expressze
S ha felséged, mint a szélvész úgy vágat,
A seregből még valamit találhat.”

Előállt a különvonat és a cár
Vert serege elejébe futna már,
De egyszerre, illet ki is hihetne,
Uj hírnök jó és ekép szól pihegve:

„Kalauz ur! de hiába tolatott,
Ne indítsa el a különvonatot,
Felséges ur! Kár menni egy tapodtra,
Tüstént itt van a hadsereg galoppba.”

„Bár feltróni nem győzőm ezt eléggé,
Nem jó szántából jött Cárja elibé,
Oly csökönyös, Hindenburg is elképedt,
Most se jönne, ha nem hozná a német.

Jack.

Wajdits Gyula prépost kanonok arany-
miséje. Nagykanizsa jeles születésnapján, a jó-
szívű és nemeslelkű főpapról, Wajdits Gyula
pécsi kanonokról emlékezünk meg e soraink-
ban, amelyekkel kiemeljük őt abból a cse-
des és hangtalan életből, melyben saját jó
lelkének szavát követve csak azt keresi, hogy
hol lehessen jól, hol száritson fel könnyet,
amit a nyomor és szenvedés sajtol ki az
emberi szemekből. Alkalmat e sorainkra az ad,
hogy a nemeslelkű főpap a napokban az
aranymiséjét tartja, azaz áldozó papságának
ötvenedik évfordulóját. Ezt a kevesektől meg-
élt alkalmat s ünnepet is csak úgy akarta
Wajdits prelátus megülni, amint egész életét
tölti — csendben s hangtalanul. Mária Zellbe
megy tehát s ott, a kegyoltárnál mutatja be
aranymiséjét az Urnak szept. 20-án. De Nagy-
kanizsáról sem feledkezett meg. Ez alkalom-
ból itt is mond az alsó templomban egy
szent misét, szept. 24-én d. e. 8 órakor. —
Wajdits Gyula prelátus-kanonok Nagykaniz-
sán 1866-ben mutatta be első szent mise
áldozatát. Azóta lelkes munkája jutalmául a
pécsi káptalan tagjai sorába szolgáltatta a feje-
delmi méltánylás. Siallumának jövedelme való-
ságos forrása a jótétemények hosszú sorának.
Minden gondolata arra irányul, hogy jól te-
hessen. Életének az a története — hogy min-
dig jól cselekedett. Kívánjuk, hogy ez a jó-
ságos szív és lélek még soká legyen a szen-
vedő és segílyt kereső emberiség tulajdona.

Eljegyzés. Ma, e hó 16-án tartja eljegy-
zését Arnberger Rudolf Nagy Erzsébettel a
menyasszony szülőinek házában, Nagykanizsán.

Az Izraelita ünnepek Nagykanizsán. Az
izr. templomban Jomkipurkor az istentisztele-
tek a következő sorrendben lesznek megtartva:
a) A nagytemplomban f. hó 17-én, pénteken
délután fél 4 órakor mincha ima, 6 órakor
esti ima; 18-án szombaton reggel fél 7 óra-
kor sachrisz ima, d. e. fél 9 órakor ifjusági
istentisztelet, a halottak lelki üdvéért való
Házkárával kapcsolatosan, amelyen mindenki
részt vehet; d. e. 11 órakor muszaf ima,
szintén Házkárával; d. u. 3/4 órakor mincha
és ezt követőleg neila és mariv ima. b) a
kistemplomban pénteken d. u. 6 órakor esti
ima, szombaton reggel 7 órakor sachrisz, d.
e. 10 órakor muszaf, d. u. 3/4 órakor mincha
és ezt követőleg neila és mariv ima. A szom-
bat d. e. fél 9 órakor kezdődő ifjusági is-
tentisztelet kivételével, fenti istentiszteletekhez

is csak a megfelelő belépő jegyek előmutatása
mellett lehet a templomba bemenni. Templomi
ülések még most is kaphatók a hitközségi
irodában.

Véres botrány a barcsi vonatban. Csunya
botrány színhelye volt tegnap éjjel a
Barcsról Nagykanizsára jövő személyvonat-
nak egyik III. osztályú fülkéje. Traubermann
Ádám csurgói vállalkozó, egy 60 éven felüli
öregember Nagykanizsára akart utazni. Ut-
közben beszállt a vonatba Mocsnik Ágoston
zágrábi pallér, a készülő kanizsai járványkór-
ház építésének munkavezetője és abba a fül-
kébe akart betelepedni, ahol a vállalkozó
egymagában tartózkodott. A fülke ajtaja vala-
hogy meg volt szorulva s nem akart kinyitni.
Traubermann ekkor odament segíteni, de ő
sem boldogult az ajtóval, melyet Mocsnik
csak hosszas erőlködés után tudott kinyitani.
Belépve a kupéba Mocsnik hangos szitkozó-
dások között botjával támadt a mit sem sejtő
öregemberre, akiről, mint utólag kiderült, azt
hitte, hogy szándékosan nem akarja őt a
kupéba beengedni. A nagy meglepetéstől vé-
dekezésre sem gondoló öregember arcán a
pallér olyanokat vágott végig botjával, hogy
szemel betagadtak és egyik ép foga is kijött
a helyéből. A durva inzultus folytatását a
szomszéd kupékban ülők akadályozták meg.
A szinte felismerhetlenségig összedagadt fejű
öregember sérüléseiről dr. Goda Lipót rend-
őrorvos vett fel látelleletet s panaszára a rend-
őrkapitányság a brutális pallér ellen büntető
eljárást indított.

Adományok a kanizsai hősök síremlé-
kére. A Központi Jóléti Iroda kimutatása
Reichenfeld Gyuláné és Kőröskényi Piroska
urhölgyek által a helybeli hősök síremlékére
eszközölt gyűjtésről: Özv. Adler Mórné 1 K,
N. A. 40 fill., N. B. 50 fill., N. J. 40 fill.,
N. N. 1 K, Nerber N. 2 K, dr. Bereczky
Viktorné 3 K, Poszovec Mária 2 K, Tripam-
mer Gyula 2 K, Sommer Ignácné 10 K, Sal-
lér Józsefné 2 K, Hoffmann és Frank 2 K,
Első magyar ált. bizt. társaság 10 K, Pu-
sowszky Sándor 1 K, Vértes Antal 2 K, N.
N. 2 K, Kovács Mihály 2 K, Hütter Lajos 3
K, Pollák Ignácné 40 fill., Szigeti Samuné 2
K, Balázs Györgyné 1 K, Miklósy Antal 32
fill., Maschler Istvánné 2 K, Asztalos Béla 1
K, Gombos Imre 5 K, Király söröződe r. t.
50 K, Patria pótkávégár 20 K, Dürer Vilmos
5 K, Widder és Gonda 5 K, Penzár Mátyás
1 K, Pulak János 1 K, Singer 1 K, Fülöp
István 1 K, Szeszfinomító r. t. 25 K, Fendler
Hugóné 1 K, Moszhammer Károlyné 1 K.

Szabadságolták a fronton levő katoná-
kat. A hadügyminiszter elrendelte, hogy a
fronton egyhuzamban a háboru eleje óta szol-
gáló legénység megfelelő turnusokban két-két
hétre szabadságoltassék. Nagykanizsára már
több 48-as baka és 20-as konvéd hazaérke-
zett e renóelet folytán a harctérről. Eddig
hasonló renóelettel csak a harcoló tisztek
kaptak szabadságot.

Uj zongora és énektanár Nagykanizsán.
A jövő héten egy uj zongoratanár kezdi meg
működését Nagykanizsán, aki egyszersmind
magasabb énektanfolyamot is szándékozik itt
rendezni. Skrabák Károly akadémiát végzett
zenepedagógus az uj zenetanár, aki hatósági
okiratokkal igazolta előttünk, hogy több nagy
magyar városban kiváló eredményekkel mű-
ködött. Az énektanfolyamra csak felnőttek
jelentkezhetnek s az alapos hangkiképzés
mellett operák, operettek valamint magán-
(hangverseny)számok betanítása képezi annak
programját. Skrabák Károly családjával együtt

Király-utca 14. szám alatt (Babóchay ház)
földszint lakik, ahol jelentkezések ugy zongora,
mint énekleckékre délelőtt 9—12 és délután
3—6 órák között elfogadtatnak.

A polgárőri szolgálat. Ma, csütörtökön este
az alábbi polgárőrök fognak rendőri inspekción
teljesíteni:

Takács Gyula, Deutsch Pál, Léránt Péter,
Páll János, Kengyel Ferenc, Godinek József,
Heffer Géza, Hege Jenő, Andri István, Vellák
Lajos, Pollák Alajos, Somogyi Ferenc, Biczó
Aladár, Kozinczy Dezső, Vincze István, Sldó
Lajos, Szücs Ferenc, Borbély József.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Szeptember 15, 16. szerdán, csütörtökön

A szép Kathlyn kalandjai

regényes dráma IV. sorozat 4 felvonásban

Az állános örökös vigjáték
2 felv.

Nagynéni végrendelete, humoros.

Téli örömök, természetes felvétel.

Legközelebb reprizben

A REZERVISTA ÁLMA

katonazene kísérettel.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

≡ »Antispora-Vita« ≡

Hazai és külföldi szaktekintélyek meg-
állapították, hogy az »Antispora-Vita«
az összes vetőmagfélék, de első sorban
az őszőg által hazánkban állandóan
fenyegetett búzáknak csávázására a leg-
megfelelőbb s így a mezőgazdaságban
nélkülözhetetlen.

Kiloja 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati
utasítással szolgálnak a vezérelázusitók

SCHWARZ & TAUBER

nagykereskedők Nagykanizsán.

Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimét, hogy lakásomon levő

fehérnemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissítettem.

Raktáron tartok May és Hoifeld-féle rumburgi vásznakot, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Liliom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehérneműket. ::

==== A legfinomabb áruk! ====
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

Vezérképviselőt:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁI

==== festő vállalata ====
Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcsimtblák

honl s külföldi faerezés
mórvilág utdozotok festése.
Épület-, szobafestés,
butor, üzletberendezés
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk
magasan fejlett izlésünk
és technikánk a legkénye-
sebb igényeket is kielégíti
Árajánlattal, szines váz-
latrajzzal főlszólításra
díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetés: Árami helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Nyugati 6 Hír: Vidékre, postán 1 óra 1 50 K.
Nyílttér és hirdetés: megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

Lengyelország szabadsága és a magyar törvényhatóságok.

A Budapesten székelő magyar-lengyel egyesület az alábbi szövegű memorandummal fordult Magyarországra valamennyi törvényhatóságához, s ezek között Zalavármegyéhez is:

A világháború eredményeit megállapító békekongresszus ki fogja mondani ítéletét Lengyelország jövődő sorsa fölött is. — Mi magyarok ezer éven keresztül éltünk csaknem példátlanul álló szomszédi barátságban Lengyelországgal. Birodalmunk akkor volt a legnagyobb, amikor Nagy Lajos a lengyelek koronáját is a fején hordta. Lengyelország meg Báthory István idejét siratja az idők végtelenségéig vissza. Még nemzeti védszentet is mi adtunk nekik, Hedviget, a magyar királyleányt. Még a szabadságharcunk legfényesebb csillaga, Bem is lengyel égről bujdosott hozzánk.

A magyar szabadságharc idején a Kárpátokban áttörő orosz hadak az ott őrtálló lengyel légió holttestén át tudtak csak a termő lankákra leereszkedni s a napjainkban rettegve átélt orosz támadás első hullámaival a legendás lengyel légió gyermekei fogták föl. Falvakat, városokat, megyéket mentettek meg az elpusztulástól. Minket védtek, mialatt saját hazájukat rommá, pusztasággá tette a háború.

Lengyelország felosztása a világhistoria egyik legigazságtalanabb eseménye volt. És ha az erre vonatkozó okmányok egyetlen betűje is a lengyelség bűnén alapulhatott volna, saját vére hullásával lemosta már e nép minden hibáit. Lengyelország fölemelt fővel, joggal kérhet szabadságot a maga számára. — A múltnak és napjainknak aktáit megnyugvással s önzettel terjesztheti a nagy bíró elé.

Mi bizva hiszünk abban, hogy a világ sorsát bölcsen intéző kongresszus igazságot fog szolgáltatni a lengyeleknek is. — De kötelességünknek tartjuk mégis, hogy kifejezést adjunk a világ színe előtt a lengyelek iránt érzett rokonszenvünknek, érzelmeinknek. Idézzük föl a haza bölcsének Deak Ferencnek az alakját, aki az országgyűlésen emelte föl hatalmas szavát a lengyelek érdekében. Láttuk Kossuth Lajost, ki mindent elkövetett, hogy Viktor Emánuel és III. Napoleont a lengyelek érdekében intervencióra bírja s kövessük idősebb Andrássy Gyula grófot, aki nyíltan, politikai felelősségének tudatában volt a lengyelek igazi barátja. Szóaljjon meg Magyarországra és kérje a lengyel kérdés méltányos és igazságos

elintézését. Ha mással nem tudjuk, legalább kérésünkkel támogassuk őket szabadságuk visszaszerzésében. Nagy becsületet szerzett a magyar a lengyel névnek, az ő önzetlen szava sullyal fog mindenestre beesni az igazság mérlegébe.

A magyar-lengyel egylet, amely a két nemzet közötti régi kapocs megszilárdítását tűzte ki első sorban feladatának, az egész Magyarországhoz fordul azon kéréssel, hogy adjon kifejezést a lengyel nemzet iránti rokonszenvének. Nyi-

latkozzék meg szíve szerint és hatalmazza meg majdani képviselőjét, hogy a lengyelek ügyében való kérelmét terjessze elő a békekongresszus tárgyalása alkalmával.

A t. törvényhatóságokhoz azon tiszteletteljes kérelemmel vagyunk bátrak fordulni, hogy ezen fölhevást és kérelmet a közgyűlés tárgysorozatába fölvenni, tárgyalni és támogatni és ebben az értelemben a magyar országgyűléshez fölírni kegyeskedjék.

A VILÁGHÁBORÚ.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Keletgaliciában

végleges kudarc érte az oroszokat.

Sajtóhadiszállás. Az oroszoknak keletgalicial frontunk ellen tervezett offenzívája teljesen és véglegesen meghiúsultnak tekinthető. A közel száz kilométernyi frontreszen igen zseniálisan átcsoportosított oroszok ék alakban támadtak és így akarták áttörni és felgöngyöltetni frontunkat és ezzel oroszországi hadműveleteink sikereit is kockáztatni. Keletgaliciában álló csapataink azonban bámulatos energiával állottak ellen e rettenetes erejű orosz támadásoknak, melyek nem voltak képesek frontunkat egyetlen egy ponton még csak megingatni se.

Most már három nap óta mindegyre gyengülnek a keletgalicial fronton az orosz támadások. Tegnap ismét nagy veszteségeket okozva vertünk vissza egy részleges támadásukat, mely alkalommal a budapesti és kolozsvári honvédek szereztek szép sikereket.

A helyzet északon.

Genf. A párisi „Temps“ az orosz fronton nagy események folyásáról számol be. A lap haditudósítója szerint tulajdonképpen két frontreszen van nagy fontossága a dolgoknak: Kurlandban és Keletgaliciában. A galicial harcokat nagy bizakodással figyeli a tudósító, Kurlandban azonban nagy veszélyt lát az orosz haderő. Below tábornok német csapatai állandó visszavonulásra kényszeríti az oroszokat, akiket Bleihorn hadserege bekerítéssel fenyeget. Itt igen kritikus az orosz haderő helyzete.

A trónörökös

az olasz fronton.

Bécs. Károly Ferenc József trónörökös tegnap legfőbb parancs folytán az olasz hadszíntérre utazott.

Románia válaszulon.

Hogyan kerülhető el a román-bolgár háború?

Bukarest. Szófiából jött értesítés szerint Románia és Bulgária között a megegyezés csak abban az esetben jöhetne létre, ha Románia a központi hatalmakhoz (Németországhoz és Ausztria-Magyarországhoz) csatlakoznék. A helyzet megoldását és a két balkáni állam közti összeütközés elkerülését célzó minden más kombináció teljesen kilátástalan.

Bukaresti követeink

tanácskozásai.

Bukarest. Czernin Oitokár grófnak, a monarchia bukaresti követének Ferdinánd román királynál való hétfői kihallgatása után Németország bukaresti követe, Busche felkereste Polubara román külügyminisztert, kivel több órán át tartó eszmecsere folytatótt.

Az amerikai kölcsön.

Nagy felháborodás az Unióban.

Rotterdam. Newyorkból kábelezik, hogy az Amerikától kért angol-francia kölcsön terve ellen az egész Egyesült Államok területén a legnagyobb felháborodás mutatkozik. A megbízottak naponta csomószámra kapják a fenyegető leveleket.

Lansing a kölcsönről.

Washington. Lansing, az Unió államtitkára az angol-francia tíz milliárdos kölcsönügyéről így nyilatkozott:

— A kölcsön megadását a kormány nem ellenzi, mert ez az Uniónak semmiféle államérdekével nem áll ellentét-

ben. Eddig azért kellett meggátolni a hasonló kölcsönök adását, mert óriási összegeket vittek volna ki Amerikából. De most más a helyzet, mert ez a kölcsön csupán az amerikai állampolgárol által már megadott privátkölcsönök biztosítására szolgál.

Amerika és Németország

Ügye a jövő héten dől el.

Washington. Wilson elnök szeptember 20-ra jövő hét hétfőjére az Unio pártjainak vezéreit tanácskozássra hívta egybe, ahol a német tengeralattjáró által elsüllyesztett Arabic ügyében kívánja véleményüket hallani. Addig a konfliktus ügyében döntés nem lesz.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Az oroszoknak összes arra irányuló kísérletei, hogy keletgaliciai harcvonalunkat megingassák, megdőlték. Az ellenség tegnap nagymennyiségű tüzérségi löszert használva fel, főtámadásait a középső Strypa mentán lévő harcvonalunk ellen intézte. Mindenütt visszaveretett és ezekben a harcokban csapataink a Bucacnál levő hídfőtől és Zaloscétól délre lévő területről oldaltámadásokkal működtek közre. A Zaloscétól déli irányban husz kilométernyire fekvő Cebrow falu bevételénél tizenegy tisztet és egyezerkilencszáz fFnáli legénységet elfogtunk és három gépfegyvert zsákmányoltunk. Csapatunk Wolhiniában is számos támadást vertek vissza. Nowo-Alexiniecnél a 85. számú gyalogezredünk lövészárkaiból a mieink az oroszokat elkeseredett kéztusában üzték ki. Nowo-Pocalewnél az ellenség tegnapelőtt egyes pontokon átnyomult az Ikwa nyugati partjára, de tegnap mindenütt visszazűztük a keleti partra. Eközben tüzérségünk oldalról fogta tűz alá, minek következtében súlyos veszteségeket szenvedett. E siker főérdeme a 32. számú gyalogezred és a 29. számú vadászszázalaj mellett a linci 2. számú népfőlkedő ezredé.

Olasz hadszíntér: A helyzet változatlan. Az olaszok arra irányuló kísérleteit, hogy a Monte Pianon levő hadállásainkat keletről kerüljék meg, meghusítottuk.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Lényeges esemény nem történt.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsoportja: A Duena bal partján csapataink sikeres harcok közben Jakobstadt felé tovább nyomultak előre. Liewenhofnál az oroszokat a keleti partra vetettük vissza. Vilmától északra és északkeletre támadásunk előrehalad. Grodnótól északkeletre az ellenség előnyomulásunkkal szemben még makacs ellenállást fejt ki. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: A helyzet változatlan. Mackensen tábornagy hadcsoportja: Janowo és Pinsk között teleuton az oroszok utólag megkísérlik, hogy üldözésünket feltartóztassák. Az ellenség állást átúrták. Hat tisztet és hétszáznegyvenhat löny legénységet elfogtunk s három gépfegyvert zsákmányoltunk. A Pripjet és Jasiolda közti terület és Pinsk városa német kézen van.

Délkeleti hadszíntér: Mint az előző napokban, úgy most is meghusultak a német vonalak előtt az oroszok támadásai.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

HIREK.

A kanizsai korzóról.

A selyem ruha.

Délelőtt esik az eső: délután süt a nap: vagy fordítva. Egyszer pocsolják mazuri labirintusába kerget zseniális közrendészetünk, máskor a számum fürgetege zudul ránk, porfelhőbe temetve békés járókelők karavánjait. De akár eső, esik akár nap süt, akár sár van, akár por, egyet - azaz inkább sokat-sokat - mindig és mindenütt látok; selyemruhát fehér és piros, lila meg kék, sárga, rózsaszínű, zöld, bő, bővebb és legbővebb, divatos selyemruhát.

Járják is a maliciózus kérdések meg feleletek esti korzókon innen és túl.

— Hallotta a legújabb hírt?

— Bulgária? Riga?

— Dehogy! Hanem hogy az állam a hadisegélyeket ezentul már kész selyemruhákban utalja ki.

Vagy:

— Nem tudja, mi az oka annak, hogy Nagykanizsán most minden asszony selyemruhában jár?

— Hát maga nem tudja? Ha nem árul el a városi hatóságnak, megsugom, a dolog úgy áll, hogy aki selyemruhát vesz, ráadásul egy teljes negyed kiló cukrot kap!

No de minden tréfától eltekintve, van a dolognak — hogy úgy mondjam — egy nemzetgazdasági oldala, amely problémának is beillik. Sőt — ha jól meggondolom az ügyet némileg a politikára is tartozik; de még a haditaktikára is. ezt azonban már igazán csak úgy per tangentem merem említeni, nehogy a cenzor ceruzáját sommás eljárásra késztessem.

A probléma röviden ez:

Honnan került ez a sok pénz? Mert valahonnan csak jött? (Föltéve, hogy a ruhák ki vannak fizetve.) Elvégre a hadi kölcsönök, a jótékonyaság és drágaság esztendejét éljük; jó azt tudni, honnan jő, merre gördül és hol áll meg a pénz. Ha pedig — ami alig hihető — a hitelünk szököt volna ilyen magasra, érdekes vita tárgyát képezhetné: érvényes-e a moratórium női ruhaszámlákra is?

De problémának tekinthetjük azt is, honnan került ez a sok selyem? Erős ugyan az andungom, hogy valamennyi raktáron feküdt; (lásd a kéthetes már romlásnak indult hajdan erős zsíponokat!) de ezt jó volna mégis tudni, hogy még egy pár hétig hadd várnánk, míg a „friss” selyem megérkezik. Vagy tán szövetséges barátaink árasztják reánk selymeink özönét? Ha igen, úgy a közös vámpolitika tárgyalásánál e fontos beviteli cikket valahogy ki ne felejtsek! Avagy — és ez a pont, — ahol már a cenzortól félek — Svájc megszegte volna semlegességét és hadi dugárut szállít nekünk? Mert hogy a selyemkelme hadi dugáru, ez azt hiszem, hogy Hindenburg óta többé kérdésbe nem jöhet. Hiszen ő mondotta ki a nagy szót: az a nemzet győz, amelynek az idegei jobbak; már pedig van-e jobb, van-e biztosabb hatású idegerősítő, mint egy csinos, finom, drága, divatos — selyemruha?

Szó, ami szó: e téma sokféle kérdést vet föl és sokféle következtetésekre juttat; korunk történetírója, ha majdan a háboru nyomorúságairól ír, a selyemruhákról meg ne feledkezzék! Mert ki tudja, ha még sokáig tart e

háboru s jajveszéklő, kiáltó, türelten nyomora, ha még sokáig özönlik ismeretlen helyekről a pénz: talán ama bizonyos utolsó millió is még hozzánk gördül, hogy a győzelem öröme lebegő-lobogó selyemruháká válják.

Huszas honvédek a Szibériából hazajött rokkantak között. Szomoru és mégis örvendetes listát közölnek a ma reggeli pesti lapok. Annak a 113 csonka magyar hősnék névsorát, kiket Szibériából, az ottani fogolytáborokból küldtek haza Svédországon keresztül, mert nem kell azon aggódnia az orosz hadvezetőségnek, hogy ezek valaha még fegyvert fogjanak. Örülnek szegények, ha nyomorult testüket tudják valahogy vonszolni. A 113 csonka hős már a harmadik transzport, ami Szibériából hazaérkezett, s tőlünk, a mi fogolytáborainkból is ugyanennyi nyomorékká vált orosz katonát küldtek haza cserébe a mieinkért. Az első két rokkantszállítmányban nem találtunk zalamegyeieket, de a ma megjelent névsorban három ilyen névre is bukkantunk és pedig három kanizsai 20-as honvéd nevére. A hivatalos lista még a községek is közli, ahonnan valók a messze utról kezek vagy lábak nélkül hazaérkezettek. A mi hazaérkezett rokkant hőseink a következők: *Góll* Gábor Zalavárról, *Bojtl* Gábor Sármellékről és *Akacsán* Sándor Nagyrécséről, akik Stockholmon és Berlinen keresztül tegnap délelőtt érkeztek meg gyönyörűen feldiszített különvonaton Budapestre, ahol *Auguszt*a főhercegasszony fogadta őket a Vöröskereszt előkelő hölgygárdája élén. Eddig valószínűleg már a mi csonka három 20-as honvédünk otthon van, kiki a falujában, hol egyszerre öröm és bánat tombol a bogárhátú kis házakban.

Az izr. templomban Jomkipurkor, holnap délután a mincha ima nem 3/4-kor, mint jelezve volt, hanem 4 órakor fog megkezdődni.

Elvitték Zalából a tirolli internáltakat. Az olasz háboru kitérőrekor az olasz-osztrák határmenti lakosság nagy tömegekben menekült biztonságosabb vidékek felé. Ezeket, valamint a nemzetiségük miatt gyanus internáltakat nagyrésztben Magyarország nyugati részében helyezték el s belőlük Zalamegye mintegy háromezretet kapott. Nagykanizsa közvetlen környékén is sok száz déltirolli családot helyeztek el, kiknek a nyárra felszabaduló iskolákban adtak szállást. Szeptemberrel azonban az iskolákra eredeti rendeltetésük céljára van szükség s így e héten Zalavármegyéből az összes internáltakat és menekülteket Ausztriába vitték, ahol május óta fűthető barakkokat építettek részükre. A zalai községek népe egészen megszerette ezeket a szerencsétleneket, kik talán még otthon se érezték soha olyan jól magukat, mint nálunk, ahonnan bizonyára nem szívesen mentek el Ausztriába.

Halálra gázolt kisgyermek. Nagy ribillió volt ma délelőtt 11 óra tájban a Petőliuton. Egy téglát szállító fuvaroskocsi halálra gázolta *Horváth* István Petőli-ut 43. szám alatt lakó földművesnek 2 éves Mariska nevű kisleányát. A gyermek a kocsin futkozott, mikor a kocsi trappban odaérkezett s a kocsis már oly későn vette észre a gyermeket, hogy futó lovait megállítani nem tudta és így megtörtént a szerencsétlenség. A kocsi kerekei nem mentek át a gyermekre, hanem az egyik ló patája ejtett rajta halálos sebeket. A szerencsétlen kisgyermeknek a fejét szakította be a ló patája és azt a járókelők összeroncsolt koponyával szedték össze s miután dr. *Rácz* Kálmán rendőrorvos szülei lakásán

megvizsgálta, halálos sérülésével a kórházba küldte. Rövidesen megérkezett a mentőkocsi, de a szerencsétlen gyermek már utközben meghalt, úgy, hogy a kórházba már csak a holttestét vitték be, amit azonban csak a kórteremben vettek észre. A rendőrség még a délelőtti folyamán kihallgatta úgy a kocsist, mint az elgázolt kisgyermek szülőit, akik azal mentegőzték, hogy a kislányt 13 éves fiukra bízták, aki azonban valahol eljárt, s így került a gyermek a lovak alá. A rendőrkapitányság a halálra gázolt gyermek szülői ellen gondatlanságból hajált okozott súlyos testi sértés büntette címén eljárást indított.

Adományok a hősök síremlékére. A Központi Jóléti Iroda kimutatása szerint a kanizsai hősök síremléke alapja javára még adakoztak: Havas Arthurné 3 K, Goldschmidté 1 K, Góth Józsefné 50 f., Szalóky Eleké 1 K, Sauer Mihályné 1 K, Bugsch Aladárné 5 K, Andri Julianna 40 f., Wehofschtz Nándor 1 K, Tóth Ferenc 20 f., Takács Mihály 20 f., Magyaré 1 K, Oner Lajos 20 f., Kenessey Lászlóné 1 K, Tury Ernőné 1 K, Pllanzer Ferenc 40 f., Kis Károly 20 f., Petrics Károlyné 1 K, Grubner Hermina 1 K. Plander György gyűjtése: Anek József 30 f., Fekete Ferenc 1 korona.

Gubacsgyűjtés a zalamegyei iskolákban. Bőriparunk a külföldi cserzőanyagok behozatalának megszüntetése következtében kizárólag a hazai cserző-anyagokra és ezek között nagy mértékben a gubacsra van utalva. Tekintettel a bőriparnak a hadsereg harc-készsége szempontjából való jelentőségére, továbbá arra, hogy a rendkívüli viszonyok következtében nem áll mindenütt kellő számú munkaerő rendelkezésre, a vallás- és közoktatásügyi miniszter — mint Zalaegerszegről jelentik, — a zalamegyei iskolák és középfoku tanintézetek tanulóifjúságához fölhívást intézett, hogy az ifjúság ott, ahol szükség van rá, a gubacs gyűjtésében a gyűjtésre jogosított személlyel létesítendő megállapodás alapján közreműködjék.

Megjött a városi burgonya. Ma délután egy egész waggon burgonyát kapott a nagykanizsai rendőrkapitányság, mely annak kimérését holnap, szombat reggel fogja megkezdeni. A városi burgonya háromféle fajtából való és pedig a „hőpelyh” elnevezésű om-lós fajtából, továbbá sárga és rózsakrumpliból. — Mindhárom fajtát különként 13 fillérért bocsátja a rendőrkapitányság a közönség rendelkezésére. A burgonya azonban zsákok nélkül, egy tömegben érkezett, s ezért mindenkinek magának kell gondoskodnia zsákokról vagy egyéb megfelelő alkalmas-ságokról.

Főgimnázium, főreáliskola és női kereskedelmi tanfolyam tárgyaiból magántanulókat előkészít Rucz Lajos tanár. Ugyanott gépiúds-tanfolyam. Cím: Csengeri-ut 1. sz. II. emelet.

A katonák újabb szabadságolása. Zalaegerszegről írják: A hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter értesítették Zalavármegye alispánját, hogy a fronttól távollevő katonák részére az őszi szántási, kukorica és burgonya szedési munkálatokra és szüretre két heti szabadságot engedélyeztek. A szabadságot a katonáknak rapporton személyesen kell kérniük.

A maximális gabonaárak a jövő aratásig nem változnak. Éppen úgy, mint minálunk, Ausztriában is elterjedt az az állír, hogy a kormány a gabonaneműekre megállapított maximális árakat fel fogja emelni. Erre a híresztelésre ott is kezdték a gazdák visszatartani az eladásra szánt gabonakészleteiket, mert abban reménykedtek, hogy később ma-

gasabb árat fognak kapni áruikért. Szóval ugyanolyan zavaró tünetek mutatkoznak a gabonaforgalomban, mint nálunk. Mihelyt az osztrák kormány tudomást szerzett a gabonaforgalomban mutatkozó zavarokról, azonnal kiadott egy félhivatalos figyelmeztetést a gazdáknak, hogy a gabonaárak megváltoztatására ne is számítsanak, mert a maximális árak az 1916. évi aratásig változatlanul fennmaradnak.

Kémek vadásznak a tábori levelezőlapokra. Mint ismeretes, az összes harcterek közül a déli az egyetlen, amely mostanáig teljességgel homályban van a közönség és a világ előtt. Az olaszok ellen, továbbá az oroszok ellen vívott harcokról a Hófer-jelentések és a német főhadiszállás dicséretel is hírt adnak, a szerb—montenegrói határ azonban jól őrzí az ő fontos katonai titkát. A szerbek utóbb a tábori levelezőlapokra kezdtek vadászni, hogy ezekből a déli harcterekről felvilágosítást kapjanak. Lehet, hogy egyik ilyen levél még semmitmondó, de ha több száznak a tartalmát összegezik, esetleg nagyon jelentős adatok kerülnek ki belőlük. Hogy az ilyen fajta kémkedésnek vége legyen, az ujvidéki katonai parancsnokság figyelmeztetést bocsátott ki a közönséghez, hogy a délvidekről érkező katonai levelezőlapokat harmadik személynek ne mutassák meg és ne adják át. A gyanu annyira megokolt, hogy hatósági feljelentést ajánl a katonaság azok ellen, akik mindenképpen meg akarnak szerezni ilyen levelezőlapokat, különösen pedig: a kik gyűjtés vagy más ürügyek alatt pénzt kínálnak értük. Ezt a figyelmeztetést az ujvidéki katonai parancsnokság minél szélesebb körben való terjesztésre ajánlotta. Mivel a közönség is esetleg több délvideki levélnek, levelezőlapnak lehet birtokában, fontos, hogy mindenki vigyázzon és hazafias buzgósággal vegye elejét minden kémkedési lehetőségnek.

A polgárőri szolgálat. Ma, pénteken este az alábbi polgárőrök fognak rendőri inspekción teljesíteni:

Katona István, Horváth László, Malek Lajos, Stróbl László, Fekete Imre, Meskó József, Kajdi Gyula, Horváth Vendel, Mátyás István, Benkő József, Vellák Bódi, Benkő János, Csányi László, Engelmann Sándor, Vellák Lajos, Németh Gyula, Sándor István, Bezák Antal.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutttól a második házban SZIVÓS ANTAL műorás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadlemlék-órák is kaphatók, hibás és rossz órákat, ékszer és látszert olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Járványos és fertőző betegségek ellen legbiztosabb óvszer az erősen szénsavas **Pécsi Tettye Forrásvíz** a legkellemesebb ízű asztali és borvíz. **Állandóan palackcserével kapható s így háztartásban a legolcsóbb.** Főelárúsítás Nagykanizsán: **Szabó Antal** tészer és csemege kereskedésében. ::

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Csak egy nap! Szept. 17-én pénteken

A gyászruhás nő

dráma a valódi életből 3 felvonásban.
Cissy és a spirítizmus, nevetető vigjáték
Szerelemből kertész, nagyon humoros.
Washington, természeti kép

Legközelebb replizben
A REZERVISTA ÁLMA
katonazene kísérettel.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

≡ »Antispora-Vita« ≡

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az »Antispora-Vita« az összes vetőmagfélék, de első sorban az őszőg által hazánkban állandóan fenyegetett buzának csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kilója 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezércélzásítók

SCHWARZ & TAUBER

nagykereskedők Nagykanizsán.

Egy jó házból való fiu

könyvkötő

tanoncnak felvéte-tik a Gutenberg nyomdában. —

Káposzta eltevéséhez különösen alkalmas

ételolajos hordók

kemény fából, jutányos árban kaphatók a „PATRIA” nagykanizsai pótkávé gyárban.

Tisztelettel értesítem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hítt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérenemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissítettem.

Raktáron tartok May és Hoifeld-féle rumburgi vásznakot, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lilliom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehéreneműeket. ::

==== A legfinomabb áru! ====
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

Vezerképviselőt:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

==== Iestő vállalata ====

Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcimtablák

honi s külföldi faerezés márvány utózatok festése. Épület-, szobafestés, butor, üzletberendezés mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk magasan fejlett ízlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégíti. Áránlással, színes vázlatrajzzal felszólításra díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

Minden legkisebb nyomtatványrendelést a legnagyobb gonddal és ízléssel szállít.

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Alföldi és vidéki: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szárnál 6 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyitlittér és üdülőknek megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A Balkán krízise.

A Balkánon egyre nagyobb a kavargás és a bizonytalanság, mintha a világháború orkánja most csapott volna le azokra az országokra, amelyek eddig okos vagy ravasz óvatossággal nézték a nagy nemzetek harcait. Az érdekek választó vize most kezd működni, hogy kettéosza a spekulánsokat és az öntudatos nemzeteket. Bulgária barátságosan megtudott egyezni néhai ellenfelével, Törökországgal és ez az egyezmény, amely a bölcsesség és méltányosság oszlopán épült, megbolygatta a szomszédokat.

Görögország és Románia magatartása természetesen nehéz, miután jobbról és balról is tekintettel kell lennie ellenségeire és barátaira. Minden államnak, amely féltékenyen vigyáz nemzeti érdekeire és fejlődésére, egy biztos irányítója van: a központi hatalmak ereje és fölénye. A világháború első éve eldöntötte a második év fejleményeinek sorsát. Minden állam, amely meg akarja védeni nemzeti ekszisztenciáját s fejlődni és boldogulni akar, csak arra a horizontra tekinthet, amelyen Németország és a monarkia napja ragyog.

Ellenségeink és szomszédaink lassan és nehezen teltek el azzal a bizonyossággal, hogy a központi hatalmak legyőzhetetlenek és minden akadályt, amely az útjukba kerül, legázolnak vagy félretolnak. Ez a belátás most már általánossá vált és lehetetlen, hogy épp a Balkánon ne tudjon érvényesülni. Európának két ellensége van: az angol kalmárság és az orosz kulturátlanság. Ez a kettős veszedelem fekszik rá a Balkánra és fojtogatja politikai önállóságát, gazdasági életének szabad kibontakozását és az európai hatalmak közt való szerepüket. A központi hatalmak harca a főlsszabadulás harca a Balkán számára is. Minden népnek, amely a jövőt magának akarja, számolnia kell azzal, hogy a központi hatalmak erősek és igazságosak és hogy erejükkel épp oly kevésbé fognak visszaélni, mint ahogy nem tévesztik el az igazság szigorú mértékét akkor, amikor erre szükség és alkalom van.

Biztos barátság és tiszta hűség, amit a monarkia és Németország egymással szemben vállalt és betartott. Akik az angol kalmár és az orosz vesztegető karjába kapaszkodnak, — saját magukat árulják el és végeredményében nem árthatnak nekünk. Az orkán, amely lecsapott a Balkánra, nemcsak pusztítani fog, hanem tisztogatni is és fölseprí az utat azok előtt, akik egyenesen előre-mennek.

A VILÁGHÁBORÚ.

— A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai. —

Románia a válaszon.

Filipescu volt hadügyminiszter a helyzetről és az orosz becsapásokról.

Bukarest. A félhivatalos „Adeverul” tudósítója előtt *Filipescu* volt román hadügyminiszter, aki tavaly az mellett agitált, hogy Románia az antant mellett fegyveresen avatkozzék bele a háborúba — a következő szenzációs kijelentéseket tette:

— A tavaly és az idei év között óriási különbség van. Akkor Budapest körül építettek sáncokat, most pedig Predealnál (a magyar határ melletti román városnál) készülnek védvonalak. Amazokat a magyarok csinálták, emezeket pedig mi építjük.

A hírlapíró azt kérdezte erre, hogy miért nem avatkozott be akkor Románia a háborúba? *Filipescu* így felelt:

— Mult év szeptember másodikán az oroszok azt ígérték, hogy 12 nap alatt átlépi a Kárpátokat. Akkor engem csaptak be az oroszok, most pedig Bratlanu miniszterelnököt akarják becsapni.

Mi lesz tehát most? kérdezte erre az *Adeverul* munkatársa.

— Most várni kell a fejleményeket, — felelt *Filipescu*, — mert a jelen pillanat nem alkalmas a döntésre. Annyi bizonyos, hogy olyan kedvező alkalom részünkre, mint a multban volt, soha többé kínálkozni nem fog.

A bolgár király tanácskozása a partvezérekkel.

Szófia. Ferdinánd bolgár király a parlament összes pártjainak vezéreit kihallgatáson fogadta, hogy Bulgária követeendő magatartására nézve véleményüket meghallgassa. A kihallgatáson résztvettek Gesow, Danew, Malinow, Tanow és Stambulizsk képviselők. A szocialista pártok vezetői távol maradtak a királyi kihallgatásokról.

Görögország tartalékosainak behívása.

Athén. A görög hadügyi kormány Görögország tartalékosainak három évfolyamát október 1-ére bizonytalan tartalmu fegyvergyakorlatra hívta be.

A feltartóztatatlan Hindenburg

Lugano. A milanoi *Corriere della Sera* az olasz főhadiszállásról vett tudósítás alapján ezt írja az oroszországi harcokról:

— A német hadseregek új átcsoportosítása befejeződött és ennek következtében rövidesen onnét ismét új események híre várható. Hindenburg a Dünaburg-Szentpétervári vasúti vonalat támadja óriási erővel. Hindenburg új offenzívája igen kedvezően indult és azzal szemben az oroszok minden ellenakciója teljesen kilátástalan.

Riga ellen.

Az oroszok nem féltik a várost.

Kopenhága. Szentpétervárról jelentik: Hindenburg átcsoportosított hadseregének egyik legközelebbi célja lesz Rigát mindenáron elfoglalni. Rigát az oroszok rendkívül megerősítették és azt bevehetetlennek tartják. A németek Riga ellen a tenger felől sem kezdenek új akciót.

Oroszország békekötéssel fenyegeti szövetségeseit.

Stockholm. Bark orosz pénzügyminiszter, aki az ismeretes nagy orosz kölcsön ügyében Párisba és Londonba utazott, azzal a nevezetes utasítással hagyta el Oroszországot, hogy közölje Franciaországgal és Angliával, amennyiben azonnal nem segítenek pénzügyileg Oroszországon, ez a külön béke kötésének tilalmát magára nézve tovább érvényesnek nem tekinti és abbahagyja a háborút.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Az oroszok megkisérelték, hogy a tegnapi jelentésben említett Buczacztól északkeletre véghezvitt oldaltámadásunkat ellentámadásokkal ellensúlyozzák. Visszavertük őket.

Ez alkalommal tüzéségünk egy orosz páncélautót semmisített meg. A páncélautón levő három tiszt közül kettő meghalt, egy sebesültenül került fogságunkba. A legénység egy szintén elfogott gépkocsivezető kivételével holtan maradt a helyszínen. Egyébként Kelet-galliában és az Ikwa harcvonalon a harcok lényegesen alábbhagytak. A helyzet teljesen változatlan maradt. Az ellenség, belátva, hogy ezen a szakaszon nem érhet el eredményt, újabban annál hevesebb támadást intéz a wolhyniai várterületen küzdő csapataink ellen.

Az itt tegnap kifejlődött harcok még tartanak. A Szczara mentén nincsen ujság.

Olasz hadszíntér: A tiroli harcvonalon tegnap újra számos helyen tűzérési harc volt. Délután a Lefrauni és Vilgereuthi ténsek ellen irányított ellenséges tűz erősödött. Ma éjjel után nagyszámú olasz gyalogság támadta meg Monte Costanon és az e határhegytől északra fekvő hadállásainkat. Ezen előretöréseket az ellenségnek számottevő veszteséget okozva vertük vissza. A karintiai határvidéken az olasz tűzérési különösen Tarwis vidéke ellen élénk tevékenységet fejtett ki. A tenger-melléki arcvonalon az ellenség újra megkezdte a Flitschi szakasz elleni támadásokat. Az olaszok több előretörését utasítottuk vissza; de a harcok még folynak. Lejebb az Isonzó folyása mentén a görzi hídfőig bezárólag aránylag csend uralkodott.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Champagneban Perthestől északnyugatra kézigránát támadásunkkal a franciák előállításának egy árok részét elragadtuk. Egy ellentámadást visszavertünk.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Dünaburgtól délre elértük a Wydsy—Goduzistitika—Komal műutat. Wydsy ma reggel heves helység-harc után elfoglaltuk. Vilnától északnyugatra, északra és északkeletre folytatjuk a támadást. Olyta—Grodnotól keletre a helyzet lényegében változatlan. A Szczarat a hasonló helységnél átléptük. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Csapatunk itt is több helyen kieroszakolták az átkelést a Szczarán. Mackensen tábornagy hadcsoportja: Pinkstől északra a mocsári-vidéket megtisztítottuk az ellenségtől.

Délkeleti hadszíntér: A német csapatoknál nincs ujság.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Adakozzunk a Hadseregélyzőnek!

Nyilvános köszönet.

A boldogult édesanyánk halála alkalmából megnyilvánult közrészvét jóleső jeleivel szemben erkölcsi kötelességünket véljük leróni mindazon barátaink, tisztelőink és jóakaróink s ez utóbbiak között különösen a helybeli főtiszt. Szt. Ferenc-rend iránt, midőn megtisztelő jóindulatukért hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

Nagykanizsa, 1915. szeptember 17.

Benedek József
v. tb. aljegyző és testvérei.

T. C. vevőim becses tájékoztatásul tudatom,

hogy szén, koks és tűzifa-szükségeiteket

Idejekorán előjegyeztetni méltóztatassanak, mert a mostani viszonyoknál fogva pontos szállításért felelősséget nem vállalhatok

Nagykanizsa, 1915. szeptember hóban

Tisztelettel Klein Vilmos
trifall szénbánya hivatalnok.

Nagykanizsa téli tűzifája.

Amíg a békástói erdőben tűzifa lesz.

— Saját tudósítónktól. —

Városszerte általános megnyugvást keltett Nagykanizsa város tanácsának az a terve, amiről pár héttel ezelőtt számoltunk be, hogy az idején nagy fainség elhárítása végett az iránt fordul a város a földmivelésügyi minisztériumhoz, engedje meg a város tözsomszégében levő békástói erdőnek az üzemtervektől eltérőleg már az idén való fakitermelését. (Erre nézve ugyanis egy nemrég megjelent országos kormányrendelet már előzetesen biztos kilátásokat nyújt.) Már hetekkel ezelőtt elment ez a fölterjesztés a földmivelésügyi minisztériumhoz s már a legközelebb várható annak soronkívüli elintézése. Bármily gyorsan itt is lesz azonban a békástói erdő fakitermelésének engedélye, arra nem lehet számítani, hogy december hó közepe előtt a békástói erdő fája a kályhákba és tűzhelyekbe rakható lesz. Mindenekelőtt meg kell azt várni, amíg a fák lombjukat elhullatják s ha már hasábokba vágva fekszik is az erdő alkalmas faanyaga, pár hét ahhoz is szükséges lesz, hogy ez a fa kellőképpen kiszáradjon s csak azután lehet azt a városba szállítani. Szóval — december közepe előtt nem igen lehet a békástói erdő fáiból fűtésre alkalmas tűzifa. Az a kérdés tehát, mi lesz addig, amíg mindez lebonyolódik és a békástói fával fűteni lehet? Erről a kérdésről Nagykanizsa város előjárósága sem feledkezett meg és annak megoldására a kellő időben megtette a szükséges intézkedéseket. Ez intézkedések a következőkben foglalhatók össze:

Nagykanizsa város rendőrfőkapitányi hivatala átiratban megkereste a környékbeli összes uradalmakat, hogy közöljék, mennyi őfakeszlet van erdeikben és milyen áron adják el azt. A megkérdezett uradalmak: a korpavári, surdi, gyékényesi, zákányi, ihárosberényi, bánokszentgyörgyi és szentpéteruri gazdaságok, ahol az előzetesen beszerzett információk szerint mintegy 1500—2000 öl tűzifa van készletben. A város a közgyűlés hozzájárulásával az összes rendelkezésre bocsátandó készleteket meg fogja vásárolni s abból a város közönségének legalább két havi faigényét ki lehet majd elégíteni.

Nagyobb problémának látszik a befuvarozás kérdése, mely a mai kanizsai rémséges tűzifaáragságnak is tulajdonképpen okozója. Pedig ez a nagy kérdés egy szerencsés körülmény folytán teljesen elveszítette a probléma jellegét. Ez a szerencsés körülmény a Nagykanizsán székelő 12. Ladnwehrezred új parancsnokának, Darnhofer Gyula ezredesnek elég elismerő szóval nem jellemezhető előzőekenységében rejlik, amit a város közönségével szemben gyakorol. Darnhofer ezredes ugyanis arra nézve tett ígéretet, hogy abból a nagy tömeg katonalóbból, amik Kanizsán vannak és ugyszólván tétlenségben várják a harrétre való küldésüket, — állandóan 15—20 pár lovat a város közönségének rendelkezésére bocsát. Ezekkel néhány hét alatt be lehet szállítani a jelzett helyek bármelyikéről Nagykanizsára a város által megvásárolandó fát, ha mégannyi lesz is az. A megfelelő számú szekereket beszerezni már igen könnyű dolga lesz a rendőrségnek. Kiskanizsán, amióta a lovak javarésze a háboruban van, minden második házban van egy használatlan szekér. A katonai állomásparancsnok minden hállát megérdemlő előzőekenysége folytán a katoná-

lovakkal annak idején a békástói erdő fáját is be lehet majd hordatni a városba.

A rendőrkapitányság által megkérdezett uradalmak válasza a legrövidebb időn belül várható s így már a legközelebbi időben megkezdődhet a városi lakosság téli tűzifájának beszállítása. E közleményünk teljességéhez tartozik még annak említése, hogy a kanizsai nagyobb tűzifa-fogyasztók (pékek, szállodák, kórházak, iskolák) szükséglete már biztosítva s legnagyobbbrészt teljesen kielégítve van.

HIREK.

Városi közgyűlés.

Elfogadták a liszt szállítási szerződést.

(Saját tudósítónktól.) Valódi jomkippurri hangulatban folyt le tegnap délután Nagykanizsa város képviselőtestületének rendkívüli közgyűlése, melynek legfontosabb határozata az, hogy változtatás nélkül elfogadták azt a szerződést, amit a polgármester a Franz Lajos és Fiai részvénytársasággal Nagykanizsa városnak 1916. évi augusztus 15-ig lisztrel való ellátása ügyében kötött s amelyet szerdai lapszámunkban részletesen ismertettünk. A közgyűlésről, melyen mindvégig alig 30—40 városatyá lézengett, az alábbi részletes tudósítás szól:

Elnök: dr. Sabján Gyula polgármester.

Előadó: dr. Krátky István v. főjegyző.

A főjegyző felolvassa a Franz részvénytársasággal kötött szerződést.

Dr. Fried Ödön felszólalásában kifogásolja, hogy a nagy szerződés nem volt kinyomtatva és a képviselők között szétszórva tanulmányozás végett. De abban pusztán hallásra is két hibát talált: 1. azt hogy nincs abban kaució kikötve, 2. a szerződés megszégése esetére nincs benne kötbér fizatése biztosítva. Teljesen hibásnak véli azonkívül a szerződés 10. pontját, melyben az foglaltatik, hogy a város nem garantálja a részére lekötött gaboná, illetve liszt mennyiség átvételét és azért a céget kárpótolni nem köteles. Szerinte e pont szövegezése homályos és sok vitára szolgálhat alapul.

Eperjesy Gábor a cég által a város részére biztosított visszatérítési összegekre nézve, (amiket szerdai közlöményünkben mintegy 60,000 K-ra kontempláltunk. A szerk.) oly határozatot kíván, hogy ez az összeg valamely hadijótékonyasági célra fordíttassék.

Dr. Lőke Emil nem osztja dr. Fried agályait. Kérdi, minő kötelezettségekkel vállalt a szerződésben a város? Semmit. Hogy lehessen tehát a cégtől vállalt kötelezettségein felül még kauciót, meg kötbért kívánni.

Dr. Rothschild Jakab, mint a szerződést fogalmazó közlélmzési bizottság tagja közli, hogy mindezen kérdések felmerültek a bizottság előtt is és alaposan megtárgyaltattak, de úgy találtatott helyesebbnek, ahogy a szerződést csinálták, mert a négy millió korona alaptőkéjű Franz részvénytársasággal szemben nincs szükség kaució kikötésére. Indokoltabb volna a kötbér kikötése, de ezt meg a cég kifogásolta és pedig erkölcsi tekintetekből, mert abban más városok és Zala vármegye törvényhatósága előtt a céget diszkreditáló súlyos megalázást lát.

Dr. Havas Hugó szintén a 8. pontot kifogásolja, azt javasolja, hogy ne adjon a cég a városnak semmiféle visszatérítést, hanem legyen ehelyett a liszt megfelelően olcsóbb.

Dr. Sabjan Gyula polgármester reflektált az összes megjegyzésekre. Dr. Friednek azt, hogy bárkinek módjában állott a szerződést a főjegyzőnél eredetiben megtekinteni, s utalt annak a *Zalai Hirlapban* is megjelent részletes ismertetésére. A kifogásolt 10. pont egyszerű felolvasásával bizonyította be, hogy abban semmi homály nincs. — A 8. pontra: Nem akar a város nyereszkeskedni, de nem adathatjuk a lisztet olcsóbban, mint a maximális lisztárakon, különben messze vidékekről idejőnnének lisztet vásárolni és a város lakossága lenne kénytelen nélkülözni. A visszatérítendő összegre nézve azt javasolja, hogy annak rendeltetésére nézve majd annak idején, a szerződés lejártá után határozzon a közgyűlés.

A szerződést az utóbbi javaslattal együtt *egyhangúlag elfogadta* a közgyűlés.

A közgyűlés további része már gyorsan pergett le. Rövid vita után a városi tisztviselő helyettesül *Falcs Lajos* ügyvédet választották meg.

Bay György rendőrkapitánynak további 2 havi szabadságot szavaztak meg.

Pollermann János rendőrbiztos-helyettes a közgyűlés előtt letette hivatalos esküjét.

Perger Károly v. aljegyzőt 31 évi szolgálata után fizetésének 82 százalékával és teljes lakbérével, összesen évi 3224 korona összeggel nyugdíjazták.

Az esküdteket összeíró küldöttség tagjaiul a múlt éveket: *Viola József* és *Scherz Richárd* városi képviselőket küldték ki.

Az 1916. évi városi közmunka-összeírás bizottsági tagjaiul pedig megválasztották: Az I—V. kerület részére *Varga János*, *Szavary Sándor* és *Mátyás Ferenc* v. képviselőket, a VI—VII. kerület részére pedig *Plander György*, *Kálovics József*, *Hegedűs György*, továbbá kísérelőkül *Bunczom József* és *Plander Boldizsár* városi képviselőket.

A közgyűlés az illetőségi ügyek ellintésével délután fél 5 órakor ért véget.

Adományok a kanizsai Vöröskeresztnek. A nagykanizsai Vöröskeresztnek a háboru tartama alatt megjelent 130. kimutatása szerint legújabb adakoztak a következők: A róm. kath. plébánia hivatal gyűjtése 20 K, *Ebenspanger Leó* koszorupótló adománya *Belus Lajos* elhunyt alkalmából 20 K, *Szendrey Károly* 2 K, dr. *Szabady Lőrinc* 2 K, *Weiss Ignác* augusztus havi adománya 10 K, *Armuth Náthán* mozipörösly gyűjtése 12 K 65 fillér, *Franz Lajos* és *Fia r.-t.* közgyűlési adománya 600 K, A róm. kath. plébániai hivatal gyűjtése a bucsu-szent-lászlói bucsu alkalmával 20 K. — A vak katonák részére adakoztak a Vöröskereszt egyletnél: *Csigaházy Antalné* 100 K és özv. *Deutsch Sándorné* 5 K.

Ma este katonabangverseny. A 12. Landwehrezred zenekara ma este nagyszabásu hangversenyt rendez a *Centrál* kávéházban a Központi Jóléti Iroda hadsegélyezési céljaira: a harcoló 48-asok, 20-as honvédek és 12-ös Landwehrek cigarettával leendő ellátására. A 9 órakor kezdődő hangverseny kitűnő műsora a következők:

1. Nowotny: „Minden erénnyel ékes Ausztria!” Induló.
2. Suppé: A szép Galathea. Nyitány.
3. Fetrás: Holdas éj az Alsteron. Keringő.
4. Brahus: Magyar táncok. 5. és 6. sz.
5. Drescher: „Mi ujság?” Bécsi dalegyveleg.
6. Kéler Béla: Vigjáték-nyitány.
7. Nedbal: Cavallér-walzer a „Lengyelvér” c. operettből.

8. Dvorák: Szláv táncok. I sz.]

9. Beudix: Bumm, már megint egy durranás. Humoros keringő.

10. Christine: „Ninette”. Polka.

Itt közöljük, hogy holnap, vasárnap délután 4 órától kezdődőleg a sétatéren sétahangversenyt rendez a katonazenekar a kanizsai hősök siremlékalapja javára.

Élelmiszeruzsoraért megbüntetett kanizsai kereskedők. Ma ismét egy csomó élelmiszeruzsora történt hozott ítéletet dr. *Kidty István* rendőrfőkapitánnyel. A mai délkvencsek között volt két nagykanizsai (sőt főúti) kereskedő is, akiknek egyike az árpa kilóját 40 fillérért mérte, a másik pedig a kenyert 60. s a kenyérlisztet 56 fillérért árulta. Az első 40 korona pénzbüntetésre ítélte a rendőrbíró, amit az elítelt szó nélkül tudomásul vett, — a másik 20 korona pénzbüntetést kapott, de az enyhítő körülményekre való tekintettel az ítélet végrehajtását felfüggesztette a főkapitánnyel. Ezekon kívül még 5—6 asszonyt is alaposan megbüntettek piaci uzsoraért, mely büntetések egyike 50 koronáról szól.

Főgimnázium, főreáliskola és női kereskedelmi tanfolyam tárgyaiból magántanulókat előszit *Racz Lajos* tanár. Ugyanott gépiústanfolyam. Cim: Csengeri-ut I. sz. II. emelet.

A közlelmezési hivatal bírel. Ma reggel a városházára újabb burgonyaszállítmány érkezett, mely kilónként 13 fillérért kapható. Egy nagy transport fagyasztott fátant is kapott ma a város közlelmezési hivatala. A fátának darabja 3 korona.

Dr. Bányai Elemér összegyűjtött munkái. A magyar ujságírás emléket készöl állítani a harctéri első nagy halottjának, dr. Bányai Elemérnek, aki mint katona hősiességével, mint ember, lelkének jóságával, mint író gondolatainak és nyelvűvészetének sajátágaival vált ki sorainkból. A kárpáti harcokban elkövetkezett hősi halála kiragadta őt a Zuboly álnév leple alól, amelybe írói munkáját nagyszerűen rejtette és egyszerűen ráirányította a figyelmet azokra az értékekre, amelyeket két évtizedes pályafutása alatt rejtett el napilapokban, folyóiratokban. A magyar ujságírás érzi kötelességét, hogy az ilyen értékeket veszni ne hagyja. Emléket állítunk neki a saját szellemének kincseiből: összegyűjtjük legszebb, legértékesebb irodalmi munkáit, Karddal és tollal szolgálta hazáját és a kulturát. Kardjának emléket megbecsüljük azzal, hogy tetemeit hazahozatjuk. Tollát, melyet a háboru örök mozdulatlanságra kárhoztatott, hosszú emléküvé akarjuk avatni írásműveinek gyűjteményeivel. Végül az embert, a jó és igaz embert, örökítjük meg azzal, hogy összegyűjtött írásainak jövedelméből az ujságírók árvaínak számára teremtnék alapot. Ehhez kérjük a művelt magyar társadalom érdeklődő támogatását. A könyv, amelynek megszerkesztésével dr. *Mikes Lajos* biztuk meg, karácsony táján jelenik meg. dr. *Kunfi Zsigmond*nak *Zubolyról* szóló bevezető tanulmányával, *Ady Endre*, *Krudy Gyula*, dr. *Lukács Hugó*, *Révész Béla*, *Schöpflin Aladár*, *Szász Zoltán* és *Szép Ernő* *Zubolyról* írt megemlékezésével, díszes kiállításban, *Pólya Tibor* eredeti aicképvázlatával, számos illusztrációval. Előfizetési ára 5 korona. Jövedelmét elhunyt hősünk siremlékére s a magyar ujságírók *Zuboly*-alapjára fordítjuk, amely célra minden felülfizetést is köszönettel nyugtázunk a nyilvánosság előtt. Előfizetéseket elfogad a Budapesti Ujságírók Egyesülete Budapest, Nagymező-utca 36. sz., mely azokat a *Zuboly*-emlékalap postatakarékpénztári csekkszámán fogja elhelyezni.

Felelős szerkesztő: *Gürtler István*.

Naponta előadás

Uránia MOZIKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 250

Szeptember 18. 19-án szombat-vasárnap

HŐSEINK DIADALUTJA GALICIAN ÁT

aktuális háborus dráma 3 felvonásban.

METAMORFÓZIS

(Ön maga gyilkosa) fantasztikum 8 felv.

Hadi híradó, heti harctéri ujdonságok.

Legközelebb repriben

A REZERVISTA ÁLMA

katonazene kísérettel.

Előadások hétköznapokon 6 és 8 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

≡ „Antispora-Vita” ≡

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita” az összes vetőmagfélék, de első sorban az ősöng által hazánkban állandóan fenyegetett búzáknak csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kiloja 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelázusitók

SCHWARZ & TAUBER

egykereskedők Nagykanizsa.

Értesítés.

A magyar kir. szab. Osztálysorsjáték igazgatósága a magy. kir. pénzügyminiszterium hozzájárulásával elhatározta a huzások újrafelvételét s így a 34-ik sorsjáték még hátralévő

V. osztály huzása f. évi október hó 7—8-án, a VI-ik pedig november hó 3-tól december 1-ig tartatik meg.

Erre való hivatkozással ezennel felkérem igen t. vevőimet, hogy az V-ik osztályra szóló megújítást nálam legkésőbb **október hó 2-ig** sziveskedjenek befizetni, mert a rendkívüli helyzetre való tekintettel ezuttal ez a legutolsó határidő a beváltásra.

Egyszersmind ajánlok vételre

V-ik oszt. sorsjegyet egész K 136.—
fél „ 68.—
negyed „ 34.—
nyolcad „ 17.—

Milhofer Kálmán osztálysorsjegy főarúsitó
Nagykanizsa, Zrínyi-Miklós utca 42

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi megihkt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérenemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmegbizhatóbb beszerzési forrása a legelőkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Hoifeld-féle rumburgi vásznakat, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lilliom-vásznat, zsebkendőket és mindenemű fehéreneműeket. ::

==== A legfinomabb áruk! ====
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek Átellenében.

**MEGHODITOTTUK
A VILÁGOT!**

GENESEN BÉLA ANDRÁSSY-UTI

Vezérképviselőt:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

festő vállalata
Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcsimtblák

boni s külföldi faerezés
márvány utánzatok festése.
Épület-, szobafestés,
butor, üzletberendezés
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk
magasan fejlett ízlésünk
és technikánk a legkényesebb
igényeket is kielégíti!
Árajánlattal, színes váz-
latrajzzal fölaxóllásra
díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

**Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.**

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 hónap 1 K.
Egyes szám 6 fillér Vidékre, postán . . . 1 hónap 1-50 K.
Nyilvántartott és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefoni Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

Egészségesek vagyunk.

A forró és veszedelmes nyár végleg elmúlt és a polgári társadalom legnagyobb réme, a járványok nem adták le névjegyüket Magyarországon. Tavaly ilyenkor a feneketlen világfelfordulás nekünk is adott egy kis kóstólót a kolera és tifusz mérgéből és akkor borzalommal gondoltunk arra, hogy mi is lesz, ha a holtak milliói fertőzik majd meg a csatatereteket és a föld, víz és levegő közvetítésével sűrűnek az itthonmaradottak között is?

A veszedelem tényleg súlyos és természetes volt és mégis: ma egy egészséges ország várja türelemmel és nyugalommal a háboru további folyamatát. Egy egészséges ország, — ez a legnagyobb dicsősége a kultúrának és a tudománynak. Ebben a lángban égő világban meg tudtuk őrizni az egymásról való gondoskodás eszközeit és célját s az a rettenetes erőfeszítés, amely a föllemelt ökölnök emberföldtől energiát akar biztosítani, nem merül ki az ölésben és pusztításban. A háboru megteremtette az élet megbecsülésének új tantételeit. Drága lett a sebesült és a beteg sorsa s értékben százszorosra szökött az egészséges ember-anyag, amely nemcsak a háboru sikerének záloga, hanem egyellen alapja annak, hogy a polgárság minden gondot és szenvedést elviselni tudjon. A rémület, amelyet a járványok maguk előtt kellenek és maguk mögött hagynak, veszedelmesebb minden pániknál, amelyet az emberek közösségében ismerünk.

A magyar nép egészségesen és élet-erősen lépett át a háboru második évébe. Az orvosi tudomány féltő gondja új rétegekbe vitte be a tisztaság és rendszeret elveit, katonáink a harctéren, a kórházakban és az üdülőhelyeken megismerkedtek a modern kultúra személyes gyönyöreivel és az élet megbecsülése a halál rohamaiban szökkenként magasra. A hadvezetőség száz és száz módot talált arra, hogy megóvja és megvédje a hadsereget a betegségek forrásaitól és minden áldozatra kész, hogy a betegek közül újra egészségeseket teremtsen. Ezt a munkát nálunk és Németországban a polgári társadalom és a polgári hatóságok fegyelmeztetése tette teljessé. Mintha mindenki tudta volna, hogy mindenkire szükség van és minden itthon elvesztett élet tisztelesen számít a harcok forgatagában. Nagy győzelmet ülünk nemcsak északon és délen, hanem határainkon belül, ahol egy egészséges nép vár új munkára és új sikerekre. A halál aratását, az óvatosság és okosság egyre csökkenti a harctereken, itthon pedig a civilizáció az ur sorsunk és jövőnk fölött.

A VILÁGHÁBORU.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai távirata.

Orosz erőfeszítések

a bukovinai és besszarábiai határon.

Csernowitz. Azon kudarcok után, amik az oroszokat az utóbbi napokban Keletgaliciában érték, s amelyek a Szereth-hez való visszamenekülésüket eredményezték, — az oroszokat e front résznek dél felé eső közvetlen szomszédságában, a bukovinai és besszarábiai határon az oroszokat fokozottabb tevékenység kezdésére ösztönözték. Ennek nyilvánvaló célja azonos a keletgaliciai rettenetes orosz emberáldozatok céljával. Ez a cél az, hogy az osztrák-magyar haderőknek Odesszába, a Fekete tenger partjához való jutását megakadályozzák, ami ha nem sikerülne, s az osztrák-magyar és német szövetséges haderők Odesszáig eljutnának, az orosz Fekete-tengeri flottaakció egyszersmindenkorra lehetlenné volna téve s Konstantinápoly elfoglalásának még csak a tervéről is le kellene mondania az orosz hadvezetőségnek.

A bukovinai és besszarábiai határon tegnap fokozott erejű támadásokat kezdetek az oroszok. Az ellenség minden erejét megfeszítve kétségbeesett kísérleteket vitt véghez, hogy itteni frontunkat áttörhesse, de 48 órája éjjel-nappal tartó minden erőfeszítése véres kudarcokkal összeomlott. Az oroszok itt, e két nap harcaiban leírhatatlan veszteségeket szenvedtek halottakban, sebesültekben és foglyokban egyaránt. A foglyok között 27 tiszt is van. Közülük egy orosz ezredes. A besszarábiai határon rendkívül nagy számmal harcolnak társak is.

Mit ajánlott fel a négyes antant Bulgáriának?

Szófia. A négyes antant legutóbbi jegyzéke, melyet utolsó kísérletképpen f. hó 14-én terjesztettek Bulgária kormányára elé, a következőket tartalmazza: A szövetséges hatalmak képviselői külön-külön és együttesen felajánlják Bulgáriának mindazon macedón területeket, amiket az 1912. évi balkáni szerződés, (melyet a balkáni háboru előtti kötöttek) a Törökországtól megszerzendő területből Bulgária részére kikötött. A macedon tartomány (melynek ura jelenleg Szerbia) a háboru után lesz Bulgáriának átadva. Ha azonban Bulgária kívánja, a francia és angol haderők már most megszállják azt s így

biztosítják annak birtokát Bulgária részére. A jegyzék végül a válaszlásra rövid határidőt szab, amely alatt, ha Bulgária nem válaszol az ajánlat semmisnek tekintendő.

A Földközi tengeren elsüllyesztett 15,000 tonnás angol hajó.

Konstantinápoly. Óriási sikere volt tegnap ismét a néhány nap óta a Földközi tengeri operáló német tengeralattjáró flottának. Kréta szigetének északi részénél, Kandia kikötőtől pár kilométernyire elsüllyesztettek egy óriási méretű, 15,000 tonnás angol szállítóhajót, mely rengeteg anyaggal, főleg élelmiszerekkel megrakodva Egyiptomból a Dardanellák felé tartott. Az eset részletei még nem ismeretesek.

A német tengeralattjárók a Földközi tengeren.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitung jelenti semleges államokból forrásokból: A német tengeralattjáróknak a Földközi tengeren való megjelenése rendkívül mértékben növeli az antantállamok idegességét, amit a háborus helyzet az utóbbi időben amugy is igen nagy mértékben előidézett. Egyelőre még ismeretlenek a német buvárhajóknak működésük új színterén végzett eredményei, de a hatás, amit azok az ellenséges államokban előidéztek, igen komoly és nagy jelentőségű akcióra enged következtetni.

Az új bolgár területek átadása.

Szófia. Beavatott helyről közlik, hogy a bolgár-török megegyezés szerint Bulgáriának jutó török területeket holnap f. hó 21-én fogja Bulgária megszállni. Ez a sok huzavona igen sok kellemetlenséggel járt a bolgár kormányra nézve s annak most gyors intézkedésekkel véget fognak vetni. Drinápolyból közlik, hogy a törökök már kiűritették Drinápolynak Maritán túl fekvő Karagacs nevű külvárosát, mely az egyezés szerint szintén Bulgáriához fog tartozni.

Nagy török sikerek a Dardanelláknál.

Konstantinápoly. A Gallipoli félszigettől nyugatra levő, s az angol és francia hajók flottabázisáit szolgáló Imbros szigetnek Kefalos nevű kikötőjét tegnap

török vízi járművek nagy pusztítást okozva bombázták. A Gallipoli félsziget erődíjművei pedig több angol hajót föltek, melyek közül egyikén tűz támadt, s a hajó robbanás következtében elsüllyedt.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Keletgaliciában a tegnapi nap nyugodtan telt el. Ikwa menti vonalainkat az ellenség erősebben ágyuzta. A wolhiniai várterületen több állásaink elfoglalását az ellenség nem zavarta. Litvániában a visszavonuló ellenséget az ott a német hadseregek között előnyomuló cs. és kir. haderő üldözi.

Olasz hadszíntér: Tegnap a nehéz tüzérség újból élénk ágyuzást kezdett a Vilgereuthi és Gafrani fensíkokon levő erős műveink ellen. Egyébként a tiroli és karintiai határon a helyzet változatlan. A Flitsch terület ellen intézett támadás, amely az ellenségnek csak a völgymedencében több mint egyezer emberéletbe került, meggyusult. Ma reggelre a legelői lévő árkokat az olaszok már kifirítették. A Vrsic-területen az ellenség az esti köd leple alatt kísérelte meg előállásaink egyikének megrohanását. Ezen vállalkozás teljes kudarcot vallott. Éjféli felé csapataink az olaszok által, ott homokzsákokból rakott falat a mögötte levő ellenséges katonákkal együtt levegőbe röpítették. A doberdói Karszt-fensík délnyugati szakaszán a múlt éjjelt az ellenséges árkok felrobbantására használtuk fel.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Braytól délkeletre a Somme mentén sikerült ellenséges állásban és e mögött egy kiterjedt robbantásunk. Az ezt követő, ránk nézve kedvező harcban a franciák jelentékeny véres veszteségeket szenvedtek. Nehány franciát elfogtunk. Közvetlenül az Argonneoktól nyugatra az ellenségnek két árkos osztagját tüzérségünk tüzelésével súlyos veszteségeik mellett szétszórta. Az élénk ágyuzás az arcvonal nagy részén tovább tartott.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Eichorn vezérezredes hadseregének Vilna ellen intézett átkaroló támadása teljes sikerrel járt. Balszárnyunk elérte Nodécnot, Szmogent és Wornianyt. Az ellenség kísérletei, hogy sietve összeszedett jelentékeny erővel Michalischki irányában arcvonalainkat áttörje, teljesen meggyusultak. A feltartóhatatlanul előrehaladó átkaroló mozdulat és Scholtz és Gallwitz tábornok hadseregeinek egyidejűleg az ellenség arcvonala ellen intézett kemény támadása az ellenséget tegnap óta az egész vonalon gyors visszavonulásra kényszerítette. A nagyon megerősített Vilna birtokunkba jutott. Az ellenséget az egész vonalon üldözzük. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: A visszavonuló ellenséget itt is üldözzük. A hadcsoport elérte a Nieradovce—Derewnoje—Dobromysl vonalat. Az ellenség utóvédjeit visszavetítettük. Mackensen tábornagy hadcsoportja: Pinkstől északra elértük Wislicát. A várostól délre átléptük a Struiment.

Délkeleti hadszíntér: A helyzet változatlan.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Meleg ruhát katonáinknak

Újra kezdődik a társadalmi akció.

— Saját tudósítónktól. —

Még csak szeptemberben vagyunk, de ez a nyár olyan kevésbé volt nyár, hogy nem csoda ha mindsröbben jön katonáinktól, kivált a hegyek között harcolóktól panasz, hogy hűvösök az éjszakák, fáznak, sok a hűlés, reuma, jó lenne már készenlétben valami meleg gyapjot-Ing, harisnya. Pedig ezentúl már minden nappal jobban kimegyünk a nyárból és ha már most fáznak itt-ott a fiaink, mi lesz később? Gondosság minden jónak anyja, mondják a falu vénei. Hát miért ne legyünk már egyszer mi is ilyen gondosan okosak? A fronton verekedők egészsége nemcsak nem drága, — holnapokra is gondolni kell és meg kell tudni óvnunk őket a hűvös, esős, szeles, nyirkos őszi hetek viszontagságai ellen. Ne akkor kezdjünk munkához, mikor már körmünkre ég a sürgetés. Jobb mindenhez idejekorán úgy hozzákészülni, hogy az embert semmi meglepetés ne érhesse. Nekünk úgy kell szervezkednünk, mintha biztosan eljönne a második téli háború is. Akkor nem érhet se baj, se meglepetés és a mi nem kellett, eltehejtük a nagy idők emlékéül vagy hadgyakorlatok idejére. Németország és Ausztria máris megelőzött ebben minket. Annyira fölkészültek a nyáron, hogy bajos lesz ugyan utolérnünk őket, de ha a magyar hölgyek akarják, még van idő rá, hogy akár el is hagyjuk. Elő hát a tavalyi kis acéi lándzsákkal, vadászatot kérünk a pamut után és szorgalmat az eredmények körül.

Az Országos Hadsegélyző bizottság II. (ruházati) albizottsága a minap tartotta első őszi ülését és elsősorban elhatározta, hogy megköszöni a hazafias közönségnek azon messzemenő áldozatkészségét, mellyel a múlt télen hősiessé küzdő katonáinknak meleg fűszerezéssel ellátta.

Egyben a közönség tájékoztatására az albizottság a következőket teszi közzé:

A hadjárat múlt téli tapasztalatai alapján megállapított, hogy hősiessé küzdő katonáink a hadvezetőség részéről mindennemű szükséges meleg ruházattal el vannak látva, de mindazonáltal a közönség áldozatkészsége részéről a következő adományok ismételtén kívánatosak még a hadvezetőség által nyújtott kincstári felszerelés kiegészítésére:

1. Gyapjufonálból készítenél volna: a) sál, circa 250 cm. hosszú, 25 cm. széles legyen, a fül és nyak betakarására, b) érmelegítő, 30 cm. hosszú, elvagyillással a hüvelkújj számára, c) kötött térdvédő, 45 cm. hosszú közepén megfelelő kidudorodással a térdkalács számára.

Az Országos hadsegélyző Bizottság által a meleg óvócikkek készítéséhez biztosított gyapjufonál gyári árban, kilogrammonként 15 koronáért rövid időn belül a Pesti Hazai Takarékpénztár Egyesületnél (Budapest V. Deák Ferenc-utca 5) lesz beszerezhető. Vidékre a főispánok, illetőleg a polgármesterek és főszolgabírók fogják az anyagot közvetíteni. Nagykanizsán a Központi Jóléti Iroda végzi majd ezt is s arról legközelebb részletesen tájékoztatni fogunk.

2. Selymet vagy puha gyapjuból készített szövetet (ruhadarab, bélés stb) akár új, akár használt állapotban küldje az áldozatkész közönség az Országos Hadsegélyző Bizottság II. számú albizottság címére (Budapest Képviselet).

Ezen selyem vagy szövetdarabokat a II. számú albizottság a jóléti egyesületek foglalkoztatói útján fogja a hadvezetőség által esetről-esetre szükségesnek jelzett cikkekre a katonaság részére feldolgoztatni.

A közönség felkérte, hogy a lehetőségig az itt jelzett cikkek készítésére szorítkozzék, mert ezen cikkek előírása tapasztalatok alapján történt.

A múlt évben szállított hősapkákból még elegendő készlet van, a hősapkák a jövőben inkább selyem és gyapjusállal lesznek helyettesíthetők.

A gyapjufonálból kötött kész cikkek a honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatalának címére (Budapest, IV., Váci-utca 38.) míg a selyem és gyapjuszővetek, mintj előbb említettük, az Országos Hadsegélyző Bizottság II. számú albizottsága címére (Budapest, Képviselet) küldendők. (Mindezeket Nagykanizsáról szintén a Központi Jóléti Iroda fogja illetékes helyre eljuttatni.)

Mindezeknek szállítása a honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatalához postán 20 kilogrammig és vasuton bármily súlyban az Országos Hadsegélyző Bizottsághoz pedig postán 20 kilogrammig díjmentesen történik, ha a szállító vagy fuvarlevélen fel van tüntetve, hogy táborban szállt katonák részére szeretetadomány.

A közönség részletesebb utasítása végett rajzokkal ellátott tájékoztatók lesznek a honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala által a községi előjáróságokhoz küldve.

HIREK.

Egy 48-as szakaszvezető kitérítése a balái után. Alsólendváról írják: Szollár Ferenc lendvahosszúfalui legény, a 48. gyalogezred szakaszvezetője, a muszkák ellen harcolt a hős zalai bakákkal. Több ütközetben vett részt s többször bizonyosságát szolgáltatva vitézségének és bátorságának, mig nem egyik ütközetben elesett. Az oroszok több társával egyetemben körülkerítették s felszólították őt is, hogy adja meg magát. Szollár azt felelte, hogy élve nem. Egy golyó azután halálosan érte. — Mindez hónapokkal ezelőtt történt. Szollár édesanyja a minap pecsétes levelet kapott fia ezredétől, melyben egy elsőosztályú vitézségi érem volt. Az éremmel a hős szakaszvezetőt a halála után tüntette ki a király.

Újabb zalamegyiek érkezése orosz fogságból. Pár napja közöltük, hogy az orosz fogságban levő rokkant és béna osztrák-magyar katonák harmadik transportjával három zalamegyel 20-as honvéd is érkezett Szibériából Stockholmon és Berlinen át Budapestre s onnét kiki a falujába. Szombaton megérkezett Szibériából a negyedik rokkantszállítmány is Budapestre. Ezeknek sérülései már sokkal enyhébbek, mint az előző szállítmányokkal érkezettek voltak. A fővárosi lapok híradása szerint olyan, kinek mindkét keze, vagy lába hiányzana, egy sincs közöltük. A legtöbbnek egyik kezefejét vagy lábfejét kellett amputálni. A szombaton érkezett 106 rokkant között ötven vannak; a két kanizsai gyalogezredből valók és pedig a következők: Gyenesse Gergely, Illés Károly és Vincze József 48-as bakák, továbbá Bereczky Gábor és Hujber Adám 20-as honvédek.

Hadimenetrend Nagykanizsa—Bécsujhely és Nagykanizsa—Barcs között. Már egy hét óta mindenütt szó volt róla s így senkit meg nem lepett, hogy szombat este a Déli vasút bécsujhely—nagykanizsai és

Használjunk hadsegély-bélyegeket!

nagykanizsa—barcsi vonalain bizonytalan időre a hadimenetrendet léptették életbe. Szombat éjjel már nem indult Nagykanizsára a rendes személyvonat s azóta is csak két tehervonat lassuságu polgári vonatpár közlekedik úgy Bécsújhely, mint Barcs irányában. E vonatok a következők:

Nagykanizsa—Bécsújhely között. Nagykanizsáról indul az egyik vonat éjjel 1 óra 17 perckor, a másik pedig délután 5 óra 17 perckor. Nagykanizsára érkezik hajnali 4 óra 26 perckor és este 6 óra 50 perckor Bécs felől polgári vonat, Nagykanizsától Zalaszentlívánig a menettartam 5 perc híján 3 órai idő, Szombathelyig 7 perc híján 7 órai idő, Sopronig 12 óra és Bécsújhelyig 15 óra és 1 perc. Így Nagykanizsától Bécsig mintegy 18 óra hosszal tart az utazás. Visszafelé ugyanígy.

Nagykanizsa—Barcs között: Nagykanizsáról indul hajnali 5 óra 53 perckor és este 9 óra 53 perckor Barcsra polgári vonat. Érkezik pedig onnét Nagykanizsára reggel 7 óra 50 perckor és éjjel 11 óra 50 perckor. Nagykanizsától Gyékényesig kerek 2 óra az ut Barcsig pedig 5 óra és 32 percnél idő. Természetesen visszafelé ugyanez az utazás időtartama.

Az e heti piaci árak. A rendőrkapitányság tegnap állapította meg a nagykanizsai piacon e hétre érvényes maximális árakat, melyek azonban ugyszólván egészben a múlt hetiek maradtak. Változás mindössze a szőlő és a dió árában van. A szőlő kilójának maximális ára a múlt héten még 1 korona volt, most pedig 90 fillér, míg a dió literjét 40 fillérről 32 fillérré szállították alá. A dió árát súlymérték szerint is megállapították és pedig kgját 72 fillérben. Új árucikkek is szerepelnek az e heti piaci árlistán. És pedig a birsalma darabja 4 fillérrel, s a gesztenye literje 20—24 filléres ársban.

A harctérről hazatérők megvizsgálása. Zalaegerszegről jelentik: Zala vármegye alispánja a hadügyi kormány leiratára rendeletet bocsátott ki a vármegyében, melyben felhívja a polgármestereket, a járási főszolgabírókat, hatósági orvosokat, községi és körjegyzőket, hogy minden a harctérről a községbe érkező egyén orvosai vizsgálat alá veendő és a megérkezéstől számított öt napon át megfigyelés alatt tartandó.

A papír-árak felemelése. Az osztrák és magyar papírgyárak a minap tartott gyűlésükön elhatározták, hogy az újságyomdai papírosok árait további 10 százalékkal, a többi papírosfajtáékét pedig 25 százalékkal, azonnali hatállyal fölemelik. Az év eleje óta az árakat összesen 45 százalékkal emelték fel. Az áremelést a papíros előállításához szükséges nyersanyagok és a munkabér drágulásával indokolják. Így a kén ára (egyike a legfontosabb segédanyagoknak) most 130—140 K, azelőtt pedig 13 K-ba került. A gyanta ára 30 K-ról 250 K-ra emelkedett. Ezenkívül nagy a hiány celluloidban és más nyers- és segédanyagokban is.

A Nagykanizsai bankkegyesület részvénytársaságnál jegyzett 5 és félszázalékos és 11. 6 százalékos szabad hadikölcsönkötvények a nevezett intézet pénztáránál mai naptól kezdve átvehetőek.

Beiratások a kereskedő-tanonciskolában A nagykanizsai kereskedő-tanonciskola igazgatósága értesíti a t. kereskedő urakat, hogy a tanonciskolában a beiratások a folyó tanévre e hó 21., 22. és 23-án délután 5—6-ig lesznek a Sugár-ut 14. sz. elemi iskolai épület földszinti termében. A javuló vizsgálatok ugyan akkor tartatnak meg. A beiratások minden tanuló után 8 korona fizetendő.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Nagykanizsai fiókja értesíti tisztelt ügyfeleit, hogy a második hadikölcsönből jegyzett hat százalékos szabad kötvények, valamint az 5 és fél százalékos kötvények az annak idején kiadott pénztári elismervények ellenében a hivatalos órák alatt a bankfiók pénztáránál a mai naptól kezdve átvehetőek. A hat százalékos zárt kötvények későbbi időpontban fognak kiadatni. Pénztári órák: délelőtt 9—1-ig.

Főgimnázium, főreáliskola és női kereskedelmi tanfolyam tárgyaiból magántanulókat előszolt Rácz Lajos tanár. Ugyanott géplás-tanfolyam. Cim: Csegeri-ut 1. sz. II. emelet.

Bodega megnyitás. Szabó Antal főtér és Sugár-ut sarkán levő csemege üzletével kapcsolatban egy csinosan berendezett oszonázó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona oszsona 50 fillér, egy hideg vacsora 1'20 fill.) lehet friss ételeket venni. Jégbehűtött sör, bor és ásványvíz.

A polgárőri szolgálat. Ma, hétfőn este az alábbi polgárőrök fognak rendőri inspekción teljesíteni:

Sinkó Károly, Hirsch Oszkár, Sldó Lajos, Borbély József, Horváth László, Kovács Öyörgy, Allesch József, Gumllár Kálmán, Tóth Ferenc, Ofenbeck Károly, Egry Gyula, Halász Ödön, Búki Sándor, Pini József, Kulcsár Boldizsár, Orbán János, Vellák Lajos, Godinek József,

Felelős szerkesztő: **Gürtler István.**

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI! mert csakis a **Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutól a második házban SZIVÓS ANTAL** műorás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadiemiék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszert olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

≡ „Antispora-Vita” ≡

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita” az összes vetőmaglélek, de első sorban az őszőg által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen:

Kiloja 1 korona 40 fillér.

Részletes ismeretével és használati utasítással szolgálnak a vezérelázusítók

SCHWARZ & TAUBER

nagykereskedők Nagykanizsán.

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 239

Szeptember 20, 21, és 22-én hétfőn
kedden, szerdán, és csütörtökön

A rezervista álma

nagy katonai dráma 4 felv.

Katonazene kísérettel

És remek kíséző műsor!

Előkészületben nagy szenzáció

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Értesítés.

A magyar kir. szab. Osztálysorsjáték igazgatósága a magy. kir. pénzügyminiszterium hozzájárulásával elhatározta a huzások újrafelvételét s így a 34-ik sorsjáték még hátralévő V. osztály huzása f. évi október hó 7—8-án, a VI-ik pedig november hó 3-tól december 1-ig tartatik meg.

Erre való hivatkozással ezennel felkérem igen t. vevőimet, hogy az V-ik osztályra szóló megújítást nálam legkésőbb **október hó 2-ig** sziveskedjenek belizetni, mert a rendkívüli helyzetre való tekintettel ezuttal ez a legutolsó határidő a beváltásra.

Egyszersmind ajánlok vételre

V-ik oszt. sorsjegyet	egész K 136.—
	fél „ 68.—
	negyed „ 34.—
	nyolcad „ 17.—

Milhofer Kálmán osztálysorsjegy főárúszító
Nagykanizsa, Zrínyi-Miklós utca 42

Mindenes

felvétetik

Gutenberg nyomdában

Nagykanizsa Csegeri-ut 7.

Járványos és fertőző betegségek ellen
legbiztosabb óvszer az erősen szénsavas

Pécsi Tettye Forrsáviz

a legkellemesebb ízű asztali és borvíz.

Állandóan palackcserével kapható
s így háztartásban a legolcsóbb.

Főárusítás Nagykanizsán:

Szabó Antal fősze: és csemege
kereskedésében. ::

Hirdetések felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.

Tisztelettel értesítem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hítt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérmű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Hoifeld-féle rumburgi vásznaikat, Regenbardi-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lillom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehérműeket. ::

==== A legfinomabb áruk! ====
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

**MEGHODÍTOTTUK
A VILÁGOT!**

GUTENBERG NYOMDA ANDRÁSSY-UT 1

Vezérképviselőt:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

festő vállalata
Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcsimtblák

boni s külföldi faerezés
márvány utózatok festése.
Épület-, szobafestés,
butor, üzletberendezés
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk
magasan fejlett ízlésünk
és technikánk a legkénye-
sebb igényeket is kielégíti
Árajánlattal, színes váz-
latrajzzal főszóllításra
díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

**Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.**

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatal

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Arányosan van: helyben hához borva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyitlter és hirdetések megállapított árai szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

Románia ugratása.

Egy bukaresti lap teleplezése.

Hogy a négyes szövetség ügynökei milyen eszközökkel dolgoznak Bukarestben, arra érdekes világot vet a Bukarestben megjelenő „Rumänischer Lloyd“ következő érdekes cikke:

— Az orosz hadsereg összeroppánása ma már oly befejezett tény, melyet senki sem tagadhat le és a négyes szövetség helyzete ma már oly kétségbeejtő, hogy Bukarestben senki sem beszél arról, hogy a román hadsereg lépjen föl a központi hatalmakkal szemben. Az oroszbarátok kényszerülnek beismerni, hogy a világháboruban való részvételünk csak akkor jöhet ismét szóba, amikor az oroszok megkezdik offenzívájukat. Dacára annak, hogy a jövő év tavasza előtt erre még a legnagyobb optimisták sem számítanak, mégis úgy véli az oroszbarát sajtó, hogy félrevezetheti a közvéleményt, hogyha szenzációs hazugságokat közöl.

A Dardanella-akció sikertelensége és az orosz hadsereget Orosz-Lengyelországban ért vereség után az a mese, hogy Románia a négyes szövetség oldalán fog fegyvert ragadni a monarchia és Németország ellen, ma már nem talál hitelre. Így most az orosz hűbéresek azt akarják elhítenni, hogy a központi hatalmak provokálni fogják Romániát és neki hadat üzennek.

Az oroszbarát lapok azt a hirt terjesztik, hogy a központi hatalmak velünk szemben ellenséges magatartást tanúsítanak, hogy fenyegetnek, miszerint nem veszik meg többé gabonánkat, hogy határainkon csapatokat vontak össze, hogy a Romániába behozott cikkekre magas vámot szabnak ki, hogy a magyar hatóságok a vámhivatalt Predeálról Brassóba helyezik át és végül azt a mesét is föltalálják, hogy Németország a Törökországnak szánt munió átengedése miatt ultimátumot intézett Romániához. Ezen híreket természetesen azért koholták, hogy Romániában németellenes hangulatot keltsenek és a tünekedőben levő orosz szimpátiát életre keltsék.

A román kormány és a német követség egyaránt sietve cáfolták meg ezen híreket, ami azonban nem fogja megakadályozni az oroszbarátokat abban, hogy újabb, még szenzációsabb híreket találjanak ki, abban a reményben, hogy ezzel a közvéleményt félrevezetik és az olvasóközönség figyelmét elterelik az oroszok megsemmisítéséről és a négyes szövetségnek az összes harctereken észlelhető tehetetlenségéről. A közvélemény azonban be fogja látni,

hogy amikor az adott körülmények között semmi esetre sem léphetünk föl a monarchia és Németország ellen, ezen nagyhatalmaknak sem érdekük, hogy bennünket provokáljanak.

Különösen Németország törekvése

egy nagy és erős Románia, amely arra van hivatva, hogy a Duna torkolatánál ércfalként feltartóztassa a szláv áramlatot. Bármennyire is izgatónak tehát az oroszok hűbéresei, Románia Németország barátja és szövetségese marad,

A VILÁGHÁBORU.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Végleg letört az oroszok galicial és wolhyniai offenzívája.

Sajtóhadiszállás. Keletgalicial kudarcuk után fokozott igyekezettel folytatták még tegnapielőtt is az oroszok Wolhyniában, az Ikva folyó mentén való küzdelmüket, de ugyanaz az elerőtlenedés, mely a Strypa és Szereth folyók közötti támadásaiknak véget vetett, hamarosan áttért a szomszédos wolhyniai frontra is, ahol már tegnapielőtt mutatkozott, hogy ugyanaz a sors éri a nagy nekirugaszkodással kezdett részleges orosz offenzívát, mint Keletgaliciában. Tegnapra Wolhyniában is végleg megtört ellentámadásainkon az orosz támadások ereje és az Ikva folyó hosszú darabján igen megerősített hadállásaikból eszeveszett futásba kergették csapataink a csüggedő oroszokat, kik eközben ismét borzalmas veszteségeket szenvedtek. A menekülő oroszok közül rengeteg számú foglyot ejtettünk és igen nagy hadizsákmány jutott kezünkre. A foglyok révén szerzett megállapítások szerint az oroszok a wolhyniai fronton felvonult és nagy tömegekben elpusztult embermasszáikat Rovnó várából egészítették ki, mely e napok harcaiban valóságos csapatreservoir-nak felelt meg.

Új offenzíva Szerbia ellen.

Sajtóhadiszállás. Höfer altábornagy mai hivatalos jelentése közli azt a már nem is tulságosan meglepő hirt, hogy Szerbia ellen tegnap az osztrák-magyar és német haderők újból offenzívát kezdtek a Dunánál. A sajtóhadiszálláson az új háborus eseménynek nem tulajdonítanak valami nagy fontosságot, mert a Szerbia elleni hadműveletek minden optimizmus nélkül igen gyors lefolyásuaknak ígérkeznek.

Következik: Dünaburg.

Genf. A párisi Temps az orosz főhadiszállásról közölt jelentésében azt írja, hogy Hindenburg offenzívája igen fenyegetően közeledik Dünaburghoz, a varsó—pétervári vasutvonalnak Vilna

utáni legfontosabb csomópontjához. Az ágyuzás már éjjel-nappal hallható a dűnaparti nagy metropolisban, melyet az oroszok lázasan kiürítenek. Mire a németek Dünaburgba érkeznek, az óriási városból már csak üres falakat fognak találni.

Elsüllyesztett olasz cirkáló.

Konstantinápoly. Egy német tengeralattjáró tegnap a kisázsiai part melletti Rhodos szigetnél torpedó lövéssel elsüllyesztett egy páncélos olasz csatahajót. Az eset részletei még ismeretlenek.

Románia felől

nincs ok izgalomra.

Berlin. A Vossische Zeitungnak táviratozzák Bukarestből: Czernin Ottokár gróf, Ausztria-Magyarország bukaresti követe és Bratianu román miniszterelnök tegnap egymás előtt kölcsönösen megnyugtató kijelentéseket tettek a két állam (Magyarország és Románia) határain folyó katonai intézkedésekről.

Háborus előkészületek Románia és Bulgária között.

Berlin. Szófiából jelentik a Berliner Tageblattnak: Tegnap, hétfő hajnal óta a román-bolgár határ mentén román műszaki csapatok lázas erődítési munkát folytatnak. Az egész határon lövészárkok, drótsövények és aknamezők készülnek. A bolgár lakosság teljes nyugodtsággal várja a fejleményeket.

Békés megegyezést

remélnék a diplomaták.

Bécs. A Wiener Journalnak jelentik Bukarestből: A déli román határ községei hemzsegnek a katonaságtól. Itteni diplomáciai körökben nem hiszik, hogy Románia és Bulgária között kenyértörésre kerülhetne a sor.

Zárgyalások a tranzitőről.

Bukarest. Román és bolgár kormány-megbizottak között napok óta tartó tárgyalások folynak, melyek Románia és Bulgária közötti transitó (átmenő forgalmu) kereskedelem megoldását célozzák. A megoldásnak azonban ugylátszik áthidalhatatlan akadályai vannak.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér Lucklól keletre állásainkat tegnap ismételt nagy orosz erők támadták meg. Csapataink, köztük épervideki és nyugatcsehországi Landwehrcsapatok mindenütt számos helyen ember-ember elleni küzdelemben visszaverték az ellenséget. Az Ikwa menti harc vonalunk ellen is a Kremenyec melletti szakaszon az oroszok erős oszlopokat vezettek támadásra. Egyes helyeken sikerült az ellenségnek az Ikwa nyugati partjára jutnia, de a segítségül siető tartalékjaink mindenütt visszavetették. Az ellenségnek tüzéségünk nagy veszteségeket okozott. Tegnap estig több mint ezer foglyot szállítottunk be. A Hindenburg nevét viselő 69. gyalogezred harcratermettségének újabb bizonyítékát szolgáltatva. Kelet-Galiciában nyugalom volt. Ott a helyzet változatlan. A Litvániában küzdő cs. és kir. haderők elérték a Suhowca folyó keleti partját.

Olasz hadszíntér: A tiroli határterületen az olaszok helyenkint a magas hegyekben kilátástalan vállalkozásokba fognak. Különösen az Adanello és a Dolomítok területén. A karinthiai harc vonalon a helyzet változatlan. Repülőink egyike Arziero pályaudvart és táborát bombázták.

Délkeleti hadszíntér! Osztrák magyar és német útegek tegnap a Száva és Duna déli partján levő szerb hadállásokat bombázták. A belgrádi várra is tüzelünk. A Drina torkolatánál csapataink előretolt szerb osztagokon rajtaütöttek és megsemmisítették.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin, A nagylőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Az ellenséges hajók, amelyek Osztenédétől délnyugatra Westendet és Midelrecket eredménytelenül bombázták, tüzelésünk elől visszavonultak. Találatokat figyeltünk meg. Az arcvonalon különösebb esemény nem történt. St. Güntinlől nyugatra egy német harci repülő felött egy francia repülőgépet. Vezetője meghalt, megligyelőjét pedig elfogtuk.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Az ellenség támadásainak elől Dünaburg hídfőjének területén Alexandrowskóból kénytelen volt egy hátrább levő állásba visszavonulni. Ötszázötven oroszot elfogtunk. Szmogonnál az ellenség áttörési kísérleteit visszavertük. A Vilna környékéről elvonuló oroszok elleni támadásunk folyamatban van. Csapataink tovább délre is követik a hátráló ellenséget. A Nyednykubida—Soljanc (Nyemen) vonalat elértük. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Az ellenség csak átmenetileg fejtett ki ellentállást egyes helyeken. A hadcsoport elérte a Dworosinet és attól délkeletre a Molodzac-szakaszt és jobb szárnyával a Myschaulsa szakaszhoz közeledik. Mackensen tábornagy hadcsoportja: Az ellenséget mindenütt tovább is visszaszorítottuk.

Délkeleti hadszíntér: A német csapatok kisebb ütközetekben több mint 100 foglyot ej-

tettek. A Duna északi partjáról német tüzéség megkezdte a harcot Szemendria mellett a folyótól délre levő szerb állások ellen. Az ellenséget elűzték és ágyuit elhagytattuk.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

HIREK.

Háborus strófák.

A husuzsorás.

Olyan nagy ur mindhiába
Nincs az összmonarchiába;
Mint amilyen ur ma én vagyok.
Te cigány! csak nekem huzzad.
Zsebembe a tárca duzzad
És az arcom jóléttől ragyog.
A cikket rólam ontják ma,
A közérdek központjába
Bekerültem, benne ülök.
Orfeumba', kabaréba'
Rólam szól a dal, a tréfa,
De én erre mind futyulok.

Adriától a Kárpátokig
Minden élő álla felkopik,
Mert a husnak én vagyok az istrázsája.
Nem pirul a hus a rostélyon,
Ez kérem az én fortélyom
S leapad a legkövérebb ispán hája,
Koplalnak a miniszterek,
Tepsiben zsir nem sistereg
Oda van a konyha legszebb muzsikája.
Mert

Én vagyok a marhahusnak,
Borjuhusnak, sertéshusnak,
Ösztövérenek, busnak, dusnak uzsikája.

Ami a szíveknek de fáj,
Nincs most se hus, se zsir, se háj,
Csak én vagyok minden hájjal kent.
Nekem megy csak jól a borom,
Zsirosodom, tollasodom,
Legkülönb most ez a pálya, szent.

Egyedül én aratok ma
És a hust már karatokba
Határozom meg legközelebb.
Az az elv igaz-e kába,
Hogy mindenki fazekába
Tyuk főjön. Jó egy kis főzelék.
Refrain.

A székemnek nagy rakás nő,
Ifju kukta, vén szakácsnő
Szép feszes glédába áll elé
S a kosarát felém tartja,
Legalább egy kis darabka
Apró cseprő hust tegyek belé.
De hiába kerepelnek,
Itt süket fülekre lelnek
S erre van is elég komoly ok,
Mert e sulyos pillanatba
Csak az erkölcs jöhet latba
S kosaras asszonyt én soha nem pártfogolok.
Refrain.

Ki hozzám így szól: Hust kérek,
Megeszi tüstént a méreg,
Mert ma egy van: méregdrágaság
S én fürdök a harmatába'
Áll a kincsem garmadába'
Én vagyok a hadi husos részvénytársaság.
A szavam nagyobb hatása,
Mint a negyvenkettős ágyu
És a szívek legzugába kap.
A pápa se tehetné meg:
Egyet intek és nagypéntek
Van zsidónak, s góznak hossznap.

Adriától a Kárpátokig
Minden élő álla felkopik,
Mert a husnak én vagyok az istrázsája,
Nem pirul a hus a rostélyon.
Ez kérem az én fortélyom
S leapad a legkövérebb ispán hája,
Koplalnak a miniszterek,
Tepsiben a zsir nem sistereg,
Oda van a konyha legszebb muzsikája.
Mert
Én vagyok a marhahusnak,
Sertéshusnak, borjuhusnak,
Ösztövérenek, busnak, dusnak uzsikája.
Zsekk.

A gabonakészletek rekvirálása. A gabonakészletek rekvirálásának kérdése nem tartható sokáig függőben és radikális megoldást igényel. Ugy látszik máig sem sikerült elosztatni azt az álhirt, mely a gabonaárak fölemeléséről a kiscgazdák körében elterjedt s amely odavezetett, hogy nagyon sok termelő, akinek tele van a magtára gabonával, nem akarja azt piacra hozni, hanem vár vele, mert hiszi, hogy a maximális árnál is drágábban lehet még a készleteit értékesíteni. Ausztriában, ahol szintén azt tapasztalták a hatóságok, hogy a termelők egy része visszatartja a készleteit, a kormány azonnal kiadott egy félhivatalos figyelmeztetést, hogy a gabonaárak a jövő aratásig nem fognak megváltozni, ennél fogva mindenkinek az az érdeke, hogy az eladható gabonakészleteit minél előbb bocsássa áruba. Nálunk hetek óta látják és ismerik a hatóságok a gabonaforgalom rendes menetét akadályozó körülményeket és a hivatalos apparátus még sem mozdult meg, hogy a gabonával való spekulációt megakadályozza, hogy hivatali tekintélyt képviselő helyről közölje azokkal, akiket illet: ha spekulációból továbbra is visszatartják a készleteiket, le fogunk foglalni mindent a közéletmezés céljaira. Ha továbbra is így mennek a dolgok, kétségkívül el fog következni a rekvirálás.

Nagykanizsa téli tüzifája. A minap e cím alatt megjelent terjedelmes közleményünkben ismertettük a Nagykanizsán székelő 12. Landwehrezred parancsnokának, *Darnhofer* Gyula ezredesnek azt az előzékeny ígétét, hogy a nagykanizsai tüzifalás legfőbb okozójának, a fuvarhiánynak kiküszöbölésére állandóan, egész télen át 15—20 pár katonalovat átenged használatra a városnak. A kanizsai faláséget egy csapásra megszüntető ígétből sokkal előbb valóság lett, mint azt bárki is gondolhatta volna. Már a mai nappal megkezdődött a katonalovakkal való fuvarozás Nagykanizsán. Egyelőre csak a városház, az iskolák és városi középületek téli lasztiláségetének ellátását végzik a Landwehrezred lovai, melyekhez egyelőre még kocsiakat, sőt embereket is adott a kilönd ezredes. A város és a középületek fáját a Sánc mögötti városi erdőből szállítják, hol éppen annyi őfa van behordásra készen, amennyi az erdőüzemi terveknek megfelelően kizárólag a városi középületek részére elegendő. Mikorra a környékbeli uradalmak fakészleteire vonatkozó ajánlattételek megérkeznek, addigra a fahordásnak ez a része elkészül és megkezdhetik a város által szerzendő tüzifának a közönség részére a katonalovakkal való beszállítását.

Orosz hadifogságban. A háboru első napja óta az északi harctéren volt a budapesti I. h. gyalogezred hadnagya *Ledofszky* Tódor, az egykori kanizsai Weisz és Ledofszky cégnek városszerte a legelőnyösebben ismert

hivatalnoka. Nemrég már harmadszor került a harctérre Ledófszky Tódor, ahol most mint géppáskasoztagparancsnok Keletgaliciában, Tarnopolnál segített gátot vetni az orosz áradatnak. Tudvalevőleg a múlt héten rövid időre néhány kilométerre vissza kellett ott húzódnia frontunknak. Ez alkalommal Ledófszky Tódor több emberével együtt orosz fogságba került, amiről Nagykanizsán időző feleségét sz. Milhofer Böskét Ledófszkynek egy tisztársa értesítette.

Gyászrovat. Az elmúlt héten elhunytak Nagykanizsán: Kunics Katalin 12 hónapos, Dani Katalin 44 éves, Horváth István napszamos 57 éves, Vadász Erzsébet 17 hónapos, Mujzer József földműves 70 éves, Ruha György zenész 44 éves, Nagy Julianna 1 napos, Báron János órásság 21 éves, Horváth Ferenc földműves 57 éves, Masznyák Jullanna 2 éves, özv. Benedek Antalné szül. Kovács Rozália 86 éves, Horváth György uradalmi cseléd 82 éves, Baticza Anna 9 hónapos, Heisler Sándor 27 napos, Varga László 9 hónapos, Hegedüs J. földműves 75 éves, Farkas Margit (Zsigárdpuszta) 4 éves, Ország József 3 hónapos, özv. Patak Ferencné szül. Apáthi Emilia 63 éves, Horváth Mária 2 éves és Szabó Antalné szül. Horváth Terézia napszamosnő 53 éves.

Főgimnázium, főreáliskola és női kereskedelmi tanfolyam tárgyaiból magántanulókat előkészít Rácz Lajos tanár. Ugyanott gépműszertanfolyam. Cím: Csengeri-ut 1. sz. II. emelet.

Izr. Istentiszteletek. A nagykanizsai Izr. templomban az istentiszteletek a sátoros ünnepek (Srukoth) alkalmából a következő sorrendben lesznek megtartva: f. hó 22-én szerdán d. u. 6 órakor esti ima, f. hó 23-án csütörtökön d. e. 10 órakor muszaf ima, d. u. fél 4 órakor mincha ima, 6 órakor esti ima; 24-én pénteken d. e. 10 órakor muszaf ima, d. u. 6 órakor esti ima.

Járdaépítés Nován. Azzal a felemelő érzéssel, annyi áhitattal irtuk le e szókat, mintha azt irtuk volna, hogy „Villamosvasut Nagykanizsán”, vagy „Hadikikötő a kanálison”. Szinte hihetetlen: Nován, az elmaradottságáról országos hírességüvé vált Göcsej geometriai és közigazgatási középpontjában, melyet magát mint az elmaradottság és kulturátlanság prototípusát szoktunk emlegetni, Nován nem kisebb dolog történik, mint hogy gyalogjárdát építenek ott a házak elé. Még pedig nem is valami közönséges, lötyögő, hamar kigödrosödő téglajárdát, hanem a légdrágább utkésztési anyagból, cementbetonból valót. Mi lesz hát akkor a novai feneketlen sárral, mely ha két órás eső áztatta, nemcsak a cugos cipőt, hanem a legpasszantabb bagaria csizmát is leszokta húzni az emberek lábáról. Eltűnik Nováról a sár, a híres Göcsejnek ez a leghíresebb karakterisztikumja? Szinte hihetetlen. És szinte azt lehetné az ember, hogy a novai járdát valami ügyes találmánnyal úgy fogják csinálni, hogy azért a sár is megmaradjon. Talán a sár alá fogják azt építeni. De félre minden tréfával, mert valóban a legkomolyabb dolog az, hogy Nován 1500 méter hosszúságban és 120 centiméter szélességben betonjárdát építenek, Hivatalos hirdetemény közli ennek pályázatát a Vállalkozók Lapjában, mely pedig mindig lényegesen különbözött a Borszem Jankótól és Kakas Mártontól. Most csak arra vagyunk még kíváncsiak, ki merete ezt a tervet felvetni Nova község kupaktanácsa előtt s kinek volt olyan büvös hatalma, hogy ezt valóságra is tudta vinni. Vagy szobrot kap ez az ember Nován,

vagy megkövezik. De mennyi ravaszság is volt benne, kiderül még majd, hogy azért csináltatja betonból a novai járdát, nehogy a saját járdájával kövezzék meg a nagy reformátort. Betonjárdával ugyanis bajosan lehet valakit megkövezni, mert annak felszedéséhez gyakran még a csákányok is gyengének bizonyulnak.

Borárak és a terméskilátások. Tapolcáról, az országos hírv. balatoni termelés központjából írják az alábbi sorokat: Az országszerte nem nagy termést ígérő szüret kilátásai a borárakra kedvező hatással vannak. Óborokért 80—90 koronát, mustért 70—80 koronát adnak, sőt a múlt hét folyamán egy gazda 96 koronáért adott el múlt évi termést. Elővételeiről alig hallunk. Ha azoknak a bizonyos időjósoknak a jövő hetekre leadott jóslatai bevállanak, amikorra ugyanis állandó meleg időt jósolnak, akkor a bor minősége még szüretig lényegesen javulhat, ami az árak alakulására is még kedvezően hatnak.

Tea a katonáknak. Készülni kell az új téli hadjáratra. Az itthon maradt polgári lakosságra fokozottabb munka vár, hogy a harctéren küzdő és szenvedő hős katonáinkat minél nagyobb támogatásban részesítse. A vallás és közoktatásügyi miniszter már beállítja az iskolák növendékeit ebbe a munkába. Rendeletet adott ki, hogy az iskolák növendékei a szederceszre leveleit szedik, hogy ebből a katonák majd teában részesüljenek. A rendeletet Zalavármegye kir. tanfelügyelője már kiadta az iskoláknak, melegen buzdítva ezeket a gyűjtés munkájára.

Bodega megnyitás. Szabó Antal lőter és Sugár-ut sarkán levő csemege üzletével kapcsolatban egy csinosan berendezett ozsonázó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona ozsona 50 fillér, egy hideg vacsora 1'20 fill.) lehet friss ételeket venni. Jégbehűtött sör, bor és ásványvíz.

A polgárőri szolgálat. Ma, kedden este az alábbi polgárőrök fognak rendőri inspekcióni teljesíteni:

Nikicsei József, Gábor István, Bencze Sándor, Steinitz Gyula, Varga Sándor, Eisinger Aladár, Artner Sándor, Sárecz György, Borbély Lajos, Krausz Lipót, Radl József, Katona István, Páll János, Szűcs Ferenc, Fischer Ignác, Deutsch Pál.

Felelős szerkesztő: Gürtler István.

Használjunk hadisegély-hélyegeket!

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 239

Izgalmas mimo dráma!
Szeptember 21, 22-én kedden szerdán

A bánya hőse

remek dráma 3 felvonásban.

MAXI mint tangótanár, vigjáték, főszeplő Maxi. Klára szökése, humoros Kiráudulás a Rainer hegységbe, természeti színes felvétel.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutól a második házban SZIVÓS ANTAL műőrs és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadiemiék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

== „Antispora-Vita” ==

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita” az összes vetőmagfélék, de első sorban az őszi által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kilója 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelárusítók

SCHWARZ & TAUBER

Nagykereskedők Nagykanizsán.

Mindenes

felvétetik

Gutenberg nyomdában

Nagykanizsa Csengeri-ut 7.

T. C. vevőim becses tájékoztásul tudatom,

hogy szén, koks és
tüzifa-szükségleteiket

idejekorán előjegyeztetni méltóztassanak, mert a mostani viszonyoknál fogva pontos szállításért felelősséget nem vállalhatok

Nagykanizsa, 1915. szeptember hóban

Tisztelettel Klein Vilmos

trifall szénbánya hivatalnoka.

Egy jó házból való fiu

könyvkötő

tanoncnak felvétetik a Gutenberg nyomdában.

Tisztelettel értesitem a mélyen tiszteit hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérenemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissítettem.

Raktáron tartok May és Hoffeld-féle rumburgi vásznakat, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lillom-vásznat, zsebkendőket és mindenemű fehéreneműeket. ::

==== A legfinomabb áruk! ====

A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

Vezérképviselőt:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

festő vállalata

Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcsimtaóblák

honi s külföldi faerezés márvány átázatok festése. Épület-, szobafestés, butor, üzletberendezés mázolás és fényezés.

Művészi színerzékünk magasan fejlett ízlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégíti. Áránlattal, színes vázlatrajzzal felszólításra díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

Minden legkisebb nyomtatványrendelést a legnagyobb gonddal és ízléssel szállít.

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetés: Éves: Helyben házhoz hozva 1 óra 1 K.
Egyes száza: 6 Hírlap: Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyilvántartás: Magyarországi Gallapított Újság szerinti.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Cséngary-ut 7. szám.
Telefon: Székelyvárosy 41. Kiadóhivatal 41.

A német példa.

A német új tízmilliárdos kölcsönt a német birodalmi gyűlés egy ülésben, mondhatnók öt perc alatt megszavazta. Ez olyan teljesítmény, a hazafiúi kötelességeknek olyan komoly értékelése és megértése, hogy ilyen más nemzet még a háború folyamán nem mutatott fel.

Meg vagyunk győződve róla, hogy amilyen komolyan, megfontoltan, de emellett rövid idő alatt és minden részletesebb rábeszélés nélkül, szavazta meg a birodalmi gyűlés ezt a hatalmas összeget, ép oly hamar és minden erőszakos rábeszélés, meggyőzés, vagy agitáció nélkül fogja a német nép és nemzet ezt a kölcsönt az államnak rendelkezésére bocsátani.

Nekünk már elég alkalmunk volt nagy szövetségesünk értékét, komolyságát, öntudatát megbirálni, de még Németország legnagyobb hive és csodálója számára is csodálatos ez az öntudat, ez a célirányos gondolkodás és munka, amelyet Németország produkál.

Nekünk, akik szövetségben ezzel a nagy nemzettel küzdjük meg az igazság harcát a sötétséggel és álnoksággal, példát kell vennünk szövetségesünkről. Amit eddig a harctéren Németország produkált, ahhoz méltóan sorakozik az osztrák-magyar monarchia hadseregének, különösen a magyar katonának vitézsége, bátorsága és számtalan nagy haditette.

Nekünk, akik benn az országban, távol a harctérről élvezzük a mindennapi élet áldásait, nyugalmát, követnünk kell a németeket azon a téren, amelyen a német birodalmi gyűlés e kölcsönrel kapcsolatban nagyszerű követésre méltó példát nyújtott.

Nálunk is nemsokára el fog következni az a pillanat, mikor az állam és a hadsereg kérdő szóval fog a nemzethez fordulni, hogy újra siessen segítségére, bocsássa rendelkezésére anyagi erejét, hogy ezt a háborút megvívhassa olyan dicsőséggel és a háborút olyan békével tudja befejezni, amely minden érdekünknek meglelel. Ha a kormány és az állam ismét a nemzethez, mihozzánk fog fordulni, lebegien mindig szemünk előtt a német példa. Olyan tökéletesen, olyan nyugodtan, olyan impozáns fölényrel vállalja a német nép a háborúkkal járó terheket, hogy ezt a példát nekünk, akik vele együtt megyünk, vele egy úton haladunk, követnünk kell.

És mikor arról beszélünk, hogy e példát követnünk, utánoznunk kell, gondoljunk arra, mit mondott a német pénzügyi államtitkár, mikor nagy beszédjével előterjesztette az új kölcsön

javaslatát. „Még egyszer kérünk a német néptől!” mondta. Még egyszer kérünk és ha e kérésünket teljesíti, — ez is lehetett volna a mondat folytatása —

akkor biztosítva lesz a döntő, végleges győzelem.

Erre gondoljunk mi is és ezért kövessük a komoly, diadalmas német példát.

A VILÁGHÁBORÚ.

A Magyar Távirati Iroda és His Est mai táviratai.

Bulgária háborúja

az összes bolgárok egyesítéseért.

Ma reggel megkapta a *Zalai Hírlap* a már napok óta várt táviratot, mely így szólt: *Bulgáriában elrendelték az általános mozgósítást.* A bár meglepetést nem keltő örvendetes esemény híre mégis szenzációként hatott városszerte. Tehát Bulgária végleg elvetve az antant két-színűsködő ajánlatait, nemzeti aspirációinak érdekében az öntudatos cselekvés útjára lépett. Valóban örvendetes és következményeiben reánk nézve is - kiszámíthatatlanul előnyös, hogy ez az út nyílt egyenesen párhuzamos azzal az úttal, melyen dicső szövetségesünkkel együtt mi haladunk. A Balkánprobléma tehát eldőlt és az igazság örök diadalát jelenti, hogy a mi javunkra dőlt el.

Bulgáriának Szerbia elleni, igazi felszabadító háborújáról ezek legfrissebb távirati és telefoni értesüléseink:

Radoszlawow a háborúról.

Szófia. Radoszlawow bolgár miniszterelnök a bolgár agráriusok küldöttsége előtt tegnap délután az alábbi kijelentéseket tette:

— A kormány az összes bolgárok egyesítésének útjára lépett és törhetetlen elhatározása, hogy e cél elérését minden eszközzel meg fogja valósítani.

A bolgár király és a trónörökös tanácskozásai.

Szófia. Az *Echo de Bulgarie* jelenti: *Ferdinánd* király tegnap délután hosszú ideig tartó kihallgatáson fogadta *Nekow* bolgár hadügyminisztert. A bolgár trónörökös eközben *Radoszlawow* miniszterelnököt látogatta meg, kivel szintén órák hosszat tanácskozott.

Románia és Görögország várható magatartása.

Bécs. A *Neue Freie Presse* az összes balkáni fővárosokból vett információi szerint Bulgáriának Szerbia elleni háborúja a többi balkáni államokat (Romániát

és Görögországot) nem fogja kimozdítani passzív magatartásukból.

Diplomáciai körök meggyőződése szerint Románia egyelőre okvetlenül nyugodtan fog maradni, mint a hogyan *Bratianu* miniszterelnök kormányzása alatt más nem is várható. A helyzet ma Romániában az, hogy minden a királytól függ, aki pedig mindenkor atyjának, a bölc *Károly* királynak szellemében igyekezett országa sorsát intézni. Ez a szellem pedig kizárja Romániának a háboruba való aktív beavatkozását.

Görögország magatartása még Romániáénál is biztatóbb. Még abban az esetben is, ha *Venizelosz* miniszterelnök újból megtántorodna és beleszedülne az antant karjaiba, a görög néphangulat biztosítja a legjobb reményeket. *Konstantin* görög király és a görög nép határozottan antantellenes érzéseitől eltekintve egész Görögországban a központi hatalmak győzelmében való hit és meggyőződés uralkodik.

Tanácskoznak Bukarestben.

Bukarest. A bukaresti orosz és francia követek hosszas tanácskozásokat folytattak tegnap *Bratianu* román miniszterelnökkel. Midőn a király délután 5 órakor megérkezett Bukarestbe az *Aldunáról*, ahol a bolgár királlyal és *János Albert* mecklenburgi herceggel találkozott, — nyomban magához kérte *Bratianu* miniszterelnököt, akivel két óra hosszat tanácskozott. *Bratianu* referált a román királynak a távollétében a külpolitika terén elért eredményekről.

Mi ujság Szerbiában?

Szófia. Nisből vett hivatalos jelentés szerint *Kragujevacban* holnap *Petár* király elnöklété alatt koronatanács, majd ezután haditanács lesz, melyen Szerbiának a legujabb helyzettel szemben való tennivalóit határozzák meg.

Wolhyniában végleg letörtek az oroszok.

Sajtóhadiszállás. Az oroszok wolhyniai offenzívája végleg letört és itteni támadásaik teljesen ellányhultak. S ezzel többé sem Galiciában, sem a wolhyniai vár-

háromszög területén többé semmi sem kockáztatja további hadműveleteink sikerét.

A Roktónó mocsárvidéken a nehéz felderítő szolgálat késlelteti előnyomulásunkat. A mi felderítő csapataink és az orosz felderítők között naponta véres összeütközések folynak. Azonkívül a hetek óta tartó folytonos esőzések is gátolják előrejutásunkat.

Vilmos császár az elesett orosz várakban.

Berlin. A Wolf ügynökség jelenti a sajtóhadiszállásról: Vilmos császár a minap látogatást tett az oroszoktól elvett Nowogeorgiewszk és Kovnó várakban. Kovnóban Hindenburg fogadta a császárt, aki harangzugás és az oroszoktól elvett ágyuk üdvölvései között vonult be a várba, ahol ünnepi ceremóniák voltak.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: A Lucktól keletre levő szakaszon hadállásaink ellen irányított újabb támadásokat vertünk vissza. Az Ikwa mellett ütegeink keresztülze néhány ellenséges csapatot ugrasztott szét, amint a folyó nyugati partján beakarták magukat fészkelni. Egyébként a tegnapi nap az északkeleti hadszíntéren csendben telt el. A helyzet teljesen változatlan.

Olasz hadszíntér: Déltiroiban legnehezebb lövegeink tűz alá fogták az ellenség által megszállott községeket, valamint a Seravalle-beli (Alától északra) levő olasz hadállásokat és ütegeket. A Costononon (Vilgerenthi fensík) levő hadállásaink előtt az olaszokat, mint mindig, visszavertük. Egy ellenséges duplafedelű repülőgép Triente D'Annunizó hadnagy tollából származó módlelett együgyű röprátokat dobott le. A karinthiai harcvonalon nincs jelentősebb esemény. Flitsch körül a múlt heti teljesen megghiusult olasz támadások után újra beállott a csend, csak az ellenség tüzésége folytatja a tüzelést. A tengermelléki harcvonal többi pontjaira tegnap a harci tevékenység tüzéségi tüzelésre és lövészárokharc keretében kisebb vállalkozásokra szorítkozott.

Délkeleti hadszíntér: Tüzéségünk megzavarta a szerbek erődítési munkálatait a Drina alsó folyásánál. Más ujság nincs.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagylőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: A Souchez—Arras szakaszon a francia tüzéség csaknem szakadatlanul erős tüzelést folytatott. Neuville környékén kézigránát harcokra került a sor. A tegnap rommá lőtt Sapigneuli zsilipházat (az Aisne-Marne csatorna mellett, Reimstől északnyugatra) éjszaka a maradványok felrobbantása után tervszerűen és anélkül, hogy az ellenséggel érintkezésbe kerültünk volna, kiűritették. Perthestől nyugatra (Champagneban) és az Argonnokban az ellenség állásaiban sikeres aknarobbantásokat végeztünk. A Hartmannsweilerkopfon több kézigránát támadást visszavertünk.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Elchorn vezérezredes csapatainak támadása Oschanijanától északnyugatra és délnyugatra előrehalad. A hadcsoport jobb

szárnya utóvédharcok közben elérte a Lidától keletre és Nowogrodekéktől nyugatra elterülő vidéket. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Dworzec mellett és attól délre kikényszerítettük az átkelést a Molczadzon. Tovább délre csapataink üldöző harcok közben a Molcadz—Nowaja—Mischtól délkeletre húzódó vonalig (Osztrowtól nyugatra) jutottak. Mackensen tábornagy hadcsoportja: A helyzet változatlan.

Délkeleti hadszíntér: A német csapatoknál említésre méltó esemény nem történt.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Igy törtük át a frontot. Egy 48-as baka levele a harctérről.

„Csapataink ma negyven kilométernyi szélességben áttörték a frontot.” (Höfer)

Tegnap d. u. 5 órakor megtudtuk, hogy Breszt-Litowszk elesett. Rögtön átkiabáltuk a muszkáknak az örömhirt s tüntető tüzzel adtunk örömnünknek kifejezést.

No most már nálunk is megérett a támadás! Nem is lennének rossz hadvezérek. Egy óra múlva már kezünkben volt az „Angriffbefehl”.

Olyan volt, mint egy táncrend, vagy egy kabaré műsor. Az egyes számok között szünet is volt elrendelve, akár csak a bálteremben.

A köd felszálltával a nehéz tüzéség kezdte az előadást. Kíséretéről a harminc és felesek gondoskodnak. Egy órai szakadatlan tüzelés után a harminc és felesek elhallgatnak. A többiek azonban szüntelenül dolgoznak tovább. Közben a gyalogság előnyomul lehetőleg a vízen túl. Ott megpihennek s a nehéz tüzéség a hátsó orosz állungok ellen dolgozik, a könnyűek pedig zavarják tovább az első vonalat. Ezalatt a gyalogság rohamtávolságig nyomul előre. A tüzéség az első vonalat nem lövi többé. Sturm.

A műsor mindnyájunknak telszik s örömmel fogunk az előkészületekhez. Megvizsgáljuk a fegyvereket és a municiót, a sötétség beálltával a drótsővényen kijáratokat készítünk s a hidakat levitetjük a vizig.

Ma reggel négy órakor volt Tagwache. Aki főzni akar, lásson hozzá. És a bakatársaság egy kettőre főzi kávéját. Lassacskán a köd is felszáll és láthatjuk, hogy odaát is főzik már a teát. (Nem tudom lesz-e még időtök meginni!)

Minden csendes. Mintha semmi sem készülne. Most egy repülőgép jelenik meg. Az orosz valami ötödször próbálkozik tüzéségével elkergetni, de nem tudja. Gyönyörködve nézzük a játékot. Mert valósággal játszik a repülő a tüzéséggel. — Most hosszú! Most rövid! Egy kicsit jobbra! Egész rossz! balra kellett volna! kritizálják a bakák. (Gyerekkorukban meg verték őket, ha nem repülőgépeztek!)

Tőlünk jobbra egy léggömb tűnik fel. Mintha észre sem venné az orosz. Nem lő rá. Ugy is hiába.

Félnyolc. Megszólal az első gránát. Most már minden szem a sógorékat lesi. Pontosan talált. És jön utánna a többi is. Gyorsan eloltják a tüzeket odaát. Szorul a kapca. Hát majd ha a pilseniek jönnek! (Előbb a harminc és felesek, azután a negyvennyolcasok.) És egyszerre mely dongást hallunk. Ilyent még sohasem hallottunk. Bumm! Pontosan talált. A Berta volt. A pilseniek üdvözlését vitte. Majd átadjuk mi is mindjárt személyesen!

Távcsövei nézem a hatást. De hiába kere-

sem a borzasztó képet. Vadvirágokat, a gyermekláncfű bóbítóját, meg egy két katicabogarát látok az üvegen, amint a kilövő lyukon át nézegetek. Végre előttem a keresett kép! Hatalmas fák úgy röpöknek a levegőben, mint a gummilabda. A föld meg olyan földcsérben jön fel, hogy egy kisebb fajta tüzhányónak dicséretére válnék.

Közben észrevesszük, hogy a földünk balra levő templom tornyán gépfegyvert állítanak fel az oroszok. Szólnak a tüzéségi megfigyelőnek s öt perc múlva az a torony csak volt.

Csaknem megsiketülünk a hangok chaosában. Egyik ágyu ugat, a másik bömböl, a harmadik zug. Odaát is jól érezhetik magukat.

Háromnegyed kilenc. Meghozták a postát. Gyorsan kiosztjuk s a szívünkre tesszük az édes hazai leveleket...

Kilenc óra. Parancsot kapunk az indulásra. Utánam! A drótkerítésen kívül gyorsan rajvonalba fejlődünk. És most már mi is részt veszünk a táncban. Az orosz észrevett bennünket. Eszeveszettül lövöldöz, de mi gyorsan a völgybe érünk. Oda már nem tud hatásosan lőni. Fejünk fölött a mi géppuskáink is megszólalnak. Zavarják az orosz. Cugommal elsőnek érek a vízhez! Hagyjuk a hidakat! Gázoljunk keresztül a vízen! Mig a tartalékok utánunk jönnek, a domb lábánál beássuk magunkat. Aztán előre. Ugy látszik, elég volt nekik a harminc és feles, mert a negyvennyolcasokból már nem kérnek. Fel-emelik hirtelen a kezüket s még ők segítenek a drótot elválni. Nem parulázunk velük, hanem elkíséreljük őket s megyünk tovább előre!

Egy kilométernyi szélességben láttam a támadást. A látottakat megszorozom negyvennel és akkor megérett a mai hivatalos jelentést:

„Csapataink ma negyven kilométernyi szélességben áttörték a frontot.”

Hát így törtük át!

v. e.

HIREK.

A kanizsai állatvásár drágítói. A nagykanizsai marhavásártéren az utóbbi időben ismét nagyon grasszálni kezdtek az iparigazolvány nélküli kereskedők, az ugynevezett kupeczek, akik messze vidékekről idejönnek, hogy minden megvásárolható állatot összevásároljanak és elszállítsák. A rendőrkapitányság ma ismét cirendelte a marhavásártér szigorú felügyeletét, hogy oda iparigazolvány nélkül semmiféle közvetítő be ne tehesse a lábát. Mindjárt az első nap két alapos fogást csináltak az oda rendőri szolgálatra kirendelt népfőlkélok. Két nagypénzü kupecet is beszállítottak a kapitányságra, ahol dr. Kratky István főkapitányhelyettes nyomban télkezett is fölöttük. Az egyik delikvensi Hollós István székesfehérvári marhakereskedő volt, aki, mire észrevették, már 14 darab marhát megvett, a másik, Sterncsik András hodosáni lakos pedig 23 drb. sertést vásárolt össze. A rendőrbíró az ipartörvény megfelelő szakasza alapján mindkettőt a maximális 100 korona pénzbüntetéssel büntette meg, amit az elítéltek egyetlen szó nélkül nyomban ki is guberáltak. Ugy látszik, a busás nyereségű üzletből bőven tellett a büntetéspénz.

Egy keszthelyi hős tragikus halála. Ify Ferenc keszthelyi kereskedelmi alkalmazott a háború kitörésekor, mint egyszerű altiszt, Bécsben tényleges katonai szolgálatot teljesített, röviden szólva: a három esztendő

töltötte. A harctérre kerülve azonban állandóan oly gyönyörű tanujelet adta egyéni kiválóságának és halált megvető hősiességének, hogy több kitüntetést kapott, legutóbb pedig érdemei jutalmául tiszthelyettesé léptették elő. E minőségben a harctéren nemrég pár heti szabadságot kapott. Öröme határtalan volt, hogy egy évi küzdelmes távollét után Balatonberényben lakó szüleit viszont láthatja most már nem mint közönséges katona, de többszörösen kitüntetett hős tiszthelyettes. Az öröm azonban megártott neki. Utközben hazafelé, még Galiciában hirtelen rosszul lett és a vonaton, melyen utazott, meghalt. A legközelebbi állomáson letették a holttestet, mely most egy kis galíciai falu temetőjében pihen a várja a szüleivel való örök viszontlátást.

Füredi Béla új színtársulata. E hó 8-án, Kisasszony napján kezdte meg Ujvidéken hat heti színtársulatát Füredi Béla újjászervezett színtársulata, mely az új színi évben is közös konyhára, konzorcialis alapon folytatja működését. A társulat, mint annak egyik tagja közli velünk, igen meg van elégedve az újvidéki közönség színházlátogató szorgalmával, ami viszont azt is jelenti, hogy a közönség is meg van elégedve az új társulattal. A legutóbbi vasárnap 2000 korona bevétel volt a társulatnak, amit csak az érthet meg, aki tudja, hogy Nagykanizsán a maximális bevétel (a Sybill második előadásakor) 680 korona volt. Az új társulatnak sok igen szép és tehetséges új női tagja van. Azt már közöltük egyszer, hogy Csige Böske (a hajdani Thury Elemérné) ismét a pécs-nagykanizsai színtársulat tagja lett. Tudósítónk közlése szerint Csige Böske mit se veszített régi szépségéből és kiváló színpadi művészetéből. Új női tagja még a színtársulatnak Réthy Margit, aki igen értékes koloratur hanganyaggal rendelkezik. Zsigmond Margit személyében egy igen bájos naivát kapott a színtársulat, Javor Arankánál elegánsabb és talantumosabb anyaszínésznő pedig még nem volt Füredi Béla társulatánál. — Az új férfitagok között van Latabár Rezső, a kolozsvári Nemzeti színház volt tagja, a vidék legkiválóbb táncos kómikusa. Tordal György a gyönyörű hangú Tihanyi helyére jött és nagy sikerrel tölti be kiváló elődjének helyét.

A sümegi járás lisztellátása. Sümegről írják lapunknak: Zalavármegye törvényhatósági bizottsági közgyűlése a sümegi járás lakosságának gabonával és liszttel leendő ellátásával a Böhm és Keppich sümegi gőzmalom céget bizta meg. Zalavármegye alispánja tegnap érkezett leiratával a malmot felhívta, hogy a sümegi járás részére szükséges gabona beszerzése iránt haladéktalanul intézkedjék. Itt említjük meg azt is, hogy a kereskedelmi miniszter Zalavármegye törvényhatósága részére egyelőre 10,000 métermázsa (100 waggon) gabona vásárlására adott engedélyt, de már előre is biztosította a miniszter a vármegyét, hogyha a teljes egy évi lisztszükséglet mértéke pontosan megállapított, akkor ez a szükséglet hiánytalan kielégítést fog nyerni.

Monstre járványkórház Kaposvárott. Méreteiben és rendeltetésére nézve is ugyanolyan katonai barakkórház építése van folyamatban Kaposvárott, mint amint Nagykanizsán készült a Pátria pótkávégyár és Szentmiklós közötti 80 holdnyi ingatlanon. A kaposvári barakkórházat is 3000 ragályos betegségben szenvedő katona részére építik, de még csak a tervezés stádiumában van. Ellenben a nagykanizsai járványkórház 80 drb. épületének már a harmadrésze elkészült s az

még az ősz derekán átadható lesz rendelkezésére, míg a kaposvári barakkórház inkább csak tavasz felé lesz üzembe helyezhető.

A Pestli Magyar Kereskedelmi Bank. Hargitay Bertalan h. főnök, ki az igazgatóság megbízásából a megbetegedett brassói fiókgazdát távollétében a brassói fiókot három hónapon át igazgatta, hazaérkezett és a nagykanizsai fiók vezetését a mai naptól átvette.

Megszűnt a hadimenetrend. Mindössze négy napon át tartott a nagykanizsa—bécsujhelyi és nagykanizsa—barcsi vasúti vonalon a hadimenetrend, mely tegnap éjjelkor a bécsi irányban megszűnt, ma éjjelkor pedig barcsi irányban megszűnik. Éjjel egy óraker már rendszeresen indult Bécsujhely felé a rendszeres személyvonat, Barcs felé pedig holnap reggel 5 óraker indul az első rendszeres közlekedésű vonat, mely 8 óraker érkezik Barcsra.

Újra megszökött a Bömbölő Piku. Részletesen közöltük a múlt télen annak az alsó-lendvákörnyéki legénynek, Fehér Miklósnak zürzavaros kalandjait, aki a 20-as honvédek-től a galíciai harctérről megszökött és miután Zsolnától egész Alsólendváiig a fél országot végigrabolta, Alsólendva mellett egy erdőben rejtőzködött, ahova hónapokon át kijárogatott a szeretője, aki enni és innivalóval ellátta. Háromszor elfogták Bömbölő Pikut (az alsó-lendvavidéki nép így nevezi a hirhedt gonosztevőt), akit mindannyiszor behozták Nagykanizsára, a 20-as honvédlaktanyába, de ő negyedszer is megszökött innét. Legutóbb a múlt hónapban ismételte meg bravuros szökését, amikor vasra verve hozták vissza és a legszigorubb fogságban tartották. Nem tudjuk, hogy történt, de a minap ötödször is megszökött Bömbölő Piku a kanizsai honvédlaktanyából, s dacára a legszélesebb körben indított nyomozásnak, egyelőre sehol híre-hamva nincsen, bár valószínű, hogy nemsokára ismét Alsólendva táján fog előbukkani.

Új zongora és énektanár Nagykanizsán. Október elsejével egy új zongoratanár kezdi működését Nagykanizsán, aki egyszersmind magasabb énektanfolyamot is szándékozik itt rendezni. Skrabák Károly akadémiát végzett zenepedagógus az új zenetanár, aki hatósági okiratokkal igazolta előttünk, hogy több nagy magyar városban kiváló eredményekkel működött. Az énektanfolyamra csak felnőttek jelentkezhetnek s az alapos hangképzés mellett operák, operettek valamint magán-(hangverseny)számonk betanítása képezi annak programját. Skrabák Károly családjával együtt Király-utca 14. sz. alatt (Babóchay ház) földszint lakik, ahol jelentkezések úgy zongora, mint énekleckékre délelőtt 9—12 és délután 3—6 órák között elfogadjatnak.

Bodega megnyitás. Szabó Antal főtér és Sugár-ut sarkán levő csemege üzletével kapcsolatban egy csinosan berendezett ozonázó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona ozona 50 fillér, egy hideg vacsora 1'20 fill.) lehet friss ételeket venni. Jégbehűtött sör, bor és ásványvíz.

A polgárőri szolgálat. Ma, szerdán este az alábbi polgárőrök fognak rendőri inspekciót teljesíteni:

Csányi Elek, Metz József, Fischer Ignác, Schlossarek István, Varga Sándor, Steiner Fülöp, Ács Ignác, Czleber János, Szattler Jenő, Szűcs Ferenc, Mátyás István, Tóth István, Borbély József, Török József, Mankovics István, Zábó József, Sáfrán József, Horváth Ferenc.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Kitűnő x elsőrendű

Fényszén

magas hőfejlesztésű, házüzemelési és ipari célokra, házhoz szállítva, kicsinyben és nagyban jutányosan kapható

Pollák Ignác mész- és szén-nagykereskedőnél Nagykanizsán, Király-utca 49. (Berger-féle ház).

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Izgalmas mimo dráma!

Szeptember 21, 22-én kedden szerdán

A bánya hőse

remek dráma 3 felvonásban.

MAXI mint tangótanár, vigjáték, főszereplő Maxi. Klára szökése, humoros kirándulás a Rainer hegységbe, természetis színes felvétel.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 óraker, vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 óraker.

CIMRE ÖGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasúti)-utcában van, a Főutttól a második házban SZIVÓS ANTAL műórán és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadilemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

≡ »Antispora-Vita« ≡

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az »Antispora-Vita« az összes vetőmagfélék, de első sorban az őszi által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kilója 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelázusítóknak

SCHWARZ & TAUBER

nagykereskedők Nagykanizsán.

Hirdetések felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hitt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérenemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és H oifeld-féle rumburgi vásznakat, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lillom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehéreneműeket. ::

==== A legfinomabb árak! ====
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átalánában.

Vezérképviselő:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

festő vállalata

Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcsimtblák

boni s külföldi faerezés
márkájú utazatok festése,
Épület-, szobafestés,
butor, üzletberendezés
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk
magasan fejlett izlésünk
és technikánk a legkénye-
sebb igényeket is kielégíti
Árajánlattal, színes váz-
latrajzzal főlészóltásra
díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

**Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gondnal és izléssel szállit.**

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Kiadványi árak: helyben házhoz hozva 1 óra 1 K.
Egyenlőre 6 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyilttör és úrdelég megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengeri-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

Tűrhetetlen drágaság

Két fronton folyik a harc. Amíg az első fronton egymásután arajuk a diadalokat a külső ellenségéink fölött, addig itthon, a front mögött, veszélyes belső ellenséggel viaskodunk, melyet eddig nem tudtunk legyőzni. Ez a belső ellenség a drágaság, mely sehol sem lépett fel olyan intenzivitással, mint nálunk. És ez annál feltűnőbb, minthogy az árfelhajtás a legfokozottabb mértékben éppen az élelmiszereknél mutatkozik, melyekben az agrárius Magyarországon igazán bővelkedik.

A mindennapos szükségleti cikkek, mint a gabona, liszt, cukor, zsír, fa, szén, petróleum, gyapju, bőr, stb. rendkívüli megdrágulása csak kis részben tudható be a hadi állapotnak. Ezekből a cikkekből annyit termelünk, hogy a fokozott háborus szükségletet is fedezhetjük. A baj csak az, hogy idejekorán nem organizáltuk a produkció megfelelő elosztását és nem szálltunk hathatósabban szembe az áru-uzsorával, melyet most már a maximálizálással sem vagyunk képesek legyőzni.

Azt látjuk, hogy a készletek visszatartatnak, a termelés korlátoztatik és az árak felszóróztatnak éppen azoknál a cikkeknél, melyek beszerzésénél a külföldtől teljesen függetlenek vagyunk.

Németország közgazdaságának kitűnő szervezésével és szigorú törvényes intézkedéseivel elérte azt, hogy az átlagárak alig magasabbak, mint a háboru kitörésekor voltak, sőt egyes élelmi cikkek egyáltalán nem drágábbak, mint azelőtt voltak. Az idevonatkozó német törvény szerint 10.000 márka pénzbüntetéssel és egy esztendőig terjedhető fogházzal büntetik az, aki az árukészletet szándékosan visszatartja vagy pedig indokolatlanul magas árakat követel. Az új törvények gyors végrehajtását egy külön hatóság felállításával biztosították, melynek döntései nem felbevezethetők. Ezzel Németországban az áruuzsora állami leküzdését centralizálták. Nálunk e tekintetben minden a helyi hatóságok gyenge ellenőrzésére van bízva. Ezenkívül hiányzik az egységes eljárás a baj gyökeres kiirtására.

Magyarország bővelkedik természeti javakban. Ha sok helyütt szükség jelentkezik, annak a hiányos gazdasági organizáció és a hézagos törvényhozás az oka.

Nem szabad elfelednünk, hogy katonai hatalmunk a lakosság gazdasági erősségétől függ és hogy ennél fogva az igazi stratégia parancsolja, hogy közgazdaságunkat mindenáron erősítsük és emeljük.

Senki sem vádolhatja a magyar kö-

zönséget, főleg a legjobban, a legerősebben sújtott részét a közönségnek: a vidéki városok lakosságát, azzal, hogy nem eléggé türelmes. Sőt, ha valami vád érheti a közönséget, akkor az éppen az, hogy nagyon is türelmes és szó nélkül beletörődik mindenbe. Azonban ami az élelmicikkek folytonos drágulása tekintetében történik, az már igazán sok és a közönségnek nem csu-

pán a pénze fogy el, hanem a türelme is. A háboru sok mindent eltakar, de azt egyáltalán nem látjuk be, hogy ha háboru van is, miért kell bizonyos élelmicikkek árának, amelyekből bőven vannak megfelelő készletek, napról-napra minden indok nélkül drágulni? A mérhetetlen nyereszkeség vágyának, az indokolatlan árdrágításnak minden esz-közzel véget kell vetni.

A VILÁGHÁBORU.

— A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai. —

A Balkán. Bulgáriát

fenyegeti az antant.

Szófia. A Szófiában székelő antant megbízottak kormányaik nevében közölték Radoszlawow miniszterelnökkel, hogy azon esetre, ha Bulgária Szerbiát megtámadná, olasz, francia és angol csapatokkal fogja magát szembetalálni. Az olasz expedíciós sereget Valonán, a franciákat és angolokat pedig Szalonikiben fogják partra szállítani.

Bulgária nem ijed meg.

Szófia. A „Minerva” című szófia lap autentikus helyről közli, hogy a bolgár politikai körökben az antantnak az a fenyegetése, hogy Szerbiát fegyveres erővel fogják támogatni, — a legcsekélyebb változást sem idézte elő. Bulgáriát a fenyegetések teljesen hidegen hagyják, mert az antant katonai helyzete teljesen kizárja e fenyegetések komolyságát.

A bolgár hajók menekülése az orosz kikötőkből.

Stockholm. Szentpétervárról vett tudósítás szerint amint Bulgaria mozgósításának híre Oroszországba megérkezett, a feketetengeri orosz kikötőkben horgonyzó összes bolgár hajóknak azonnal el kellett onnét távoznuk. A bolgár hajók menekülésszerűen hagyták el az orosz vizeket.

A román-orosz tárgyalások holtponton.

Bukarest. A Románia és Oroszország között hetek óta folyó tárgyalások holtpontra jutottak. Poklewsky Koziel bukaresti orosz követ új utasításokért hazautazott Szentpétervárra.

Románia semleges.

Zürich. Bukarestben tegnap délután a román kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, melyen a legutóbbi napok külpolitikai eseményvel foglalkozva, elhatározták, hogy Románia továbbra is szigorú semlegességben fog maradni.

Besszarábia népe román akar lenni.

Bukarest. Az orosz harctér fordulatossá eseményei folytán Besszarábiában forrongás keletkezett, melynek hullámai napról-napra nőnek. A besszarábiai nép hangosan követeli Besszarábiának Romániához való csatolását.

A bolgár-török szerződés

A bolgár miniszterelnök közlése.

Bécs. A Neue Freie Presse-nek táviratozza szófia levelezője:

A bolgár szabadelvűpárt tegnapelőtti ülésén Radoszlawov bolgár miniszterelnök a következő bejelentéseket tette:

A török-bolgár szerződés teljesen kész, s azt tegnap ratifikálták, midőn azt a szultán, a bolgár király és a két állam külügyminiszterei Konstantinápolyban és Szófiában egyazon időben aláírták. — A szerződés szerint a londoni béketárgyaláson megállapított európai Törökországból a Maricától és az ebbe ömlő Tundzsától nyugatra eső egész terület Bulgáriához csatolatik. A Marica és a Tundzsa tehát, melyek Bulgáriában erednek, egészen bolgár folyók lesznek. — Bulgáriáé lesz a Maricán át Drinápolyba vezető óriási hid is, valamint Drinápolyban a Maricán túl levő külvárosa, Karagacs is.

Az új bolgár területek térfogata kerek számban 3000 négyzetkilométer, s ott október 11-én fogják a bolgár hatóságokat inaugurálni. A magántulajdonra vo-

nalkozó vitás kérdések elintézésére az új bolgár területen német, osztrák-magyar török s bolgár megbízottakból álló bizottság fog működni.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Keletgaliciában és Wolhíniában a helyzet változatlan. Az Ikwá mentén egyes helyeken heves tűzérési harc folyt. Az oroszoknak elszigetelt arra irányuló kísérlete, hogy a folyón átkeljenek, ütegeink tüzeiben megghiusult. Litvániában küzdő csapataink tegnap a Novaja—Misch szakaszon egy orosz hadállást áttörtek. Kilencszáz embert elfogtak és három gépfegyvert zsákmányoltak.

Olasz hadszíntér: A lafrauni fensik északi szakaszát az olasz gyalogság ma hajnalban több órán át heves tűz alatt tartotta anélkül, hogy előbbre jutott volna. A Dolomit-szakaszon az olasz tűzérési fokozta a Monte Piano és a hegytől jobbra és balra elterülő védelmi szakasz ellen irányított tüzelést. A helyzet egészében változatlan.

Délkeleti hadszíntér: A Száva mellett és a Drina alsó folyásánál tűzérési harcok és kisebb méretű csatározás. Pozsarevacot és Vuk. Gradistet bombáztuk. A montenegrói tűzérési Teodora tüzelt. Höfer tábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagytóhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Souchez és Neuville között, ugyszintén Roelincoutol keletre a franciák tegnap este támadást intéztek ellenünk. A támadás akadályaink előtt tűzünkben összeomlott. A Champagneban tegnap a Beausejour majortól északnyugatra, koncentrikus tűzünkkel elpusztítottunk újabb francia sáncokat. Erős járőreink, amely részben a harmadik ellenséges vonairól előre hatoltak, a franciák súlyos veszteséggel mellett tökéletesítették a rombolást. Számos foglyot ejtettek, majd a parancsoknak megfelelően visszatértek állásunkba. Villerwalnál Neuilletől keletre egy német harci repülő lelőtt egy angol repülőgépet. A gép vezetője meghalt, a megsebesített figyelőt foglyul ejtették.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsoportja Lennewadentól délnyugatra (a Duna mellett Friedlichstادتól északnyugatra) az oroszok előretörtek. A harc itt még tart. Smelnától keletre (Dünaburgtól délnyugatra) csapataink három kilométernyi szélességben betörték az ellenséges állásokba. 9 tisztet és 2000 oroszot elfogtak és 8 géppuskát zsákmányoltak. Oschnyanától északnyugatra és délnyugatra támadásunk tovább is kedvezően előrehalad. Subotsuki mindkét oldalán átjutottunk a Gawia-szakaszon. Jobb szárnyunk a Nowo-Grudoktól északra fekvő vidékig előrejutott. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: A Moidzadz-szakaszon a hasonló nevű helységtől délkeletre is túl jutottunk a Myscnaruka nyugati partján. Az orosz állásokat a brestlitowsk—minski vasútvonal mindkét oldalán rohammal elfoglaltuk, miközben 1000 oroszot elfogtunk és öt géppuskát zsákmányoltunk. Tovább délre Osztrowot helységharc után bevettük. Peleschanyánál az Oginsky csatornán át előrenyomult osztagaink az oroszokat Doboslawka irányában visszavetették. Mackensen tábornagy hadcsoportja: Logyschintől keletre kisebb harcok voltak.

Délkeleti hadszíntér. Semmi jelentős esemény nem történt.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Használjunk hadisegély-bélyegeket!

HIRES.

Bakaélet Pilsenben.

Levél a 48-as kaszárnyából.

Pilsen, 1915. szept. 14.

Kedves Szerkesztő uram!

Egy ismeretlen név keresi fel b. lapját sorával. Ugy gondolom sok kanizsai ismerősnek tartozom, mindnyájunk, Pilsenbe jött 48 asok nevében néhány szóval. Arcoknak, akiket csak egyszer is láttam, aszfaltjáró társaimnak, azoknak akik most felbukkannak emlékeimben. Ugy érzem most magam, mint annál az elbucsuzkodásnál, ami oly szépen és könnyen történt meg ott a kanizsai állomáson. Noha a vonat nem a háboruba indult, hanem ide, ebbe a füstös városba, mégis sok kanizsai kisleánynak pirosított arcában a tulságosan mozgásba jött vére. Engem még fogva tartanak össze nem illő emberi kezek, amik a nyikorogva induló vonat felé igyekeztek görcsösen s amik bizonyosan nem nekem intettek bucsut. Nem nekem szóltak. És most sem én szólok. Mert a többi kanizsai és zalai fiuk itt körültem és azt mondják:

— Mi az már „auf“! Vigye az ördög.

Auf, auf! sugják az ember tülébe és akarva nem akarva feli kell ébredni. Aztán veszekedni az egyetlen csapért, hallgatni a rossz, brutálisan drasztikus vicceket, elégedetten nevetni rajtuk és várni, míg ki lehet mosni a száj kesernyét. Menázsizni, egyik napról a másikra piszkos zsákon aludni, szépeket álmodni és nagyokat sóhajtozni. Álomban sokat beszélni valakinek, aki nyugodtan alszik és nem reagál szavainkra. Ez egy nap. És aztán?... Ujra lefeküdni, ugyanugy szuszogva aludni és álmodni mindenféle zavaros, egymást kergető ostobaságokat. Olykor, mert már az alkony és a hajnal igen hűvös, sok a megállás, a láz torz szalirarcokat vigyorogtat a szemünk közé. „Hess“! kiáltjuk felé félálomban, de nem megy el és győzőr tovább ébredésig, mint a reumas embert a fájdalom. Nappal keményen lépni, fejét magasan hordani. Ujra meg újra hallgatni a szép nevű mezőt megjárt bakák mendemondáit, amik oly szépek, mert nálval látják a dolgokat. Aztán örülni a rasznak és „azuristenit“ kiáltani, mert vége van.

A nap komoly lassúsággal kel az égen, hasonlít egy öreg dáamához, aki nem veszíti el fényét soha. Szaggatott szélű fehérek, fehérek, mint a belga csipke, usznak hazulról az égbolton. Olyan ismerősök. Felnézünk az égre áhitatosan, mintha izenetet várnánk valakitől.

A sok megrínivalóból mi is maradt? A nagy és komoly háborúra készülés közepette csak üdvözlötet küldünk haza. Kikl vegye át a magáért. A többi megríni valót nagyon okosan és szépen elvégzi a kedves Gács Döme, aki itt éppen olyan népszerű fiú, mint otthon. Még csak bocsánatot azért, hogy nem a divatos harctéri levelet kapja, mert oda még csak most készül hiva

Orlinsfeld Árpád

48. gyalogezred egyéves önkéntese, gefreiteri rangban.

A kereskedelmi kamara új levelező tagjai. Tegnapelőtt tartott közgyűlésében a soproni kereskedelmi és iparkamara négy új levelezőt tagot választott. Ugy szólt az elnöknek erre vonatkozó indítványa, hogy a közgazdasági élet terén kimagasló és a Kamara Intézmény iránt meleg érdeklődéssel szellettető

egyénségek közül ajánl négy nevet, kik között ketten nagykanizsaiak. Ezek Knostzer György, a Nagykanizsai Gazdasági Takarékpénztár igazgatója és ujnepi Elek Ernő földművelő, a Dunántúli mezőgazdasági szeszgyárosok nagykanizsai szeszfinomító részvénytársaságának elnöke, kiket a közgyűlés egyhangulag megválasztott a kamara levelező tagjaiul. Kivülök a kamara levelező tagjai lettek még Töpler Lajos, a Soproni Takarékpénztár r. t. igazgatója, és Lang Ármán szombathelyi malomigazgató.

Báró Gutmann Géza hősi balála Merhetetlen csapás érte a báró Gutmann családnak állandóan itthon Zalamegyében, Zalabéren lakó tagját, báró Gutmann Lászlót és nejét. Egyetlen fiuk, a 24 éves báró Gutmann Géza, a bécsi 1. huszárezred hadnagya a legutóbbi keletgalicai harcok egyikében hősi halált halt. A vigasztalhatatlan szülők iránt megyszerte a legnagyobb részvét nyilatkozik meg.

Munkatársakat keres a Jóléti Iroda. A nagykanizsai Központi Jóléti Iroda arra kéri városunk hazafias hölgyközönségét és ifjúságát, hogy aki közülök egész napi szabad idővel rendelkezik sziveskedjék a Jóléti Iroda nemescélú munkájához segítségét nyújtani. E végből jelentkezni lehet bármikor a város-háza tanácstermében.

Falusi bujkálók. Egyik Kanizsa-környéki, közeli községből közlik velünk az alábbi érdekes dolgokat:

Nemcsak Franciaországban és Angliában, s nemcsak a városokban vannak bujkálók, akad ebből a fajtából a falukban is, bár hála az égnek, csak elvétve. Ebben nem különbözünk a franciáktól és angoloktól. Emberek akik eddig 2—300 lépésről leszedték a fűrjet, egyszer csak rájöttek arra, hogy rossz szemük miatt képtelenek katonai szolgálatra. Másoknak a hallása gyöngült meg hallatlan módon, ismét mások — kitűnő vasárnapi táncosok — a háboru kitörése óta sántikálnak s botra támaszkodva sajnálkoznak azon, hogy reumájuk miatt nem vehetnek részt férlimódra a háboruban. A minap történt meg községünkben a következő érdekes jelenet:

Ami kevés férfinép itthon van, összegyűlt a nagykorcsmában. Az egyiknek a füle volt vattával bedugva.

— Még mindig nem hallasz? — aposztrofálja meg a szomszédja.

De ez a füle bubját sem mozditja.

— Pedig azelőtt kitűnően hallottál, te gyáva kutya, gazember, — tör ki az előbbi.

— Az isten áldjon meg, — kel a süket pártjára a társaságból valaki. Hogy szidod már így ezt a szegény embert a füle hallatára. Közben huncutul hunyorog a szemével pártfogó.

— A füle hallatára?! — kiált föl csodálkozva az első. Hiszen nem hall az istenadta Különbbe: ha nem tetszik neki, tegyen róla és pöröljön be. Majd megkérdezik tőle a bíróságon, hogyhát hogyan hallotta, ha süket. Csak menjen és pöröljön.

Általános hahota.

Am ott volt a háborus vak is. Persze meg nem állotta mondott emberünk, hogy bele ne akaszkojjék ebbe is. Ennek meg számár fület mutatott.

— Az isten áldjon meg, fogta ennek is pártját a bizonyos szemhunyorogtós ember, mit csufondároskodol már megint ezzel a szegény emberrel szemeláltára.

— A szemeláltára? Hiszen vak, hát nem láthatja. És most jön az előbbi recipé: Különbben ha nem tetszik neki, tegyen róla és

pörölgön. Majd megtudakolják tőle, a bíróságon, hogy látta a számfület, ha vak.

Megint általános, egészséges kacagás. Csak a süket pirult el fületővéig, a vaknak meg majd kiszűlt a szeme.

— Szóval, a falusi bujkálóknak sem rózsalevél a párójuk.

Kereskedelmi és iparkamaránk a kárpáti községekért Tegnapelőtt, kedden tartotta a soproni kereskedelmi és iparkamara, — melyhez Nagykanizsa is tartozik — őszi rendes közgyűlését, melynek egyik legfontosabb tárgya a kárpáti községek érdekében indított akció eredményeinek bejelentése volt. Több kimutatást közöltünk már a kamara zalamegyei tagjainak jegyzéséről s akkor említettük azt is, hogy maga a kamara elnöksége 1000 korona jegyzésével adott példát az áldozatkészségre. A tegnapelőtti közgyűlés utólag lelkes készséggel hagyta jóvá az elnökség akcióját és örömmel vette tudomásul, hogy a gyűjtés eredménye már meghaladja a 15000 koronát. Azt a határozatot hozta ez ügyben még a kamara közgyűlése, hogy az összeg első sorban a kereskedők és iparosok épületeinek fölépítésére használtassék föl. — Az elnök ez alkalommal bejelentette, hogy a kamarának a Magyar Vöröskereszt-Egylet támogatására indított akciója befejezést nyert. A kerület négy vármegyéjében működő helyi választmányokhoz már a múlt év végéig elszállított és 10.000 K-t meghaladó összegben felül még mintegy 1000 K áll rendelkezésre, melyből 300 K a Vörös Félholdnak volna elküldendő a hősi küzdelmet folytató török nemzet iránt érzett rokonszenvünk kifejezése-képp, míg a maradékoszeg a kamarai kerület vöröskereszt-egyleti választmányai közt volna felosztandó.

Megbüntetett piaci uzsorások. Ma ismét több mint egytucat piaci kihágás ügyében ítélkezett dr. Krútky István rendőrfőkapitány-helyettes. A nagykanizsai piacon üzött élelmiszeruzsorának mindenféle fajtája szerepelt a tömegtárgyaláson, melynek vádlottjai majdnem mind kiskanizsai asszonyok voltak és csak két-három városi üzérkedő. A társaságban azonban egy nagykanizsai pék és egy mészáros is szerepelt. A tejuzsorásokat, akik a megállapított 28 filléres ár helyett 32—34 fillért kértek a tej literjéért, 20—20 korona pénzbüntetésre ítélte a rendőrbíró. Két menyecskét, kik a tojással akartak törvényellenesen üzérkedni, 20—20 koronára s egy másikat, aki 10 fillér értékű gombát 40 fillérért adott el, 20 koronára ítélte. A mészáros 60 deka másodrendű marhahúst a maximális 1.80 K helyett 2 K 50 fillérért akart eladni egy rendőrnök, akivel még szájalt is, azt mondván, hogy neki nem parancsol a rendőrfőkapitány. A rendőrbíró 40 koronával honorálta eljárását. A pék, akiről szólottunk, liliputi zsemleket gyártott, melyek egyike az akták mellett szerepelt bűnjel gyanánt. Minthogy azonban a panaszos, aki a mikroszkopikus zsemle miatt feljelentést tett, nem jelent meg a tárgyaláson, ezt elhalasztották.

Hídományok a kanizsai hősök síremlékére. A Központi Jóléti Iroda kimutatása Reichenfeld Gyuláné és Köröskényi Pirocska által a helybeli hősök síremléke javára eszközölt gyűjtésről: Maschauer Ignác 2 K, Eislinger Márton 40 fill., Priesz Jenő 1 K, Pelc András 40 fill., Antal Sándor 1 K, Kovácsics Ernőné 40 fill., Körber Ernőné 20 fill., Szafola Józselné 20 fill., Kudich Béláné 80 fill., Sommer Ferenc 30 fill., Gulyás Károlyné 1 K, Szendrey Károly 2 K, Németh József 40 fill., Pirity Sándor 50 fill., Pusofszyk 1

K, Lubicsné 30 fill., Greiger Jenő 40 fill., Gerencsér János 2 K, Bosrics János 50 fill., Hári István 20 fill., Paár János 50 fill., Bener József 1 K, Marvalics Józsefné 1 K, Frey György 50 fill., Horváth Lajosné 1 K, Péter Lajosné 1 K, Radics Istvánné 1 K, Marai Jánosné 40 fill., N. N. 40 fill., Winkler Istvánné 1 K, Babicsné 20 fill., Gold Ignác 1 K, Beierl Ferencné 2 K, Salyné 20 fill., Horváth Györgyné 20 fill., Tóth Istvánné 20 fill., Hegyi Károlyné 60 fill., Oszeszly Antalné 40 fill., Harangozóné 50 fill., Bedő Henrikné 1 K.

A Délzalai takarékpénztárnál a II. hadikölcsönre jegyzett 6%-os szabad, és 5 1/2%-os végleges kötvények megérkeztek és e hó 24-től kezdve a pénztári elismervények ellenében átvehetők.

Figyeljük az idegeneket. A törvényhatóságok különös súlyt helyeznek a kormány ama rendeletére, hogy a községekbe érkező idegenek huszonnégy órán belül az előjárásnak bejelentessenek. Az előjárásnak is szigorú kötelességüké tételt, hogy ha a falujokba érkezett idegen gyanusnak tűnik föl, a járási hatóságoknak azonnal jelentést tegyenek. A faluban hamar föltűnik a gyanus idegen, de a nagyobb városokban, ahol állandóan sok idegen fordul meg, jóformán senki se gyanus, hacsak föltűnő módon nem viseikedik. A városok sohase voltak idegenekkel annyira telítve, mint most. És a nagy forgatagban úgy elvegyül mindenki, hogy a voltaképeni gyanus alak sem szur szemet. A városokban állandóan jönnek-mennek az idegenek s a legfőbből még csak nem is sejtik, hogy ki és mi lehet. A közveszélyes emberek, ha bejelentik is magukat, hamis adatokat mondanak s ez alapon soha se kerülnek hurrokra. Ezért mindenki a legigazibb közérdeket szolgálja, ha figyeli az idegeneket és a gyanusakra felhívja a hatóság figyelmét.

Bodega megnyitás. Szabó Antal főtér és Sugár-ut sarkán levő csemege üzletével kapcsolatban egy csinosan berendezett oszonázó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona oszsona 50 fillér, egy hideg vacsora 1.20 fill.) lehet friss ételeket venni. Jégbehűtött sör, bor és ásványvíz.

A polgárőri szolgálat. Ma, csütörtök este az alábbi polgárőrök tognak rendőri inspekción teljesíteni:

Kaufmann Samu, Sárecz Kálmán, Sárecz György, Zsupán István, Kengyel Ferenc, Pál, János, Zsidi Lajos Bogáts Antal Vellák Lajos, Nikicsér József, Gábor István, Bence Sándor, Borbély Lajos, Krausz Lipót, Radl József, Katona István, Eisinger Aladár, Artner Sándor.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutól a második házban SZIVÓS ANTAL műórás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadi- és látszerész órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszerész ólcson, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Mindenes

felvétetik

Gutenberg nyomdában

Nagykanizsa Csengeri-ut 7.

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 258

Caak egy nap | szept. 23-án csütörtökön

A szerelmi házasság

társadalmi dráma 3 felvonásban.

Bandika malaca, humoros. A vasipar Bombayban, természeti kép. Füstbe ment terv, komikus. A játékos bánata. amerikai dráma. A csodababa vigjáték.

Szept. 24, 25-én pénteken és szombaton

Órház a Kárpátokban

aktuális háborus dráma.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Egy jó házból való fiu

könyvkötő

tanoncnak felvétetik a Gutenberg nyomdában.

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

≡ „Antispora-Vita” ≡

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita” az összes vetőmagfélék, de első sorban az őszi búza által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kilója 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelőzők

SCHWARZ & TAUBER

nagykereskedők Nagykanizsán.

Kitűnő ✕ elsőrendű

Fényszén

magas hőfejlesztésű, háztüzelési és ipari célokra, házhoz szállítva, kicsinyben és nagyban jutányosan kapható

Pollák Ignác mész- és szénagykereskedőnél Nagykanizsán.
Király-utca 49. (Berger-féle ház).

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hítt vevőimet, hogy lakásomról levő

fehérnemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Hoffeld-féle rumburgi vásznakot, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóbírű Lillom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehérneműket. ::

==== A legfinomabb áruki ====
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

Vezerképviselő:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

==== festő vállalata ====
Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcsimtablák

beli s külső faerezés
márvány afánzatok festése.
Épület-, szobafestés,
butor, üzletberendezés
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk
magasan fejlett izlésünk
és technikánk a legkénye-
sebb igényeket is kielégíti
Árajánlattal, színes váz-
latrajzzal felszólításra
díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gondnal és izléssel szállít.

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Műfolyóirat: Arak: Helyben házhoz hozva 1 óra 1 K.
 Egyes szám 6 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.
 Nyilvántartott és hirdetésnek megállapított arak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
 Telefon: Szarvasrészeg 41. Kiadóhivatal 41.

A háboru után.

Kereskedelmi és iparkamaráknak, a soproni kamarának új elnöke, *Spiegel* Sigríd a kamara minapi közgyűlésén tartotta elnöki székfoglalóját. A nagyszabású beszéd mélyenjáró fejtegetéseket tartalmaz a háboru után a magyar városokat, s az egész magyar közéletet érintő kérdésekről. Ez a beszéd egy szersmind arról is élénk bizonyosságot szolgáltat, hogy kereskedelmi és iparkamaránk vezetése mily avatott kezekbe, mily kiváló értelmű és széles látókörű egyéniség gondjába van letéve. Az új kamarai elnök székfoglalójában többek között ezeket mondta:

A jövőt illetőleg határozott irányt kijelölni ma még nem lehet, egy azonban bizonyos, hogy a gyökeresen átalakuló viszonyok mindenkit felfogásának revideálására fognak indítani. Eddig viaskodnunk kellett, ha — mint nemzet és állam — jogaink elismerését elakartuk érni, ma már a tengernyi vér- és vagyonszármazat, mit a világrengető hadakozásban hoztunk, a monarkhiában való egyenjogúságunknak és minden téren való akadálytalan érvényesülésünknek oly szilárd alapot teremtett, melyről minket többé semmi és senki sem szoríthat le. Jövőbeli szerződéseink tehát az agrár- és kézműipar, valamint a kereskedelem fejlődési lehetőségét főkéntlenül biztosítani fogják, amit az is meg fog könnyíteni, hogy mezőgazdaságunk helyzetét a háboru hosszú időre igen kedvezővé tette s így nemzetközi szerződéseinkben nem kell kizárólag agrárius szempontokat előtérbe helyezni. Az ipari föllendülés híhetőleg gyorsan megvalósuló reménye fogja az amerikai visszavandorlást is megindítani.

Vasutforgalmi viszonyaink rohamlépésekben való javítása híhetőleg egyik jellegzetes vonása lesz forgalmi politikánknak, melynek nagy érdekeinek megfelelő irányban való mozgását a katonai szempontokkal való összhangja is biztosítja majd.

A magyar gazdasági élet egyik fokmérője az építőipar foglalkoztatása. Ha az állam a maga pénzén építtetné a katonai laktanyákat, kórházakat, amint ez a háboru óta nálunk is kezd meghonosodni, és a törvényhatóságok tulajdonát tévő ily épületeket megváltaná, a megyei és városi törvényhatóságok oly anyagi eszközökre tennének szert, melyekkel minden kulturális feladatukat megoldhatnák az olcsó jelzőalkölcsonk és nem éreznék még előreláthatólag hosszú időn át jelentkező hiányát.

A közéletmezés ügye a közvetítő kereskedelemnek e téren több tekintetben való elnyomása, a gabonaárak alakulása,

a fix jövedelmű társadalmi rétegek vásárlóképeségének minimumra csökkenése kivétel nélkül megérdemli a kamara figyelmét. A múlt szomorú tapasztalatai amellet bizonyítanak, hogy a közvetítő kereskedelem kikapcsolása káros volt akkor is, mikor gyöngye termés maradványait kellett elosztani és nem kevésbé káros most, midőn kedvező termés értékesítéséről van szó. A szabadon mozgó kereskedelem mindkét esetben jobban megoldotta volna az áruközvetítés feladatát, mint a legmervebb központosítás.

Figyelmet érdemel a hetivásároknak a

legkritikusabb időkben beállott elsorvadása is. A vidéknek a városokkal való árucseréje volt mindig az a vérkeringés, mely gazdasági életünknek erőt kölcsönzött. És már talán utat tör magának az a felfogás, hogy az árucseréalalmak szaporítása, a hetivásároknak, mint a vásárcsarnoki intézményt az egész országban pótló berendezéshez törekvő áruk felhozatalának minden módon való megkönnyítése helyesebb eszköze a népélemezésnek, mint a hetivásárok elárúsító közönségének megrendszabályozása.

A VILÁGHÁBORU.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratal.

Uj hadállásaink Wolhyniában.

Rúdelem az orosz tulerővel.

Sajtóhadiszállás. Wolhyniában a helyzet változatlan. Az Ikva folyó egész vonalán az oroszok óriási tömegükkel folytatják támadásaikat, de ezeket tegnap is mind véres veszteségeket okozva, visszavertük. Egy orosz ezred megkísérelte az Ikván való keresztüljutást, de az ezred legnagyobb része áldozatul esett a teljesen sikertelen vállalkozásnak. Lucktól keletre lévő hadállásaink ellen az oroszok tegnap igen erős oldaltámadást intéztek, mire frontunknak ezt a részét valamivel hátrább kellett vonnunk, a Stry nyugati partjára, ahol már valósággal erődítészerűen kiépített állások várták készen csapatunkat. Wolhyniai frontunk most sokkal erősebb, mint bármikor ezelőtt és szilárd bázisul szolgálhat a további hadműveletekhez.

A bolgár mozgósítás.

Szófia. A mozgósítási hírdetmények szerint a bolgár hadvezetőség összesen 28 korosztály tartalékosait mozgósította.

Hivatalos jelentés a mozgósításról

Szófia. A félhivatalos Bolgár Távirati Iroda jelent: Midőn a bolgár minisztertanács elhatározta Bulgáriának fegyveres semlegességét, a király elrendelte az ország fegyveres erejének általános mozgósítását.

A hangulat Romániában.

Bukarest. Bulgária mozgósítása Romániát nemcsak nagy izgalomba nem ejtette, hanem az egyenesen nagy megnyugvást váltott ki alakosság minden rétegéből. A román minisztertanácsnak tegnapelőtti

határozata Románia semlegességéről is országsszerű általános helyesléssel találkozott.

Elsűlyesztett

francia csapatszallító hajó.

Rotterdam. Londonból jelentik, hogy a Földközi tengeren Kréta sziget magasságában egy német tengeralattjáró tegnap elsűlyesztett egy francia csapatszallító hajót, melyen közel 2500 francia katona tartott a Dardanellák felé.

Orosz kabinetválság.

Stockholm. Pétervári lapok jelentik, hogy több orosz miniszter, köztük *Pollwanow* hadügyminiszter és *Cserbatow* herceg belügyminiszter a főhadiszállásra a cárhoz utazott, kivel közölni fogják, hogy az egész kormány lemond, ha Goremykin miniszterelnök a legrövidebb időn belül nem távozik helyéről.

Németország-Románia gazdasági tárgyalásai

Bukarest. Az »Argus« című lap jelenti a következőket:

Megbízható forrásból értesülünk arról, hogy komoly tárgyalások vannak folyamatban a bukaresti és a berlini kormányok között azon célból, hogy a normális és szorosabb gazdasági összeköttetés a két állam között újra helyreállítsák.

Megállapodás történt abban, hogy ezeknél a tárgyalásoknál a török municiószállítást és a Németországnak való benzinkivitel kérdését teljesen mellőzni fogják. — Tekintettel arra, hogy ezt a két kényes pontot mellőzik a tárgyalásoknál, remélhető, miszerint a két kormány közötti tárgyalásokat gyorsan és kedvező eredménnyel intézik el s a román-német gazdasági konfliktus rövid időn belül meg fog szűnni.

Repülő-támadások a bukovinai határon.

Csernovitz. A bukovinai határon a repülők úgy orosz, mint osztrák-magyar részről állandóan élénk tevékenységet fejtenek ki. Egy repülőosztagunk tegnap sikerrel bombázta egy orosz parancsnokság székhelyét. Ugyanekkor orosz repülő jelent meg Csernovitz fölött és négy bombát dobott a városra s a pályaudvarra. A bombák jelentékeny kárt nem okoztak.

„Anglia legyőzhetetlen.”

Szófia. Egy bolgár lap munkatársa Bukarestben megkérdezte Filipescu volt román hadügyminisztert a világháború kimenetelére vonatkozó véleményéről. A volt katonaminiszter ezeket mondta:

— Lehetséges, hogy a központi hatalmak Orosz-, Francia- és Olaszországot legyőzhetik, de Angliát soha. Anglia akár 10 évig is folytathatja a háborút a tengeren.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: A keletgalíciai harctéren a nap általában csendben telt el, csak előrehatolt osztagok között heves harcok fejlődtek ki. Így Nowo-Poczajewiől délkeletre két orosz támadást véresen visszavertünk. Egy ellenséges gyalogezred az ikwa torkolata közelében éjjel átjutott a Styren, de csapataink ellentámadása elől nagy veszteséget szenvedve volt kénytelen a keleti partra visszamenni. Ma csapatainkat, amelyek eddig Lucktől keletre voltak, a Styr nyugati partján levő hadállásokba vettük vissza.

Olasz hadszíntér: A tirolli határszakaszon több kisebb ütközet volt. A Tonale-szakaszon valamint Condinótól északra és keletre kisebb olasz csapatok támadásait vetettük vissza. A Vilgereuthi és Lafrauni fensik újra az ellenség nehéz tűzérének tüze alatt állott. A Monte-Costonit védő bátor csapataink, akik ezt a messze harcvonalunk előtt levő határhegyet hónapokon át védték, ma korán reggel ebből a több mint tízszeres túlerő által megtámadott hadállásból kivonultak. A karinthiai harcvonalon tegnap este egy alpin csapat megkísérelte, hogy a Monte Peralban vonalainkat áttörje. Nagy veszteségeket okozva vertük vissza támadásukat. Ma járt le az Olaszország elleni háború negyedik hónapja. Az olaszok ezen hónap alatt nem szánták rá magukat nagyobb szabású harci vállalkozásra, hanem csak egyes terepszakaszok ellen intéztek, noha több hadosztályt tevő haderőkkel támadásokat. Mind hiába, harcvonalunk szilárdabban áll, mint valaha.

Délkeleti hadszíntér: Nincs lényeges esemény.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Mindkét ellenfél tűzérége és repülői az egész harcvonalon igen élénk tevékenységet fejtenek ki, amelynek a derült időjárás kedvezett. A souchezli temetői állás ellen tervezett támadást az ellenség tüzelésünk következtében nem hajtotta végre. Egy ellenséges repülő tűzünkben St. Mencholdtól északra égve lezuhant. Egy másik légi harc után Vouzierből délkeletre volt kényte-

len leszállani. A bennlőket elfogtuk. Pont A Mousson felett egy német repülő két franciával folytatott harcban az egyiket lelőtte. A repülőgép a német és francia harcvonal között égve lezuhant.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Lennewadentól délnyugatra a harc még nem ért véget. Tegnap ellentámadásunk alkalmával százötven orosz elfogtunk. Dönaburgtól nyugatra is sikerült az előretolt orosz állásba behatolnunk. Tizenkét tiszt, kétezerszázöt főtnyi légénység és négy gépfegyver jutott kezünkbe. Az ellenség ellentámadásait a Dönaburgtól délnyugatra általunk elfoglalt vonalak ellen visszautasítottuk. Az Oschmianától északra és Subotniktől (a Gavisz mellett) keletre eső területek közti szakaszon az oroszok ellentállását megtörtük. Csapataink követik a hátráló ellenséget, mely több mint ezer foglyot hagyott hátra. Jobb szárnyunk Nowo-Grodekől északra harcol. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Walonekától nyugatra elfoglaltuk az oroszok állását. Itt három tisztet és háromszáznyolcvan főtnyi légénységet elfogtunk és két géppuskát zsákmányoltunk. Tovább délre a helyzet változatlan. Mackensen tábornagy hadcsoportja: Logyschintől keletre és északkeletre tovább harcolunk.

Délkeleti hadszíntér: A helyzet változatlan.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Velecei éjszakák.

— Levél az olasz cenzura megkerülésével. —

A Lagunák városa állandó rettegésben él a háború óta, mert éjszakai nyugalma nem biztos és ezt a rettentő lelkiállapotot klaszszikusan írja le egy velecei levél, amely a szigorú olasz cenzurát értetetlen módon elkerülte és eljutott Luganóba s onnan a levélíró nagykanizsai rokonaihoz.

Este háromnegyed kilenc órakor Velencében egyszerre kialszik minden fény és az egész városra mély homály borul. Sehol egyetlen fénypont, mindenütt átláthatlan sötétség. A gondola a kis csatornában lassan siklik előre, az ember nem is sejti, hol jár, a házak falai mind közelebb húzódnak egymáshoz, mintha valakit agyonpréselni akarnának. Valamennyi ablak hermetice el van zárva s egy parányi fénynyaláb sem szűrődik ki az ablakréseken. Olykor hirtelen, óvatos lépések tompa neszt hallani, egy szál gyufa gyenge fénye felvillan, majd nyomban elalszik. A gyufa fénykörében egy pillanatra Velence utcáin magányosan baktató embert látni. Minden halottcsöndes és nem hallani sem énekszót, sem glárpengetést, ami a velecei canale-nak estende oly sajnálatos jelleget kölcsönöz. Minden halott-némaságba mered, még a gondolierik apré via l (helyetl) kiáltása sem hangzik. Csak az evezőcsapások ritmikus zaja hallik, az egyetlen hangos életjel Velencében.

Miután különböző hírdak alatt haladtunk el és több márványbalusztrádra bukkantunk, végül a Canale Grandeba érkeztünk, ahol ha elmosódottan is, de mégis megláttuk különböztetni a házakat. Itt az az érzésem volt, mintha az alvilágból jöttem volna ide. A víz itt tisztább, a levegő frissebb, ez ég magasabb. Nagy hajók, hosszú vitórlások mellett haladunk el, melyek arra emlékeztetnek, hogy háború van. Magasan a fejünk felett a paloták tetőin őrszemek állanak és lekiáltják:

— Per l'aria, boua guardia l (Vigyázzunk mi történik a levegőben.)

És ezt a kiáltást ismétli minden egyes őrszem, egyik tovább adja a másiknak, míg a távolban el nem hangzik.

A Canale Granden át, amely most csendes és elhagyatott, kiérünk a Piazzettára. A Márkus templom már nem világít elő a homályból, mint pompás ékszer. Arany mozaikja levan takarva, kupolái és harangtornyai szürkére festettek. A Márkus-téren még élet uralkodik. Az oszlopsorok körül végtelenül hosszú fekete processzió vonul el, amelyből csak a tengerészlisztek fehér uniformisai világítanak elő. Minden percben kis vörös és zöld lángok villanak fel, majd villámgyorsan, mint miniatűr-rakéták kialazanak.

Egyes kávéházak, a Flórián, a Lavena asztalaikat künn hagyták az utcán. A pincérek a homályban tapogatózva szervíroznak és olykor olykor kis zseblámpát nyújtanak fel, hogy legalább a borraivalót lássák.

A Lavena-kávéház ablakait sűrű függönyökkel fedte le. Benn zenekar játszik, a hangok tompán szűrődnek ki a térre. Aki nem csendben és mély homályban hallotta a Vig özvegy melódiát, nem is sejti, mennyi mélabus érzés van e vidám bécsi operette muzsikájában. A vendéglők ajtait és ablakait fekete függönyök zárják le, melyeken át áruuló fény nem hatolhat ki. A helyiség belsejében többnyire petroleumlámpák gyér fénye hullik az asztalra, amelyek mellett alig akad vendég. Az a kevés szálló, amely ily időtájt még nyitva van, még különösebb. Például a Hotel Danieleben az ablakok bezárva, a függők gondosan elhuzva és minden egyes szobában két gyenge fény pislákol és még érzi valamilyen vegyszer gőzét, amellyel a szunyogokat irtották. Az ember majdnem megfullad ebben az atmoszférában. A lépcsőkön és folyosókon is stearin-gyertyák égnek, mivel háromnegyed 9 órakor a villamos áramot elzárják és sem villamos fény nem gyújtható, sem villamos csengő nem berreghet. Éjjel a telefonon sem működik és Velence hajnalig halotti csendben marad.

HIREK.

Ezüst díszéremmel kitüntetett kanizsai vöröskeresztes hölgyek. Kevesen tudják, minő önfeláldozó munkát végez Nagykanizsán a katonakórházakban 10—15 urinő. A háború első hete óta, tehát jóval túl az egy esztendőn lankadatlan buzgósággal, sokszor éjt nappalá téve, de a nappalnak egyetlen óráját sem mulasztva el, a szó legszorosabb értelmében vett munkát végzik ezek a csodálatra méltó teremtetek a sebesült és beteg katonák ápolásával. Olyan fáradságos és eredményes munkát, mely nemcsak a napestig a korzót rová nők tömegét szegyeníti meg, hanem minden tulzás nélkül oda állítható ahhoz a teljesítményhez, aminőt a lövészárkok halálraszánt férfinőpe végez ugyancsak egy évet meghaladó idő óta, Dr. Szekeres József, a nagykanizsai vöröskeresztes kórházak főorvosa lelkes segítőitársait, a kórházaiban dolgozó kanizsai hölgyek teljes névsorát felterjesztette az osztrák-magyar Vöröskereszt egylet elnökségéhez a megérdemelt kitüntetésre. A minap jelent meg a kitüntetettek országos listája. Ferenc Szalvator kir. herceg a monarchia Vöröskereszt egyletének védőhelyettese a katonai egészségügy körül a háború alatt szerzett kiváló érdemeik elismerésül a Vöröskereszt ezüst díjzermével kitüntette Gillény Sándorné, Pálffy Etelka, Malr Kata, Szekeres Ilona és Wéber Anna nagy-

kanizsai urhölgyeket. — Nem hihetjük, hogy a kimaradottakat (kik között vannak a minden elismerésre érdemes dr. Tuboly Gyuláné, Maschler Istvánné, Pálffy Ella stb.) végleges mellőzés érte volna, Okvetlen meg kell rövidesen érkezni az ő érdemeik legfelsőbb honorálásának is.

A kereskedelmi és iparkamara zala-megyei ösztöndíjasai. F. hó 20-án tartott közgyűlésén állapította meg kereskedelmi és iparkamaránk — a soproni kamara, — a szakiskolai tanulók 1915—16. évre szóló ösztöndíjait. Összesen husz, magasabb ipari szaktanfolyamot látogató ifjut jutalmaz ösztöndíjjal a kamara. Ezek közül a zalamegyeiek a következők: A flumel kivitelei akadémián Lustig Emil (Tapolca, 300 K.) — A pécsi fémipari szakiskolán Németh Lajos (Zalaszentmihály, 200 K), továbbá a győri fa- és fémipari szakiskolán Tantalics Gyula (Zalabaksa, 200 K) és Tantalics Ferenc (Zalabaksa, 100 K). A kamara közgyűlése felhatalmazta az elnökséget arra, hogy a még ezután jelentkező érdemes folyamodók részére is állapíthasson meg ösztöndíjat.

Dr. Beck Dezső — sebesült. A február 15-én bevonult egyéves önkéntesek között egész kis sereg kanizsai és zalamegyei ügyvéd volt, kik mintegy másfél hónappal ezelőtt jutottak a tisztí kardbojthoz és közülük többet mindjárt a harctérre is küldtek. Ezek között volt dr. Beck Dezső, a népszerű fiatal kanizsai ügyvéd is, aki nemrég már mint sebesült hős került el az északi harctérről. Bal kezefejét lölte át az orosz golyó és sebesülésével egyelőre a pardubiczi kórházba szállították, honnan családjá közbenjárására dr. Beck-et legközelebb Nagykanizsára küldik, hogy egyik itteni katonakórházban ápoltsa magát.

A maximális cukorárak Nagykanizsán. Országos örömet, vagy legalább is megnyugvást hozott tegnap a hivatalos lap. Annyi panasz és oly sok jajgatás után megállapították végre a cukor maximális árát is. A vidékek szerint változó cukorár Nagykanizsán a mai naptól fogva a nagyban árusításnál métermázsánként 98 korona 60 fillér, a kicsiben való eladásban pedig: a süvegucukor kilója 1 kor. 6 fillér, a kockacukor pedig 1 kor. 9 fillér lesz. Ezzel tehát végét vetették a cukorral üdött gyalázatos spekulációnak, melynek eredménye volt, hogy Nagykanizsán a cukor kilójának ára nem egy helyen az 1 kor. 20 fillért is meghaladta. Messze vagyunk még ugyan az egykori boldog 84 filléres cukorártól, de most a spekuláció letörésével legalább lehetséges lesz egyáltalán cukrot kapni a boltokban, melyek eddig maguk is nélkülözték ezt a nélkülözhetetlen tömegcikket.

Dr. Lukács tanár könyve és a fővárosi sajtó. A nagykanizsai kitűnő plarista tanárnak, dr. Lukács Józsefnek, „A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga” című nemrég megjelent nagy művéről, melyről már részletes ismertetést adtunk, Az Ujság irodalmi rovata az alábbiakban emlékezik meg: A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Alapos készütséggel és elismerésreméltó történetiről készütségről tanuskodó történelmi értekezés jelent meg ezen a címen dr. Lukács József kegyesrendi áldozópap, főgimnáziumi tanár tollából. A szerző kimerítően ismerteti az egyes pápaválasztási aktusokat s jogtörténeti szempontból boncolgatja ezt a kérdést, amely a történelem folyamán mindig a világ érdeklődésének középpontjában állott és kihatással volt az emberiség egyes korszakainak kulturális alakulására. Széles látókörre valló fel-

fogással fejti ki X. Pius és XII. Leó pápák konstitúciójának jelentőségét és történelmi fontosságát. Függetlenül a legutóbbi pápaválasztásról értekezik és a pápák gondosan összeállított névsorát közli. Az értékes munka a Gutenberg nyomdai műintézetnél jelent meg Nagykanizsán. Ára 4 korona.

A régi sárgaréz pecsétnyomók. A hadvezetőség az egész országban szedi össze a háboru céljaira jól használható fémeket s a vármegyei hatóságoknál haszontalan limlomeként őrzött, a használatból kivont pecsétnyomókról egészen megfélekednek. Ahányszor a helynevek megváltoznak, annyiszor ujtották meg a községi pecsétnyomókat s valahányszor megkopott a pecsétnyomó, ujt készítettek, a régít be kellett szolgáltatni a vármegyei alispánjaihoz, hogy a törvényhatóság lomtárába helyezve nehéz lakat alatt őrizzék. Amely pecsétnyomókon címerek, szimpolumok láthatók s valamelyes kulturális, vagy muzeális értékkel bírnak, ezeket érdemes megőrizni, de a legtöbb községi pecsétnyomó csak közönséges föllirással van ellátva s igazán kár tartogatni. Az ország hatvanhárom vármegyéjében ha összeszednék a hasznavehetetlenné vált s forgalomból kivont községi pecsétnyomókat, pár mázsa sárgarézrel lehetne gyarapítani a hadvezetőség készletét. Ilyenkor minden használható anyagot össze kell szedni, hogy ezzel is fedezzük a szükségletet.

Adományok a kanizsai hősök síremlékére. A Központi Jóléti Iroda kimutatása Reichenfeld Gyuláné és Köröskényi Piroska által a helybeli hősök síremléke javára eszközölt gyűjtésről: Oróssinger Józsefné 2 K, Klein Mártonné 20 f., Kulcsár Jánosné 20 f., Král Lujza 40 f., Steinbergerné 1 K, özv. Lányiné 40 f., Noll Ferencné 40 f., Vidos Józsefné 4 K, Lövenbachné 2 K, Hess Teodor 50 f., Kobán Jánosné 40 f., Ridlmayer Mill. 60 f., özv. Dattlerné 30 f., H. P. Gyula 40 f., Utó Lászlóné 2 K, N. N. 20 f., Misonné 40 f., Augesztenné 60 f., Mayer Ödön 1 K, Lasky Pálné 2 K, Keresztes Józsefné 1 K, Paukné 1 K, N. N. 40 f., Malovits 40 f., Köröskényiné 1 K, Miklósy Antalné 2 K, Nemetz Józsefné 1 K, Kálovits Jánosné 50 f., Nezdékné 20 f., özv. dr. Bartha Gyuláné 2 K, Deutsch Herman 2 K, Schützné 40 f., Szatnik Antal 1 K, Kardos Sándor és Társa 10 K. Hán Helén 10 f., Menzel Jancsi 20 f., Lang Katica 60 f., Károlyi Jánosné 40 f., Csizmadia Vilma 10 korona.

Bodega megnyitás. Szabó Antal főtér és Sugár-ut sarkán levő csemege üzletével kapcsolatban egy csinosan berendezett ozonázó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona ozona 50 fillér, egy hideg vacsora 1'20 fill.) lehet friss ételeket venni. Jégbehűtött sör, bor és ásványvíz.

A polgárőri szolgáljat. Ma, péntek este az alábbi polgárőrök fognak rendőri inspekciónál teljesíteni:

Szvetecz Lajos, Sárvári János, Dávid István, Kovács János, Spitzer Mór, Koller Jenő, Barbély József, Csányi Elek, Horváth László, Katona István, Tollár János, Mancsek Ferenc, Farkas József, Gábor György, Nagy Antal, Freischmiedt István, Danis Lajos, Németh J

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Adakozzunk a Hadsegélyzőnek!
Használjunk hadisegély-bélyegeket!

CIMRE ÜGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főuttól a második házban SZIVÓS ANTAL műorás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadiemlék-órák is kaphatók. Hibás és roasz órákat, ékszeret és látszert olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Szept. 24, 25-én pénteken és szombaton

Őrház a Kárpátokban

Hazafias aktuális dráma 3 felvonásban.

Tutyu és Totyu

renekivül bájos vigjáték 3 felvouásban.

A becsapott ujságíró

komédia 2 felvonásban

Hadí híradó, aktuális.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Mindenes

felvétetik

Gutenberg nyomdában

Nagykanizsa Csengeri-ut 7.

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

≡ „Antispora-Vita” ≡

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita” az összes vetőmagfélék, de első sorban az ősöng által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kilója 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelázusitók

SCHWARZ & TAUBER

nagykereskedők Nagykanizsán.

Hirdetések felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.

Tisztelettel értesítem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hítt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérenemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Hoffeld-féle rumburgi vásznakat, Regenhart-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lillom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehéreneműket. ::

==== A legfinomabb áru! ====
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek áttellenében.

Vezérképviselő:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

==== festő vállalata ====
Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcimtblák

honi s külföldi faerezés
márvány utánozatok festése.
Épület-, szobafestés,
butor, üzletberendezés
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk
magasan fejlett ízlésünk
és technikánk a legkénye-
sebb igényeket is kielégíti
Árajánlattal, színes váz-
latrajzzal fölszólításra
díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gondnal és ízléssel szállít.

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

árszociális és közgazdasági napilap.

Kiötletési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyilttér es hirdetésre megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Outenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szorkesztőreg 41. Kiadóhivatal 41.

A mi harcterünk.

A nagy tragédia új felvonása kezdődött meg. A rendező, a rejtelmes élet áthelyezte az új felvonás színhelyét le a déli határhoz, a boszniai és szerb hegyek ölekezéséhez, a Duna és Száva partjaihoz, ahol hónapok óta pihent a háborus pusztítás. Nehéz ágyuink menydörgő harsogása, kisebb szerb csapatok halálba vesző rémült kiáltásai között megindult a drámai cselekmény és most már tragikus rohanással fogják követni egymást az események. A háborút, a gyűlölködő népek nagy leszámolását nem kerestük, békében és nyugalomban akartunk élni. Minden irtózásunk mellett is azonban a szerbek elleni akció a legépszerűbb nálunk és talán megkönyebbülést is érzünk, amikor seregeink kezét fogva nagyszerű szövetségesünkkel, elindulnak, hogy a sors küldetését elvégezzék és megbüntessék azt a népet, amely bérelt gyilkosaival a háboru ördögeit a földre hívta.

Ez a véreskezű nép akart bennünket szíven döfni, amikor trónörökösünk testébe gyilkos tört döfött, ez tör évtizedek óta határainkra.

Régi s új fájdalmak agyából fogan bosszunk, melynek most ütött az órája tragikus csendüléssel, mély zugással, mely rettegést lop a bűne súlyát érző nép lelkébe.

Beszéltünk az új szerb háboru színterére utazó magyar bakákkal. Mintha csak a tizennégy hónap előtti események, a nagy háboru forró lázának első jelenségeit láttuk volna újra feltámadni minden egyes magyar baka lelkében. Azok is, akik már pihenésre vágytak volna, mind új lelkesüléssel, új életre kelve ragadták meg a szuronyos Manlichert, hogy boszuért vágyódó lelküknek szomjuságát csillapíthassák ott, ahonnét mult télen oly kedvük ellenére és csak a parancsnak engedvén jöttek ki: Szerbiában. A sebesültek és az örök bénák is szeretnének oda mégegyszer visszamenni, hogy lerójják a szent fogadalmakat, amiket a mozgósítás első napján minden magyarok megmásíthatlan elszántsággal tettek a magyarok istenének.

Ez a mi háborunk, ez a mi leszámolásunk. A magyar fluk már egyszer ott jártak, már látják maguk elől gyáván menekülni az orgyilkosságok alattomos hőseit. Az ő vérük áztatta már e földet, amelynek meghódított részét nem az ő hibájukból kellett otthagyni. És most visszatérnek ismét oda, hogy bevégezzék az abbahagyott munkát, hogy teljessé tegyék a bűnhődését azoknak, akik aljas bérért vállalták a legszebb isteni ajándéknak, a békének kivégzését. A

bosszu háboruja ez, a pusztulásért, szenvedésekért és fájdalmakért, amiket a szerb nagyzás örjögése szakított a vilagra. Az igazságnak bosszuálló szavát hallatják az ágyuk, azt zengik a mozsarak, ahogy nehéz gránátjaink végigsöpörnek földjük felett, melyből a pusztulás fekete virágai sarjadtak.

A történelem új szakaszának e véres hajnalán nehéz munkába álltak testvéreink odalenn, a Duna, Drina és Száva partjain. Hisszük, hogy rövid lesz a leszámolás. A mi kardunk acélja az igazság ereje. Es ezt a kemény vasat magyar szívek emelik, magyar izmok forgatják.

A VILÁGHÁBORU.

==== A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai. =====

A wolhyniai harcok.

Élelmszerhiány Rownóban.

Koppenhága. A Szentpétervárott megjelenő Birsewlja Vjedomosti című lap közli, hogy a wolhyniai várháromszögnek még orosz kézen lévő harmadik várában, az itteni óriási orosz támadások támaszpontjául szolgáló Rownóban mind egyre növekvő élelmszerhiány van. A cukor és a hus ugyszólván teljesen hiányzik. Ejjel amikor sötét csend borul a várra és a városra, a Dubnó táján ropogó gyalogsági fegyverek tüzelése 30—40 kilométeres távolságról is behalatszik Rownóba.

Mackensen — a Szent István rend nagykeresztese.

Bécs. Ófelsége I. Ferenc József Mackensen német tábornok, hadseregparancsnoknak, kinek diadalmas hadseregében óriási számmal vannak osztrák-magyar csapatok is — a Szent István rend hadiékítményes nagykeresztjét adományozta.

Hindenburg harcai

Még nem menekült meg az orosz centrum.

Stockholm. A moszkvai „Ruskoje Slovo“ című lap katonai munkatársa közli, hogy a Vilna elfoglalása után a németek oly rohamosan haladtak előre, hogy a Vilnától délkeleti irányban álló orosz haderőket azóta még mindig a bekerítés veszedelme fenyegeti. Az orosz centrum most majdnem teljes kör alakú fronton harcol. E harcok kimenetele elé az orosz katonai körök igen nagy izgalommal néznek.

Óriási földrengés Olaszországban

Luganó. Hiteles római hírek szerint a napokban Délolaszország Messina, Nápoly és Abruzzó városaiban és ezek környékén katasztrofális földrengés volt. A nép kétségbeesése mérhetetlen.

A Balkán.

Görögország semlegessége

„Románitól függ minden.”

Bukarest. A „Dimineata“-nak táviratozzák Athénből: A görög kormány teljesen nyugodtan néz a Balkánon fejlődő események elé. Illetékes helyről származó információ szerint Görögország csak akkor mehet a fenyegetett Szerbia segítségére, ha Románia legalább 150,000 emberrel megtámadná Bulgáriát. Az erre vonatkozó ajánlatra adandó román válasz még nem érkezett meg Bukarestből Athénbe. A helyzet kulcsa Bukarestben van. (Románia várható magatartása felől alig lehetünk kétségben. Jellemzi Románia helyzetét volt hadügyminiszterének minapi nyilatkozata, melyben többek között az is foglaltatott, hogy Románia Magyarország felőli határait kénytelen erősíteni. Romániában igen jól tudják, hogy Németország és Ausztria-Magyarország új szövetségesét, Bulgáriát, milyen kockázatos dolog volna megtámadni. A szerk.)

Szerbia új háboruja.

A német és osztrák-magyar támadás.

Szófia. Pasics szerb miniszterelnök a Petit Parisien munkatársa előtt az alábbi érdekes nyilatkozatot tette:

— Szerbia szövetségesével szemben úgy a harctéren, mint a diplomáciában teljesítette szövetséges köteleességét. A Szerbia ellen intézett német és osztrák-magyar támadásnak nyilvánvaló célja az, hogy Szerbia áttörésével Törökországnak segítség nyújtassék. Ehhez azonban az északi ellenségnek legalább 450,000 főnyi emberre lesz szüksége. Valóban kíváncsi vagyok, honnan veszik ezt a németek.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Az északkeleti harctéren tegnap óta nem állott be változás. Mig Keletgaliciában csend volt, Novo-Alexiniev körül és az Ikwá alsó folyásánál heves harcok voltak. Az előbb említett szakaszon az oroszok hadállásainkat erős tűzérési támadással támadták meg. Tizenegy sor mélységű oszlopban nyomultak elő a rohamra. Mindenütt legsúlyosabb veszteségeik közü vertük vissza őket. Az ellenség ama kísérletei, hogy az Ikwán átkeljen, szintén meghiúsultak. A Styr mellett Kolkitól északnyugatra fekvő területen lovasságunk az ellenséget néhány községből elűzte. A Litvániában küzdő osztrák-magyar csapatok az ellenséget üldözve, újra tért nyertek.

Olasz hadszíntér: A tiroli nyugati arcvonalon tiroli lövészek elűzték az alpinákat az Albiolo csucsról. A karinthiai határterületen egy ellenséges támadás meghiúsult. A tenger-melléki harcvonalon tegnap csak tűzérési harc volt. A helyzet egészében változatlan.

Délkeleti hadszíntér: Délkeleten tegnap a nap lényegesebb esemény nélkül telt el.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyhadiszállítás jelenti:

Nyugati hadszíntér: A tűzérési és repülő tevékenysége a tegnapi nap tolyamán az egész arcvonalon lokozódott. Fehér és színes angoloknak a Labacseei csatornától délre ellenünk intézett támadása már tűzérésünk tűzében összeomlott. A tengerparton egy angol repülőgépet lelőttünk, vezetőjét ellogtuk.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsoporija: Lennewadentól délnyugatra Rose és Stigge helységeket, melyeket átmenetileg kiűrtettünk, ismét elfoglaltunk. Dünaburg előtt Smelinstól északkeletre további orosz állásokat foglaltunk el rohammal és ez alkalommal ezer oroszot elfogtunk. Wileikánál a hátráló orosz oldalában működő erdők szivós harcban állanak. Erős orosz támadások egy helyen muló sikerrel jártak, mely alkalommal több ágyunk, amelyek legénysége végsőkéig kitartott, elveszett. A hátráló ellenséget keményen üldöző arcvonalunk állépte a Soly—Olshany—Traby—Iwje—Nowogrodek vonalát. Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoporija: Az ellenség ellentámadását az egész arcvonalon megtörtük. Üldözés közben elértük a Sdrwetsch-szakaszt. Tovább délre az ellenség hátréveivel utóharcok folytak. Száz orosz fogoly és három géppuska jutott kezünkre. Mackensen tábornagy hadcsoporija A Logisintól északkeletre és keletre előretolt osztagainkat az orosz átkaroló támadás elől az Oginski csatorna és a Jasiolda mögé vertük vissza. Osztagaink ez alkalommal két tisztet és száz lönyit legénységet fogolyként vittek magukkal.

Délkeleti hadszíntér: Itt nem történt változás.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉK! mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főúttól a második házban SZIVÓS ANTAL műórás és látszerész új üzlete, ahol kítűnő hadlemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Levél Cseh-Kanizsáról.

(Egy kanizsai urleány beszámolója. — Pletyka és a Centrál süteményei. — A Jég. — A flört. — Mi a jó a flörtben? — Tenniszpartiak, gardenpartlek. — A kanizsai mulatságok.)

Pilsen, szept. 18.

Leikemre, — ahogy Sekszipir hősei mondják, akik halhatatlan voltak mellett is többször meghalnak minden darabban — gyermeki, nagy örömmel örültem a „Levél Csehkanizsára” c. rovat első adagjának, ami a „Zalai Hirlap” ma érkezett számában került a szemem elé. Már régen vágyódtam az ilyesmire után s az ötletes, kedves írásmű egészen fölvilványozott. Ezután még nagyobb kedveléssel írom a csehkanizsai leveleket, hogy ilyen sikerült konkurrensok buzdítanak, annál is inkább, mert két bájos levél, amit Kanizsáról kaptam, meggyőzött arról, hogy odahaza szívesen olvassák szerény írásomat. A két levél közül az egyik névtelenül érkezett, de minden vonása elárulja, hogy egy bájos női kéz szántotta imádandó közvetlenséggel összerótt sorait. A másik levél egyenesen irodalmi nivót képvisel. Írója egy nagyon kedves és okos urleány, aki Kanizsa kikiáltott „beauteé”-i közé tartozik. Az ő nevét azonban már én hallgatom el, ami tekintettel a levélben foglalt egynemű csipős részletre, mindenképpen érthető. Annyi mindenesetre bizonyos, hogy a szép kartársnő maliciája finom és jellemző, amit az alábbiakból az olvasó is megállapíthat. Tehátlan:

Kedves Gács!

Gürtlertől hallottam, hogy nagyon érdeklik a kanizsai dolgok. Tudom, hogy a maga Csicsája rossz, sőt hallatlanul rossz levélíró s ezért elhatároztam, hogy régi ismeretségünk jogán majd én tájékoztatom a hazai eseményekről, hálából Csehkanizsáról írott leveleiről, amelyeket igaz örömmel olvastam mindig.

Lássam, mindjárt beismerem, hogy én csak pletykázni tudok magának, de ehhez legalább igazán értek, sokkal jobban, mint a maga jóbarátja, a Halics ur, pedig ő azt hiszi magáról, hogy elsőrendű szaktekintély ezen a téren. Ki is pletykálkodom magam kedvemre, annál is inkább, mert gyanakszom, hogy levelem előbb-utóbb a Zalai Hirlapba kerül s meg vagyok győződve róla, hogy a mi volt udvarlónk és imádónk ott Pilsenben nagy örömmel fogadnak néhány friss pletykát. A frissességükért pedig kezeséget vállalom.

Tudja, nekünk ináris nagyon fontos, hogy mi lesz a jéggel. Mostanában szörnyű mohósággal tanulmányozom a meteorológiát, de egyáltalán nem azért, mintha a meteorokra volnék kíváncsi. Kivéve talán néhány nett tűzértisztet, akik meteor-szerű fénnel jelennek meg szűkebb hazánk egén. Ha ugyan megjelennek, mert eddig még nem igen mutatkoztak. De hogy visszatérjek a jégre, (sajnos ez esupán képes kifejezés, pedig menyire visszatérnék más valóságban a jégre) ez most az én legnagyobb gondom. Nem mintha szenvedélyesen szeretnék korcsolyázni, sőt a korcsolyát nagyon rosszul kezelem, (vagy lábalom? Magának jobban kell ezt tudnia. Döntse el.) Mindig is irigyeltem a sikkes Lúzar Mancit, aki olyan mesébeillő ügyességgel és annyi kecses bájjal tud — elesni a jégen. Mert higye el, nálunk lányoknál ez a fontos, ez az egyetlen, amiért érdemes korcsolyázni. Én sohasem mertem megkockáztatni az elesést, mert féltem, hogy na-

gyon esetlen találnék lenni s így sajnos meg kellett elégednem az egyszerű és bővítetlen korcsolyázással. Jaj, már megint elkalandoztam. Tudnillik azt kellett volna kifejtennem, hogy miért várom úgy a jeget? Hát nézze Gács, maga egy modern, maga előtt nem kell köntörfalazni. (Borzasztó csunya szó, alig tudtam leírni.) Hát nézze kérem, nekünk együgyű lányoknak, akiket az Isten semmiféle magasabb ambícióval nem áldott meg, akik nem vagyunk elég okosak ahhoz, hogy egyéb gyönyörűséget is keressünk; a mi számunkra csak egyetlen szórakozás van és ez a — flört. Isten neki leírtam, nem vonom vissza. Tudom, hogy sokan léhának tartanak ezért, de ez az igazság, hát miért tagadjam? Nekem egy finom flört nagyobb gyönyörűséget szerez, mint egy jó könyv, egy jobb kép vagy egy legjobb darab. Maga természetesen azt hiszi, hogy az én flörtjeim. Téved barátom. A barátomim flörtjei!

Higye el, hogy minket kizárólag csak a mások flörtjei érdekelnek, a magunkét unjuk, de muszáj megtartani őket, hogy a többiek elől elitkoljuk azt az állandó kémkedést, amelyet véghez viszünk, amely az egyetlen izgalma, gyönyörűsége, hogyne mondjam: tüzijátéka a mi kiellen és léha, (önök tehetnek róla, férfiak, hogy ilyen sivár) leányéletünknek. Már pedig flörtözni, jobban mondva a többiek flörtjében gyönyörködni és ami a fő, a pletykálkodáshoz anyagot meríteni, télen csak jégen lehet. Nyáron ott a tennisz és a garden-partyk, ha ugyan lehet egy kis tulzással garden-partienek nevezni, amikor egyik vagy másik szabadhegyi szőlőben összeseregünk (ami különben félig-meddig már divatját is multa Nagykanizsán).

Ez azonban csak nyáron van, mig télen kénytelenek vagyunk beérni a pusztaság pályával. A mozi ugyanis nem chic. Sétálni pedig nem rezon. Na, köszönöm azt a botrányt, amit a nyakamba kerítenének a kedves barátomim, ha 12 fokos hidegben sétálni mennék egy fiatal ember kedvéért. Olyan lányt csak egyet ismerek Kanizsán, aki órákon át szaladgál egyedül is, télen a városvégen. Brr! Nem kérek belőle. Énnél még a tisztelt nagynénik lórum-partija is többet ér. A ramliról nem is szólva.

Maradna a bál szízn, de az igazán nem vadászterület. Aki ismeri a kanizsai estélytermek berendezését, az tudja, hogy ott igazán minden flört kizárva. Sehol egy meghitt zug, egy eldugott, kedves sarok, (miért nem csinálnak néhányat?) Az estélyek családias jellege kétségbeejtő; harminc ismerős is ül egy asztalnál, mindenki szem előtt van állandóan s a táncról eltekintve tulajdonképp csak egy zenés tömegvacsora nálunk minden mulatság. Utálatos dolog igazán.

Ugyanigy nem jöhet számításba a kávéház sem. Marad tehát egyesegyedül a jég. Az a mi birodalmunk. Öt órától nyolcig, (amig haza nem kell menni) azt tesszük, amit akarunk. Sőt tudok olyanokról, akik még fél kilenc után is teszik, amit akarnak. De komolyan Gács: honny, soit, qui maly pencil Hiszen szinte utálatos, hogy alapján milyen okosak vagyunk mi kanizsai lányok.

Mindenes

felvétetik

Gutenberg nyomdában

Nagykanizsa Csengeri-ut 7.

HIREK.

Koleragyanus halál és megbetegedés Kiskanizsán.

Két kiskanizsai ház őrizet alatt.

(Saját tudósítónktól.) Ma reggel riasztó hírek járták be a várost, melyek a leghetlenebb változatokban arról szóltak, hogy Kiskanizsán napok óta kolera dühöng, melynek már több áldozata van. E rémhíreknek mindössze annyi alapjuk van, hogy tegnap Kiskanizsán koleragyanus tünetek között megbetegedett két egyén, kiknek egyike ma meg is halt. Egyelőre semmi bizonyosság nincs s mert a hatóság mégis ugyanolyan szigorúsággal és pedanlérálával intézkedett, mintha a legkomolyabb dologról lenne szó, — ez mindenkit a legnagyobb mértékben megnyugtathat. A két eset részletei és a fogatosított intézkedések a következők:

Ma kora reggel jelentették dr. Goda Lipót rendőrorvosnak, hogy Kiskanizsán a Rozmaring-utca 50. számú házban tegnap este 11 órakor hányás, hasmenés és görcsök között megbetegedett *Kálmán* Jánosné szül. Szerecz Juli 35 éves asszony. Az orvos a beteget haldokolva találta s minthogy az esetet koleragyanusnak konstátálta, nyomban fogatosította a kolera esetére előírt összes óvintézkedéseket. Elsősorban szigorú őrizet alá vettette a beteg házat, ahová senki sem be, sem onnét ki nem mehet. A ház lakóit kolera elleni védőoltással látta el, s azok ugyanott töltik a megfigyelés öt napját.

Alig, hogy dr. Goda Lipót eljött a koleragyanus beteg házatól, az *dél előtt 9 órakor meghalt*. A városi hatóság erre a *halott felboncolását rendelte el*, amit ma délután eszközölnek. Ekkor fognak a halott belső részeiből vizsgálati anyagot venni, hogy azt a pozsonyi bakteriológiai intézethez felküldjék.

Minthogy a rossz soha sem jön egymagában, még vissza sem érkezett a városba dr. Goda Lipót a Rozmaring-utcából, mikor azt jelentették a kapitányságnak, hogy a Szeptekni-utca 22. számú házban is van egy koleragyanus beteg. Itt *Grefl Péter* 48 éves földműves betegedett meg tegnap hányással hasmenésben és ma éjjel állapota meglehetősen rosszra fordult. A betegnek görcsei egyáltalán nincsenek és a rendőrorvos kizártnak tartja eseténél a kolera. Mindazonáltal itt is mindazokat az óvintézkedéseket fogatosították, amik a legkomolyabb koleragyanus esetére csak előírva vannak. A Szeptekni-utca 22. számú házat is fegyveres őr őrzi, hogy onnét senki nem távozhasson és oda be se juthasson senki. Azonkívül ugy a Rozmaring, mint a Szeptekni-utcai gyanus házak szomszédait kolera ellen beoltják. A polgármesteri hivatal a két esetről távirati jelentést tett ugy Zalavármegye alispánjának, mint a belügyminiszternek, a város katonai parancsnokságához pedig az iránt írt át, hogy nyolc fegyveres katonát bocsásson a város rendelkezésére, akik a két házat őrizték, mert a korlátolt számú rendőrszemélyzet erre képtelen.

Egy földünk 25 éves hivatali jubileuma. Meleg bensőséggel ünnepelték a minap a bajai m. kir. adóhivatal tisztviselői hivatalfőnökük, *Sárecz Ignác* adóhivatali pénztárnok állami szolgálatának 25 éves jubileumát. Az ünnepelt, aki néhai *Sárecz Ignác* nagykanizsai

zsai vagyonos és tekintélyes csizmadiamesternek fia és *Horváth István* városi adóellenőrnek sógora, *Nagykanizsán* kezdte ezelőtt 25 évvel pályáját, mint az itteni m. kir. adóhivatal gyakornoka. A bajai lapok a jubileum alkalmából meleg elismeréssel nyilatkoztak a jubiláns népszerűségéről és kiváló szakképességeiről, melyeknek gyors emelkedését is köszönhette.

Szeptember vége. Híre-pora sincs a mosolygó, szelid bánattal teljes magyar ősznek. Hideg szél borzongatja a lombjukat hullató fákat s most sokkal jobban érdekel bennünket mint máskor, milyen időt jósol a híres Meteor. A magyar időpróféta szerint a szeptember 26-iki ugynevezett változási nap szeles, esetleges csapadékos időt ígér, amelyet követőleg, különösen szóródott napfoltok esetére, kellemes őszi napokban lesz részünk s 29-ike is csak kevés hőszűnyedést ígér. Októbernek változási napjai: 1. hűvös, 2. szeles, esetleg viharos, vagy csapadékos, hűvös jelleggel, 3. igen változó, de még mindig szeles, 9. csapadékos, 9—10. enyhe, derült, 14. csapadékos, 15. állandóbb száraz, 20. szeles, esetleg viharos, 22. enyhe, 23. száraz, 27. hűvös, száraz, 29. viharos, hideg, részben csapadékos, 31. szeles, hűvös jelleggel.

Ma este katonahangverseny. A 12. Landwehrenekar ma este egészen új műsorral nagy hadsegélyző hangversenyt tart a Centrál kávéházban.

Tiszta poharakat a kanizsai italmérésekbe. Egy rég hiányzó rendelet érkezett ma Nagykanizsa városához Zalavármegye alispánjától. A rendelet az italmérésekben (vendéglőkben és csapszékekben egyaránt) divó azt az undorító szokást szünteti be, mellyel a használt poharakat mind egy közös dézsában szokták öblíteni, melynek vize ilyenformán undorítóbb, mint az a maradék, ami az öblítetlen poháron vagy pohárban található. Ez a közös csávás víz a legalkalmasabb minden fertőzés terjesztésére. Elrendeli az alispán, hogy ezeket az öblítő dézsákat teljesen el kell távolítani az italmérésekből s minden poharat csapról eresztett, teljesen tiszta és friss kutvizzel szabad csak kimosni. Az ujan érkező vendég részére csak előzetesen tisztára kimosott és szárazra törölt poharat szabad adni. E rendelkezések be nem tartása a megfelelő kihágási szakasz alapján 600 koronáig terjedő pénzbüntetés. A nagykanizsai rendőrkapitányság holnap közli az új rendet az összes helybéli italmérésekkel, melyeknek záros határidőt szab a mosó dézsák eltávolítására és az elrendelt új mosókészülékek beszerzésére.

Egy veszedelmes kém. Sir Robert Baden-Powell angol tábornok bejárta Németországot, s a leghihetlenebb felforgatóval készített egyes erődökről rajzokat. Világszenzációt keltett ez a dolog, a tábornok jegyzőkönyvet is írt róla, melynek fordítását az Előre képes hetilap a 35-ös számától kezdve közli. Külön könyvalakban is megjelenik rövid időn belül képekkel illusztrálva.

Bodega megnyitás. Szabó Antal főtér és Sugár-ut sarkán levő csemege üzletével kapcsolatban egy csinosan berendezett ozonázó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona ozsona 50 fillér, egy hideg vacsora 1'20 fill.) lehet friss ételket venni. Jégbehűtött sör, bor és ásványvíz.

Felelős szerkesztő: *Gürtler István*.

Maponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Szept. 24, 25-én pénteken és szombaton

Őrház a Kárpátokban

Hazafias aktuális drama 3 felvonásban.

Tutyu és Totyu

renekvül bájos vígjáték 3 felvonásban.

A becsapott ujságíró

komédia 2 felvonásban

Hadi híradó, aktuális.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

≡ „Antispora-Vita” ≡

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita” az összes vetőmagfélék, de első sorban az őszi búza által hazánkban állandóan fenyegetett csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kiloja 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelázusitók

SCHWARZ & TAUBER

nagykereskedők Nagykanizsán.

Értesítés.

A magyar kir. szab. Osztálysorsjáték igazgatósága a magy. kir. pénzügyminiszterium hozzájárulásával elhatározta a huzások újrafelvételét s így a 34-ik sorsjáték még hátralévő V. osztály huzása f. évi október hó 7—8-án, a VI-ik pedig november hó 3-tól december 1-ig tartatik meg.

Erre való hivatkozással ezennel felkérem igen t. vevőimet, hogy az V-ik osztályra szóló megújítást nálam legkésőbb október hó 2-ig sziveskedjenek befizetni, mert a rendkívüli helyzetre való tekintettel ezuttal ez a legutolsó határidő a beváltásra.

Egyszersmind ajánlok vételre

V-ik oszt. sorsjegyet egész K 136.—
fél „ 68.—
negyed „ 34.—
nyolcad „ 17.—

Milhofer Kálmán osztálysorsjegy főárusító
Nagykanizsa, Zrínyi-Miklós utca 42

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hítt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérnemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Hoifeld-féle rumburgi vásznakat, Regenhardt-féle damaszt-árakat és a jóhírű Lillom-vásznat, zsebkendőket és minden-nemű fehérneműket. ::

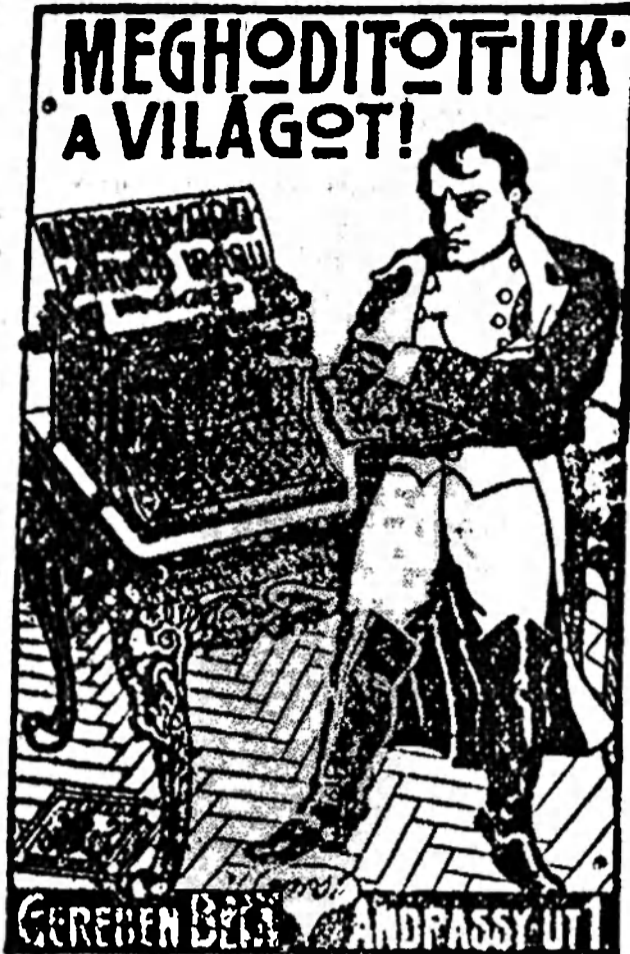
== A legfinomabb áruk! ==

A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

Vezérképviselőt:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

festő vállalata

Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcsimta

bol s külföldi faerezés márvány udvarok festése. Épület-, szobafestés, butor, üzletberendezés mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk magasan fejlett izlésünk és technikánk a legkényesebb igényeket is kielégíti. Áránlattal, színes vázlatrajzzal főszoállításra díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:

Gutenbergnyomda

Minden legkisebb nyomtatványrendelést a legnagyobb gondnal és izléssel szállit.

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 hónap 1 K.
Egyes szám 6 fillér Vidékre, postán . . . 1 hónap 1-50 K.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

Pénz és erő

viaskodik egymással, hónapok, — különös nekifeszüléssel hetek óta a Balkánon. A pénz csengő muzsikájával az entente toboroz, mi erők és győzelmünk öntudatos fölényével állunk a választalon levő balkáni államok előtt. Az ingadozó és határozatlan balkániak közül Bulgária már megmutatta az utat, amelyen haladni akar. Érzései és érdekei a mi táborunk felé küldik, nagy álmait, nemzeti vágyait a mi lobogóink alatt akarja megvalósítani. Bulgária már mozgósítja hadseregét és lehet, hio y már a közeli órák kibontott zászlókkal hozzák táborunkba. Bulgária új elhatározása megrázza az egész Balkán testét és bizonyos, hogy ott nagy és döntő fontosságú események vannak készülöben.

A pénz és erő balkáni tusája már a végét járja, a bolgár színvállás után a még késlekedőknek is választani kell az utak között, amelyeket jövőjük irányítására alkalmasan követni fognak.

Bennünket a szomszédságnál, meg egyéb okokkal fogva is legközelebből Románia állásfoglalása érdekel. Jöttek és jönnek erről a legvegyesebb hírek, jók és rosszak, megnyugtatók és nyugtalanítóak, aszerint, hogy milyen forrás bocsátja azokat szárnyakra. A román aspirációkat ismerjük, ezek jel-szavaival izgatnak a russzofilok, akik az orosz csallakozásban látják az egyedüli üdvöztető hitvallást. — Táboruk nagyrészt az utca, amely mindig csak a szélsőségek lármájával tud zajt csapni és terrorizálni. Ezek szeretnék a román hadsereget az orosz táborba vezetni, hogy együtt folytassák a küzdelmet. A józanság Romániában inkább az intellektuelek között talál híveket. Es ezek egy része a további semlegességet, a többi a hozzánk való katonai csatlakozást sürgeti. A három párt harcolnak vajudásából kell megszületnie a végső elhatározásnak. Es ez már soká nem is késhetik. Új szövetségesünk Bulgária felénk nyújtja kezét és a mi erős karunk román és szerb földek felett nyulik feléje.

Romániában a hangulatok és a józan gondolkodás harca folyik most talán a legfőbbban. Az orosz rubel által megoldozott tábor a hangulat politikájába akarja sodorni az országot. Ezeknek az agitációknak a mult tél mutatkozott legkedvezőbbnek a beavatkozás kierőszo-kolására. Akkor az orosz hadsereg a Kárpátok ércfalát vivta, Czernowitzban orosz parancsnoklás volt és egy keskeny szegély a magyar földből is orosz bitorlás alatt nyögött. Ez a kedvezőnek átszó pillanat azonban gyorsan elmúlt

és Románia ismét a választalon nehéz lejtőjére jutott. A mai helyzet mellett a józan okosság mutatja az utat, amelyet román szomszédinknak követni kellene. Csak hogy — legalább úgy látszik — a frázisok és az aranycsengés mámorában nem gondolkozik és lehet, hogy a mámor egy pillanatra végzetének tragikus útjára sodorja.

A vajudás a Balkánon már nem tarthat sokáig. Katonai helyzetünk megen-

gedi, hogy sürgetően kényszerítsük színvállásra azokat, akik minden okosság és természetes cél ellenében is ingadoznak elhelyezkedésük elhatározásában és ezzel jövőjük alapjainak megvetésében. A nagy ellenségek letiprása után pillanatra sem akaszthat meg kis erők beavatkozása, amelyeket nagy győzelmek fergetegében megedzódott seregeink könnyedén elsöpörnek maguk elől.

A VILÁGHÁBORÚ.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

A Balkán.

Radoszlavov Németországban.

Szófia. Radoszlavov bolgár minisztereink a közeli napokban Németországba fog utazni. Utazásának céljáról félhivatalosan azt jelentik, hogy Radoszlavov Németországban tartózkodó attasé-fiat szándékozik meglátogatni. Politikai körökben azonban igen nagy mérlegelés tárgyává teszik Radoszlavov németországi utazását, melynek rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Bulgária ellen

a balkáni szláv szövetség.

Genf. A párisi Temps-nek táviratozzák Szentpétervárról: A balkáni szláv szövetség sürögösen felszólította Szaszonow orosz külügyminisztert, hogy az orosz kormány nevében azonnal követelje Bulgáriától az antant javaslatainak haladéktalan elfogadását. Azt kívánja a balkáni szláv szövetség, hogy a feketetengeri orosz flottát rendeljék a bolgár-török határvonal végéhez, s ott orosz csapatokat szállítsanak partra, azzal az utasítással, hogy szállják meg a bolgár területeket, hacsak Szófiában záros határidőn belül nem fogadják el Szentpétervár követeléseit. E követelések között legyen elsősorban az, hogy a bolgár nemzet népszavazás útján döntse el, melyik hatalmi csoporthoz, a központi hatalmakhoz, vagy az ententhez akar-e csatlakozni.

Szerb csapatszállítás

a bolgár határra.

Bukarest. A Duna melletti Turn-Szeverinből jelentik: Szerbiának a magyar határ közelében lévő Kordoba nevű helységéből f. hó 23-án 50,000 főnyi szerb csapatot szállítottak délre, a szerb-bolgár határra.

A párisi bolgár követség.

Zürich. Párisból jelentik: A párisi bolgár követség bevonta nemzeti zászlóját. A követ egy francia újságíró előtt a következőket mondotta:

— A párisi bolgár követség elutasításáról még nem határoztak, de a helyzet olyan, hogy a hirtelen torlódó események bármely órában aktuálissá tehetik ezt a kérdést.

A besszarábiai kérdés.

A német terv a román sajtóban.

Brassó. A Brassói Hirlap mint rendkívül érdekes kombinációt közli a bukaresti »Moldova« alábbi fejtegetéseit:

A németek előtt három probléma áll most: Szentpétervár ellen nyomulni, Orosz ország belsejébe hatolni, vagy a Fekete-tenger felé előretörni. De ki tudja, mit csinálnak majd a németek? Ennek dacára bátorságot veszünk magunknak, hogy a helyzet mérlegelésével a következőkre hívjuk fel a figyelmet:

Lehetséges, hogy a németek a Duna—Pripet-mocsarak közti területen defenzívában maradnak és 30—35 divízióval előretörnek a Fekete-tenger felé. Ez a hadművelet két nagy problémát oldana meg.

1-ször: Erintkezésbe jutnának Konstantinápolylyal; 2-szor: megkísérelhetnék a benyomulást az angol kolóniák szívébe, Egyiptomba. — Ezeknek a terveknek a kivitele Romániát közvetlenül érinti. Ezekben van a megoldási lehetősége Besszarábia felszabadítása kérdésének is.

A tények ereje és a sors keze — írja a Moldova — súlyosabb, mint az embernek ügyessége és Romániának teljesítenie kell majd történelmi feladatát.

A költözők oroszok.

Bukarest. Legjobban jellemzi, hogy maguk az oroszok mennyire nem bíznak volhyniai és galíciai akciójuk sikerében,

az a körülmény, hogy a kiewi kormányzóság területén levő összes állami hivatalokat a Moszkván túli Kazán kormányzóságba költöztették.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Az ellenség tegnap is nagy haderő alkalmazásával folytatta arra irányuló erőfeszítéseit, hogy harcvonalunkat Nowoalexiniecnél áttörje. A több nap óta folyó csata az oroszok teljes vereségével ért véget. Az oroszokat minden olyan ponton, ahol valamely lövészárkunkba ideig-óráig benyomultak, odasiető tartalékjaink az ellenség nagy veszteségei közt üzték újra ki. Még tegnap délután és este is tizszer megismételt orosz támadás omlott össze. Nowoalexintől délre Zaloscetől keletre szélőlött akadályainkon át állásainkba behatolt orosz csapatokat elfogtuk. Az Ikwa—Styr vonalon az ellenség tevékenysége megbénult. Keletgaliciában csend uralkodik. A Litvániában küzdő osztrák-magyar csapatok az ellenséget Krasszynnál a felső Scára keleti partjára vetették vissza.

Olasz hadszíntér: Az olaszok tevékenysége tegnap arra szorítkozott, hogy a görzi vörös kereszt kórházat, melynek rendeltetését messzire látható genfi lobogó jelezte, heves tűz alá fogták. Az olasz tüzéség az erre a kórházra intézett tüzeléssel ötször telibe talált, még pedig az egyik gránát a műtő-terembe csapott be, további ötvenhárom lövedék az épület közvetlen szomszédságába ütött. Katonai célja ennek a népjogellenes cselekedetnek nem volt, mert ott csapatok sem közel, sem távol nem voltak.

Délkeleti hadszíntér: Nincs ujság.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: A hónapok óta előkészített francia és angol offenzíva folyamán megindult harcok az arcvonal nagyobbik részén tovább folytak anélkül, hogy a támadókat céljukhoz említésre méltó mértékben közelebb hozták volna. A tengerparton angol hajók is megkísérelték, hogy tüzelésükkel, amelyet főleg Seebrüggére irányítottak, harcba avatkozzanak, sikerük nem volt. Egy hajó elsüllyedése és két másik megsérülése után visszavonultak. Az Ypern-szakaszon az ellenség nagy veszteségeket szenvedett, de előnyöket nem vívott ki. Folyamatban levő ellentámadásunk sikeresen halad előre. Az egykori Souchez falu romjait önként kiűrtették. Számos más támadást ezen az arcvonalon könnyű szerrel vertünk vissza, sok helyen az ellenségnek igen súlyos vesztesége mellett. Neuville-től északra a fő támadást kellett kivédenie. Itt több mint 1200 embert, köztük egy angol dandárparancsnokot és több tisztet foglyul ejtettünk és tíz géppuskát zsákmányoltunk. Különösen heves volt a harc a Mourmelon Le Grandtól északra és közvetlenül az Argonneoktól nyugatra. Itt derék csapataink a legnagyobb veszteséget okozták az ellenségnek. Több mint 3750 francia, köztük 39 tiszt esett fogságba.

Keleti hadszíntér: Vilejkától keletre az oroszok újabb támadásait visszautasítottuk. Vilejkától nyugatra heves harc folyik. Smergon és Visnev közt a harc még tart. Sabersinától északnyugatra támadásunk az oroszokat Bercsina mögé vetette vissza. 900 oroszot elfogtunk és 7 géppuskát zsákmányoltunk.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsaportja. Az ellenséget még hátrább szorítottuk. Mackensen tábornagy hadcsaportja. A helyzet változatlan.

Délkeleti hadszíntér: A német csapatoknál jelentős esemény nem történt.

A miniszterelnök szeptember 27-én.

Viszik a rézet.

A háztartási fémtárgyak rekvirálása.

Páratlan az az erőfeszítés, amellyel a monarchia és Németország fölkészül a teljes győzelemre. Most a réz és más hadifémeknek korlátlan mennyiségben való biztosítására történnek olyan intézkedések, amelyek a bányák és gyárak állandó, megfeszített termelésén fölül is időtlen időig biztosítják a hadicélokra.

A hivatalos lap tegnapi számában rendelet jelent meg arról, hogy a háztartásokban található hadifémekből álló tárgyakat rekvirálni fogják. Az önkéntes adakozásokból már igen nagy mennyiség — több waggonnal hadifémtárgy — került Nagykanizsáról és Zalamegyéből, azonban itt a lakosságnál óriási mennyiségben található még ezekből a hadifémekből készült tárgyak. Nagykanizsán különösen az alumínium és rézeszközökből való igen nagy készlet, a vidék pedig tombak tárgyakat tud igen nagy mennyiségben beszolgáltatni. Az összeszedett tárgyakat beolvasztják és a masszákat hadiműhelyekben dolgozzák fel. Az elrekvirált tárgyak helyett más anyagból való tárgyakat, vagy pénzbeli ellenértéket adnak. A nagyfontosságú honvédelmi miniszteri rendelet részletes ismertetése a következő:

A rendelet a háztartásokban használatos fémtárgyaknak, főként edényeknek, egyszerű asztali készleteknek, mosó- és főzőüstök, tűzhelyekre beépített vízmelegítők csapokkal együtt, fürdőkádak, fazekak, lábosok, egyszerű gyertyatartók, vasalók, sárgarézláncok, butorlábak, rézkillincsek, zárpajzsok stb. hadicélokra való igénybevétele iránt intézkedik. Ennek az intézkedésnek az a célja, hogy a hadsereg fémszükségletét bármilyen hosszú háború esetére is biztosítsa. Köztudomású tény az, hogy ellenségeink bizony számítottak arra, hogy bennünket és szövetségeseinket a világtól elvágyva a háború folytatásához szükséges lontos nyersanyagok, főként a fémek tekintetében kiéheztetnek. Ellenségeinket ezen a téren is keserves csalódás éri. Most már megállapítható, hogy azok a szerkesztési intézkedések, melyeket a kormány a fémszükséglet biztosítása végett tett s amely intézkedéseknek egy program szerint végrehajtott pontja a most kiadott rendelet is, a hadsereg fémszükségletét beláthatatlan időre képesek biztosítani. Hogy a kormány megóvja a közönséget az ezzel a rendelettel járó esetleges kellemetlenségektől, gondoskodott arról, hogy a hadi célokra igénybe vett fémedények zománccedénnyel, ónozott vasedénnyel s más hasonlókkal lehetőleg teljesen pótolható legyenek s hogy a fémtárgyak bevonása következtében beálló kereslet az árakat fel ne szöktesse, egyidejűleg a csiszolt, zománccolt és ónozott vaslemez edények, öntöttvas edények és vas mosóüstök legmagasabb árát is megállapította. Az az ár, amit a hadi célokra igénybe vett fémtárgyakért fizetni fognak, szakértők véleménye szerint is méltányos, de minden esetben legalább is akkora, hogy pótló tárgyak beszerzését lehetővé teszi.

Az igénybevétele csupán a vörösrézről és nikkeltől és a vörösréz ötvözeleiből (sárgaréz, tombak, bronz) készült tárgyakra terjed ki. Az igénybe vett tárgyakat bejelenteni nem kell és beszolgáltatásuk csak folyó évi november hó 30. után fog külön elrendelteni, ezen időpontig azok birtokosaik használatában maradnak. A rendelet kibocsátása és az igénybe vett tárgyak beszolgáltatása közt tehát két hónapnál hosszabb időköz van. Ezen időköz arra szolgál, hogy mindenkinek kellő ideje legyen a hivatalos rekvirálással járó alkalmatlanságoktól szabadulni. Hogy ugyanis a hivatalos rekvizíció úgy az azt végző bizottságoknak, mint a nagyközönségnek megkönnyítessék, a honvédelmi miniszter megbízta a Magyar Szent Korona Országainak Fémközpontja Részvénytársaságot (Budapest, V. Nádor-u. 5.), amely vállalat nem nyereszkesre alakult, hanem a hadsereg részére szükséges fémek bevásárlásában a hadvezetőségnek kereskedelmi szervezete, hogy az igénybe vett fémtárgyak összevásárlására egy az ország minden részébe szétágazó kereskedő szervezetet létesítsen. A Fémközpont megbízottjai, leginkább vaskereskedők, jogosítva vannak az igénybe vett tárgyakat szintén minden nyereszkesedés kizárásával hatóságilag megállapított áron összevásárolni s azokat a hadvezetőség céljaira a Fémközpontnak adják át.

November 30-ig az is szabadságában áll mindenkinek, hogy fémtárgyait akár a „Fémek a hadseregnek” akár a „Vasmozsarát rézmozsarát” név alatt működő hazai fémgyűjtés céljaira felajánlja. November 30. után azonban el fog rendelkezni az összes igénybe vett fémtárgyak kötelező beszolgáltatása. A rekvirálást e célra alakított bizottságok bonyolítják le. A hadi célokra igénybe vett fémtárgyakat beszolgáltatásuk elrendelése után ezekhez a bizottságokhoz kell beszállítani, kívánatos tehát, hogy az esetleges bajok elkerülése végett fémtárgyait mindenki saját érdekében kellő időben vastárgyakkal pótolja.

Ha azonban ez a pótlás a beszolgáltatás idejéig meg nem történt s birtokosa a beszolgáltatandó tárgyat egyáltalán nem nélkülözheti, az ily tárgyat a beszolgáltatásra kitűzött első időpontban sem kell beszállítani: azonban a tárgyak birtokosa köteles azokat személyesen vagy megbízott útján az átvételi bizottságnak bejelenteni. A bizottság azután mérlegelve a körülményeket a nélkülözhetetlenség és a pótlás nehézségének mértékéhez képest rövidebb vagy hosszabb határidőt tűz ki a tárgyak beszállítására.

Az intézkedés egész szervezete alkalmazkodni kíván az életviszonyokhoz s az állam szükségletét oly módon kívánja kielégíteni, hogy a közönség érdeke lehetőleg megkíméltesse.

CIMRE ÜGYELNI TESSÉK! mert csakis a Kazinczy (Vauti)-utcában van, a Főutól a második házban SZIVÓS ANTAL műorás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadi emlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Mindenes
felvételik
Gutenberg nyomdában
Nagykanizsa Csengert-ut 7.

HIREK.

A Vörösféldhold-bizottság köszönete a Jóléti Irodának. A nagykanizsai Központi Jóléti Iroda a Vörösféldhold magyarországi támogatására alakult országos bizottságtól az alábbi sorokat kapta:

398 korona 17 fillér gyűjtésükért fogadják a Vörös Féldhold támogatása által Törökországgal fennálló politikai és gazdasági kapcsolataink szorosabbra fűzését is célzó Országos Bizottságunk hálás köszönetét. Kiváló nagyrabecsülésünk kifejezése mellett, vagyunk hazafias üdvözléssel

gróf Khuen-Héderváry Károly.

Fölmentésre ajánlott köztisztviselők. Zalaegerszegről írja tudósítónk: A belügyminisztertől ma rendelet érkezett Zalavármegye alispánjához, akinek figyelmét föl hívja arra, hogy a tisztviselők katonai szolgálat alóli fölmentése tárgyában teendő előterjesztéseiknél az idősebb korosztályú tisztviselők föl-tétlen előnyben részesítendők a fiatalabb korosztályuakkal szemben, nehogy az a különös állapot álljon be, hogy míg az életerős da-lilák otthon nélkülözhetetleneknek, -- törö-dött öregek kerüljenek a frontra.

A kiskanizsai koleragyanus esetek. Leg-utóbbi lapszámunkban közöltük, hogy Kis-kanizsán szombat reggel két koleragyanus esetet talált dr. Goda Lipót rendőrorvos, mire ott az összes előirt óvrendszabályokat foganatosították. A Rozmaring-utca 50. számú házban koleragyanus körülmények között meghalt Kálmán Jánosné szül. Szever Juli napszámosnő holttestét tegnap, vasárnap kora reggel boncolták fel dr. Rácz Kálmán és dr. Goda Lipót rendőrorvosok. A bonco-lással nem állapítottak meg semmit, mert annak kizárólagos célja az volt, hogy a halott bélrészeiből vizsgálati anyagot vegye-nek, amit nyomban elküldöttek a pozsonyi bakteorológiai intézethez górcsővi megviz-sgálás végett. A pozsonyi intézet jelentéseig fentartják a Rozgonyi-utca 50. számú házra elrendelt zárlatot, melynek foganatosítására a 20. honvédegyalozred parancsnoksága 20 fegyveres katonát bocsátott a városi hatóság rendelkezésére. — A szintén koleragyanusnak jelzett Gréfl Péter 45 éves gazda az ugyan-csak zár alá vett Szepetneki-utca 22. számú házban tegnap délelőtt 10 órakor meghalt. De még halála előtt minden kétségen felül megállapították, hogy betegsége vérhas volt. Ezzel az esettel szemben tehát beszüntették a koleraóvintézkedéseket, melyek közül csu-pán a Szepetneki-utca 22. számú ház zár alá helyezését tartották továbbra is fenn, amiatt, mert a vérhas is fertőző, ragályos betegség. — Ez esetek után a rendőrkapitány-ság újból szigorúan elrendelte a vendéglőkre és korcsmákra s más hasonló helyekre a köztisztasági szabályok pontos betartását, a város összes házaira nézve pedig az udvarok tisztántartását, szemétdombok dezinficálását stbít, amit szigorúan fognak ellenőrizni.

Egy renitenskedő Magyar-utcai gazda megbüntetése. Igazán példa gyanánt szol-gáló rendőrbírósi ítéletet hozott ma délelőtt dr. Krútky István rendőrfőkapitányhelyettes, A közérő kirendeléséről szóló ismeretes kor-mányrendelet alapján többek között egy Magyar-utcai gazdát is felhívott nemrég a rendőrkapitányság, hogy lovaival megfelelő bérösszegért szántsa fel egy másik gazda földjét, kinek lovait a katonaság elrekviráta. A Magyar-utcai polgártárs ismételtlen meg-tagadta ezen nemcsak erkölcsi, hanem tör-

vényes kötelességének teljesítését, mire a megfelelő kihágási eljárást indították ellene, mely a háborúra szóló kivételes intézkedése-ket elrendelő törvény alapján 2 havi elzá-rással és 600 korona pénzbüntetéssel büntethető. A rendőrbíró tehát még engedékeny volt, midőn az említett törvény 9. §-a érte-lében bűnsnek kimondott Magyar-utcai ha-zafit mindössze 5 napi elzárásra és 100 ko-rona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

A badli árvák. A belügyminiszter a múlt év őszén igen humánus rendeletet intézett az árvaszékekhez. A rendelet lényege az volt, hogy a háboruban életüket vesztett katonák árvái lehetőleg családi körben nevelkedjenek. A gyámhatóságok átértették a rendelet nemes szándékát és mint jelentéseikből kitűnik, eredménnyel oldották meg feladatukat. Ez természetesen csak úgy volt lehetséges, hogy a magyar társadalomban hatalmas segítőtársra akadtak. Közel tízezer hadiárváról tud a statisztika s ezek legnagyobb része családi körben nevelkedik s csak két percent jutott az állami gyermekmenhelyre. A többi árva az elvesztett otthon helyett — új otthont kapott.

Tanévnyitás a kanizsai elemi iskolák-ban. A nagykanizsai állami elemi iskolák I. és II. igazgatói körzeteiben a tanulók be-írása, osztályonként való elosztása, a tanter-mek berendezése megtörtént. Beiratkozott közel másfélezer tanuló. Az iskolai évet hol-napután, szerdán, szeptember hó 29-én reggel 9 órakor istentisztelettel nyitják meg. A ta-nulók a városházán levő tantermekbe (jó idő esetén a városház udvarán) gyűlekeznek reg-gel félkilenc órára. Istentisztelet után az osztálytanítók abba a helyiségbe vezetik a tanulókat, ahova majd járniuk kell.

Gyászrovat. Az elmúlt héten elhunytak Nagykanizsán: Simon Pál napszámos 29 éves, Takács József 5 hónapos, Szabó Mária 2 éves, Seffer Mária 7 éves, Gerencsér Margit 1 hónapos, Bösze Anna 9 éves, Vas Ferenc 6 hónapos, Türk Benedek 80 éves, Mühlfelt Károlyné szül. Kleszter Mária 56 éves és Szummer Tivadar 4 hónapos.

A nyersbőr vásárlására feljogosított zalamegyei kereskedők. Tudvalevőleg egy legutóbbi kormányrendelet beszüntette a nyersbőrökkel való szabad kereskedelmet. A kereskedelmi miniszter most 92 céget jelölt ki az országban, amelyek kizárólagos nyers-bőrvásárlási jogosultsággal bírnak. A rendelet a nyers marha és ló bőrekre vonatkozik. A 92 kijelölt cég közül Zalamegyére mindössze három esik és pedig Nagykanizsán a Rot-schild Samu és Strém Bernát és fia cég, Zalaegerszegen pedig a Deutsch Manó és fia bőrkereskedő cég.

Bodega megnyitás. Szabó Antal főtér és Sugár-ut sarkán levő csemege üzletével kap-csolatban egy csinosan berendezett ozsonázó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona ozsona 50 fillér, egy hideg vacsora 1'20 fill.) lehet friss ételeket venni. Jégbehűtött sör, bor és ásványviz.

A polgárőri szolgálat. Ma, hétfőn este az alábbi polgárőrök fognak rendőri Inspekción teljesíteni:

Sinkó Károly, Hirsch Oszkár, Sídó Lajos, Borbély József, Horváth László, Kovács György, Allesch József, Gumlár Kálmán, Tóth Ferenc. Ofenbeck Károly, Egry Gyula, Halász Ödön, Búki Sándor, Pint József, Kulcsár Boldizsár, Orbán János, Vellák Lajos, Godinek József,

Felelős szerkesztő: Görtler István.

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 250

Szeptember 27, 28-án, hétfőn és kedden

A GIGERLI

rendkívül szellemes vigjáték 3 felvonásban
Az aviatikus, vigjáték. A hydróautó, természeteredeti kép. Lottika csinyjel, rendkívül humoros. A sors keze amerikai dráma. **Harc a leopárdal**, dráma az amerikai őserdők világából.

Szerdán és csütörtökön,

SZÉP KATHLYNA KALANJAI V. rész

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

== »Antispora-Vita« ==

Hazai és külföldi szaktekintélyek meg-állapították, hogy az »Antispora-Vita« az összes vetőmagfélék, de első sorban az üszög által hazánkban állandóan fenyegetett búzáknak csávázására a leg-megfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kiloja 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelárusítók

SCHWARZ & TAUBER

nagykereskedők Nagykanizsán.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgy-közönséget, hogy bécsi utamról már visszatértem s alkalmam volt a legdiva-tosabb, leg-**kalapokat**

olcsó áron beszerezni. — A legszebb női kalapok nagy választékban; — legdivatosabb fátýolok.

Gyermekkalapok már 3-4 koronáért kaphatók, felnőtteknek pedig már 8 koronától feljebb. Gyászkalapokban és divatos szörmekalapokban, vala-mint menyasszonyi fátýolokban és koszorukban állandóan nagy raktár.

Különösen felhívom a t. hölgyközönség figyelmét szörmemuokálma. :: Elvállalok szörme-sapka, boa és muff átalakításokat a legszebb kivitelben.

Tisztelettel **ROTH LAURA**

• Városház-palota. női-divatkalap üzlet.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi meg-hítt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérenemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmeg-bizhatóbb beszerzési forrása a leg-előkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissíttem.

Raktáron tartok May és Hoffeld-féle rumburgi vásznakot, Regenhardt-féle damaszt-árúkat és a jóhírű Lillom-vásznakot, zsebkendőket és mindenemű fehéreneműeket. ::

== A legfinomabb árúk! ==
A legmegbizhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek átellenében.

MÉGHODÍTOTTUK A VILÁGOT!

Vezérképviselőt:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

festő vállalata
Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcsimtáblák

hans külföldi faerezés
márvány afánzatok festése.
Épület-, szobafestés,
butor, üzletberendezés
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk
magasan fejlett ízlésünk
és technikánk a legkénye-
sebb igényeket is kielégíti
Árajánlattal, színes váz-
latrajzzal felszólításra
díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csongory-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

**Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállít.**

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetés: Arak: Helyben házhoz borítva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 fillér. Vidékre, postán . . . 1 óra 1-50 K.
Nyitólér az iratért. Megállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

A tizennyolc évesek.

Uj plakát jelenik meg holnap reggel a kanizsai utcasarkokon. Hívja a tizennyolc éveseket katonai szolgálatra, hívja azokat, akik még alig nőttek ki a játékból, akik még áhitják az apai kéz szerető simogatását, az édesanya becéző csókját és akiknek még szükségük van az apa kormányzó szemére, az anya intő szavára.

A tizennyolc évesek el fognak menni és sok millió szívnek a forró óhajta kíséri őket; bár ne kerülne rájuk a sor, bár ne kellene nekik is oda állniok, ahol a halál és a dicsőség terem, hisz nekik korai még mind a kettő, a halál is, a dicsőség is. Sajnos, az események nem a mi kívánságainkhoz igazodnak és el kell készülnünk arra, hogy nem mulik el tőlünk ez a keserű megpróbáltatás sem, hogy a gyerekkor határán még allg tul levő fiaink vére is szükséges lesz a végső döntéshez, a forrón óhajtott végső célnak — a tartós békének — kivívásához.

A gyerek-iffjak tehát el fognak menni. És ezzel az áldozat, amelyet Magyarország népének most hoznia kell, oly óriásivá nő, hogy ehhez hasonlót hiába keresünk a történelemben. A negyvennyolcadiki szabadságharc krónikásai és megénekelti megragadó képeket rajzoltak nekünk a nép akkori csodás áldozatairól. Regélnek a deresfejű apáról és pelyhedző állu fiáról, akik együtt küzdöttek és véreztek a szabadság zászlaja alatt; azután a síheder diákról, aki sutba dobván a könyvet, kardot ragadott; meg a szerelmes ifjuról, aki sebtiben megtartott esküvőjéről a harctérre sietett; a földmivelőről, aki a barázda közepén hagyta ekéjét; az iparosról, aki letette bőrkötényét és egyenruhát öltött; az anyáról, aki öt elesett fia után elküldte a hatodikát is győzni vagy meghalni. Csupa megkapó, szívbemarákító eset. De mégis: akkor a nemzetnek és népnek aránylag csak csekély töredéke fogott fegyvert, hiszen az akkori hadászati technika még nem ismerte az egész nép fegyverbe állítását; ellenben most valóra vált az akkori idők jelszava: mindnyájunknak el kell menni. És ami akkor szörványos eset volt, az most mint tömegjelenség lép föl: tízezrével lesz most a harcmezőn egy-egy családból az apa és fiu; sok, sok ezer síheder gyerek váltja föl a könyvet, az eke-szarvát, a kalapácsot a fegyverrel; sok, sok ezer anya bocsátja utnak vonagló szívvel kedves magzatát, aki még nem is régen játszott a körülötte bohókás gyerekjátékait; sok, sok ezer családi fészek üresedik meg vég-

képen: el megy a „nagy“ után a „kicsi“ is, talán mindörökre . . .

A példátlan nagy áldozatok ideje ez. Es ha erről beszélünk, nem azzal a szándékkal tesszük, hogy élesszük tömérdek apai és anyagi szívnek a fájdalmát. Oh nem. Hisz a szívek már nem husból vannak, vassá szilárdultak az

az iszonyu kemény elhatározástól, hogy ennek most így kell lenni, mert nem lehet másképp, tehát ezt viselni kell haszontalan gyöngesség és ingadozás nélkül, hiábavaló sopánkodás nélkül.

A Szívek bírják a megpróbáltatásokat . . .

A VILÁGHÁBORU.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Antantseregek a Balkánon.

Megszállják Macedóniát.

Szófia. A négyes antant szófiai követeli ma hivatalosan bejelentették Radoszlavov minisztereinknek, hogy az albán és görög (Szaloniki, Kavala, Orphaní stb.) partokon 150,000 főnyi sereget szállítanak partra Macedónia megszállása végett.

Görögországot uszítják.

Athén. A „Hestia“ című lap jelenti: Az antanthatalmak athéni megbízottjai felajánlották Görögországnak, hogy ha Szerbia segítségére siet, úgy akciójában 150,000 főnyi angol, francia és olasz hadsereg támogatására számíthat.

Olaszok Szalonikiben.

Chiassó. Az olasz hadvezetőség legközelebb csapatokat szállít Szalonikibe, hogy a Macedónia megszállására odarendelt angol és francia csapatok kihajózását fedezzék. Az antantkormányok remélik, hogy Görögország nem fog akadályokat gördíteni e tervek elé.

A görög hajók hazarendelése.

Basel. Marselleből jelentik, hogy a Földközi tengeren lévő összes görög kereskedelmi hajókat táviratilag hazarendelték. A kereskedelmi hajók a hadügyi kormány rendelkezése alá lesznek vonva.

Venizelosz programja: az összes görögök egyesítése

Bukarest. A Patris című görög lap, amely a Venizelisták legtekintélyesebb lapjai közé tartozik, írja a következőket: — A hatalmak melyik csoportjával menjünk? A négyes szövetséggel, vagy a központi hatalmakkal? A mi első kötelességünk az, hogy biztosítsuk hazánk

integritását. Azután pedig azzal megyünk, aki biztosít bennünket abban, hogy háboru után az összes görögök egy hazában egyesülten élnek. Egyebet nem kívánunk.

A román király Szerbia elleni akciónkról.

Lugano. A Corriere della Sera Bukarestből feltűnést keltő tudósítást közöl, mely Ferdinand román királynak az osztrak-magyar és német—szerb háborúról és Románia álláspontjáról szóló állítólagos nyilatkozatát közli. E kijelentések a következők:

— Németországnak és Ausztria-Magyarországnak Szerbia elleni hadműveletei a Dunavonal megszállására irányulnak, melynek nyilvánvaló célja a Konstantinápolyal való összeköttetés biztosítása. Románia közbelépésére egyelőre nincs ok, de megváltozhat ez a helyzet az esetben, ha antantcsapatok lépnek a Balkánra. Románia minden körülmények között érdekelnek megfelelően fog eljárni.

Wolhyniában teljesen letörték az oroszok.

Sajtóhadiszállás. Az oroszoknak az utóbbi hetekben Wolhyniában követett taktikája: szüntelen meg nem álló támadásokkal kifárasztta a csapataink ellenálló erejét, — teljesen kudarcot vallott. A mi csapataink kimerülése helyett a támadó oroszok merültek ki és tegnap óta minden további akcióra képtelenül az egész wolhyniai fronton rohamos visszavonulásban vannak. A legutóbbi orosz jelentések Luck visszahódításáról szóltak. A valóság az, hogy Luck erődét csapataink egy percre se engedték át az oroszoknak és tegnap óta a város is megint zavartalanul birtokunkban van.

Egy napi fegyverszünetet kér a pápa.

München. A Münchener Post jelentése szerint XV. Benedek pápa körirattal fordult az összes hadviselő hatal-

makhoz, a vallásosság és az emberiség nevében arra kérve azokat, hogy november elsején, a halottak ünnepén egy napi fegyverszünetet tartsanak, hogy ezt a napot az összes harcoló katonák az elesettek emlékének szentelhessek.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Mint Keletgaliciában és az Ikwa mentén, úgy most a wolhiniai várterületen is megtört az orosz ellentámadás. Az ellenség tegnap kivonult Dubnótól északnyugatra és a Styr-szakaszon Luck körül elfoglalt hadállásából és kelet felé vonult vissza. A Lucktól keletre levő hídfő újra birtokunkban van. Dubnótól délre levő harcvo-nalunkon helyenkint tüzéségi harc és csatározás folyt.

Olasz hadszíntér: A helyzet változatlan. Az ellenség arra irányuló kísérletét is, hogy a Monte-Pianon levő hadállásainkat megköze-lítse, visszavertük. A doberdói fensík északi szélén bersaglierik támadása akadályainkon omlott össze.

Délkeleti hadszíntér: Nincs jelentősebb esemény.

Höfer altabornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagylőhadiszállítás jelenti:

Nyugati hadszíntér: A tengerparton nyugalom van, csak távol fekvő hajók adtak le egyes hatástalan lövéseket Middeikerke környékére. Az Ypern-szakaszon az ellenség megismételte támadásait. Lillietől délnyugatra a nagy ellenséges offenzívát ellentámadásokkal megállítottuk. Az ellenség heves elszigetelt támadásai Loosnál északra, valamint délre az angolok legsúlyosabb veszteségei mellett összeomlottak. Souchez környékén is, valamint Arrasnál is véresen visszavertünk minden támadást. A foglyok száma 25 tisztre és 2600 főnyi légénységre, a zsákmányolt géppuskák száma pedig 11-re emelkedett. Rheims és az Argoneok között a franciák offenzívája egyáltalán nem haladt előre. Az ellenség összes támadásai, amelyek a Somme Syssuip-pesi országut mentén, valamint Beausejour Massigestől északra és az Aisnetől keletre különösen hevesek voltak, az ellenség legsúlyosabb veszteségei mellett meglusultak. A foglyok száma itt több mint negyven tisztre és háromezerkilencszáz főnyi légénységre emelkedett. Ellenséges repülőök Peronne városára bombákat dobtak le. Itt két asszonyt és két gyermeket megöltek és tíz polgárt súlyosan megsebesítettek.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsoportja: A rigai tengeröbölben német repülőök megtámadtak orosz hadihajókat, köztük egy sorhajót. A sorhajón és egy torpedó romboló találatokat figyeltünk meg. Az orosz flotta északi irányban sietve eltávozott. A Dünaburgtól délnyugatra fekvő arcvo-nalunkon tegnap az ellenségtől egy további állását ragadtuk el. Kilenc tiszte és több mint ezerháromszáz főnyi légénységet elfogtunk és két géppuskát zsákmányoltunk. Vilejkától nyugatra folytatjuk támadásunkat. Smorgon városától délre erős ellenséges ellentámadásokat visszautasítottuk. Krewó és Wischniew közt csapataink előrehaladtak. A jobbszárny és Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja a Njemen balpartját Schtseherssy, továbbá a Serwetsch és a Scara balpartját megtisztították az ellenségtől. Baranowiszitől keletre

az ellenség kisebb hídfőket még tart. A harc az egész arcvo-nalon folyamatban van. Mackensen tábornagy hadcsoportja. A helyzet változatlan.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

HÍRER.

A harmadik hadkölcsön.

A nemzet ethikai és anyagi erejébe vetett hit és bizalom megteremtette eddigi gyümölcsseit. Kitünt, hogy Magyarország erőteljes, ifjú nemzetet zár koszorus hegyeitől övezve a Duna-Tisza tája közé, a melynek fiai legendás hősiességgel hordozták meg zászlóikat a világháboru véres harterein s a dicsőség koszorujából a nagy nemzetnek kijáró rész illeti meg őt.

Példátlan volt azonban a nemzet anyagi erejének áldozatkésztsége is, amellyel a szegénynek hirdetett ország minden fia hazafias lelkesedéssel vitte aranyait és filléreit a haza oltárára s a két hadkölcsön páratlan sikerével lehetővé tette a hadvezetés s az ország háborus adminisztrációjának minden fennakadás nélkül történhető erőlkifejtését. Az eredmény meg is mutatta, hogy az áldozatkésztség micsoda politikai és harctéri sikereket juttatott a szövetséges központi hatalmak nemzeteinek s micsoda presztizst szerzett a nagy magyar névnek.

Győzelmes seregeink messze Oroszország szívében nyomulnak előre. Elérkezett a nagy dráma harmadik felvonása, az utolsó erőfeszítés, amely világrengető győzelmet s ennek nyomán évszázadokra szóló jólétet biztosít anyagi és szellemi téren a győztes nemzeteknek, köztük nem utolsó sorban a megifjodott, lelkes magyarnak.

Most jehát mindenki a végső eredmény nagy mámorán csüng s áldozatkésztsége acélosabb mint vaiaha.

Ez a szellem meg fog nyilvánulni bizonylyan a harmadik hadkölcsönnel is, ameyet a kormány a közel jövőben fog kibocsátani. A magyar nemzet hazafias kötelességteljesítésébe és sokszor kipróbált áldozatkésztségebe vetett hitünkre építve ezuttal is bizunk az új gazdasági erőpróba sikerében, hogy most, amikor a nemzet az anyagiakban nem áll utolsó helyen, minden erejével sikra száll a végső győzelem érdekében.

Meghalt Ihászi Horváth anyakönyvvezető. Döbbenetes hírt közöltek ma a város-házán az ottjárókkal: *Ihászi Horváth* István anyakönyvvezető, aki még ma reggel viruló egészségben érkezett hivatalába és jókedvvel végezte dolgát, délelőtt fél 11 órára hirtelen rosszul lett, s midőn kocsin lakására akarták szállítani, utközben a kocsiban meghalt. Dél-előtt fél 11 órakor kijött hivatalából Ihászi Horváth és a tanácsi irodába ment, ahol halálsápadtan, verejtéktől gyöngyöző homlokkal panaszkodott az ottlévőknek, hogy igen rosszul érzi magát. Valaki gyorsan odahívta dr. Goda Lipót rendőrorvost, aki orvosságot irt fel részére. Az anyakönyvvezető az orvosságtól pillanatnyilag jobban lett és kocsit kért, hogy hazamehessen magyar-utcai lakására. A kocsiba melléje ült egy rendőri szolgálatot végző népfőlkelő. Már majdnem lakása elé értek, midőn Ihászi Horváth a kocsiban hirtelen eszméletét veszítette és néhány másodperc múlva a népfőlkelő karjai közt kilehelte lelkét. Lakására, a Magyar-utca 55. számú

házba már csak holttestét vitték be. Halálát kétségtelenül szívvelhűdés okozta. — Az 53 évet élt anyakönyvvezető 1898. évi május 14-én kezdte meg működését Nag. Ilzsa város állami anyakönyvi hivatalában, hol még ma délelőtt is beirt egy halálesetet az anyakönyvbe, melybe délután már az ő nevét jegyezte be *Als József* városi tanácsos, aki további intézkedésig az anyakönyvvezetői teendőket végezni fogja. *Ihászi Horváth* István érdekes és értékes egyéniségéről legközelebb írunk.

Egy 20-as honvédörmester vitézségi kitüntetésére a halál után. Nem mindennapi küldemény érkezett ma a harctérről a nagykanizsai rendőrkapitánysághoz. Egy elsőosztályu nagy vitézségi ezüstérem volt a hivatalos borítékban, melyet a 20. honvédgyalogezred 13. pótzászlóaljának parancsnoksága küldött, hogy azt a kárpáti harcokban hősi halált halt *Reinwald* János örmester Nagykanizsán, a Kossuth-tér 3. szám. alatt levő családjának kézbesítsék. *Reinwald* János asztalos-segéd a posthumus kitüntetett, kinek öreg édesatyja, *Reinwald* Rezső nyug. déli-vasuti pályáör lakik a jelzett címen, kinek fia dicsőségének ékes bizonyosságát, a gyönyörű érmet átadják. A többit elmondja a zászlóaljparancsnokságnak költői szárnyalású kísérő levele, mellyel az érmet a szomorú, de gyászában is büszke apának küldötték. A levél szöszertint így hangzik:

A vitéz és hősi halált halt *Reinwald* János örmester derék szüleinek, nejének, gyermekeinek stb. atyafiságának!

Derék és vitéz örmesterem *Reinwald* János az Oroszpartak melletti csatában 1915. évi április hó 18-án hősi halált halt, magára vállalván önként oltalmazatlanságát, amely már előbb néhány hősielkü emberem vitéz életét oltá ki.

De ő ment, vitte az a lelkesedéstől lángoló magyar hősi honvéd szíve!

Sirassátok meg az életét, de tartsátok meg örök időkre büszkén az ő hősi lelkének a tiszteletét, melynek jelképezője az a magas vitézségi kitüntetés, melyet ti fogtok helyette mint Apostoli királyunk kegyének jelét büszkén megőrizni!

Schranz s. k. alezredes
ezredparancsnok.

Megbüntetett piaci hiénák. Tegnap és ma ismét szép számú élelmiszeruzsoraüggyel tárgyalt le dr. *Krátky* István rendőrfőkapitány-helyettes. Volt a két nap delikvensei között mézárós, tejpancsoló s mindenfajta élelmiszerdrágító piaci uzsorás. — A mézárós, kinek nevét most még első ízben nem írjuk ki, a mult héten egy fél kg. rustélyost az akkor érvényben volt 2 korona ár helyett csak 2 korona 80 fillérért volt hajlandó adni, midőn pedig vevője a maximális árakra figyelmeztette, azt harsogta a vevő fülébe, hogy a polgármester és a rendőrkapitány parancsoljon a sajátjából. A legénykedő mézárós 40 koronát fizetett telhetetlanségeért és a rosszul sikerült piaci szónoklatért. — Két somogyiszentmiklósi tejpancsolót örökre leszoktatott kémiai kísérletezéseikről a főkapitány-helyettes. Miután a keszthelyi vegyvizsgáló intézet megállapította, hogy vízzel feresztett tejet akartak eladni, a rendőrbíró mindkettőt 5 napi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte. Az 5 napi szabadságvesztés ugyancsak 100 koronával megváltható s így, ha a két kitűnő szentmiklósi tejgyáros nem óhajt 5 napot ülni, úgy fejenként 200 koronát fognak tisztelet büntetés gyanánt. Remélhetőleg ezt a példás büntetést a legszé-

leesebb körben tudomásul fogják venni egész Somogy-szentmiklóson, Kiskanizsán, Bagolán és a többi környékbéli helyeken, ahonnan a mi notórius tejpanszolónk származnak. A felsoroltakon kívül egész csomó 20-40 koronás pénzbüntetést kirótt még a rendőrbíró a kanizsai piac háborus hiénáira.

Az ipariskolai tanítók drágasági pótléka — másutt a városi képviselőtestület közgyűlésén a városi alkalmazottak drágasági pótlékügyéről vitatkoztak a városatyák. Meghánták-vetették a kérdést alaposan. Csak arról esett némileg eltérő nézetnyilvánítás itt-amott, hogy az államilag segélyezett községi ipariskola tanított részesítsék-e drágasági pótlékban. Nos a közgyűlés határozata oda lyukadt ki, hogy „bár ez az alkalmaztatásuk csak mellékfoglalkozás”, — az ipariskolai tanítók szintén drágasági pótlékban részesítendők. De nehogy véletlenül azzal rágalmazzon meg bennünket a jámbor olvasó, hogy ez a határozat Nagykanizsán gazdagította a városi képviselőtestület protokollumának okos és humanus feljegyzéseit. Ilyesmirehitt még nincs talaj. Abban a városban, hol ezt a határozatot hozta a képviselőtestület, a tanítók értékét más mértékkel mérik, mint nálunk. Mert nálunk nem történt egyéb, mint hogy ugyanakkor, mikor a városi tisztviselők drágasági pótlékát megszavazta a város, — elvonta az ipariskolai tanítók munkával kiérdemelt csekély díjazását; azonban a do ut des elvénél fogva adott nekik ezzel az elvonással szemben — közigazgatási ingyen munkát. Ez is valami! Majd Szájas Gáspár városatyja egy közelebbi közgyűlésen a város hála- és elismerésképpen jegyzőkönyvi megrovást fog proponálni azon tanítók részére, kik ezt az ingyen munkát az esti 6 órától reggelig tartó üres idejökben nem végezték. Ki hinné, hogy Újpest és Nagykanizsa ilyen mérhetetlen távolságra vannak egymástól.

A sátoros ünnepek Nagykanizsán. Az I. sz. templomban a sátoros ünnepek utolsó napjai alkalmából az isteniszteletek a következő sorrendben lesznek megtartva: F. hó 29-én, szerdán reggel fél 7 órakor sachsrisz és ezt követőleg muszaf ima; délután fél 6 órakor esti ima; 30-án, csütörtökön reggel 7 órakor sachsrisz ima, fél 8 órakor első muszaf ima, a halottak lelkiüdvéért való imával (házkára), d. e. 10 órakor második muszaf ima, szintén a halottak lelkiüdvéért való imával, d. u. fél 4 órakor mincha ima, fél 6 órakor (Szimchász-Tora) esti ima; pénteken, október 1-én reggel 7 órakor sachsrisz ima, d. e. 10 órakor muszaf ima, d. u. fél 6 órakor esti ima. — A hitközségi előjáróság ez uton is figyelmezteti a t. templomlátogató közönséget, hogy a szokott templomi rend Szimchasztorakor is szigorúan betartandó. Mindenki belépti jegy nélkül is bemehet ezuttal a templomba, azonban a földszintre csakis férfiak, a karzatokra pedig csak nők. Leánygyermek csakis a karzatokon foglalhatnak helyet, fiúgyermek a földszinten. Hat éven aluli gyermekek azonban nem bocsáthatnak be a templomba.

A Nagykanizsai Tárházak r. t. háborus jótékonyasága. A Központi Jóléti Iroda ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja a Nagykanizsai Tárházak részvénytársaság igazgatóságának azon nemes adományért, amellyel a részvénytársaság zárlata alkalmából a vak katonák javára 200 koronát, az elesett katonák özvegyei és árvái javára 200 koronát és a kanizsai hősök síremléke javára 100 koronát, összesen 500 koronát, adományozni kegyes volt.

Bömbölő Piku ismét „munkában”. Közöltük a minap, hogy Fehér Miklós, a nagykanizsai 20. honvédegyalozesrednek Bömbölő Piku néven ismert jeles katonája, aki szökéseivel már valóságos rekordot teremtett, nemrég ismét megszökött ezredétől. A már a harctérről is hazaszökött Bömbölő Piku legújabb esetéről most az alábbi részleteket közlik velünk: Amikor már harmadszor fogták meg az alsólendvai csendőrök és hozták vissza ezredéhez, a pozsonyi hadbírótság f. év júniusában 17 havi börtönbüntetésre ítélte. Midőn az ítélet után ismét megszökött és Petesházán elfogva újból behozták Kanizsára, itt a 20. honvédegyalozesred parancsnoksága beosztotta őt a legelső menetszázadba és a harctérre küldte. Ott csakhamar megsebesült Fehér Miklós és visszakérült Kanizsára. Alig várta azonban, hogy kissé összeszedje magát és ötdöször is megszökött. Mint előre biztosra jeleztük, egyenesen a faluja tájára ment ismét s azóta annak vidékén bujkál. Alsólendváról írják, hogy Bömbölő Piku mindjárt megérkezése után „munkához” is látott, amennyiben szombaton éjjel Hármasmalomban egy házba betört s pénzt vitt el. Akik látták, azt mondják, hogy katonaruhában, de civil télikabátban van s oldallegyverrel is el van látva. Nappal nem igen mer mutatkozni, csak éjjelre buvik elő valamely erdei rejtékhelyéről, vagy lakatlan ház padlásáról. Az alsólendvai csendőrség és a környékbéli csendőrök éjjelt és nappalt egybevetve nyomoznak utána, de eddig még nem sikerült elfogni.

Gyilkos unoka. Tapolcáról jelentik: Borzalmas gyilkosság tartja nagy izgalomban a szomszéd Gyulakeszi község lakosságát. A házában levő kutban halva találták Kozma Viktorné 75 éves öregasszonyt, fején és mellén a külérőszak nyomaival, amely kizárni látszott az öngyilkosságot. A nyomozás megállapította, hogy az asszonyt először meggyilkolták és csak azután dobták a kutba. Ugyancsak a nyomozás megállapította, hogy a tettes az elhunyt 22 éves unokája, Horváth József volt. A gyilkosság oka az ilyenkor szokásos családi perpatvar. A gyilkost a tapolcai járásbíróóság őrizet alá vette. A helyszínére tegnap szállt ki a zalaegerszegi kir. törvényszék vizsgálóbírója, aki a meggyilkolt öregasszony holttestét felboncoltatta, a gyilkos unokát pedig a zalaegerszegi kir. ügyészségi fogházba szállította.

Főgimnázium, főreáliskola és női kereskedelmi tanfolyam tárgyaiból magántanulókat előkészít Rdcz Lajos tanár. Ugyanott géplásztanfolyam. Cim: Csengeri-ut 1. sz. II. emelet.

Bodega megnyitás. Szabó Antal főtér és Sugár-ut sarkán levő csemege üzletével kapcsolatban egy csinosan berendezett ozonázó helyet létesített, ahol igen olcsón (1 Zona ozona 50 fillér, egy hideg vacsora 1*20 fill.) lehet friss ételeket venni. Jégbehűtött sör, bor és ásványvíz.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

CIMRE ÖGYELNI TESSÉK! mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főutól a második házban SZIVÓS ANTAL műórási és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadiemlék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszert olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Adakozzunk a Hadszegélyzőnek!

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÁP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 230

Szeptember 27, 28-án, hétfőn és kedden

A GIGERLI

rendkívül szellemes vigjáték 3 felvonásban
Az aviatikus, vigjáték. A hydróautó, természeteredeti kép. Lottiks csinyjel, rendkívül humoros. A sors keze amerikai dráma. Harc a leopárdal, dráma az amerikai őserdők világából.
Szardán és csütörtökön,

SZÉP KATHLYNA KALANJAI V. rész

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Mindenes

felvétetik

Gutenberg nyomdában

Nagykanizsa Csengeri-ut 7.

Hirdetések felvétetnek

e laplá kladóhivatában.

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

„Antispora-Vita”

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita” az összes vetőmagfélék, de első sorban az őszőg által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kiloja 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelázusitók

SCHWARZ & TAUBER

nygykereskedők Nagykanizsán.

Egy jó házból való fiu

könyvkötő

tanoncnak felvétetik a Gutenberg nyomdában.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget és régi megihitt vevőimet, hogy lakásomon levő

fehérenemű raktáram

mely 23 év óta fennáll és legmegbízhatóbb beszerzési forrása a legelőkelőbb cégek gyártmányainak, felfrissítettem.

Raktáron tartok May és Hoffeld-féle rumburgi vásznakat, Regenhardt-féle damaszt-érukat és a jóhírű Lillom-vásznat, zsebkendőket és mindenemű fehéreneműeket. ::

==== A legfinomabb árak! ====
A legmegbízhatóbb olcsó árak!

Kérem a t. hölgyközönséget raktáram megtekintésére.

Teljes tisztelettel **Goldbergerné.**

Nagykanizsa, Eötvös-tér 1. sz.
Balaton Testvérek áttellenében.

Vozérképviselőt:

GUTENBERG NYOMDA :: NAGYKANIZSA.

CZOCZEK és DOLEZSÁL

festő vállalata

Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcsimtaablák

boni s külföldi faerezés
máradvay utózatok festése.
Épület-, szobafestés,
butor, üzletberendezés
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk
magasan fejlett ízlésünk
és technikánk a legkényesebb
igényeket is kielégíti
Árajánlattal, színes váz-
latrajzzal felszólításra
díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csongory-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

**Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.**

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hozva 1 óra 1 K.
Egyes szám 6 Hír Vidékre, postás . . . 1 óra 1-50 K.
Nyilvántartás és hirdetések magánállapított árak szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Ontenberg-nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

Mikor lesz vége?

(Két közlemény.)

I.

Időszerinti meghatározást, pontos dátumot erre a kérdésre válaszul az értelmes olvasó ne várjon. Nem egy fordulattól, hanem a fordulatok tömegétől függ a döntés, mert nem egy hadsereg áll egy másikkal szemben, hanem csaknem egy tucat állja a harcot és lehet állítani, hogy az egész földkerekségen alig létezik kulturország, mely a háboruban többé-kevésbé érdekelve nem volna és az ezidőszerinti még semleges államok, sőt még azok is, melyek őszintén el vannak tökéve, hogy semlegeségüket mindvégig megőrizték, közvetve bár, de mégis érzik a háboru kedvező s kedvezőtlen hatásait. Ahol az óriási érdekelletékeknek ily sokaságát kell a bekövetkezendő békekötésnek megoldani, ott megbízható időszerinti következtetést a háboru befejezésére vonni nem lehet.

Tekintve, hogy sok millió katona áll minden oldalon harcban, egyelőre meg kell elégednünk annak a tételnek a megállapításával, hogy igazi győzelem csak az, melyet az ellenség is annak ismer el. De látjuk, hogy az ellenség által is elismert győzelmek hosszú sorozata sem hozza meg a döntést — A régi háborúk jelszava: a „döntő győzelem” tehát ebben a háboruban, eddig legalább, érvényre nem juthatott, s nem látszik lehetetlennek, hogy régi érteleme szerint vett „döntő győzelem” egyáltalán nem fog bekövetkezni; nem lesz egyik oldalon sem olyan győzelem, melyről állítani lehetne, hogy a háborut eldöntötte volna. De a győzelmek sorozat befejezésül lesz igenis egy győzelem, mely után az ellenség akarva — nem akarva kénytelen lesz bevallani, hogy immár legyűrték, tovább küzdeni nem képes — megadja magát, vagyis a győzelmünk, mint győzelmek sorozatának legutolsója után végre be fog következni a döntés.

De ha egyes győzelem nem alkalmas a döntésre: ebből önként következik, hogy a győzelem reményére csak az a fél jogosult, aki állandóan győz, aki egy győzelmet a másikra halmozva végre elér a győzelmek sorozatának ama befejező pontjához, amelyen túl már a háboru folytatása feleslegessé válik.

Ha ellenségeink saját érdekeiket helyesen akarnák felfogni, ha népeik képesek volnának a tényleg már most meglevő helyzetnek elfogulatlan megítélésére és ennek következtében belátnák, hogy most már minden áldozatunk hiábavaló, a rengeteg véráldozatnak most már semmi értelme nincs és leg-

feljebb azt eredményezheti, hogy nekik még kedvezőtlenebb békefeltételekhez vezessen: úgy — bátran mondhatjuk — győzelmek ezt a felfogást már rég megérlelték. S ne higgyük, hogy az elleniség vezérelt ezt nem épp oly jól tud-

ják, mint mi magunk. Ha mégse akarják ebből levonni a konzekvenciákat, ez csak azért van, mert nem akarják a veszített háboru ódiáját átlátni és honfitársaik hekatombái árán óhajtnak biztosítani saját veszélyeztetett életüket.

A VILÁGHÁBORU.

A Magyar Távirati Iroda és Fiz Est mai táviratai.

Új offenzívák északon.

Wolhyniában öldözzük az orosz.

Sajtóhadiszállás. Wolhyniában, ahol már két nappal ezelőtt végérvényesen megtört az ellenség offenzívája és az oroszok általános visszavonulásban vannak, a mi csapataink tegnap az egész fronton offenzívába mentek át és a wolhyniai várháromszög területén Rownó felé követik a hihetetlen gyorsasággal menekülő ellenséget. Az oroszok már messze a Putlovka mögött vannak és szinte hihetetlen, hogy minő távolságot tettek meg a visszavonulásban egy nap alatt. Ezzel a futással az oroszok a háboruban valóságos gyorsasági rekordot értek el.

Küzdelem Dünaburgért.

Koppenhága. Szentpétervárról jelentik, hogy az orosz fővárost védő egész Dünafont kulcsáért, Dünaburgért minden emberi képzeletet meghaladó harc van folyamatban. A németek rettentő heveségű támadásokat intéznek, amiket az oroszok nagy lovastömegek harcbevételével igyekeznek ellensúlyozni. A németek óriási erejű nyomásának azonban csak igen nehezen lehet ellentállni.

Szerb repülők

megfigyelés Magyarországon.

Rotterdam. Londonból jelenti a Reuter ügynökség: Nisből táviratozzák, hogy Petár király meggyógyult és meglátogatta a szerb frontot. Jelenlétében 10 szerb repülő indult el felderítő utra és a repülők 50 kilométer mélyen jártak Magyarországon. Visszaérkezve azt jelentették, hogy német katonaságot egyáltalán nem láttak, osztrák-magyarokat pedig csak nagyon keveset.

Az orosz kabinet o harctéren.

Stockholm. Szentpétervári jelentés szerint az orosz kormány tagjai a főhadiszállásra utaztak.

A Balkán.

Mi van Bulgáriával?

Berlin. A Berliner Tageblattnak jelentik Hágából: A minap a bolgár kormány külön megbízatásával Londonba érkezett Stefani szófiái egyetemi tanár, aki a londoni »Morning Post« szerkesztője előtt e közléseket tette:

— Radoszlavov miniszterelnök azzal bizta meg, hogy hangsúlyozza Londonban Bulgáriának az angol nép iránt érzett barátságát, ami annyival is őszintébb, mert a bolgárok hálával tartoznak Angliának Bulgária nemzeti önállóságának megszerzéseért. Bulgária Törökországgal és a központi hatalmakkal szemben semmiféle kötelezettséget nem vállalt. Radoszlavov — ugymond — kijelentette előtte, hogy Bulgária mozgósításának célja semmi más, mint semlegességének biztosítása s hogy Bulgária mindaddig nem gondol semmiféle aktív fellépésre, míg nemzeti ideáljai megvalósításának idejét elérkezettnek nem látja.

Orosz expedíció Bulgária ellen.

Bukarest. A szerbiai Klodovoból jelentik: Az orosz kormány közölte a szerb kormánnyal, hogy az esetben, ha Bulgária megtámadná Szerbiát, az orosz hadvezetőség 350.000 főnyi orosz expedíciós hadsereget fog kihajózni Várnában, a fekete-tengeri bolgár kikötőben azzal a rendeltetéssel, hogy Bulgáriát megtámadja.

(Csak azt nem lehet érteni, mért nem tudott mindeddig Oroszország az általa annyira áhitott Konstantinápoly ellen egyetlen szál katonát se küldeni s honnan vesz mindjárt egy harmadmillió hadsereget Bulgária ellen, melyet még csak meghódítani sem akar. A szerk.)

Anglia és Bulgária háborúja.

Rotterdam. Londonból kábelezik: Az angol alsóház tegnapi ülésén Grey külügyi államtitkár kijelentette, hogy az esetre, ha Bulgária semlegességéből kilépve Szerbiával szemben agresszíven fellépne, Anglia és szövetségesei ellene minden korlátozás nélkül minden megtehetőt megtesznek.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Mivel az osztrák-magyar és német csapatok a Styrnél átkarolással fenyegették az orosz haderőt, az ellenség kénytelen volt a wotlnfal várterületen nagy áldozatokkal kezdett offenzíváját abbahagyni. Az oroszok visszavonulása tegnap egész nap tartott és az ellenséges hadsereg Putilowka mögé tért vissza. A mieink üldözik. Lucktól keletre az utóvédharcokban csapataink négy orosz tisztet és hatszáz főnyi légénységet fogtak el. Az Ikwa mellett és Keletgaliciában a helyzet változatlan.

Olasz hadszíntér: A Dolomit-harcvonalon ma reggel az ellenségnek a Col Del Bois ellen intézett támadását kézi gránátokkal vertük vissza. Tegnap az olaszok újra tűz alá fogták a görzi vöröskereszt kórházat, mintegy ötven gránátot irányítva oda, noha a kórházon, mivel még nem lehetett teljesen kiüríteni, még a genli lobogó lengett. A Doberdo-szakaszon tüzelésünk meggyújtott egy a Monte de Sei Bussi ellen megkísérelt támadást.

Délkeleti hadszíntér: Tüzérségünk megzavarta az ellenség erődítési munkálatait a Száva alsó folyásánál. A belgrádi várágyuk Zimony városára néhány lövést adtak le, de nem találtak.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyjóhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Az ellenség áttörési kísérleteit tegnap is folytatta anélkül, hogy bárminő sikert ért volna el. Sok helyen azonban igen érzékeny veszteséget szenvedett. A champagnei egész arcvonalon az Argonok lábáig a franciák támadásait kivétel nélkül visszavertük. Souain vidékén az ellenség a helyzet csodálatos félreismerésével lovastömegeket is hozott előre, amelyeket természetesen nyomban összelőttünk, mire megfutamodtak. Az Argonokban Eille Morté-i állásunk megjavítása céljából az ellenséges állások ellen egy kis előretörést intéztünk, mely a kívánt eredményt meg is hozta és ezenfelül négy tiszt és 250 főnyi légénység elfogását is eredményezte. A combresi magaslaton tegnapelőtt és tegnap az ellenséges hadállást széles arcvonalon nagy kiterjedésű robbantásokkal elpusztítottuk és betemettük.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadserege: Az ellenség, amelyet tegnap Dünaburg délnyugati arcvonalán visszazsorítottuk, megkísérelte, hogy egy hátrább fekvő állásban kitarson. Megtámadtuk és kiverők. A Dryswjaty-tótól délre lovasharcok folynak. Smorgontól délre támadásunk tovább halad. Wischnowtól északra áttörtük az ellenség hadállását. Ez alkalommal huszonnégy tisztet és háromezerháromszáz főnyi légénységet fogtunk el és kilenc géppuskát zsákmányoltunk. Lipót bajor herceg tábornagy hadserege: A hídfők Baranowicától keletre harc után birtokunkban vannak; háromszázötven hadifog-

lyot szállítottunk be. Mackensen tábornagy hadserege: A helyzet változatlan. Linsingen tábornok hadserege: Az átkelést a Styren Lucktól lefelé kikényszerítettük. A nyomás alatt az oroszok Dubnótól északra az egész arcvonalon teljes visszavonulásban vannak.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Levél Cseh-Kanizsára.

II.

(A jég szezon. — A farsang. — A lányok önzése. — Katonatisztek szimpátia-versenye. — Három katonatiszt. — Az orosz kapitány feje. — Vigaszverseny. — Nagy lányok és kislányok. — Szegény diákok. — Az új menetzászlóalj.)

„Allg két centiméter vastag a jég az egyetli jégpályán, de hihetetlen, hogy mit bír ki ez a vékony réteg. No, nem akarok senkit befeketíteni, inkább hallgatok. Minek rontsam el azoknak az örömet, akik ép oly epedve várják a jég beálltát, mint magam? Előre látható ugyan, hogy a jég-sport önzetlen barátjai részére, (mily kevesen vannak ők,) nem tartogat annyi érdekességet az idei szezon, mint a boldog, régi évadok. Sok elsőrendű korcsolyásunk hiányzik. Nem gyönyörködhetünk például az idén a boszorkányos ügyességű Münz Jenő korcsolyázásában sem, sőt hiányozni fognak a fiatal diákok is, akik annyi ambícióval élénkítették a jégpályát. De hát őket most komolyabb és nemesebb teendők tartják távol.

Mit gondol Gács, milyen lesz az idei szezon? Bőjtölünk majd most is, mint tavaly? Mert bizisten, nagyon ránk férne már egy kis vidámság. Hiszen tudom én, hogy lelketlenség mulatságba vágyódnál, mikor annyi derék katonánk küzködik és szenved a fronton, de épen az ő nagy áldozatuk szépségét fokozzuk, amikor az ő szenvedéseik árán csorbítatlanul élvezzük a magunk életét. Vagy ez önző szolizma? Hát akkor okoskodjunk így, hogy azoknak a hősöknek, akik szintén szenvedtek ott főt, de most itthon vannak, szükségük van minél több szórakozásra. Ez alól is kilátszik persze a mi egyéni önzésünk lólába, de mit tegyek? Nem tudom eltagadni, hogy nagyon, nagyon vágyódom már egy kis vidám farsangra. S velem együtt mindenleány.

Miért nem csinálják már meg a békét maguk ujságírók és katonák? Nem akarunk már több hőstettet. Farsangolni akarunk.

Van egy ötletem a maga számára, használja föl, azt hiszem számíthat vele minden olvasója érdeklődésére. Azt gondolom, hogy kedves dolog volna egy szimpátia-versenyt rendezni a katonatisztek részére. Valahogy úgy, ahogy béke idején a nagy lapok megszokták szavaztatni az olvasóikat arról, hogy ki a legnépszerűbb primadonna? Ez nem is rossz hasonlat, mert hiszen a mai háborus időknek voltaképp a katonatisztek a primadonnái.

Csinálja meg. Kezdeményezéssel én mindjárt ideírom, hogy kik az ideáljaim a katonatisztek között? Egyelőre csak a 48-asokról beszélek, mert hiszen magukat ott Pilsenben ez érdekli a legjobban.

Potyie (így kell írni?) kapitányban például a férfias szépség imponál nekem. Szerencsém, hogy személyesen nem ismerem, mert ki tudja?... Aztán itt van a *Popovics* főhadnagy, (ő még nem kapitány?) Van az egész lényében, a mozdulataiban, még a hangsúlyozásában is valami izgatón föllyes és férfias.

Biztosra veszem, hogy lebecsüli a nőket és mégsem lehet rá haragudni, sőt azt is megértem, hogy valaki Pilsenbe utazhatik a kedvéért. De senki sem hódított meg annyira, mint *Berghammer* őrnagy ur, akit rangsor szerint is először kellett volna említenem. Tudom róla, hogy bár vitéz, de rideg és kemény katona s csak annál jobban megbabonáz az a mosolygó grandezza, amellyel a hölgyek felé fordítja az ő kivételes szép fejét. Tudok róla, hogy egy embert ölt meg a párbajban; hallottam róla, hogy egyetlen kardcsapással leszelle egy orosz kapitány fejét; mindez borzasztó és rettenetes, a hideg borzongatja a hátamat, ha rá gondolok s mégis csak egy udvariasan mosolygó, szelíd, egészséges férfiarcot látok magam előtt, amelyet az ezüstös haj még csak vonzóbbá tesz. Én neki adnám a pálmát.

Ha pedig kíváncsi a többi nagykanizsai leány és asszony véleményére, hát csinálja meg a versenyt. Azt hiszem, hogy a tiszteket is érdekelné ez és mohón olvasnák a *Zalai Hírlapot*, ha minden szám hozná, hogy kire hány szavazat érkezett be? A végén aztán még egy vigaszversenyt is össze lehetne állítani azok számára, akik lemaradtak.

Na igen, a pletykáról egészen elfelejtkeztem. Pedig van bőven. Hála a szép „menekülteknek”, akik most új szint és élénkséget kölcsönöznek a korzónak. Természetes, hogy a javarészüket délszaki szépség és konstatálnom kell, hogy a kevésszámú férfi, aki itthon van, egyáltalán nem érzékellen a szépség e fajtája iránt. Hanem azért mi sem maradunk árván, annál kevésbé, hogy a legvonzóbb menekülteket okosan azonnal lekötöttük s a férfiak most kénytelenek rajtuk keresztül foglalkozni velük. A mi kis társaságunk köztömben meglehetősen széjjelesett. *Ötvös* Ellát például sehohsem lehet látni mostanában. Azt hiszem, neki is Pilsenben jár a feje. *Lázdár* Mancsi ritkábban látható, mint valaha, *Pongor* Ilust és a *Trippammer* lányt pedig ugylátszik teljesen lefoglalja a betegápolás. Ők még a legboldogabbak köztünk, mert legalább valami szép és nemes foglalkozásuk van.

Annál jobban összetartanak a kicsike lányok, az ifjabb nemzedék, akik sülve-főre együtt konspirálnak, kivéve talán a bájos és eszes *Kirdly* Sárkát, aki most a főhadnagy-papájával, Király főmérnök urral van elfoglalva. A papuska ugyanis egy kis vakációt kapott s azt természetesen itthon tölti, boldog és kedves családjá körében.

Hanem a kislányok. Tudja, hogy egészen komolyan udvaroltatnak maguknak a tüzértisztekkel? Szegény kanizsai diákok. Nekik ugyan régen rossz.

Most pedig egy pár olyan pletyka következik, de kizárólag csak magának, amit, nagyon kérem, ne írjon ki az ujságba. Irtóztató kellemetlen lenne.

Tudja, hogy rengeteg sokat irtam már eddig is? Nem akarok senkinek visszaélni a türelmével. Inkább talán máskor, ha szívesen olvassa. Üdvözl...

...Hogyne olvasnám szívesen s valószínűleg így érez a többi bajtárs is, akit a keserű sors Pilsenbe kárhoztatott.

Velünk mi történt?

Semmi.

Azaz hogy csak annyi, ami az egyetlen eseménye a mi pilseni tartózkodásunknak. Újból eiment egy marsbatalion.

Használjunk hadisegély-hölgyeket!

HIREK.

Iházi Horváth István halála. Városszerte mély megilletődést kellett tegnapi hírünk, mely Iházi Horváth István anyakönyvvezető hirtelen haláláról szólt. Nagy részvétel érez mindenki a mélyen sujtott özvegy iránt, aki fél éven belül nagy lányát (egyetlen gyermekét) és férjét veszítette el. A városnak valamennyi főbb utcájában gyászlobogókat lengtet a szél, melyek mind a tragikus veget ért anyakönyvvezető emlékéért jelzik. A városházán lengő gyászlobogón kívül a Polgári-egylet, a Casinó és a Kath. Legényegylet épületein is kitűzték a gyászlobogót, amelyek mind legnépszerűbb és legagilisabb tagjukat veszítették el benne. Iházi Horváth István temetése holnap, csütörtök délután 3 órakor lesz a Magyar-utca 55. számú gyászos házból, honnan a megboldogultat a református vallás szertartásával fogják utolsó útjára vinni.

A kanizsai új sertéshus- és zsírárak. Erre a hétre még nem korigálta a rendőrkapitányság a piaci árakat. A zöldségpiac árainak megváltoztatását semmi körülmény sem indokolta, a buszárak korigálására pedig mindeddig hiányzott a reális alap, melynek alapján a hatóság meggyőződést szerezhetett volna arról, hogy a hentesek kívánsága, a zsír- és sertéshus árának emelése csakugyan indokolt. Tegnap este dr. Krútky István rendőrfőkapitány-helyettes jelenlétében próbavágást eszközöltek a vágóhídon és kitűnt, hogy a mai nagykanizsai állatbeszerzési árak mellett csakugyan indokolt a már mérhetetlenül magas zsír- és sertéshusárak újabb emelése. Az ujan megállapított árak tehát a múlt heti árak kitűntetése mellett a következők:

zsír	5.00 Król	—	6.40 Kra
háj, szalonna	4.80	„	6.—
comb, karaj	4.80	„	5.20
oldalas	4.40	„	4.80
kocsonyahus	2.40	„	3.—

emelkedett. Más kérdés, hogy egyáltalán megfizethetők-e ezek az árak, s hogy valóban nincs-e mód arra, hogy a legegységibb élet-szükségletet, a zsírt országsszerte mindenki részére elfogadható áron hozzáférhetővé tegyék. Mért csak a hadsereg szervezésben követik az intéző tényezők a nagyszerű németországi példát?

A harcos 48-asok köszönete a Jóléti Irodának. A nagykanizsai Központi Jóléti Iroda ma a harctérről, a harcoló 48-as bakáktól az alábbi köszönő levelet kapta:

Mélyen tisztelt Igazgatóság! Van szerencsénk értesíteni, hogy Nagykanizsa város lakosságával együtt láradozó megemlékezése után a szép és kedves hazai ajándékot ép ma kaptuk meg, mely állott több ezer cigarettából. Ezért az összes fluk nevében fogadják hálás köszönetünk kifejezését, kik most messze idegenben harcolunk dicső hadseregünkben. Maradunk tisztelettel Nyakas Sándor szakaszvezető, Pergár Mátyás szakaszvezető, Kacor káplár, Potosnyák András őrmester 48. gy. e. 15. század.

A 18 évesek bevonulása. Tegnap délután megjelent a városháza kapuján és a plakátok felragasztására szolgáló utcasarkokon a legújabb behívási hirdetés, amely szerint az 1897. évben született és a bemutató szemléken fegyveres szolgálatra alkalmasnak talált néplőlkelők — a mennyiben névszerint felmentve nincsenek — 1915. évi október hó 15-én tartoznak bevonulni az igazolványi lapjukon feltüntetett kiegészítési kerületi pa-

rancsnokság székhelyére. Ugyancsak október 15-én tartoznak bevonulni azok a hadiszolgálatot teljesített hadimunkások, akiket időközben a hadimunkától elbocsátottak, de mint néplőlkelőket a nemrég megtartott bemutató szemléken alkalmasnak találtak; ugyancsak október 15-én tartoznak bevonulni mindazok az egyének, akik önkéntes belépés folytán — akár mint egyévi önkéntesek is — már előbb besoroztattak, tekintet nélkül arra, hogy mikor születtek. Az 1897. évben született, alkalmazásban levő hivatásos gőz-, vagy motoros gépészeknek bevonulását a községi előjáróságnál előterjesztett kérelmekre az illetékes kiegészítő parancsnokság 1915. november végéig elhalasztja.

Miért nincs zsír a kanizsai piacon? A nagy kérdés egész komplexumára bajos volna megfelelni. Ahhoz elsősorban is a kanizsai hentesek pincéit és raktárhelyiségeit kellene tőzetesen ismerni. Egy jelenséget azonban, mely némi részben szintén hozzájárul e hiányhoz, a rendőrség ma felfedezett a kanizsai piacon. Tizennégy székesfehérvári vasutas-asszonyt szedtek össze ott ma délelőtt, akik egyenesen azért jöttek vasuti szabadjegyeikkel Kanizsára, hogy itt egy-egy hétre szóló zsír-szükségletüket megszerezzék. Azt mondták kihallgatásukkor, hogy Székesfehérváron a zsír kilója már 7 korona 40 fillér, s ezért jöttek az „olcsó” Kanizsára. Természetesen semmiféle büntetést ellenük alkalmazni nem lehetett és az érdekes kihallgatás után a jól felpakkolt asszonytársaságot utnak eresztették.

Öt korona egy métermázsa burgonya. Ne tessék megijedni, nem Nagykanizsáról van szó, hanem a kis Szigetvárról, melynek előjárósága példaképpen állítható oda sok magyar város tanácsa elé. Szigetvár előjárósága még a tavasz folyamán beültette a falkola üres helyeit burgonyával. Az így termelt burgonyát e héten szedették ki, ami körülbelül 50—60 métermázsa volt és azt a város hadbavonult lakóinak itthon küzködő családjai között, figyelemmel a több gyermekes családokra, önköltségen adta el, ami által a város szegényebb sorsú lakossága métermázsanként 5 koronájával jutott a téli időszak egyik legizletesebb eledeléhez.

Öngyilkos pályasör. Wurst Mihály 50 éves barcsi vasuti pályasör szombaton délelőtt 9 órakor a barcs—somogyiszlói 11. sz. őrházat felgyújtotta és azután felakasztotta magát. Valószínűleg a különben is beteges eruber pillanatnyi elmezavarában követte el borzalmas cselekedetét.

Egy betörőbanda elfogása. Megirtuk a minap, hogy a csesztregi csendőrség milyen jó fogást csinált. Elfogott egy hat tagból álló cigánybandát, amely Vas- és Zalamegyékben tömérdek betörést és lopást követett el. A banda tagjai heteken át Vas megye területén garázdálkodtak s csak amikor már égett talpuk alatt a föld, akkor jöttek át Zalába, az alsólendvai járásba. Itt Zalában is egész sereg betörést és lopást követtek el egész szeptember hó folyamán, köztük többet Lendvahosszfaluban, Pétesházán és Hármasmalomban, mignem a csesztregi csendőrség rajtuk ütött és elfogta őket. A banda tagjait — három férfit és három nőt — a múlt héten nyomozás végett bevitték Alsólendvára s itt a környéken elkövetett gaztetteikre nézve kihallgatták őket. Eddig 16 beötréses lopást bizonyítottak rájuk, de bizonyos, hogy ennél óval több bűn terheli a lelküket.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

CIMRE ÖGYELNI TESSÉK! mert csakis a Kazinczy (Vasuti)-utcában van, a Főúttól a második házban SZIVÓS ANTAL műórás és látszerész új üzlete, ahol kitűnő hadiemiék-órák is kaphatók. Hibás és rossz órákat, ékszer és látszer olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Szeptember 29., 30. szerda, csütörtök

A szép Kathlyn kalandjai

regényes dráma
V. sorozat 4. feje.

Egy rossz fog humoros. Az angol természet természeti feje.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Kitűnő ✕ elsőrendű

Fényszén

magas hőfejlesztésű, háztűzelési és ipari célokra, házhoz szállítva, kicsinyben és nagyban jutányosan kapható

Pollák Ignác mész- és szénnyagykereskedőnél Nagykanizsán.
Király-utca 49. (Berger-féle ház).

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

≡ „Antispora-Vita” ≡

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita” az összes vetőmagtélék, de első sorban az ősözg által hazánkban állandóan fenyegetett búzáknak csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kilója 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelázusitók

SCHWARZ & TAUBER

nagykereskedők Nagykanizsán.

Hirdetések felvételnek
a laplá kiadóhivataiban.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 hóra 1 K.
Egyes szám 6 Millér Vidékre, postán . . . 1 hóra 1.50 K.
Nyiltár az hirdetések megállapított árák szerint.

Alapította:
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatalt Gutenberg-nyomda Csenger-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Kiadóhivatal 41.

Mikor lesz vége?

(Befejező közlemény.)

II.

Ha a világtörténelem nem ismer is akkora háborút, mint a mostani, ha régi háborúk elveit csak kötve is lehet alkalmazni a mostanira: a történelem alap igazságait ez a mai háboru sem döntheti halomra. S a történelem igazolja, hogy minden emberi gazságnak van határa. Amikor egyszer győzelmeink sora annyira megnyulik, hogy azt többé semmiféle hazugsággal, semmiféle ámitással és főleg semmiféle hiu remény élesztgetésével megrövidíteni nem lehet és amikor egyszer az ellenséges népek, köztük elsősorban az életüket kockáztató katonák belátják, hogy nincs tovább védekezés és csak a teljes megsemmisülés elé kergetik őket: akkor a vezérek szava a pusztába elhangzó szó lesz — a demoralizáció láthatatlan bacillusai elpusztítják a harci kedvet és nincs az az injekció, amelylyel bátorságot lehetne oltani a megvert hadakba.

Valami hasonlót látunk már a muszka hadseregben. Ott egy nagyszerű pózzal a végleg lelohadt lelkesedést akarják újból feléleszteni: maga a cár állt hadseregeinek élére. Ez talán alkalmas lehetne arra, hogy a katonák bátorságát, hősiességét fokozza, de más kérdés, vajjon ez az — egyelőre csak feltételezett — hősiesség elegendő-e arra, hogy a többfelé szétvert orosz hadakban megteremtse azt a rendet, azt a támadó képességet, melylyel a döntéshez szükséges győzelmi sorozatot el lehet érni.

Hogy az ántánt, melynek legnagyobb erőssége Oroszország, maga is kételkedik ebben, bizonyítja a háboru elején támasztott igényeinek tetemes leszállítása. Vezető férfial már nem beszélnek arról, hogy letipornak bennünket, megelégednének a status quo ante helyreállításával és néhány sokat mondó, tényleg azonban keveset érő engedménnyel, melyek lehetővé tennék, hogy megtévesztett honfitársainknak port hintessenek a szemükbe és ehitessék velük, hogy győztek, mert egészen nem győztek le.

A francia gloárnak nyilvánvalóan utolsó fellobbanásai azok a halsos elszántsággal véghezvitt erőfeszítések, melyek egy hét óta úgy törnek meg a németeknek egy esztendőn át erősített ércfalán, mint a tenger hullámai a sziklán. E kudarcok teljessége után már csak a béke őszinte vágya válhat majd napról napra mind uralkodóbbá az öngyilkosságba rántott szerencsétlen franciánemzeten, mely semmi körülmények között se lesz hajlandó még egy téli háboru

rettenetességét elviselni. S akkor Anglia akarhat öt éves háborút, ha azt egyedül kell megvívnia, az öt évből igazán alighanem öt hét lenne csupán, s az angol világhatalom a mult emlékei közé tartozna.

Ily körülmények között nem mérész

jóslás, hogy már mégsem lehet messze az az idő, amikor nem a csatavesztések száma, hanem a hadihelyzet kényszerűsége fogja meghozni a békét, melynek föltételeit, — igazán tulzás nélkül mondható: — mi fogjuk diktálni.

A VILÁGHÁBORU.

A Magyar Távirati Iroda és Az Est mai táviratai.

Bulgárin támadni fog.

A támadás irányát: Magyarország és a szaloniki vasuti vonal.

Zürich. A francia lapok felvetik a kérdést, hogy Görögország feltételek nélkül megengedi-e a Szerbia segítségére, Bulgára ellen odaszállítandó antant-seregek kihajózását és hogy az átvonuló csapatokat Görögország megfelelően támogatni fogja-e. A lapok azt hangoztatják, hogy gyors cselekvésre van szükség, mert

Bulgária október hó második felében megtámadja Szerbiát, seregei átlépik a Timok folyónál levő szerb határt és Ghevelinél átvágják a Vardar vonalat és teljesen megszakítják Görögországnak Szerbiával való minden összeköttetését.

(A Timok folyó a Duna mellékfolyója, s az Bulgáriának legszélső északnyugati csucában képezi rövid szakaszon a szerb-bolgár határt. A Timok folyónak ez a része légvonalban mindössze 42 kilométernyire van Magyarországtól, Orsovától s ha a francia értesülések szerint Bulgária itt is megtámadja Szerbiát, úgy annak értelme és célja nem lehet más, mint azon akció előmozdítása, mely Törökországnak Ausztria-Magyarországgal való összeköttetésének kiforszírozását célozza. Ami a szerb Vardar-vonal megtámadását illeti, az annyiban érintené végzetesen Szerbiát, mert ott van a görög Szalonikibe vezető egyetlen szerb vasuti vonal, Szerbiának a tengerrel és a nagyvilággal való egyetlen összeköttetése, mely ha megszűnik, Szerbia egészen magára marad. A szerk.)

A görög álláspont.

Berlin. A Vossische Zeitung jelenti Athénből: Görögország közhangulata mind határozottabban Bulgária mellett nyilatkozik meg. A lapok mind egyértelműen azt írják, hogy a központi hatalmak szavatolnak Bulgáriának Görögországgal szemben való korrekt maga-

tartásáért. A görög ellenzéki sajtó a Szerbiával való minden politikai szerződésnek azonnali felbontását követeli. — A Venizelosz-sajtó is a semlegesség mellett van. A görög képviselőháznak holnapi ülésén Venizelosz miniszterelnöktől döntő jelentőségű nyilatkozatot várnak.

A román diplomácia kulisszatitkaiból.

Bukarest. A „Dimineata“ Filipescu volt román miniszternek igen érdekes és a mai helyzetre is jellemző kijelentéseit közli Románia külpolitikájának közelmúltbeli történetéből:

— A mult év vége táján egy döntő koronatanácson Bratianu miniszterelnök kijelentette, hogy Romániának a központi hatalmakkal kell tartania és ugyanakkor engedélyt kért a királytól a román közhangulatnak ily irányban való előkészítésére. Ugyanekkor a román pénzügyminiszter azt a kijelentést tette, hogy Romániának erkölcsi lehetetlenség Oroszországhoz csatlakoznia. Így határozták el akkor Románia semlegességét,

Az északi harcok.

A helyzet a Roklnótól a Dnyeszterig.

Sajtóhadiszállás. Keletgaliciában tegnap csak egész kis csatározások voltak.

Az Ikva és Styr folyók közén legutóbb eszközölt visszavonulásunk, — melyen az oroszok itteni offenzívája teljesen megtört — mint most megállapítható, a legsikeresebben kidolgozott és végrehajtott taktika volt. Az oroszok semmi meglepetésre nem számítva fejfelrohantak neki új állásainknak, ahol borzalmas sors várt rájuk és alig tudott nagy részük visszamenekülni. E frontszakaszon, Wolhyniában tegnap már csak jelentéktelen részletharcok folytak. A Luck vára tövében folyó Styr nyugati partjáról tegnap ismét megkezdődött előrenyomulásunk, mely azóta az orosz háttvédekkel folytat harcokat. Az oroszoknak innen a Putilovka mögé való visz-

szavonulása még mindig nincs befejezve. Üldözés közben több előnyös támaszpontot foglaltunk el és nagyszámu orosz foglyot ejtettünk.

Görz új ágyutüz alatt.

Sajtóhadiszállás. Az olaszok két nap óta Görz városát ismét rettenetes ágyutüz alatt tartják. A rombolás azonban, amit az olasz gránátok okoznak, csak a várost éri, de emberekben semmi veszteségekkel nem jár.

A Dardanelláknál

elsüllyesztett angol tengeralattjáró.

Konstantinápoly. A török főhadiszállásról jelentik hivatalosan, hogy f. hó 27-én a török parti őrök a Dardanellák bejáratánál egy ellenséges tengeralattjárót elsüllyesztettek.

A szerb határon.

Sajtóhadiszállás. A délkeleti hadszíntéren, — a szerb határon, — mindegyre erősödő ágyuharc folyik. Tüzereink tegnap ismét több ponton szétkergettek védelmi állásokat építő szerb osztagokat.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos)

Orosz hadszíntér: Keletgaliciában és az Ikwa mentén a helyzet változatlan. Tarnopoltól nyugatra ellenséges csapatok akadályainkig igyekeztek előnyomulni, de az ellenséget a Putilowka felső folyásától nyugatra levő valamennyi utóvédállásából kiveték. Tovább északra rohammal vettük be a szívósan védett Boguslawka falut. A Litvániában küzdő cs. és kir. csapatoknál a nap csendesen telt el.

Olasz hadszíntér: A Stillsfergoch-szakaszon tüzérségünk tüze több ellenséges löveget semmisített meg. A Vilgereuthi fensíkon a Costontól északra az olaszok egy támadása rövid tűzharc után összeomlott. A Mrzlievch és a tolmeini hídfő ellen tegnap az olasz tüzérség heves tüzelést kezdett, amelyet este a nevezett hegy és a Dolje melletti hadállásaink ellen intézett, egy-egy támadás követett, mindkét támadást akadályainknál vertük vissza. Mint mindig, az összes állások szilárdan birtokunkban maradtak.

Délkeleti hadszíntér: Nincs jelentősebb esemény.

Höfer altábornagy.

A németek harcai.

Berlin. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér: Az ellenség áttörési kísérletét az eddig megtámadott szakaszokon elkeseredetten folytatta. Az angoloknak egy ismét megghiusult gázbombatámadása után intézett ellentámadásunk a Loostól északra általunk feladott terület egy részének visszafoglalását eredményezte. A Loos környékéről indított heves angol támadások az ellenség súlyos vesztesége mellett összeomlottak. — Souchez—Neuwille tájékán ismételt elkeseredett francia támadásokat részben heves ellentámadásokkal visszautasítottuk. — Champagneban is sikertelen maradt az ellenség valamennyi áttörési kísérlete. Egyedüli eredményük az volt, hogy az ellenséget Souaintól északkeletre száz méternyi vonalon még nem űzhették ki árkaikból. — Franciák támadá-

sainak szakadatlanul előretörő hullámai mind megtörték. A súlyos veszteségek, melyeket az ellenség szenvedett, hiábavalók voltak. Csapatunk valamennyi magaslatot tartják.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadcsapata: Támadásunk Dünaburgtól dél-nyugatra a Swentenő magasságáig haladt előre. A Drysvoojatyától délre és Postawy mellett a lovassági harcok még tartanak. Lovasságunk miután Eichorn vezérezredes hadseregének hadműveleteit az ellenség ellen intézett oldaltámadásával hatásosan támogatta, a Wielika körüli és az attól keletre fekvő vidéket elhagyta. Az ellenség tétlenül maradt. Wielikától nyugatra tüzérségi tüzelésünkkel szétszórunk kellő óvatosság nélkül előnyomuló ellenséges hadoszlopokat. Smorgon és Wischnew között csapatunk győzelmesen előnyomulnak. Lipót bajor herceg tábornagy és Mackensen tábornagy hadcsapata: Az oroszokat a Kormin és a Putilowka mögé vetették vissza.

A miniszterelnökség sajtóosztálya.

A kanizsai hadiadófizetők.

Hadiadó tárgyalások október 9-23-ig.

— Saját tudósítónktól. —

Minden újságolvasó tudja, hogy a pénzügyi kormány hadiadót vet ki azokra, akiknek évi jövedelme meghaladja a 20,000 koronát. Kerek három hét óta folynak már Zalaegerszegen a hadiadó tárgyalások, melyeknek utolsó részlete (október 9-től 23-ig) a nagykanizsai hadiadófizetők adójának tárgyalása lesz. Eieinte arról volt szó, hogy Nagykanizsára külön kiszáll az adófelszámolási bizottság, vagy albizottságot küld ide, — ami tekintettel a kanizsai hadiadózók rendkívül nagy számára, — mindenképpen igen méltányos lett volna. Végül azonban mégis úgy döntöttek, hogy a kanizsaiak is csak menjenek fel Zalaegerszegrre hadiadójuk tárgyalására, a központi bizottsághoz, melynek elnöke: *Mesterházy Jenő* földbirtokos, alelnöke: *Barcza László*, tagjai pedig: *Csertán Károly*, *Malatinszky Ferenc*, dr. *Berger Béla*, *Pongor Henrik* és *Fischer Pál*. Zalamegyében összesen 243 hadiadófizetőre készült adókivetési javaslat, melyből Nagykanizsára 96 esik, tehát csak 80-nal több, mint ahányan Nagykanizsán önként hadiadófizetésre jelentkeztek.

Mai lapszámunk hátsó oldalán a városi adóhivatal hirdetménye olvasható, mely közli, hogy a nagykanizsai hadiadókivetési lajstrom október hó 5-ig a városi adóhivatalnál közszemlére van kitéve s azt mindenki megnézheti. Ennek célja, hogy a kivetésre vonatkozólag bárki írásos észrevételeket tehesen. — A hadiadófizetésre kijelöltek hadiadójuk tárgyalására mind külön idézést kaptak, mely közli velük, hogy mikor kell a zalaegerszegi városháza tanácsstermében működő adófelszámolási bizottság előtt megjelenniük akár személyesen, akár meghatalmazással ellátott megbízott útján.

Az alábbiakban közöljük a Nagykanizsán hadiadófizetésre kijelöltek teljes névsorát adófelszámolási tárgyalásuk terminusai szerint csoportosítva és a hadiadóösszegeket, amiket reájuk előzetesen megállapítottak:

Október 9. (Szombat.)

Dr. Szekeres József orvos	775.-K
Sanweber József magánzó	998.-
Bogenrieder József	3520.-
Lackenbacher Ádám	1050.-
Forbát Artur	512.-

Dr. Kleisler József	1130.-
Neu Lajos (Neu és Klein)	730.-
Klein Ignác (" ")	730.-

Október 11. (Hétfő.)

Somme Ignác	1520.-
Rapoch Gyula	730.-
Ledófszly Ernő	1320.-
Bettlheim Rezső (Bettlheim s Guth)	1130.-
Guth Arad	1050.-
Lichtenstijn Albert	730.-
Labor (Lőwi) Arnold	730.-
Weisz János	730.-

Október 12. (Kedd.)

Kéri Jenő	1320.-
Dlász József	1720.-
Eppinger Gyula	709.-
Grünhut Henrik	1420.-
Grünhut Áfréd	1520.-
Dr. Löke Emil	732.-
Reichenfeld Gyula	1050.-
Pollák József	810.-

Október 13. (Szerda.)

Somogyi Zsigmond	730.-
Fischer Ármín (Weiszfeld s Fischer)	810.-
Weiszfeld Mór (u. a. cég)	810.-
Dr. Hajdu Gyula	689.-
Miltényi Sándor	730.-
Dr. Rácz Kálmán	619.-
Blau Lajos	3320.-

Október 14. (Csütörtök.)

Báró Gutmann László	27250.-
" " Ödön	23000.-
" " Vilmos	23250.-
" " Aladár	47500.-
" " Artur	2114.-

Október 15. (Péntek.)

Armuth Náthán	810.-
Feldmann József	730.-
ujnépi Elek Ernő	3720.-
ujnépi Elek Géza	4470.-
Kardos és Steiner	730.-
Heltay József	2320.-
Kiss Ernő	730.-

Október 16. (Szombat.)

Radnai Jenő	730.-
őzv. Rosenfeld Adolfné	730.-
Rosenfeld József	1062.-
Weiser József	810.-
Köb József	730.-
Dr. Szigethy Károly	820.-
őzv. Keész Józsefné	730.-
Frank Vilmos	730.-
Pintér János (vendéglős)	1920.-

Október 18. (Hétfő.)

Dombi György kantinos	730.-
Schwarz Gusztáv	2720.-
Schwarz Ottó	730.-
őzv. Schwarz Samuné	730.-
Dr. Goda Lipót	611.-
Dr. Szabó Zsigmond	688.-
Dr. Rotchild Samu	1130.-
őzv. Vida Lajosné	810.-

Október 19. (Kedd.)

Schlesinger Mór	730.-
Reichenfeld Győző bécsi tojás-kerskedő	1050.-
Zerkowitz Lajos	6150.-
Riedl Jenő	2520.-
Reich Samu	1050.-
Schurz Géza	970.-
Sartry Oszkár	810.-

Október 20. (Szerda.)

Strain Ottó	970.-
Stém Tivadar	890.-
Stém Vilmos	1296.-

Práger Ferenc	1720--
Wellisch Márk	220--
Rotschild Samu	730--
Schossberger Margit	1520--
Klein Vilmos pék	730--

Október 21. (Csütörtök.)

Dukász Dávid	1130--
Récsi Samu	890--
Stern Sándor	2720--
Weisz Bódog	1130--
Weisz Tivadar	1520--
Aczél Pál	730--
Löwenfeld Joachim	970--
Dr. Schwarz Adolfné	970--

Október 22. (Péntek)

Dr. Rotschild Jakab	730--
Toch Miksa kantinos	730--
Freller Adolf	1720--
Dr. Fábián Zsigmond	810--
Deutsch Ede	970--
Deutsch Herman	730--
Dr. Pihál Viktor	1130--
Dr. Bentzik Ferenc	874--

Október 23. (Szombat.)

Pongor Henrik	487--
Frank Jenő	1793--
Singer József	1050--
Szukics Zsigmond	830--
Bettlheim Győző	1720--
Bettlheim Aladár	1320--

HIREK.

Nagykanizsa a feldult kárpáti falvakért. Soha még társadalmi akció nem szolgált nemesebb és magasabb cél, mint a nemrég gróf Khuen-Héderváry Károly elnöklété alatt alakult „A háboruban feldult tűzhelyeket újrafelépítő országos bizottság”, melynek rendeltetését teljes mértékben kifejezi annak címe. A múlt téli rettenetes háboru idején a Kárpátok borzalmas sebekből vérzettek egész Magyarországot s a Kárpátok falvai azért pusztultak el, hogy Magyarország megmaradjon. Magyarország, hála az igazságos Istennek, megmaradt, de nem maradhat el most Magyarország hálája a Kárpátoknak és azok földönfutóvá és hajléktalanná vált szerencsétlen népének. Az elpusztult kárpáti falvak újrapépítését célzó társadalmi akció hullámvérése végre Nagykanizsára is eljutott s az orosz hordáktól menten maradt Nagykanizsa népe is leróhatja háláját a Kárpátoknak. Az országos bizottság leirata folytán tegnap délután a városházán dr. Sabján Gyula polgármester elnöklété alatt 100 tagu helyi bizottság alakult, mely mindent el fog követni, hogy Nagykanizsa városa is méltó módon fejezze ki háláját a Kárpátoknak. Számos magyar várost és törvényhatóságot ismerünk, melyek egy-egy egész elpusztult kárpáti falu teljes felépítését magukra vállalták. Nagykanizsa város ekkora terhet nem bír el, de a bizottság megállapítása szerint 10,000 korona az a minimális összeg, amit Nagykanizsáról a kárpáti falvaknak kapniuk kell. A gyűjtési akció részleteire nézve azt határozta a bizottság, hogy *névre szóló* és cheque-lapokkal ellátott adakozási felhívást fognak kibocsátani a nagykanizsai jómóduakhoz (akiknek legtöbb érdekük volt, hogy Nagykanizsa utcáin ne csattogjanak a kozáklóvak patái) azonkívül a hivatalos város adományát a legközelebbi városi közgyűlésen fogják megszavazni. A gyűjtés időnkénti eredményei hirlaplagon fognak regisztráltatni.

Báró Gutmann Géza posthumus kitüntetés. Megemlékezünk a minap báró Gutmann Géza, cs. és kir. 1. huszárezredbeli tartalékos hadnagynak, báró Gutmann László salabérl földbirtokos egyetlen fiának a keletgalíciai harcokban szenvedett hősi haláláról. A Verordnungsblatt legutóbbi száma most az elesett hősnek, gelsei és beliscel báró Gutmann Géza huszárhadnagynak magasrendű vitézségi kitüntetését közli, mely sajnos, már csak emlékét díszíti a korai véget ért dalián ifjunak. A tartalékos tiszteknek csak ritkán és kivételesen kijutó katonai érdemkereszt III. osztályával tüntette ki őfelsége az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásának elismerésül az elesett Gutmann Géza bárót. — Itt említhetjük meg, hogy a fájdalomtól lesújtott snya, báró Gutmann Lászlóné Zalabérről Csernowitzba utazott, hogy fia holttestét exhumáltassa és hazahozassa a családi sírboltba.

Pollermann János katonai felmentése. Midőn Bay György rendőrkapitány, a nagykanizsai rendőrkapitányság bűnügyi osztályának vezetője mintegy négy héttel ezelőtt bejelentette, hogy egészségi állapota miatt képtelen hivatalát újból elfoglalni, Pollermann János, a szabadságon volt rendőrkapitány ambiciózus és talentumos állandó helyettese már csak délelőttönként volt rendőr. Délután mindig önkéntes katonaruhát kellett öltenie, hogy a kaszárnyában, illetőleg a katonakórházban teljesítsen szolgálatot, ahová idelglenes szabadságáról nemrég felsőbb parancsra behívták. A városi tanács e behívásra nyomban felirattal fordult a belügyminiszterhez, hogy a hivatalában nélkülözhetetlen rendőrtisztet mihamarabb mentse fel katonai kötelezettsége alól. Heteiken át tartott ez a bizonytalanság és Pollermann Jánosok kétféle élete, míg nem a minap a városi tanács megszabadult a kapitányság bűnügyi osztályának vezetését illető gondjaitól. Megérkezett ugyanis a honvédelmi miniszteriumtól Pollermann János szabadságolására vonatkozó határozat, mely habár bizonytalan időre szól, valószínűleg mégis végleges jelentőségű lesz.

A Nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaságnál jegyzett 6%-os szabad és zárt, valamint az 5 1/2%-os hadikölcsön végleges kötvényei megérkeztek. A kötvények a kiadott pénztári elismervények ellenében a takarékpénztárnál a pénztári órák alatt mai naptól kezdve átvehetők.

Itthonmaradnak a zászlók. A menetszázadok indulása előtt enyhítő kedves látványosság, mikor büszke lépésű katonák hordoztatják városszerte a fölbokrétazott, folszalagozott zászlókat, szeretettel dédelgetve, simogatva a fáját, szövetét. Magukkal viszik a harctérre a hazuról való drága emléket, a buzdító ereklét és tartják erősen az ígéretet, hogy dicsőséggel hozzák vissza. Mostantól kezdve megszűnik a hadbaindulásnak ez a poézise. Felsőbb katonai hatóság rendelete szerint a harctérre induló katonák ezután nem vihetnek magukkal zászlókat. A közönség esetleges féltreértésének megelőzése végett illetékes helyre fordultunk felvilágosításért a rendelet intencióját illetőleg és következő nyilatkozatot kaptuk: „Az új rendelkezésnek természetesen semmiféle tendenciája nincs, sőt kifejezetten a zászlóhoz fűződő tisztelet respektálásából és nemzetiszínek megbecsüléséből ered. Ezekre ment a frontra vitt nemzetiszínű zászlók száma. Gondozták, féltették a katonák, el nem váltak tőle, amíg lehetett. De ugy-e elképzelhetetlen, hogy például egy rohamnál vagy egy gyors előmenetelésnél s

zászlókat magukkal cipeljék, hát bizony sokszor elhullatták és a sárba, porba tipródott a szent ereklje. Ezt meg kellett akadályozni. De a katonai érdek is ezt kívánja. A zászlók ugyanis fölkerültek a vonatokra és éppen nem kívánatos, hogy az esetleges ólálkodó kémeknek utmutatásul szolgáljon a fölvonulásról és csapatszállítástról. A közönség okos és helyes dolgot mivel tehát, ha ezután a zászlóra szánt összegeket és ajándékokat vagy azoknak értékét egy-egy nem kevésbé szép célra, pld. a rokkant katonák, az elesett hősök özvegyei és árvái, vagy a Vörös kereszt támogatására fordítja.

Felelős szerkesztő: Görtler István.

CIMRE ÖGYELNI TESSÉKI mert csakis a Kazinczy (Vasutl)-utcában van, a Főutttól a második házban SZIVÓS ANTAL műórás és látszerész uj üzlete, ahol kitűnő hadlemlék-órák is kaphatók, hibás és rossz órákat, ékszer és látszeret olcsón, gyorsan — felelősségre kijavít. —

Naponta előadás

Uránia MOZGÓKÉP-PALOTA
Rozgonyi-ut 4. Telefon 259

Szeptember 29., 30. szerda, csütörtök

A szép Kathlyn

Kalandjai

regényes dráma
V. sorozat 4. felv.

Egy rossz fog humoros. Az angol természet természeti felv.

Előadások hétköznapokon 6 és 9 órakor,
vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7, 9 órakor.

Szabadalmazott és törvényesen védett

Vetőmag-csávázószer

„Antispora-Vita”

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita” az összes vetőmagfélék, de első sorban az őszőg által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb s így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kiloja 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelárusítók

SCHWARZ & TAUBER

egykorosodók Nagykanizsán.

19418
1915.

Hirdetmény.

Nagykanizsa város adóhivatala ezennel közhírré teszi, miszerint a hadsegélyezés céljaira szolgáló jövődelem adó kiszámítási javaslatokat tartalmazó kivetési lajstrom-mai naptól az az

szeptember hó 28-tól számított 8 napra

a városi adóhivatalnál közszemlére kitétetett.

Ezen lajstromot mindenki megtekintheti. Adóköteles alatt bárhol egyes adót fizetők értetnek.

Ezek az észrevételek az adókivetés megkezdéseig írásban a zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóságnál, — utóbb pedig akár szóval akár írásban Zalaegerszegen az e célból alakított adófelszólamlási bizottságnál terjeszthetők elő.

Az aláírás nélkül benyújtott észrevételek a tárgyalás során nem vehetők figyelembe.

A városi adóhivatal.

Nagykanizsán, 1915. évi szeptember hó 28-án.

Horváth s. k.
adóellenőr.

Halvax s. k.
pénztárnok.

GZOGZEK és DOLEZSÁL

festő vállalat

Nagykanizsa, Magyar-u. 23

Üvegcsimtblák

konl : külföldi faerezés
mérőny utózatok festése.
Épület-, szobafestés,
butor, üzletberendezés
mázolás és fényezés.

Művészi színérzékünk
magasan fejlett izlésünk
és technikánk a legkényesebb
igényeket is kielégíti
Árajánlattal, színes váz-
latrajzzal felszólításra
díjtalanul szolgálunk!!!

GUTENBERG NYOMDA

NAGYKANIZSA

Csengery-ut 7.

Sürgőnycim:
Gutenbergnyomda

**Minden legkisebb nyomtatványrendelést
a legnagyobb gonddal és izléssel szállit.**

Telefon 41. szám

Zalai Hirlap kiadóhivatala

hirdetéseket jutányosan felvesz